

Jegyzőkönyv

Készült: Tapsony Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2024. január 11. napján megtartott nyílt, soros üléséről.

Ülés helye: Tapsony Község Önkormányzat tanácskozó terme
(8718 Tapsony, Széchenyi tér 1/a.)

Jelen vannak:

1./ Fábos István	polgármester
2./ Dr. András János Béla	alpolgármester
3./ Csizmadia László	képviselő
4./ Kálmán Árpád	képviselő

Rubecz Zoltánné	aljegyző
-----------------	----------

Távol van:

1./ Bognár Levente	képviselő
--------------------	-----------

Fábos István polgármester:

Köszöntöm a képviselő-testület tagjait és az aljegyzőt. Megállapítom, hogy a képviselő-testület határozatképes, mivel a 5 fős testület 4 tagja jelen van. Van-e valakinek a meghívón kívüli napirendi pontra javaslata? Mivel a napirend módosítására nincs javaslat, kérem a képviselő-testületet a meghívó szerinti napirendi javaslat elfogadására: 1./ A Tapsony Községi Önkormányzat Óvodájának alapító okirata módosítása és egységes szerkezetbe foglalása 2./ A Tapsony Községi Önkormányzat Óvodájának Szervezeti és működési szabályzatának megtárgyalása 3./ A Tapsony Községi Önkormányzat Óvodája Pedagógiai programjának megtárgyalása 4./ A Tapsony Községi Önkormányzat Óvodája módosított Házirendjének jóváhagyása 5./ Egyebek

A 5 fős képviselő-testület tagjai közül a szavazásban 4 fő vesz részt, és egyhangú – 4 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a következő határozatot hozza:

Tapsony Község Önkormányzat Képviselő-testületének
1/2024. (I.11.) képviselő-testületi határozata
a napirend elfogadásáról

Tapsony Község Önkormányzat Képviselő-testülete a képviselő-testületi ülésen az alábbi napirendet fogadja el:

1./ A Tapsony Községi Önkormányzat Óvodájának alapító okirata módosítása és egységes szerkezetbe foglalása

Előadó: Fábos István polgármester

Előterjesztés: írásbeli előterjesztés

2./ A Tapsony Községi Önkormányzat Óvodájának Szervezeti és működési szabályzatának megtárgyalása

Előadó: Fábos István polgármester

Előterjesztés: írásbeli előterjesztés

3./ A Tapsony Községi Önkormányzat Óvodája Pedagógiai programjának megtárgyalása

Előadó: Fábos István polgármester

Előterjesztés: írásbeli előterjesztés

4./ A Tapsony Községi Önkormányzat Óvodája módosított Házirendjének jóváhagyása

Előadó: Fábos István polgármester

Előterjesztés: írásbeli előterjesztés

5./ Egyebek

Felelős: Fábos István polgármester

Határidő: azonnal

1./ A Tapsony Községi Önkormányzat Óvodájának alapító okirata módosítása és egységes szerkezetbe foglalása

Előadó: Fábos István polgármester

Előterjesztés: írásbeli előterjesztés

Fábos István polgármester:

Módosítanunk kell az óvoda alapító okiratát, mert 2024. január 1-től hatályba lépett az új pedagógus törvény. Van e kérdés, hozzászólás az előterjesztéssel kapcsolatban? Amennyiben nincs, kérem a képviselő-testületet, hogy aki az előterjesztés szerinti határozati javaslatot elfogadja, az kézfenn tartással jelezze.

A 5 fős képviselő-testület tagjai közül a szavazásban 4 fő vesz részt, és egyhangú – 4 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a következő határozatot hozza:

Tapsony Község Önkormányzat Képviselő-testületének

2/2024. (I.11.) képviselő-testületi határozata

a Tapsony Községi Önkormányzat Óvodája módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt Alapító okiratának jóváhagyásáról

Tapsony Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Tapsony Községi Önkormányzat Óvodája Módosító okiratát és a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt Alapító okiratát az előterjesztés szerinti tartalommal jóváhagyja.

A Képviselő-testület felkéri a polgármestert a szükséges intézkedések megtételére.

Felelős: Fábos István polgármester

Határidő: értelem szerint

2./ A Tapsony Községi Önkormányzat Óvodájának Szervezeti és működési szabályzatának megtárgyalása

Előadó: Fábos István polgármester

Előterjesztés: írásbeli előterjesztés

Fábos István polgármester:

Módosítanunk kell a szervezeti és működési szabályzatot is, mert 2024. január 1-től hatályba lépett az új pedagógus törvény. Van e kérdés, hozzászólás az előterjesztéssel kapcsolatban? Amennyiben nincs, kérem a képviselő-testületet, hogy aki az előterjesztés szerinti határozati javaslatot elfogadja, az kézfenn tartással jelezze.

A 5 fős képviselő-testület tagjai közül a szavazásban 4 fő vesz részt, és egyhangú – 4 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a következő határozatot hozza:

Tapsony Község Önkormányzat Képviselő-testületének
3/2024. (I.11.) képviselő-testületi határozata
a Tapsony Községi Önkormányzat Óvodájának Szervezeti és működési szabályzatának
megtárgyalásához

Tapsony Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Tapsony Községi Önkormányzat Óvodája Szervezeti és működési szabályzatát az előterjesztés szerinti tartalommal jóváhagyja. A Képviselő-testület felkéri a polgármestert a szükséges intézkedések megtételére.

Felelős: Fábos István polgármester
Határidő: értelem szerint

3./ A Tapsony Községi Önkormányzat Óvodája Pedagógiai programjának
megtárgyalása

Előadó: Fábos István polgármester
Előterjesztés: írásbeli előterjesztés

Fábos István polgármester:

Módosítanunk kell az óvoda pedagógiai programját is. Van e kérdés, hozzászólás az előterjesztéssel kapcsolatban? Amennyiben nincs, kérem a képviselő-testületet, hogy aki az előterjesztés szerinti határozati javaslatot elfogadja, az kézfenn tartással jelezze.

A 5 fős képviselő-testület tagjai közül a szavazásban 4 fő vesz részt, és egyhangú – 4 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a következő határozatot hozza:

Tapsony Község Önkormányzat Képviselő-testületének
4/2024. (I.11.) képviselő-testületi határozata
a Tapsony Községi Önkormányzat Óvodája Pedagógiai programjának
megtárgyalásához

Tapsony Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Tapsony Községi Önkormányzat Óvodája Pedagógiai programját az előterjesztés szerinti tartalommal jóváhagyja. A Képviselő-testület felkéri a polgármestert a szükséges intézkedések megtételére.

Felelős: Fábos István polgármester
Határidő: értelem szerint

4./ A Tapsony Községi Önkormányzat Óvodája módosított Házi rendjének jóváhagyása

Előadó: Fábos István polgármester
Előterjesztés: írásbeli előterjesztés

Fábos István polgármester:

És ellenőriznünk kell a házirendbe foglaltakat is. Van e kérdés, hozzászólás az előterjesztéssel kapcsolatban? Amennyiben nincs, kérem a képviselő-testületet, hogy aki az előterjesztés szerinti határozati javaslatot elfogadja, az kézfenntartással jelezze.

A 5 fős képviselő-testület tagjai közül a szavazásban 4 fő vesz részt, és egyhangú – 4 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a következő határozatot hozza:

Tapsony Község Önkormányzat Képviselő-testületének
5/2024. (I.11.) képviselő-testületi határozata
a Tapsony Községi Önkormányzat Óvodája módosított Házirendjének jóváhagyásához

Tapsony Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Tapsony Községi Önkormányzat Óvodája módosított Házirendjét megismerte, megtárgyalta, és azt az előterjesztéshez mellékelt formában jóváhagyja. A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert, hogy a döntést közölje az intézményvezetővel, illetve az alapidokumentumot aláírja.

Felelős: Fábos István polgármester
Határidő: azonnal

5./ Egyebek

Fábos István polgármester:

- Az óvodában 12 ablakot cseréltek ki.
- 26-án költözik és 29-én nyit a posta.
- Magyar Falu programban a művelődési ház tetőszerkezet cseréjére adunk be pályázatot.
- A hivatal felújításához hónap végére elkészül az összes terv és akkor ki lehet írni a közbeszerzést.

Mivel több napirend az ülésen nem kerül megtárgyalásra, a polgármester a nyílt ülést bezárja, a képviselő-testület zárt ülésen folytatja munkáját.

Fábos István
polgármester

Rubecz Zoltánné
aljegyző

J E L E N L É T I Í V

Tapsony Község Önkormányzat Képviselő-testületének

2024. január 11. napi nyílt, soros üléséről

Tapsony Község Önkormányzat Képviselő-testülete:

1./ Fábos István	polgármester
2./ Dr. András János Béla	alpolgármester
3./ Bognár Levente	képviselő
4./ Csizmadia László	képviselő
5./ Kálmán Árpád	képviselő

Rubecz Zoltánné

aljegyző

Handwritten signatures in blue ink on dotted lines, corresponding to the list of representatives. The signatures are: Fábos István, Dr. András János Béla, Bognár Levente, Csizmadia László, Kálmán Árpád, and Rubecz Zoltánné.

**Tapsony Község Önkormányzat
Polgármesterétől**

MEGHÍVÓ

**Tapsony Község Önkormányzat Képviselő-testületének
nyílt, soros ülését**

2024. január 11-én (csütörtök) 10.00 órára összehívja.

Tanácskozás helye: Tapsony Község Önkormányzat tanácskozó terme
8718 Tapsony, Széchenyi tér 1/a.

Napirendi javaslat:

1./ A Tapsony Községi Önkormányzat Óvodájának alapító okirata módosítása és egységes szerkezetbe foglalása

Előadó: Fábos István polgármester

Előterjesztés: írásbeli előterjesztés

2./ A Tapsony Községi Önkormányzat Óvodájának Szervezeti és működési szabályzatának megtárgyalása

Előadó: Fábos István polgármester

Előterjesztés: írásbeli előterjesztés

3./ A Tapsony Községi Önkormányzat Óvodája Pedagógiai programjának megtárgyalása

Előadó: Fábos István polgármester

Előterjesztés: írásbeli előterjesztés

4./ A Tapsony Községi Önkormányzat Óvodája módosított Házirendjének jóváhagyása

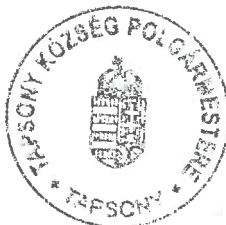
Előadó: Fábos István polgármester

Előterjesztés: írásbeli előterjesztés

5./ Egyebek

Kérem, hogy a testületi ülésen feltétlenül megjelenni szíveskedj/szíveskedjen.

Tapsony, 2024. január 4.

Fábos István
polgármester

Előterjesztés

Tapsony Község Önkormányzat Képviselő-testületének

2024. január 11. napján tartandó nyílt, soros képviselő-testületi ülésére

**a Tapsony Községi Önkormányzat Óvodájának alapító okirata módosítása és egységes
szerkezetbe foglalásának megtárgyalásához**

Tisztelt Képviselő-testület!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdésének 6. pontja értelmében a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítandó közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok közé tartozik az óvodai ellátás biztosítása.

A fentiekre tekintettel, Tapsony Község Önkormányzat Képviselő-testülete saját fenntartásban üzemelteti a Tapsony Községi Önkormányzat Óvodáját.

Az óvoda alapító okiratát az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 8/A. §-a „*alapító szerv által alapított költségvetési szerv esetén alapító okiratban kell rendelkezni...*” és a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 21. § (2) és (3) bekezdése „*A köznevelési intézményt költségvetési szerv esetében a kincstár, ... veszi nyilvántartásba... A köznevelési intézmény alapító okirata, szakmai alapidokumentuma tartalmazza*

a) az alapító és a fenntartó nevét és székhelyét,

b) az intézmény – az e törvény felhatalmazása alapján kiadott miniszteri rendelet alapján meghatározott – hivatalos nevét,

c) az intézmény típusát,

d) az intézmény

da) feladatellátási helyét,

db) székhelyét,

...

dd) telephelyét,

e) feladatellátási helyenként az alapfeladatának jogszabály szerinti megnevezését,

f) nevelési, oktatási feladatot ellátó feladatellátási helyenként felvehető maximális gyermek- vagy tanulólétszámot alapfeladatonkénti és munkarendenkénti bontásban,

...

j) a feladatellátást szolgáló vagyont, továbbá a vagyon feletti rendelkezés vagy a vagyon használati jogát,

k) az önálló költségvetéssel rendelkező intézmény esetében a gazdálkodással összefüggő jogosítványokat.”

alapján a fenntartó adja ki, vagy módosítja.

A módosításra a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény, valamint a végrehajtásáról szóló 401/2023.(VIII.30.) Kormányrendelet alapján a költségvetési szerv

vezetőjének megbízási rendje és az új jogviszony (köznevelési foglalkoztatotti jogviszony) felvétele miatt került sor.

Az óvoda alapító okiratának módosítása és az egységes szerkezetbe foglalása elkészült, mely az előterjesztés mellékletét képezik.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet a napirend megtárgyalására és a határozati javaslat elfogadására.

Határozati javaslat:

Tapsony Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Tapsony Községi Önkormányzat Óvodája Módosító okiratát és a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt Alapító okiratát az előterjesztés szerinti tartalommal jóváhagyja.

A Képviselő-testület felkéri a polgármestert a szükséges intézkedések megtételére.

Felelős: Fábos István polgármester

Határidő: értelem szerint

Tapsony, 2024. január 4.

Fábos István
polgármester

Okirat száma: Tap/26-2/2024.

Módosító okirat

A Tapsony Községi Önkormányzat Óvodája a Tapsony Község Önkormányzata által 2023. november 21. napján kiadott, TAP/1159-2/2023. számú alapító okiratát az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 8/A. §-a és a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 21. § (2) és (3) bekezdése alapján – a 2/2024.(I.11.) képviselő-testületi határozatra figyelemmel – a következők szerint módosítom:

1. Az alapító okirat 5.1. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

5.1. A költségvetési szerv vezetőjének megbízási rendje: A költségvetési szervet az óvodavezető irányítja, akit Tapsony Község Önkormányzatának Képviselő-testülete pályázat alapján, 5 évre szóló határozott időre bíz meg a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény, valamint a végrehajtásáról szóló 401/2023.(VIII.30.) Kormányrendelet alapján. Felette az egyéb munkáltatói jogokat a polgármester gyakorolja.

2. Az alapító okirat 5.2. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

5.2. A költségvetési szervnél alkalmazásban álló személyek jogviszonya:

	foglalkoztatási jogviszony	jogviszonyt szabályozó jogszabály
1	köznevelési foglalkoztatotti jogviszony	a pedagógusok életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény
2	munkaviszony	a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény
3	megbízási jogviszony	a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény
4	közfoglalkoztatotti jogviszony	a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény és a közfoglalkoztatásról szóló 2011. évi CVI. törvény

Jelen módosító okiratot a törzskönyvi nyilvántartásba történő bejegyzés napjától kell alkalmazni.

Kelt: Tapsony, elektronikus időbélyegző szerint

Fábos István
polgármester

Okirat száma: Tap/26-3/2024.

Alapító okirat

módosításokkal egységes szerkezetbe foglalva

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 8/A. §-a és a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 21. § (2) és (3) bekezdése alapján a Tapsony Községi Önkormányzat Óvodája alapító okiratát a következők szerint adom ki:

1. A költségvetési szerv megnevezése, székhelye, telephelye

- 1.1. A költségvetési szerv
 - 1.1.1. megnevezése: Tapsony Községi Önkormányzat Óvodája
- 1.2. A költségvetési szerv
 - 1.2.1. székhelye: 8718 Tapsony, Zrínyi Miklós utca 2.

2. A költségvetési szerv alapításával és megszűnésével összefüggő rendelkezések

- 2.1. A költségvetési szerv alapításának dátuma: 2004.06.25.
- 2.2. A költségvetési szerv alapítására, átalakítására, megszüntetésére jogosult szerv
 - 2.2.1. megnevezése: Tapsony Község Önkormányzat Képviselő-testülete
 - 2.2.2. székhelye: 8718 Tapsony, Széchenyi tér 1/a.

3. A költségvetési szerv irányítása, felügyelete

- 3.1. A költségvetési szerv irányító szervének
 - 3.1.1. megnevezése: Tapsony Község Önkormányzat Képviselő-testülete
 - 3.1.2. székhelye: 8718 Tapsony, Széchenyi tér 1/a.
- 3.2. A költségvetési szerv fenntartójának
 - 3.2.1. megnevezése: Tapsony Község Önkormányzata
 - 3.2.2. székhelye: 8718 Tapsony, Széchenyi tér 1/a.

4. A költségvetési szerv tevékenysége

4.1. A költségvetési szerv közfeladata: Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 6. pontja és a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4. § 14a a) pontja szerinti óvodai nevelés, valamint a 4. 14a r) pont szerinti többi gyerekekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók óvodai nevelése és iskolai nevelése oktatása. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 21. §-ában meghatározott gyermekétkeztetés.

4.2. A költségvetési szerv főtevékenységének államháztartási szakágazati besorolása:

	szakágazat száma	szakágazat megnevezése
1	851020	Óvodai nevelés

4.3. A költségvetési szerv alaptevékenysége: a köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvényben foglaltak szerint az óvoda a gyermek 3 éves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda feladatai közé tartozik a gyermek anyanyelvi valamint értelmi fejlesztésének és nevelésének megvalósítása, a gyermek egészséges életmódra nevelése, részükre egészséges környezet biztosítása, a gyermeki fejlődést elősegítő tevékenységek megszervezése, a személyiségvonások fejlesztése a játéktevékenységen keresztül, valamint sokoldalú tapasztalatszerzés biztosításával, továbbá az integrált óvodai nevelés halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére. Sajátos nevelési igényű, valamint hátrányos helyzetű gyermekek integrált óvodai nevelése. A sajátos nevelési igényű gyermekek közül az enyhe fogyatékos és egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartási zavarral) küzdő gyermekek ellátása az óvodában.

A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének, ellátásának szakmai feladatai: kizárólag a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai ellátása speciális eszközökkel, foglalkozásokkal, továbbá az ellátással összefüggő feladatok.

A költségvetési szerv feladata továbbá a gyermekétkeztetés biztosítása (gyermekétkeztetés köznevelési intézményben), valamint a munkahelyi étkeztetés biztosítása köznevelési intézményben (munkahelyi étkeztetés köznevelési intézményben, munkahelyi étkeztetés gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményben).

4.4. A költségvetési szerv alaptevékenységének kormányzati funkció szerinti megjelölése:

	kormányzati funkciószám	kormányzati funkció megnevezése
1	091110	Óvodai nevelés, ellátás szakmai feladatai
2	091120	Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének, ellátásának szakmai feladatai
3	091140	Óvodai nevelés, ellátás működtetési feladatai
4	096015	Gyermekétkeztetés köznevelési intézményben
5	096025	Munkahelyi étkeztetés köznevelési intézményben
6	041233	Hosszabb időtartalmú közfoglalkoztatás

4.5. A költségvetési szerv illetékessége, működési területe: Tapsony község közigazgatási területe

5. A költségvetési szerv szervezete és működése

5.1. A költségvetési szerv vezetőjének megbízási rendje:

A költségvetési szervet az óvodavezető irányítja, akit Tapsony Község Önkormányzatának Képviselő-testülete pályázat alapján, 5 évre szóló határozott időre bíz meg a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény, valamint a végrehajtásáról szóló 401/2023.(VIII.30.) Kormányrendelet alapján. Felette az egyéb munkáltatói jogokat a polgármester gyakorolja.

5.2. A költségvetési szervnél alkalmazásban álló személyek jogviszonya:

	foglalkoztatási jogviszony	jogviszonyt szabályozó jogszabály
1	köznevelési foglalkoztatotti jogviszony	a pedagógusok életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény
2	munkaviszony	a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény
3	megbízási jogviszony	a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény
4	közfoglalkoztatotti jogviszony	a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény és a közfoglalkoztatásról szóló 2011. évi CVI. törvény

6. A köznevelési intézményre vonatkozó rendelkezések

6.1. A köznevelési intézmény

6.1.1. típusa: óvoda

6.1.2. alapfeladatának jogszabály szerinti megnevezése: a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 4. § 14a. a) pont szerinti óvodai nevelés, valamint a 4. § 14a r) pont szerint a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók óvodai nevelése és iskolai nevelése-oktatása; A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 21. § szerinti gyermekétkeztetés, a 21/A. § szerinti intézményi gyermekétkeztetés, 21/B. § szerinti ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés

6.1.3. gazdálkodásával összefüggő jogosítványok: Önállóan működő költségvetési szerv OM azonosító: OM-200452, pénzügyi és gazdálkodási feladatait a Mésztegyői Község Önkormányzati Hivatal, mint önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv látja el.

6.2. A feladatellátási helyenként felvehető maximális gyermek-, tanulólétszám:

	feladatellátási hely megnevezése	alapfeladat megnevezése	munkarend megjelölése	maximális gyermek-, tanulólétszám
1	8718 Tapsony, Zrínyi u. 2.	óvodai nevelés/ többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése		26

6.3. A feladatellátást szolgáló ingatlanvagyon:

	ingatlan címe	ingatlan helyrajzi száma	vagyon feletti rendelkezés joga vagy a vagyon használati joga	az ingatlan funkciója, célja
1	8718 Tapsony, Zrínyi Miklós utca 2.	63	használati jog	óvoda

Előterjesztés

Tapsony Község Önkormányzat Képviselő-testületének
2024. január 11. napján tartandó nyílt, soros képviselő-testületi ülésére
a Tapsony Községi Önkormányzat Óvodájának Szervezeti és működési szabályzatának
megtárgyalásához

Tisztelt Képviselő-testület!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdésének 6. pontja értelmében a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítandó közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok közé tartozik az óvodai ellátás biztosítása.

A fentiekre tekintettel, Tapsony Község Önkormányzat Képviselő-testülete saját fenntartásban üzemelteti a Tapsony Községi Önkormányzat Óvodáját.

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 9. § -a alapján „Ha törvény eltérően nem rendelkezik, a költségvetési szerv irányítása a következő hatáskörök gyakorlását jelenti:

- a) a költségvetési szerv alapítása, átalakítása és megszüntetése, ideértve az alapító okirat és annak módosítása, valamint a megszüntető okirat kiadására vonatkozó hatáskör (a továbbiakban együtt: alapítói jogok) gyakorlását,
- b) a költségvetési szerv szervezeti és működési szabályzatának jóváhagyása,**
- c) a költségvetési szerv vezetésére kinevezés vagy megbízás adása, a költségvetési szerv vezetőjének felmentése vagy a vezetői megbízás visszavonása, és – ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik – a költségvetési szerv vezetőjével kapcsolatos egyéb munkáltatói jogok gyakorlása,
- d) a költségvetési szerv gazdasági vezetőjének kinevezése vagy megbízása, felmentése vagy megbízásának visszavonása,
- e) a költségvetési szerv tevékenységének törvényességi, szakszerűségi és hatékonysági ellenőrzése,
- f) a költségvetési szerv döntésének megsemmisítése, szükség szerint új eljárás lefolytatására való utasítás,
- g) jogszabályban meghatározott esetekben a költségvetési szerv döntéseinek előzetes vagy utólagos jóváhagyása,
- h) egyedi utasítás kiadása feladat elvégzésére vagy mulasztás pótlására,
- i) jelentéstételre vagy beszámolóra való kötelezés, és
- j) a költségvetési szerv kezelésében lévő közérdekű adatok és közérdekből nyilvános adatok, valamint a c)–i) pont szerinti irányítási hatáskörök gyakorlásához szükséges, törvényben meghatározott személyes adatok kezelése.

A megújult szabályzatra a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény, valamint a végrehajtásáról szóló 401/2023.(VIII.30.) Kormányrendelet alapján került sor.

Az óvoda új Szervezeti és működési szabályzata elkészült, mely az előterjesztés mellékletét képezik.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet a napirend megtárgyalására és a határozati javaslat elfogadására.

Határozati javaslat:

Tapsony Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Tapsony Községi Önkormányzat Óvodája Szervezeti és működési szabályzatát az előterjesztés szerinti tartalommal jóváhagyja. A Képviselő-testület felkéri a polgármestert a szükséges intézkedések megtételére.

Felelős: Fábos István polgármester

Határidő: értelem szerint

Tapsony, 2024. január 4.

Fábos István
polgármester

TAPSONY KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT ÓVODÁJA

SZERVEZETI és MŰKÖDÉSI SZABÁLYZAT

Tartalomjegyzék

Jogszabályok és rendelkezések	3
I. Az intézmény működését meghatározó dokumentumok	5
A Szervezeti és működési szabályzat	6
II. Az intézmény adatai	7
Az intézmény szervezeti működése, szervezeti egysége	14
III. Működési rend, ezen belül a gyermekek fogadásának (nyitvatartás) rendje	15
IV. Az intézményvezetés	16
Igazgató	17
A nevelőtestület	22
A nevelőmunkát közvetlenül segítő dolgozók közössége (NOKS dolgozók)	26
Segítő munkakörben alkalmazottak közössége	28
Az óvodai alkalmazottak munkarendje	29
V. Egyéb, működés rendjére vonatkozó általános rendelkezések	31
Belépés és benntartózkodás rendje azok részére, akik nem állnak jogviszonyban az intézménnyel	31
Ügynökök, üzletkötők	34
Az intézményben folytatható reklámtevékenység szabályai	35
VI. Az óvodai jogviszony létesítése és feltételei	36
A gyermekek távolmaradása, mulasztásának igazolására vonatkozó rendelkezések	38
Étkezési hozzájárulás befizetésének szabályai	38
VII. Óvó-védő rendelkezések	39
VIII. Kapcsolattartás rendje	43
IX. A pedagógiai munka belső ellenőrzésének rendje	58
X. Egyéb juttatások	61
XI. Az intézményi dokumentumok nyilvánosságával kapcsolatos rendelkezések	63
XII. Lobogózás szabályai	65
XIII. Vagyonnyilatkozat tételi kötelezettség	65
XIV. Kommunikációs csatornák használatának rendje	67
XV. A szabálytalanságok kezelésének eljárásrendje	69
XVI. Záró rendelkezések	69

Jogszabályok és rendelkezések

Az SZMSZ az alábbi felsorolt jogszabályok figyelembevételével készült:

- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról.
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (Nkt.)
- 229/2012. (VIII. 28.) Kormány Rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról (Vhr.)
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI- rendelet (EMMI r.)
- 32/2012 (X.8) EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelési irányelvei
- 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről
- 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról
- 368/2011. (XII. 31.) Kormány Rendelet az államháztartási törvény végrehajtásáról (költségvetési intézmények esetén) (Ávr.)
- 335/2005. (XII. 29.) Kormány Rendelet a közfeladatot ellátó szervek iratkezelésének általános követelményeiről
- 1999. évi XLII. Törvény a nemdohányzók védelméről
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény.
- A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) kormányrendelet.
- Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény.
- Az államháztartási törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII.31.) kormányrendelet.
- 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról
- 2012. évi I. törvény a Munka Törvénykönyvéről (munkaviszony)
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről (megbízási jogviszony)
- EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2016/679 RENDELETE (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) /a továbbiakban: GDPR/
- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról
- a közokiratokról, közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény
- 2015. évi CCXXII. törvény az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól
- 363/2012. (XII. 17.) Kormányrendelet az óvodai nevelés országos alapprogramjáról

- Oktatási Hivatal: Önértékelési kézikönyv óvodák számára

I. Az intézmény működését meghatározó dokumentumok

- Alapító okirat
- Szervezeti és működési szabályzat
- Pedagógiai program
- Házi rend
- Munkaterv
- Továbbképzési program, beiskolázási terv
- Iratkezelési szabályzat
- Adatvédelmi szabályzat
- Tűzvédelmi szabályzat
- Munkavédelmi szabályzat
- Együttműködési megállapodások
- Munkaköri leírások

Az alapdokumentumok nyilvánosak, azaz minden érdeklődő számára hozzáférhetőek az irodában elhelyezett polcon. Az alapdokumentumok hivatalos példányait az érdeklődők az intézményből nem vihetik ki. Az alapdokumentumok megváltoztatásának módját a dokumentumok végén található érvényességi rendelkezések szabályozzák.

Az alapdokumentumok megváltoztatásáról az intézmény vezetője köteles tájékoztatni az érintetteket.

Az intézménybe újonnan beiratkozott gyermekek szülei szóbeli tájékoztatást kapnak az óvoda nevelési programjáról, valamint a házi rend alapvető szabályairól.

Honlapunkon megtalálhatóak az alábbi dokumentumok: Pedagógiai program, SZMSZ, Házi rend, Adatvédelmi szabályzat. A dokumentumokról a szülők szóbeli tájékoztatást is kaphatnak a pedagógusoktól, a vezetőtől előre egyeztetett időpontban, illetve bármikor elkérhetik a vezetőtől a papír alapú dokumentumot.

A honlap címe: <http://www.tapsonyovoda.hu/>

A Szervezeti és működési szabályzat

Célja

A Szervezeti és Működési Szabályzat /SZMSZ/ a Köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény, a 2023. évi LII. törvény a pedagógus új életpályájáról, az ahhoz tartozó 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról és a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet elveinek megfelelően meghatározza és szabályozza az intézmény tevékenységét, szervezeti felépítését, irányításának rendjét, működésének folyamatait, belső és külső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket, valamint azokat a rendelkezéseket, amelyeket jogszabály nem utal más hatáskörbe.

Az SZMSZ az intézmény pedagógiai programjában rögzített cél és feladatrendszer racionális és hatékony megvalósítását szabályozza. Biztosítja az alapfeladatok elvégzését és kötelezettséget jelent a benne foglaltak végrehajtására.

Az intézmény munkáját az alapító okiratban foglaltak, a pedagógiai program, az éves munkaterv, a nevelési tervek és e szabályzat alapján végzi.

Az SZMSZ és a mellékleteit képező egyéb belső szabályzatok hatálya kiterjed az intézmény valamennyi alkalmazottjára és az intézménnyel szerződési jogviszonyban állókra.

A szabályzatot az igazgató készíti a nevelőtestület bevonásával, majd benyújtás után a fenntartó hagyja jóvá a benyújtást követő 30 napon belül.

Véleményező fóruma: az óvodai szülői szervezet.

Felülvizsgálata: illetve jogszabályváltozásnak megfelelően.

Nyilvános, a szabályzatot az óvoda honlapján (<https://www.tapsonyovoda.hu>) közzé kell tenni.

Személyi hatálya kiterjed

- az óvodába járó gyermekközösségre, hozzátartozó szülői közösségre,
- az óvodával jogviszonyban álló minden alkalmazottra,
- az intézménnyel jogviszonyban nem álló, de az intézmény területén tartózkodókra,
- azokra, akik részt vesznek az óvoda feladatainak megvalósításában.

Területi hatálya kiterjed:

- az óvoda területére,
- az óvoda által szervezett - a pedagógiai program végrehajtásához kapcsolódó - óvodán kívüli programokra.

II. Az intézmény adatai

Az Alapító okiratban foglaltak alapján: Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 8/A.§-a és a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 21. § (2) bekezdése alapján a Tapsony Községi Önkormányzat Óvodája Alapító okiratának adatai:

A költségvetési szerv megnevezése, székhelye, telephelye

A költségvetési szerv

Megnevezése: Tapsony Községi Önkormányzat Óvodája

OM azonosítója: 200452

A költségvetési szerv

Székhelye 8718 Tapsony, Zrínyi Miklós utca 2.

A költségvetési szerv alapításával és megszűnésével összefüggő rendelkezések

A költségvetési szerv alapításának dátuma: 2004.06.25.

A költségvetési szerv irányítása, felügyeleteA költségvetési szerv irányító szervének

Megnevezése: Tapsony Község Önkormányzatának Képviselő-testülete

Székhelye: 8718 Tapsony, Széchenyi tér 1/A

A költségvetési szerv fenntartójának

Megnevezése: Tapsony Község Önkormányzata

Székhelye: 8718 Tapsony, Széchenyi tér 1/A

A költségvetési szerv tevékenysége

A költségvetési szerv közfeladata: óvodai nevelés, ellátás a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. 13.§ (1) bekezdés 6. pontja és a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC tv. (a továbbiakban Nkt.) rendelkezései alapján.

A költségvetési szerv főtevékenységének államháztartási szakágazati besorolása:

szakágazat száma, megnevezése: 851020 óvodai nevelés

A költségvetési szerv alaptevékenysége: Az Nkt. 8.§ (1) bekezdése szerint az óvoda a gyermek három éves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény.

Szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján integrálható sajátos nevelési igényű – enyhe mozgás-, enyhe értelmi és enyhe beszéd fogyatékos gyermekek inkluzív szemléletű integrált óvodai nevelése, ellátása a csoportlétszám maximum 10 %-ának erejéig.

A költségvetési szerv tevékenységi körében meghatározott feladatokat alaptevékenységként, teljesítési kötelezettséggel látja el. A költségvetési szerv vállalkozási tevékenységet nem folytat, de tevékenységi körében szabad kapacitását használhatja.

A költségvetési szerv alaptevékenységének kormányzati funkció szerinti megjelölése:

kormányzati funkciószám	kormányzati funkció megnevezése
091110	Óvodai nevelés, ellátás szakmai feladatai
091120	Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének, ellátásának szakmai feladata
091140	Óvodai nevelés, ellátás működtetési feladatai
096015	Gyermekétkeztetés köznevelési intézményben
096025	Munkahelyi étkeztetés köznevelési intézményben
041233	Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás

A költségvetési szerv illetékessége, működési területe: Tapsony község közigazgatási területe.

A költségvetési szerv szervezete és működése

A költségvetési szerv vezetőjének megbízási rendje: A költségvetési szerv vezetője a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII törvény, valamint a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII törvény végrehajtásáról szóló 401/2023. (VIII.30.) Korm.rendelet alapján nyilvános pályázati eljárás útján kerül kiválasztásra, és a köznevelési foglalkoztatotti megbízása öt éves határozott időtartamra történik. A költségvetési szerv vezetőjét Tapsony Község Önkormányzat Képviselő-testülete bízza meg és menti fel. Az egyéb munkáltatói jogokat Tapsony Község Polgármestere gyakorolja.

A költségvetési szervnél alkalmazásban álló személyek jogviszonya:

- köznevelési foglalkoztatotti jogviszony (a 2023. évi LII tv. a pedagógusok új életpályájáról alapján)
- munkaviszony (a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I.tv. alapján)
- megbízási jogviszony (a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. tv. alapján)
- közfoglalkoztatási jogviszony

A költségvetési szerv szervezeti felépítési és működése: a Tapsony Községi Önkormányzat Óvodája Szervezeti és működési szabályzata rögzíti.

A köznevelési intézményre vonatkozó rendelkezések

A köznevelési intézmény

típusa: óvoda

alapfeladatának jogszabály szerinti megnevezése: óvodai nevelés

Az intézmény alapfeladata az alapító okiratban meghatározott intézményi nevelés, amely a gyermekek 3 éves korától a gyermek neveléséhez szükséges, a teljes intézményi életet magában foglaló foglalkozások keretében folyik és addig az időpontig tart, ameddig a gyermek a tankötelezettség teljesítését meg nem kezdi.

Az intézmény segíti a gyermek napközbeni ellátásával a beilleszkedési, tanulási és a magatartási nehézséggel küzdő gyermekek fejlesztő pedagógiai ellátását is.

Az intézmény nevelőmunka az Óvodai Nevelés Országos alapprogramjára épülő – a nevelőtestület által elfogadott és az intézményvezető által jóváhagyott – intézményi nevelési program alapján folyik.

A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges.

Szabad férőhely esetén az intézmény felveszi azokat a gyermekeket is, akik 2,5. életévüket a felvételtől számított féleven belül betöltik.

feladatellátási hely megnevezése	maximális gyermek-, tanulólétszám
Tapsony Községi Önkormányzat Óvodája	26 fő

Indítható csoportok száma: 1 csoport

Gazdálkodással összefüggő jogosítványok:

Az intézmény jogállása

Az intézmény az alapító okirat rendelkezése szerint önálló jogi személy. Az intézményt, mint jogi személyt a fenntartó és az intézményvezető képviseli.

Az intézmény szakmai tekintetben önálló. Szervezetével és működésével kapcsolatos minden olyan ügyben dönt, amelyet jogszabály nem utal más hatáskörébe. A működésével kapcsolatos döntések előkészítésében, végrehajtásában, ellenőrzésében részt vesznek a pedagógusok, a szülők, illetve képviselőik, a jogszabályban meghatározottak szerint.

Gazdálkodási szervezettel nem rendelkezik. Pénzügyi gazdasági feladatait a Mésztegyő Közös Önkormányzati Hivatal a Tapsonyi Kirendeltsége, mint önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv látja el.

Az intézmény fenntartásáról, a működéshez szükséges kiadásokról egyrészt a Tapsony Község Önkormányzata, valamint az intézmény saját bevétele, gondoskodik. A fenntartó gondoskodik a nevelési programban megfogalmazott, az alapfeladatok ellátásához, valamint a működési kiadásokhoz szükséges pénzeszközök maradéktalan biztosításáról. Az intézmény felújítási, karbantartási feladatai a fenntartó hosszú távú ütemterve alapján kerülnek végrehajtásra.

A köznevelési intézmény a fenntartójától elkülönült önálló költségvetéssel rendelkezik, az intézmény a fenntartó által biztosított költségvetésből önállóan gazdálkodik. Az intézmény fenntartási és működési költségei - a fenntartó által, intézményvezetővel egyeztetett - évente összeállított költségvetésben kerül előirányozva.

Az intézmény pénzügyi, számviteli könyvvizelési feladatait Tapsony Község Önkormányzata látja el.

Az intézményvezető meghatározott gazdálkodási feladatait, jogkörét munkaköri leírása tartalmazza.

A költségvetés végrehajtására szolgáló számlaszámmal kapcsolatos adatok:

Számlavezető pénzintézet neve:

Számlavezető pénzintézet címe:

Számla szám:

Kiadmányozási eljárásrend

Külső szervhez vagy személyhez küldendő iratot kiadmányként csak a jelen SZMSZ-ben meghatározott kiadmányozási joggal rendelkező személy írhat alá. A kiadmányozási jog az ügyben történő érdemi döntésre ad felhatalmazást. A kiadmányozási jog jogosultja az igazgató.

Az igazgató kiadmányozza az óvoda egésze tekintetében:

- Az óvoda működését megállapító szabályzatokat, vezetői intézkedéseket.
- A helyi önkormányzatot érintő, az intézmény nevében kiadott leveleket.
- Az államigazgatási szervek, valamint a bíróságok és ügyészségek vezetői részére címzett iratokat.
- A munkáltatói, kötelezettségvállalási és utalványozási jogkörrel összefüggő döntések iratait.
- Óvodai beszámolókat, munkaterveket, éves ellenőrzési terveket és értékelések dokumentumait.
- Az intézményi költségvetéseket és költségvetési beszámolókat.
- Mindazon iratokat, melyek az óvoda egészét érintik.
- A rendszeres statisztikai jelentéseket.

Aláírási jogkör

Az intézmény nevében kiadmányozási jogköre az igazgatónak van.

Bélyegző használata, aláírási jogok

- A körbélyegzőt az óvoda igazgatója használhatja.
- Hivatalos iratokon aláírási joggal az óvoda igazgató rendelkezik.
- A hosszúbélyegzőt: az igazgató, és az óvodapedagógus használhatják.

A bélyegzőket az irodákban elzárva kell tartani.

Az intézmény hatályos bélyegzőiének lenyomata

Az intézmény körbélyegzőjének felirata, lenyomata	Az intézmény hosszú bélyegzőjének felirata, lenyomata

Az aláírás, a bélyegzők kezelésének és használatának rendjéről, az intézmény „Iratkezelési szabályzatban rögzített előírások rendelkeznek.

Költségvetési szerv belső ellenőrzése

A költségvetési szerv belső ellenőrzését a fenntartó Tapsony Község Önkormányzat által megbízott szervezet végzi.

A belső ellenőrzési feladatellátás keretében:

1. Elemezni, vizsgálni és értékelni kell a belső kontrollrendszerek kiépítésének, működésének jogszabályoknak és szabályzatoknak való megfelelését, valamint működésének gazdaságosságát, hatékonyságát és eredményességét.

2. Elemezni és vizsgálni kell a rendelkezésre álló erőforrásokkal való gazdálkodást, a vagyon megóvását és gyarapítását, valamint az elszámolások megfelelőségét, a beszámolók valódiságát.

3. A vizsgált folyamatokkal kapcsolatban megállapításokat, következtetéseket és javaslatokat kell megfogalmazni a kockázati tényezők, hiányosságok megszüntetése, kiküszöbölése vagy csökkentése, a szabálytalanságok megelőzése, illetve feltárása érdekében, valamint a költségvetési szerv működése eredményességének növelése, és a belsőkontroll rendszerek javítása, továbbfejlesztése érdekében.

4. Nyomon követni az ellenőrzési jelentések alapján megtett intézkedéseket.

5. A belső ellenőrzési tevékenység során szabályszerűségi, pénzügyi, rendszer- és teljesítményellenőrzéseket, illetve informatikai rendszerellenőrzéseket, valamint az éves elemi költségvetési beszámolókra vonatkozóan megbízhatósági ellenőrzéseket kell elvégezni.

Hivatali titok megőrzése

Az intézmény minden dolgozójának kötelessége az Etikai kódex betartása, a hivatali titok megtartása. Az alkalmazott nem közölhet illetéktelen személlyel olyan adatot, amely a munkaköre betöltésével összefüggésben jutott tudomására, és amelynek közlése a munkáltatóra vagy más személyre hátrányos következménnyel járhat.

Amennyiben adott esetben, jogszabályban előírt adatszolgáltatási kötelezettség nem áll fenn, nem adható felvilágosítás azokban a kérdésekben, melyek hivatali titoknak minősülnek, és amely nyilvánosságra kerülése az óvoda érdekeit sértené.

A hivatali titok megsértése súlyos vétségnek minősül. Az óvoda valamennyi dolgozója köteles a tudomására jutott hivatali titkot megőrizni.

Hivatali titoknak minősül:

- amit a jogszabály annak minősít,
- a dolgozó személyes adatvédelmével, bérezésével kapcsolatos adatok,
- a gyermekek és a szülők személyiségi jogaihoz fűződő adatai,
- továbbá, amit az óvoda vezetője az adott ügy vagy a zavartalan működés biztosítása, illetve az óvoda jó hírnevének megőrzése érdekében vezetői utasításban írásban annak minősít.

AZ INTÉZMÉNY SZERVEZETI MŰKÖDÉSE, SZERVEZETI EGYSÉGE

Az intézmény szakmai tekintetben önálló. Szervezetével és működésével kapcsolatban önállóan dönt minden olyan ügyekben, amelyet a jogszabály nem utal más hatáskörbe. Az intézmény önálló szervezeti egységet alkot.

Az intézmény szervezeti szintjei:

- vezetői, irányítói szint,
- alkalmazotti szint.

Az alkalmazotti szint szervezeti egységei:

- alkalmazotti közösség,
- nevelőtestület,
- nevelőmunkát segítő alkalmazottak.
- technikai dolgozó

A szervezeti egységek a jogszabályoknak, szakmai előírásoknak megfelelően az intézményen belül elkülönült feladatuk alapján részleges önállósággal, illetve sajátos feladatokkal rendelkeznek. A szervezeti egységek működtetésében azt, az alapvető elvvel érvényesítjük, hogy az intézmény feladatait a jogszabályi előírásoknak és a tartalmi követelményeknek megfelelően magas színvonalon láthassa el. Kis szervezet lévén nem különülnek el élesen intézményünkben a különböző szervezeti egységek. Többnyire mellérendelt viszony érvényesül munkakapcsolatunkban, illetve az azonos munkakörökben, illetve szervezeti egységeken belül.

A munkakörök mentén - főleg a felelősségi és döntési jogkörben - érvényesül az alá-fölérendeltségi viszony:

- vezető – alkalmazottak,
- óvodapedagógus - nevelőmunkát segítő alkalmazott,
- óvodapedagógus - dajka.

Az intézmény szervezeti felépítéséből, struktúrájából adódó alá- és fölérendeltségi viszony jelzi az egyszerű kölcsönös együttműködési kötelezettséget is.

III. Működési rend, ezen belül a gyermekek fogadásának rendje

A nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-ig tart. A nevelési év helyi rendjét, programjait a nevelőtestület határozza meg, amit a munkatervben rögzítenek. Szünetek: az iskolai szünetekhez igazítva, őszi: Mindenszentek idején, téli: karácsony és újév közötti napokon, tavaszi: húsvét környékén, valamint nyáron /június 1. és augusztus 31. között/ a fenntartó által engedélyezett időszakban (szokásos gyakorlat szerint augusztus hónapja). A nyári zárásról a szülőket február 15-ig tájékoztatni kell. A szünet ideje alatt a szülők gondoskodnak a gyermekük elhelyezéséről.

Az intézmény egy nevelési évben legfeljebb öt nevelés nélküli munkanapot szervez, melyet nevelési értekezletek, illetve továbbképzés céljára használ fel. Erről a szülők a jogszabályban előírtak szerint tájékoztatást kapnak 7 nappal a nevelés nélküli munkanap előtt. Az óvodai nevelés nélküli munkanapokon, szükség esetén gondoskodni kell a gyermekek felügyeletéről.

A nevelési év helyi rendjét és az intézmény rendszabályait a Képviselő-testület jóváhagyása után a nevelési év elején a szülőkkel ismertetni kell.

Az intézmény nyitva tartása

A nyitvatartási idő napi 9 óra (7:00-16:00 között). A nyitvatartás a szülők munkaidejéhez igazodik.

Az óvodát reggel a délelőtti műszakban dolgozó óvodapedagógus nyitja.

A gyermekek érkezésének és elvitelének módját a Házirend szabályozza. Az intézmény fent szabályozott időponttól eltérő nyitvatartására (előzetes kérelem alapján) az intézmény vezetője adhat engedélyt.

Szombati munkanapok alkalmával ügyeletet tart, ahol a dolgozó szülő a gyermekének ügyeleti ellátást kérhet.

Napirend

Az óvodai csoportok napi életének részletes szabályozása a napirendben található. A napirend fő irányvonalát a nevelőtestület alakítja ki, az óvodapedagógusok pedig rugalmasan kezelik (életkor, program, időjárás, stb. függvényében). A napirend fő vonalának betartása a

pedagógiai program céljainak megvalósítása érdekében és a gyermekek biztonság érzetének megtartása miatt szükséges.

A szülő kötelessége, hogy a Házirendnek megfelelően a gyereke érkezése és elvitele mindig az óvoda napirendjéhez igazodjon, hogy ne zavarja a többi gyereket sem a tevékenységekben és ő maga is részt tudjon venni a tevékenységekben. A szülők kötelesek a Házirendben meghatározottak szerint legkésőbb 8:00-ig óvodába hozni a gyermeküket.

8:15-12:00 között a bejárati ajtót biztonsági okokból zárhatjuk.

A mindenkori iskolai tanév törvényes rendje szerint az iskolai őszi, téli és a tavaszi szünet idején, ha szükséges, ügyelettel látja el az óvodai nevelés feladatait az előzetes igényfelmérés alapján.

IV. Az intézmény struktúrája, az intézményi munkarend

2023/2024. november	óvodapedagógus álláshely	gyógypedagógus, óvodapszichológus	pedagógiai asszisztens álláshely	dajka	intézményi titkár	konyhai dolgozó	takarító	udvaros/karbantartó	Össz
Székhely	2			1					3

Intézményi álláshelyek

száma: 3

igazgató 1

óvodapedagógus csoportonként 2 (ebből 1 álláshelyen igazgató dolgozik)

dajka 1

pedagógiai asszisztens 3 csoportonként 1 - illetve óvodapedagógus hiány esetén határozott időtartamú kinevezéssel pedagógiai asszisztensek nevezhető ki óvodapedagógus álláshely betöltésére

gyógypedagógus megbízási szerződéssel az SNI-s gyermekek (gyógypedagógus, logopédus)

Az óvodában lévő álláshelyek számát minden évben Tapsony Község Képviselő-testülete szabályozza az intézményvezető javaslata alapján, az adott év költségvetésének

elfogadásakor. A foglalkoztatottak véglegesen engedélyezett száma az irányító szerv által jóváhagyott költségvetési rendeletben kerül meghatározásra.

A szervezeti egység meghatározásánál azt az alapelvet érvényesítjük, hogy az intézmény feladatait a jogszabályi előírásoknak és a tartalmi követelményeknek megfelelően magas színvonalon láthassa el. A munkavégzés, a racionális és gazdaságos működtetés, valamint a helyi adottságok, körülmények és igények figyelembevételével alakítottuk ki a szervezeti egységeket. Az igazgató a fenntartó által engedélyezett álláshelyek tekintetében önálló hatáskörben dönthet annak felhasználásáról, azzal a feltétellel, hogy az engedélyezett létszámot nem lépheti át.

Intézményvezetés

Igazgató

Az óvoda élén az igazgató áll, magasabb beosztású köznevelési foglalkoztatott, akit a Képviselő-testület – nyilvános pályázat útján – maximum 5 éves időtartamra bíz meg. A vezetői megbízás követelménye: az intézménytípusnak megfelelő felsőfokú végzettség, intézményvezetői pedagógus szakvizsga. A kinevezés és felmentés jogát a Képviselő-testület, egyéb munkáltatói jogokat – az SZMSZ keretei között – a polgármester gyakorolja.

Az igazgató felelős az intézmény szakszerű és törvényes működéséért, az ésszerű, takarékos gazdálkodásért, gyakorolja a kötelezettségvállalást, munkáltatói és aláírási jogköröket, és dönt az intézmény működésével kapcsolatos minden olyan ügyben, amelyet jogszabály nem utal más hatáskörbe.

Az igazgató egyszemélyi felelősséggel vezeti az intézményt, ellátja a jogszabályok maradéktalan figyelembevételével a jogszabályokból és a jelen szabályzatból rá háruló feladatokat. Az igazgatónak az intézmény vezetésében fennálló felelősségét, képviseleti és döntési jogkörét elsődlegesen a törvények és végrehajtási rendeletei határozzák meg. Felelőssége kiterjed a munkaköri leírásban található feladatkörökre.

Írásbeli beszámolási kötelezettsége van a fenntartó felé minden nevelési évet követően a szakmai munkáról, a működés helyzetéről. Képviseleti joga van az intézmény, mint jogi személy teljes körű képvisellete során..

Az intézmény vezetője gyakorolja az intézménynél foglalkoztatottak felett a munkáltatói jogokat:

- pedagógusok
- nevelőmunkát közvetlenül segítő alkalmazottak: dajkák, pedagógiai asszisztensek,
- technikai dolgozó

Az igazgató jogköre és felelőssége

A 2023. évi LII. törvény 75.§ alapján az igazgató felelőssége

(1) A köznevelési intézmény igazgatója

a) felel az intézmény szakszerű és törvényes működéséért, fenntartó által rendelkezésre bocsátott eszközök tőle elvárható gondossággal való kezeléséért – önálló költségvetéssel nem rendelkező intézmény kivételével – az intézmény gazdálkodásáért,

b) önálló költségvetéssel nem rendelkező intézmény igazgatója kivételével a 17. § alapján gyakorolja a munkáltatói jogokat a köznevelési intézményben foglalkoztatottak felett,

c) dönt az intézmény működésével kapcsolatban minden olyan ügyben, amelyet végrehajtási jogszabály, köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyra vonatkozó szabály nem utal más hatáskörébe,

d) felelős az intézményi szabályzatok elkészítéséért,

e) képviseli az intézményt.

(2) A nevelési-oktatási intézmény igazgatója felel

a) a pedagógiai munkáért,

b) a nevelőtestület vezetéséért,

c) a nevelőtestület jogkörébe tartozó döntések előkészítéséért, végrehajtásuk szakszerű megszervezéséért és ellenőrzéséért,

d) önálló költségvetéssel rendelkező intézmény esetében a rendelkezésre álló költségvetés alapján a nevelési-oktatási intézmény működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosításáért,

e) a nemzeti és intézményi ünnepek munkarendhez igazodó, méltó megszervezéséért,

f) a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok megszervezéséért és ellátásáért, a gyermekvédelmi jelzőrendszernek a nevelési-oktatási intézményhez kapcsolódó feladatai koordinálásáért,

g) a nevelő és oktató munka egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtéséért,

h) az iskolaszékkal, a köznevelésben foglalkoztatotti érdekképviseleti szervekkel és a diákönkormányzatokkal, szülői szervezetekkel való megfelelő együttműködésért,

i) a tanuló- és gyermekbaleset megelőzéséért,

- j) a gyermekek, tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezéséért,
- k) a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban álló éves teljesítményértékeléséért és
- l) a Kar által elfogadott Etikai Kódex betartásáért és betartatásáért.

(3) A köznevelési intézmény igazgatója a pedagógiai munkáért való felelőssége körében szakmai ellenőrzést indíthat az intézményben végzett nevelő és oktató munka, egyes alkalmazott munkája színvonalának külső szakértővel történő értékelése céljából.

Továbbá az Nkt 69. § (1) jogszabálya alapján:

A köznevelési intézmény igazgatója

- a) felel az intézmény szakszerű és törvényes működéséért, fenntartó által rendelkezésre bocsátott eszközök tőle elvárható gondossággal való kezeléséért – önálló költségvetéssel nem rendelkező intézmény kivételével – az intézmény gazdálkodásáért,
- c) dönt az intézmény működésével kapcsolatban minden olyan ügyben, amelyet jogszabály, kollektív szerződés, közalkalmazotti szabályzat nem utal más hatáskörébe,
- d) felelős az intézményi szabályzatok elkészítéséért,
- f) képviseli az intézményt.

(2) A nevelési-oktatási intézmény igazgatója felel

- a) a pedagógiai munkáért,
- b) a nevelőtestület vezetéséért,
- c) a nevelőtestület jogkörébe tartozó döntések előkészítéséért, végrehajtásuk szakszerű megszervezéséért és ellenőrzéséért,
- d) önálló költségvetéssel rendelkező intézmény esetében a rendelkezésre álló költségvetés alapján a nevelési-oktatási intézmény működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosításáért,
- e) a nemzeti és iskolai ünnepek munkarendhez igazodó, méltó megszervezéséért,
- f) a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok megszervezéséért és ellátásáért, a gyermekvédelmi jelzőrendszernek a köznevelési intézményhez kapcsolódó feladatai koordinálásáért,
- g) a nevelő és oktató munka egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtéséért,
- h) az iskolaszékkal, a munkavállalói érdekvédelmi szervekkel és a diákönkormányzatokkal, szülői szervezetekkel való megfelelő együttműködésért,
- i) a tanuló- és gyermekbaleset megelőzéséért,
- j) a gyermekek, tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezéséért,
- k) a pedagógus etika normáinak betartásáért és betartatásáért.

Az igazgató akadályoztatása esetén a helyettesítési rend

Az intézményvezető távolléte, akadályoztatása esetén a helyettesítés az intézményvezető által írásban adott megbízás alapján történik. A megbízást az intézmény nevelőtestületének egyik tagjának kell címezni.

Az intézmény vezetője képviseleti jogkörét az alábbi esetekben ruházhatja át:

- betegség,
- tartós távollét,
- akadályoztatása esetén,

kivéve, ha a fenntartó másként nem rendelkezik.

Amennyiben az igazgató nem tartózkodik az intézmény épületében, de telefonon elérhető, akkor a napi, a zökkenőmentes működés biztosítása érdekében a megbízott pedagógus kolléga telefon egyeztet az intézményvezetővel az azonnali intézkedést és vagy döntést igénylő ügyekben.

Az igazgató távolléte, akadályoztatása esetén (és ha intézményvezető nem érhető el telefonon) a megbízott pedagógus

- csak olyan ügyekben járhat el, amelyeknek a helyettesítés során történő ellátására a munkaköri leírásában, illetve írásbeli megbízásában felhatalmazást kapott,
- csak a napi, a zökkenőmentes működés biztosítására vonatkozó intézkedéseket, döntéseket hozhatja meg a vezető helyett,
- intézkedési jogköre az intézmény működésével, a gyermekek biztonságának megóvásával összefüggő azonnali, halaszthatatlan döntést igénylő ügyekre terjed ki,
- nem intézkedhet, nem dönthet jogszabály, illetve az intézmény belső szabályzataiban, rendelkezéseiben a kizárólag a vezető jogkörébe utalt ügyekben.

Az igazgató akadályoztatása esetén az azonnali intézkedést igénylő ügyiratokat, a megbízott személy aláírhatja, amennyiben erre az írásbeli megbízásában felhatalmazást kapott.

Az igazgató és a megbízott pedagógus együttes akadályoztatása esetén intézkedésre az intézményben bent tartózkodó leghosszabb munkajogviszonnyal rendelkező óvodapedagógus jogosult.

Az igazgató minden nevelési év első alkalmazotti testületi értekezletén, év elején tájékoztatja a dolgozókat a helyettesítés rendjéről, az állandó helyettesítésére megbízott személyről,

intézkedési jogköréről. A helyettesítési rendet az intézményvezetői irodában ki kell függeszteni.

Az igazgató, tartós távolléte esetén a helyettesítés teljes körű. Tartós távollétnek az egy hónapnál hosszabb időtartam minősül. A teljes vezetői jogkör gyakorlására vonatkozó megbízás a fenntartó által történik, melyet a dolgozók tudomására kell hozni (értesítés, kifüggesztés).

Az intézmény képviselőinek rendje

A köznevelési intézmény képviselőjére a mindenkori kinevezett igazgató és a fenntartó, vagy az általuk meghatalmazott személy jogosult.

Az igazgató távolléte esetén az intézmény képviselőjére az SZMSZ-ben meghatározott helyettesítési rend az irányadó. Az intézmény vezetője képviselői jogkörét az alábbi esetekben ruházhatja át: betegség, tartós távollét, vagy egyéb akadályoztatása esetén kivéve, ha a fenntartó másként nem rendelkezik.

Az igazgató képviselői joga az alábbi területekre terjed ki:

Hivatalos ügyekben

- települési önkormányzattal való ügyintézés során,
- hatóságok és bíróság előtt,
- az intézményfenntartó és az intézmény működtetője előtt.

Intézményi közösségekkel, szervezetekkel való kapcsolattartás során:

- a nevelési-oktatási intézményben a nevelőtestülettel, a szülői szervezettel,
- más köznevelési intézményekkel, szakmai szervezetekkel, nemzetiségi önkormányzatokkal,
- az intézmény belső és külső partnereivel,

Sajtónyilatkozat

- sajtónyilatkozat az intézményről a nyomtatott vagy elektronikus média részére,
- kifejezett rendelkezéssel arról, hogy mit és hogyan hozhatnak a nyilatkozatból nyilvánosságra.

Jognyilatkozatok tétele az intézmény nevében

- tanulói jogviszonnal,

- az intézmény és más személyek közötti szerződések megkötésével, módosításával és felbontásával,
- munkáltatói jogkörrel összefüggésben.

Pedagógusok képvisellete

- A pedagógusainak külső tanfelügyeleti vizsgálata és minősítése elvégzésében feladata a tanfelügyelőkkel való szakmai közreműködés,
- az Oktatási Hivatal által működtetett informatikai támogató rendszerben a mesterjelszó-kezelő rendszer segítségével a pedagógus minősítő vizsgája, illetve minősítő eljárása időpontjának rögzítése,
- Az Oktatási Hivatal által működtetett informatikai támogató rendszerben a mesterjelszó-kezelő rendszer segítségével Pedagógus Igazolványok érvényesítése.

A nevelőtestület

Nkt: „Nevelőtestület fogalma: a nevelési-oktatási intézményben köznevelési foglalkoztatotti jogviszony, egyházi szolgálati jogviszony keretében pedagógus-munkakörben, a felsőfokú végzettséggel rendelkező, nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatottak közössége.”

A nevelőtestület az intézmény pedagógusainak közössége, nevelési kérdésekben az intézmény legfontosabb tanácskozó és határozathozó szerve. A nevelőtestület véleményt nyilváníthat vagy javaslatot tehet a nevelési-oktatási intézmény működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben. Ki kell kérni a nevelőtestület véleményét a külön jogszabályban meghatározott ügyekben.

Nkt.70.§ (2) alapján a „nevelőtestület

- e) a továbbképzési program elfogadásáról,
- f) a nevelőtestület képviselétében eljáró pedagógus kiválasztásáról,
- g) a házirend elfogadásáról,
- h-i) ...
- k) jogszabályban meghatározott más ügyekben dönt.

(3) A nevelőtestület véleményt nyilváníthat vagy javaslatot tehet a nevelési-oktatási intézmény működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben.

A nevelőtestület a nevelési év folyamán rendszeres és – szükség szerint – rendkívüli értekezletet tart. A nevelőtestület értekezleteit az óvoda munkatervében meghatározott napirenddel és időpontban az óvoda vezetője hívja össze.

A nevelőtestület döntéseit és határozatait általában – a jogszabályokban meghatározottak kivételével – nyílt szavazással és egyszerű szótöbbséggel hozza.”

A nevelőtestület feladata (Nkt. 62. §)

„(1) A pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, oktatása, óvodában a gyermekek Óvodai nevelés országos alapprogramja szerinti nevelése, iskolában a kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével. Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy

a) nevelő és oktató munkája során gondoskodik a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárható, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét,

b) a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együttműködjön gyógypedagógussal, konduktorral vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel, a hátrányos helyzetű gyermek, tanuló felzárkózását elősegítse,

c) segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, nyilvántartsa a tehetséges tanulókat,

d) előmozdítsa a gyermek, tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartására,

e) egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a gyermekeket, tanulókat,

f) ...

g) a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő – és szükség esetén más szakemberek – bevonásával,

h) a gyermekek, a tanulók és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon,

i) az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse, oktatómunkáját éves és tanórai szinten, tanulócsoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezze végezze, irányítsa a tanulók tevékenységét,

j) ...

- k) részt vegyen a számára előírt pedagógus-továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát,
- l) tanítványai pályaorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítsa,
- m) a pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse,
- n) pontosan és aktívan részt vegyen a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az iskolai ünnepségeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken,
- o) határidőre megszerezze a kötelező minősítéseket,
- p) megőrizze a hivatali titkot,
- q) hivatásához méltó magatartást tanúsítson,
- r) a gyermek, tanuló érdekében együttműködjön munkatársaival és más intézményekkel.

(1a) A nevelési-oktatási intézmény, többcélú intézmény igazgatója a 14 évnél fiatalabb 1-es típusú diabéteszsel élő gyermek, tanuló részére abban az időtartamban, amikor az óvoda, az általános iskola, a fejlesztő nevelést-oktatást végző iskola, a kollégium, a hat és nyolc évfolyammal működő gimnázium vagy a szakgimnázium ötödik-nyolcadik évfolyamán az intézmény – beleértve az ilyen köznevelési alapfeladatot ellátó többcélú intézményt is – felügyelete alatt áll, az 1-es típusú diabéteszsel élő gyermek, tanuló szülőjének, más törvényes képviselőjének kérelmére, a gyermekkori diabétesz gondozásával foglalkozó egészségügyi intézmények szakmai iránymutatása alapján az (1b)–(1e) bekezdés szerinti speciális ellátást biztosítja.

Mindezen kívül a pedagógiai munkakörben foglalkoztatott:

- felkészül a foglalkozások megtartására, elvégzi az előkészítésükkel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,
- az érvényes intézményi pedagógiai programnak iránymutatásainak megfelelően, saját módszerei és a munkaközösség-vezető által ellenőrzött saját ütemterve szerint nevel,
- szakmai autonómiája, hogy a szakmai munkaközösség által megfogalmazott és a nevelőtestület által elfogadott munkatervi kereteken felül szabadon választja meg az általa vezetett foglalkozásokon a módszereket és szakmai anyagot,
- minden nevelési év első szülői értekezletén a szülőkkel ismerteti a gyermekek értékelési rendszerét, majd évente kétszer (januárig, májusig) írásban értékeli a gyermekeket és azt szóban ismerteti a szülőkkel a fogadóóra keretein belül,
- különös gondot fordít a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatására a tehetséges gyermekek gondozására,

- évente elkészíti, felülvizsgálja a munkájához szükséges eszközök jegyzékét, a hiányt és az amortizációt jelenti az igazgatónak,
- csoportjában működteti a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszert,
- csoportjában elvégzi az egészséges és biztonságos intézményi működtetéssel kapcsolatos feladatokat (környezet biztosítása, balesetvédelmi oktatás a gyermekek részére),
- munkájához szükséges ismeretek megszerzését folyamatos önképzéssel gazdagítja,
- adminisztrációs tevékenységéhez az informatikai eszközök használatának képességét folyamatosan fejleszti,
- a napi nevelőmunkájához szükséges jogszabályokat folyamatosan figyeli, és azokat megfelelően alkalmazza.

A pedagógusok adminisztratív teendői:

- minden foglalkozását a csoportnaplóban előre, ellenőrizhetően tervezi,
- a felvételi és hiányzási naplót naprakészen vezeti,
- a gyermekek hiányzásainak igazolására szóló bizonylatokat dokumentálja,
- vezeti a gyermek fejlődését nyomon követő dokumentációt, a gyermek anamnéziséét, valamint a testi (látás, hallás, mozgás), szociális, érzelmi, erkölcsi és értelmi fejlődésével kapcsolatos információkat képességekre, készségekre részleteiben lebontva az óvodai nevelés teljes időszakára kiterjedően,
- a statisztikákat határidőre elkészíti,
- a gyermek, szülőjének írásbeli nyilatkozatát beszerzi a dokumentációk megismeréséről, a gyermek épületből való kivételének engedélyezéséről, szűrővizsgálatokon való részvételről és minden olyan óvodai, döntéshez, amelyből a szülőre fizetési kötelezettség hárul,
- a szülői értekezleteken jegyzőkönyvet készít,
- előkészíti a szükséges szakvéleményt
- használja az aktuálisan előírt illetve a nevelőtestület által választott felületeket.

A nevelőtestület akkor határozatképes, ha tagjainak több mint fele jelen van. Döntéseit és határozatait - kivéve jogszabályban meghatározott titkos szavazás esetén – nyílt szavazással, egyszerű szótöbbséggel hozza. Ha a nevelőtestület egyszerű szótöbbséggel hozható döntésekor szavazategyenlőség keletkezik, a határozatot az igazgató szavazata dönti el. A nevelőtestület döntéseit határozati formában kell megszövegezni. A határozatokat nevelési évenként sorszámozni kell, és azokat nyilvántartásba kell venni.

Rendkívüli nevelőtestületi értekezlet hívható össze az óvoda lényeges problémáinak megoldására, ha a nevelőtestület tagjainak egyharmada vagy az intézmény vezetője szükségesnek látja. A rendkívüli nevelőtestületi értekezletet foglalkozási időn kívül a kezdeményezéstől számított nyolc napon belül kell összehívni.

Rendkívüli nevelőtestületi értekezletet kell összehívni nyolc napon belül akkor is, ha azt a Szülői közösség kezdeményezte, annak eldöntéséért, hogy a nevelőtestület a kezdeményezést elfogadja-e.

A nevelőtestületi, alkalmazotti értekezletekről lényegkiemelő, emlékeztető feljegyzés készül, mely tartalmazza:

- a helyet, időt, az értekezlet napirendi pontjait
- a jelenlévők nevét
- az igazoltan, illetve igazolatlanul távollévők nevét
- a javaslatok egyenkénti megszavaztatását
- a határozat elfogadását.

A feljegyzést az értekezleteket követő három munkanapon belül el kell készíteni. csatolni kell a napirendi pontokat rögzítő aláírt jelenléti ívet.

Felelőssége: a munkaköri leírásban, illetve az óvoda belső szabályzataiban rá háruló feladatokra, illetve a munkájához leltár szerinti eszközök felelősségére terjed ki.

Beszámolási kötelezettsége: nevelési év végén, meghatározott szempontok alapján történő önértékelés formájában.

A nevelőmunkát közvetlenül segítő dolgozók közössége (NOKS dolgozók)

Felettük az általános munkáltatói jogokat az igazgató gyakorolja. Jogszabályokban megfogalmazott és saját területüket érintő kérdésekben véleményezési és javaslattevő jogkörrel rendelkező közösséget alkotnak. Közvetlen felettesük a helyi magasabb vezető.

- pedagógiai asszisztensek,
- dajkák,

Pedagógiai asszisztens

Beosztása, munkaideje: teljes állás esetén napi 8 óra, a munkaköri leírás szerint.

Feladata:

- Segíti az intézményben folyó pedagógiai munkát a pedagógus útmutatása alapján.
- Biztosítja a fejlesztési időszakon túl a gyermekek ellátását, felügyeletét.
- Gondoskodik a gyermekek testi szükségleteinek ellátásáról, a játékos foglalkoztatásáról, fejlődésük optimális segítéséről a pedagógusok iránymutatása szerint.
- Segíti az óvodapedagógus irányítása alapján a csoportban folyó pedagógiai munkát, az eszközöket előkészíti, elrakja, segít a csoportszoba átrendezésében, a gyermekek eszközeinek előkészítésében, egyes gyermekeknek egyéni segítséget nyújt.
- Ügyel a folyosói rendre, a WC rendeltetésszerű használatára, a kézmosásra, a gyermekek étkezésére.
- Részt vesz a reggeli, az ebéd és uzsonnáztatás lebonyolításában.
- Az udvaron a levegőztetésnél, sétánál segít a gyermekek öltözködésében, az udvari rend megtartásában, ott játékot kezdeményez.
- A délutáni pihenő alatt és szabadidejében az óvodapedagógus útmutatása alapján szemléltető eszközöket készít, azokat karban tartja, előkészíti azokat a következő napokra.
- Segít a gyermekek hazabocsátásánál.
- Beosztás vagy helyettesítése során a gyermekek felügyeletét önállóan végzi.
- Szükség esetén elvégzi a dajkai teendőket.

Szakmai követelmények: Gyermekszerető viselkedésével, személyi gondozottságával, kommunikációs és beszédmintájával hat az óvodás gyermekek fejlődésére. Tiszteli a gyermeket, a szülőt, kapcsolataira a tapintat, az elfogadás jellemző. A tudomására jutott pedagógiai információkat titokként kezeli.

Felelőssége:

- kiterjed a munkaköri leírásban található feladatkörre, a gondjára bízott gyermekek testi épségéért teljes körű felelősséggel tartozik.

Dajka

Dajka munkaidő beosztása:

teljes állás esetén 8 – 16- ig

Feladata:

- Biztosítja a pedagógiai munkához szükséges higiénés feltételeket.

- Közreműködik a gyermek egész napi gondozásában a környezet rendjének, tisztaságának megteremtésében. Ellátja a környezetgondozási és balesetmegelőzési teendőket, kisebb balesetknél elsősegélyt nyújt.
- Megteremti a biztonságos játék feltételeit - a játékeszközök kezelése, tisztántartása,
- Munkáját a gyermek óvodai napirendjéhez igazodva az óvodapedagógusok irányítása mellett szervezi és végzi.
- Segít a gyermekek gondozásában, öltöztetésében, a tisztálkodási teendők ellátásában.
- Az étkezések kulturált lebonyolításában aktívan közreműködik, segít az ételek kiosztásában, az edények leszedésében.
- Munkaköri leírásának megfelelően kiegészíti a konyhai feladatok elvégzését.
- A nyugodt pihenés feltételeinek megteremtéséhez lerakja az ágyakat, ágyneműket, a gyermekek jelének figyelembevételével.
- A terem szellőztetéséről gondoskodik lefekvés előtt.
- A játék- és egyéb tevékenységekhez szükséges eszközök előkészítésében közreműködik, az óvodapedagógus útmutatásait követve.
- Segíti a nevelőmunkát, a gyermekek szokásrendjének alakulását.
- Külön foglalkozások, séták, kirándulások alkalmával az óvodapedagógusokat segítve kíséri a gyermek-csoportot, felügyelve a biztonságos közlekedésre.

Szakmai követelmények: Gyermekszerető viselkedésével, személyi gondozottságával, kommunikációs és beszédmintájával hat az óvodás gyermekek fejlődésére. Tiszteli a gyermeket, a szülőt, kapcsolataira a tapintat, az elfogadás jellemző. A tudomására jutott pedagógiai információkat titokként kezeli.

A dajka a gyermekekről szülőknek tájékoztatást nem adhatnak. Nevelési kérdésekben az érdeklődő szülőket tapintatosan az óvodapedagógusokhoz irányítják.

Felelőssége kiterjed a munkaköri leírásban található feladatkörre, továbbá a csoport eszközeivel a leltár szerint elszámol, vezeti a csoport törésnaplóját.

Segítő dolgozók

Alkalmazásukat a fenntartó biztosítja az intézmény részére. Felettük az általános munkáltatói jogokat az igazgató gyakorolja. Alkalmazásukat a fenntartó biztosítja az intézmény részére.

- takarító,

- karbantartó.

Munkájukat a munkaköri leírás tartalmazza.

Az óvodai alkalmazottak munkarendje

Az intézményben dolgozók jogállását, a szervezetben elfoglalt munkakörnek megfelelő részletes feladatait, kötelezettségeit és jogait minden dolgozó névre szóló munkaköri leírásban kapja meg. A munkaköri leírásminták az SZMSZ függelékét képezik. A munkaköri leírásokat az igazgató készíti el. A munkahelyen minden dolgozónak a munkakörére megállapított munkaidő kezdete előtt legalább 10 perccel meg kell jelennie munkavégzésre alkalmas állapotban annak érdekében, hogy napi teendőit megfelelően előkészítse, továbbá kötelező órájának letelte utáni 10 percben az aznap használt eszközeit a szertári rendnek megfelelően elhelyezze.

A pedagógusok munkaideje heti 40 óra, amely a kötelező óraszámából és kötetlen óraszámából áll. A kötelező órák számát jogszabály határozza meg.

Az óvodapedagógusok munkaidő beosztását az igazgató állapítja meg az intézmény zavartalan működésének érdekeit figyelembe véve.

2023. évi LII.tv 77. § [Munkarend]

(1) A köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban álló

a) vezetőre kötetlen,

b) pedagógusra részben kötetlen,

c) nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatottra, valamint a pedagógiai szakmai szolgáltatást nyújtó intézményben foglalkoztatott pedagógusra kötött munkarend irányadó.

(2) Kötetlen munkarendben a vezető a munkaideje felhasználását és beosztását, az előírt tanórák, foglalkozások megtartásának kötelezettségén kívül maga jogosult meghatározni.

(3) Részben kötetlen munkarendben a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban álló a kötött munkaidő feletti munkaidő-részt maga oszthatja be (a továbbiakban: szabad felhasználású munkaidő), a munkaidő 79. § (1) bekezdés a) pontja szerinti részét a munkáltató osztja be.

(4) A kötött munkarendben foglalkoztatott köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban állók munkaidejét a munkáltató osztja be.

Az éves munkatervben rögzített feladatok elvégzésére (ünnepségek, rendezvények, kirándulások, fogadóórák, gyermekek értékelése, szülőkkel történő programok, stb.) a pedagógus a kötelező órájának letöltése utáni időszakra is eshet. A kötött és kötetlen munkaidő alatt végzendő teendők besorolásának szabályzata a mellékletben található.

Az alkalmazottak távolmaradása, rendkívüli távolmaradás

Az intézményben a munkaidő beosztásáért, nyilvántartásáért és a szabadság nyilvántartásért az igazgató a felelős. Ő összegzi és adja le havi szinten a dolgozók távolmaradási és többletmunkáért járó kimutatását, őrzi meg arról a nyilvántartást. Az alkalmazottak munkaidő nyilvántartásának dokumentálását a jelenléti ív biztosítja, melyet az igazgató vezet.

A dolgozó munkaidő beosztását a közvetlen felettesének előzetes engedélyével, a csere lebonyolítási módjának megjelölésével cserélheti el.

Az óvoda alkalmazottai munkaidőben csak különlegesen sürgős esetekben, igazgatói engedéllyel hagyhatják el az intézményt.

A dolgozó a munkából való rendkívüli távolmaradást, illetve annak okát lehetőleg egy nappal előbb, de legkésőbb az adott munkanapon 7 óráig köteles jelenteni az igazgatónak, hogy az a helyettesítésről intézkedhessen.

A dolgozók évi rendes szabadságát a jogszabályokban rögzítetteknek megfelelően kell kiadni.

A szabadságolási terv alapján az igazgató engedélyezi a szabadságot.

A fizetés nélküli szabadság engedélyezésére minden esetben csak az igazgató jogosult.

Próbaidő

A kinevezésben, a közalkalmazotti jogviszony létesítésekor 3 hónap próbaidő megállapítása kötelező, kivétel áthelyezésnél. Kijelölés nélkül a 3 hónap próbaidő a törvényes. A próbaidő alatt a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyt vagy köznevelési dolgozó jogviszonyt bármelyik fél, azonnali hatállyal, indoklás nélkül megszüntetheti.

Gyakornoki idő

Gyakornoki időként a foglalkoztatási jogviszony létesítésének időpontjától számított kétéves időszakot kell a kinevezésben illetve a munkaszerződésben rögzíteni. A gyakornoki időt kinevezéskor kell előírni, a szakmai vezető személyét is ekkor kell a gyakornokkal közölni.

V. Egyéb, a működés rendjére vonatkozó általános rendelkezések

Az óvoda épületeit, helyiségeit rendeltetésüknek megfelelően kell használni. Az óvoda helyiségeiben, területén párt, politikai célú mozgalom vagy párthoz kötődő szervezet nem működhet, továbbá az alatt az idő alatt, amíg az óvoda ellátja a gyermekek felügyeletét párt, vagy párthoz kötődő szervezettel kapcsolatba hozható politikai célú tevékenység nem folytatható. Ügynökök, üzletszerzők vagy más személyek az óvoda területén kereskedelmi tevékenységet nem folytathatnak, kivéve az óvoda által szervezett vásárokat.

Az óvoda helyiségeit más, nem nevelési célra átengedni csak az igazgató engedélyével lehetséges. Az óvoda berendezéseit, felszereléseit csak az igazgató engedélyével lehet az óvodából elvinni.

A gyermekek az óvoda helyiségeit, létesítményeit és berendezéseit csak felnőtt felügyelete mellett használhatják.

Az óvoda helyiségeinek használói felelősek:

- az óvoda tulajdonának megóvásáért, védelméért,
- az óvoda rendjének, tisztaságának megőrzéséért,
- az energiával és a szükséges anyagokkal való takarékoskodásért,
- a tűz és balesetvédelmi, valamint a munkavédelmi szabályok betartásáért,
- az intézmény szervezeti és működési szabályzatában, valamint a házirendben megfogalmazott előírások betartásáért.

A dolgozók kötelesek a munkahelyükön az elvárható rendet és figyelmet megtartani.

A mobil telefon használata munkaidőben korlátozott, nem zavarhatja a munkavégzést!

A dolgozó a mobil telefonját a gyermekekkel való foglalkozás teljes idejében, néma állapotban tarthatja magánál és az, csak kivételes, sürgős esetben használható. Az intézményi

telefon, mobiltelefon kivételes, sürgős esetben használható magáncélra. A pedagógus a gyermekek között munkaidejében mobiltelefonját magáncélú beszélgetésre sem a csoportszobában sem az udvaron nem használhatja!

Az intézményvezető a telefonhasználat rendjének megszegése esetén kötelezheti mobiltelefonjának elzárására az irodában a dolgozót munka idejének kezdetén.

Az intézmény minden dolgozójának kötelessége megismerni és betartani, betartatni az intézmény szabályzatait, különös képen az adatvédelmi rendelkezéseket.

Az óvoda egész területén tilos a dohányzás!

Az intézményen belül és az óvoda által szervezett rendezvényeken szeszesital fogyasztása tilos!

A teljes leltárkészletért a csoportban dolgozó óvodapedagógusok és a dajka azonos mértékben felelősek.

Az óvoda minden alkalmazottja köteles az általa észlelt rendkívüli eseményt a közvetlen felettesének jelenteni. Aki betörést észlel, haladéktalanul köteles értesíteni a rendőrséget, és az igazgatót. A rendőrség megérkezéséig az épületbe senki sem léphet be.

Az épület használati rendje

A jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően az épületre zászlót kell kitűzni.

Az óvodaépület nyitását óvodapedagógus vagy a dajka végzik a munkaköri leírásukban részletezett szabályok szerint.

Aki zárja az épületet, az köteles ellenőrizni az alábbiakat:

- közlekedési utak szabadon hagyását
- az elektromos berendezések kikapcsolt állapotát
- az ablakok zárt állapotát

Az utolsóként távozó dolgozó felelős az épület bezárásáért.

Az udvar használati rendje

Az óvoda udvarán az óvodás gyermekek csak óvodai dolgozó felügyelete mellett tartózkodhatnak /az ott lévő játékokat, létesítményeket csak felügyelettel használhatják/. Az óvoda udvara nem nyilvános játszótér, az óvodával jogviszonyban nem álló személyek nem használhatják! Ez alól kivételt képeznek az intézmény által szervezett családi rendezvények időtartamai, melyek érintik az adott épületrészt, udvarrészt.

Ünnepélyek, megemlékezések rendje, a hagyományok ápolásával kapcsolatos feladatok

Az óvodai ünnepeket, hagyományait a gyerekek közösségére vonatkozóan az óvoda Pedagógiai Programja tartalmazza. Az ünnepélyek, megemlékezések rendjét, időpontját, a rendezvényekkel kapcsolatos felelősöket a nevelőtestület az éves munkatervében határozza meg. Az ünnepek, megemlékezések, a hagyományok ápolása, bővítése az intézmény jó hírnevének megőrzése az óvodai közösség minden tagjának kötelessége.

Hagyományos ünnepeink:

- Mikulás	- Anyák napja
- Karácsony	- Gyermeknap
- Farsang	- Iskolába menő gyerekek búcsúztató mősora
- Március 15.	
- Húsvét	

Megünneplésüket a munkaterv tartalmazza.

Ezen felül:

- Csoporton belül a gyermekek közös születésnap, névnapi köszöntése.
- Népi hagyományok ápolása (jeles napokhoz kapcsolódó szokások megismertetése).
- Világnapok megünneplése.
- Nemzeti hagyományok ápolása.
- Egyéb ünnepek a kialakult hagyományok szerint.

Fotózás rendje

A gyermekekről készített fotókat az óvoda honlapján és az óvodai messenger csoportban oszthatjuk meg a szülő írásbeli hozzájárulása mellett. A szülők az óvodai rendezvényeken, óvodán kívüli óvoda által szervezett programok alatt készült fotókat csak a fotókon szereplők beleegyező nyilatkozata mellett oszthatják meg.

A belépés és benntartózkodás rendje azok részére, akik nem állnak jogviszonyban az intézménnyel

Az óvoda létesítményeit és helyiségeit az intézmény nyitvatartásának ideje alatt rendeltetésüknek megfelelően kell használni. Az óvoda bejáratai a gyermekek biztonsága és a vagyonvédelem érdekében külön zárral vannak felszerelve.

Külön engedély és felügyelet nélkül tartózkodhat az intézményben a gyermeket hozó és a gyermek elvitelére jogosult személy arra az időtartamra, amely

- a gyermek érkezésekor: a gyermek átöltöztetéséhez és óvónőnek felügyeletre átadásához, valamint az épületből távozásához szükséges,
- a gyermek távozásakor: a gyermek óvónőtől való átvételéhez, átöltöztetéséhez, valamint a távozáshoz szükséges.

Nem kell a tartózkodásra engedélyt kérni: a szülőnek, a gondviselőnek az óvoda által tartott eseményekre, melyekre meghívót kapott.

Külön engedély és felügyelet mellett tartózkodhat az intézményben:

- a gyermeket hozó és a gyermek elvitelére jogosult személy akkor, ha nem az intézmény nyitvatartási rendjében meghatározott időben érkezik az intézménybe,
- minden más személy.

Az óvodába érkezőt fogadó alkalmazott az illetőt a pedagógushoz kíséri, aki belépéséhez kapcsolódóan rendezi, intézi kérését. A feladatkörét meghaladó ügyekben jelentkező külső személyeket az igazgatóhoz irányítja át. A fenntartói, szakértői, szaktanácsadói és egyéb hivatalos látogatókat az igazgató fogadja.

Az óvodai csoportot és tevékenységek látogatását más személyek részére az igazgató engedélyezi.

Ügynökök, üzletkötők, kereskedők belépésének, benntartózkodásának szabályai:

Belépésüket kötelező módon jelezni kell az igazgatónak. Benntartózkodásuk, tevékenységük vezetői engedélyhez kötött, aki döntése meghozatalában kötelező módon veszi figyelembe az intézmény jellegét.

A köznevelési intézmény vállalkozási tevékenységet nem folytathat.

Ügynökök az óvodát nem látogathatják!

Intézményben folytatható kereskedelmi tevékenység szabálya

Az intézmény dolgozói, továbbá ügynökök, üzletszerzők, más természetes személyek vagy jogi személyiségek sem az intézmény területén, sem az intézmény által szervezett az intézmény területén kívül eső helyszínek eseményein kereskedelmi tevékenységet nem folytathatnak.

Kereskedelmi tevékenység kizárólag az intézmény által megszervezett könyv-, illetve játékvásár, karácsonyi vásár eseményes során engedélyezett.

Az intézményben folytatható reklámtevékenység szabályai

Az intézmény a következők szerint szabályozza az intézményben folytatható reklámtevékenységet: **A tiltott és megengedett reklámtevékenység**

Az intézményben a következők kivételével tilos a reklámtevékenység.

Megengedett a reklámtevékenység, ha a reklám:

- a gyermekeknek szól, és
- a következő tevékenységekkel kapcsolatos:
 - egészséges életmód,
 - környezetvédelem,
 - társadalmi tevékenység,
 - közéleti tevékenység,
 - kulturális tevékenység.

A reklámtevékenység engedélyeztetése

- A reklámtevékenység folytatásának minden formája, módja csak az igazgató engedélyével lehetséges.
- Az engedély kiadása írásban történik, melyben meg kell jelölni:
 - Reklámtevékenység folytatására engedélyt kérő, és e tevékenység folytatására jogosult személy, szerv megnevezését, címét;
 - Reklámtevékenység egyértelmű leírását, a reklámtevékenység formáját, módját;
 - Reklámtevékenység folytatásának határidejét, illetve egyéb időtartam kikötéseket. Az engedély legalább két példányban készül, melynek egyik példányát az intézmény őrizz, másik példányát átadásra kerül az engedélykérőnek. Az intézményvezető az engedély visszavonására bármikor jogosult.

A reklámtevékenység jellegének besorolása

Az igazgató önállóan, illetve az általa jelentősnek minősített reklámtevékenység esetében:

- a nevelőtestület,

- a szülői közösség, valamint
- a gyermek közösségek bevonásával állapítja meg valamely reklámtevékenység jellegét.

Az igazgató köteles:

- a pedagógusoktól,
- a szülőktől,
- a gyermekektől érkező, az intézményben folyó reklámtevékenységgel kapcsolatos észrevételt megvizsgálni.

Az intézményben folytatható reklámtevékenység lehetséges formái, módjai

- újságok terjesztése,
- szórólapok,
- plakátok,
- szóbeli tájékoztatás stb.

Az adott reklámtevékenység során alkalmazható formát, módot az igazgató által kiadott engedély határozza meg. Az intézményben készült fotók és videó felvételek interneten, közösségi portálokon való megjelentetése csak a szereplők/érintettek előzetes hozzájárulásával lehetséges. Engedélyt az intézményvezető adhat.

Engedély esetén a benntartózkodás az intézményvezető által jelölt helyiségben történik.

A belépés, benntartózkodás engedélyezése minden esetben előzetesen egyeztetett időpontban, megfelelő információk beszerzését követően történhet.

VI. Az óvodai jogviszony létesítése és feltételei

Az óvodai felvétel, átvétel a férőhelyek betöltéséig az egész év folyamán jelentkezés alapján történik. Óvodába az a gyermek vehető fel, aki a harmadik életévét az adott év december 31. napjáig betölti. A szülő gyermeke óvodai felvételét, átvételét bármikor kérheti. Az újonnan

jelentkező gyermekek fogadása az óvodai nevelési évben folyamatosan történik. Beiratkozáskor a szülő és a gyermek személyes megjelenése szükséges.

Beiratkozáskor nyilvántartásra kerülnek a gyermek adatait, melynek igazolására a szülőnek, törvényes képviselőnek személyi igazolványát, a gyermek lakcímkártyáját, TAJ számát és születési anyakönyvi kivonatát bemutatni szükséges.

Az óvodába jelentkezők felvételéről vagy elutasításáról az érvényes jogszabályok figyelembevételével az igazgató dönt. Elutasításra abban az esetben kerülhet sor, ha az óvodába jelentkezett gyermekek száma meghaladja a törvény szerint felvehető létszámot, illetve a gyermek nem helyi lakos.

Az óvodába felvételt nem nyert gyermek esetében az óvoda írásban megküldött határozatában foglaltakkal kapcsolatban a szülő írásban fellebbezéssel élhet az önkormányzat jegyzője felé.

A beiratkozásra meghatározott időt a helyben szokásos módon közzé kell tenni.

A gyermekek felvétele a Házirendben meghatározott eljárásrend alapján történik.

Kötelező az óvodai elhelyezés biztosítása

- ha a gyermek hátrányos helyzetű és az óvoda körzetében lakik,
- a gyámhatóság kezdeményezésére azonnali óvodai ellátást igényel,
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény értelmében napközbeni ellátásra jogosult,
- ha az a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX.tv. 24§ (3) bekezdése alapján, az iskolai életmódra felkészítő foglalkozásra legfeljebb napi négy órába vesz részt az óvodai nevelésben.

Az óvodai elhelyezés megszüntetése

A nemzeti köznevelésről 2011. évi CXC. törvény 53§ (1) bekezdése értelmében megszűnik az óvodai elhelyezés, ha

- a gyermeket másik óvoda átvette, az átvétel napján,
- ha a felmentést engedélyező szerv a szülő kérelmére engedélyt adott a gyermek óvodából történő kimaradására,
- a gyermeket felvették az iskolába, a nevelési év utolsó napján,
- az óvodába járási kötelezettségét külföldön teljesítő gyermek eléri a tanköteles kort.

A gyermekek távolmaradásának, mulasztásának igazolására vonatkozó rendelkezések

A gyermekek rendszeres óvodába járása kötelező attól a nevelési évtől kezdődően, amikor augusztus 31-ig betöltik 3. életévüket. Ez alól csak a járási hivatal adhat ki hivatalos felmentést meghatározott időtartamra.

Az óvodapedagógus naponta vezeti a Felvételi és mulasztási naplót, jelenléti ívet. A gyermekek igazolatlan mulasztását nyomon követi és jelzi az igazgatónak, ha az igazolatlan hiányzás mértéke meghaladja a megengedett mértéket. Az óvoda vezetője a Házirendben lefektetett szabályozásnak megfelelően intézkedik.

Lázás, fertőző betegség miatti hiányzás után a gyermeket csak orvosi igazolással fogadhatja be az óvodapedagógus!

Az étkezési hozzájárulás befizetésének szabálya

A gyermekek napi háromszori étkezésének megszervezése az intézmény feladata. Az intézmény területére a sem gyermek, sem hozzátartozója nem hozhat élelmiszert. Azon élelmiszert, mely nem az intézmény által beszerzett és biztosított forrásból származik, az intézmény dolgozói jogosultak megsemmisíteni.

Étkezési térítési díjak befizetése

A befizetés utólag történik, az étkezési napok számától függően a tárhónapot követő hónap 10-ig átutalással, vagy készpénzes befizetéssel. A gyermek távolléte, betegsége nem mentesíti a szülőt az étkezési térítés napján a befizetési kötelezettsége alól. A szülő felelőssége, hogy a hiányzást a meghatározott napon jelentse.

A térítési díj csökkentés kérésének jogcímei

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról 1997. évi XXXI. törvény 21/B. § (1) bekezdése értelmében az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani, mely ez irányú értesítés és bejelentési kötelezettség a szülőt terheli, ha körülményeiben olyan változás áll be, amely megváltoztathatja kedvezményre való jogosultságát.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról 328/2011. (XII. 29.) korm. rendelet, 6. számú melléklet alapján a szülő nyilatkozatot köteles kitölteni, nyilatkozni a gyermeke étkeztetésével kapcsolatban.

Az étkezések lemondása

Hiányzás esetén az étkezések lemondása minden nap 8.00-ig lehetséges.

A hiányzás bejelentését, az intézmény elérhetőségein tett közlés útján kerül befogadásra.

Be nem jelentett hiányzás esetén a térítési díj jóváírására nincs lehetőség.

VII. Óvó-védő rendelkezések

Az óvoda gyermekfelügyeleti kötelezettsége a gyermek szülőtől való átvételétől kezdődik és a szülőnek való átadásáig, illetve az óvoda által szervezett óvodán kívüli programok időtartamára áll fenn.

Az óvoda dolgozóinak feladata a balesetek és a gyermekbalesetek megelőzése érdekében

Az óvoda minden dolgozójának ismernie kell a munkavédelmi szabályzat, tűzvédelmi utasítás és a tűzriadó terv rendelkezéseit. A munkakörönként kialakított általános és specifikus ismereteket nevelési évenként ismétlődő oktatáson való részvételükkel kötelesek megszerezni. Az óvodai egész napos nevelőmunka folyamán a dolgozónak körültekintően kell megszervezni a gyermekek tevékenységét, a védő-, óvó előírások figyelembevételével.

A gyermekekkel az egészségük és a testi épségük védelmére vonatkozó előírásokat, veszélyforrásokat, a tilos és elvárható magatartásformákat az óvodai nevelési év kezdetén, továbbá szükség szerint életkoruknak és fejlettségüknek megfelelően ismertetni kell.

Minden pedagógus feladata:

- A gyerekek életkorának megfelelő balesetvédelmi oktatás megtartása, tartalmának és időpontjának rögzítése.
- Baleset esetén a szükséges intézkedések megtétele és dokumentálása.
- Körültekintő játékvasárlás, használati utasítás szerinti alkalmazás.
- Kirándulások biztonságos előkészítése.
- Szülők tájékoztatása a gyerekek ruháiban, ékszerhasználatában és játékaiban rejlő baleseti forrásokról.
- Szülők hozzájárulásának igénylése tömegközlekedési eszközökön való utazáshoz, valamint minden óvodán kívüli tevékenységhez (dokumentálja).

Különösen fontos ez:

- ha az udvaron tartózkodnak
- ha különböző közlekedési eszközzel közlednek (kirándulás alatt)
- ha az utcán közlekednek
- ha valamilyen rendezvényen vesznek részt
- egyéb esetekben.

A balesetveszélyes körülmény elhárítását a Munkavédelmi Szabályzatban rögzítetteknek megfelelően kell elintézni.

Az igazgató az egészséges és biztonságos munkavégzés tárgyi feltételeit munkavédelmi ellenőrzések, szemlék keretében rendszeresen ellenőrzi, s ha kell, a szükséges intézkedéseket megteszi.

A gyermekek kíséréte

A gyermekek az óvoda épületéből az óvodai nevelés idejében csak szülői beleegyezéssel mehetnek ki. A gyermekek intézményen kívüli kísérése minden esetben 12 fő felett legalább három alkalmazottal történik.

A rendszeres egészségügyi felügyelet és ellátás rendje

26/1997. (IX. 3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról című rendelet útmutatása alapján történik. A védőnő évente kétszer és szükség esetén folyamatos tisztasági szemlét tart a gyermekek körében. Az óvoda dolgozói kötelesek a védőnővel együttműködni, a gyermekek vizsgálatának idejét a gyermekek életrendjének megzavarása nélkül megszervezni, a védőnő nyugodt munkavégzését biztosítani.

Minden dolgozónak érvényes foglalkozás egészségügyi vizsgálatot kell rendelkeznie. Az alkalmazottak alkalmassági munkaegészségügyi vizsgálatát kérelmezi az igazgató az új dolgozó munkába állása előtt az intézménnyel szerződött foglalkozás egészségügyi ellátást nyújtó orvostól. Az időszakos alkalmassági vizsgálatokon való részvétellel az alkalmazott kötelessége. A munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálatokról az adott épület egészségügyi felelősei vezetnek nyilvántartást. A nyilvántartást minden nevelési év elején leadják az intézményi titkárnak. Az alkalmassági vizsgálat hiánya vagy negatív eredménye esetén a munkaviszony megszüntethető.

Az esetleges későbbi változást azonnal jelenti a munkavállaló az intézményi titkárnak.

A rendkívüli esemény, bombariadó stb. esetén szükséges teendők

Az óvoda működésében rendkívüli eseménynek kell minősíteni minden olyan előre nem látható eseményt, amely a nevelőmunka szokásos menetét akadályozza, illetve az óvoda gyermekeinek és dolgozóinak biztonságát és egészségét, valamint az intézmény épületét, felszerelését veszélyezteti.

Rendkívüli eseménynek minősül különösen:

- a természeti katasztrófa (pl.: villámcsapás, földrengés, árvíz, belvíz, stb.),
- a tűzzel, a robbantással történő fenyegetés, stb.

Az óvoda minden alkalmazottja köteles az általa észlelt rendkívüli eseményt közvetlen felettesének jelenteni. A szükséges intézkedésekről és a fenntartó értesítéséről az igazgató dönt.

A rendkívüli eseményről azonnal értesíteni kell:

- az intézmény igazgatóját,
- az intézmény fenntartóját,
- tűz esetén a tűzoltóságot (112),
- robbantással történő fenyegetés esetén a rendőrséget (112),
- személyi sérülés esetén a mentőket (112),
- egyéb esetekben az esemény jellegének megfelelő rendvédelmi, illetve katasztrófaelhárító szerveket (112), ha ezt az igazgató szükségesnek tartja.

A rendkívüli esemény észlelése után az igazgató vagy az intézkedésre jogosult helyettese utasítására az épületben tartózkodó személyeket sajátos, felhívó jelzéssel értesíteni (riasztani) kell, valamint haladéktalanul hozzá kell látni a veszélyeztetett épület kiürítéséhez. A veszélyeztetett épületet a benttartózkodó gyermekcsoportnak a tűzriadó terv és a bombariadó terv mellékleteiben található terv alapján kell elhagyniuk.

A gyermekcsoportnak a veszélyeztetett épületből való kivezetéséért és a kijelölt területen történő gyülekezésért, valamint a várakozás alatti felügyeletért a gyermekcsoporthoz beosztott alkalmazott a felelős.

A veszélyeztetett épület kiürítése során fokozottan ügyelni kell a következőkre:

- Az épületből minden gyereknek távoznia kell, ezért a foglalkozást tartó nevelőnek a termen kívül (pl.: mosdóban) tartózkodó gyerekekre is gondolnia kell!
- A kiürítés során a mozgásban, cselekvésben korlátozott személyeket az épület elhagyásában segíteni kell!
- A helyszínt és a veszélyeztetett épületet, a foglalkozást tartó nevelő hagyhatja el utoljára, hogy meg tudjon győződni arról, nem maradt-e esetlegesen valamelyik gyermek az épületben.
- A gyermekeket a terem elhagyása előtt és a kijelölt várakozási helyre történő megérkezéskor az óvodapedagógusnak meg kell számolnia!
- Az épület kiürítése, a gyermekek elhelyezése a tervben rögzítettek szerint történik.

Az igazgatónak, illetve az intézkedésre jogosult felelősnek a veszélyeztetett épület kiürítésével egyidejűleg – felelős dolgozók kijelölésével – gondoskodnia kell az alábbi feladatokról:

- a kiürítési tervben szereplő kijáratok kinyitásáról
- a közművezetékek (gáz, elektromos áram) elzárásáról
- a vízszerezési helyek szabaddá tételéről
- az elsősegélynyújtás megszervezéséről
- a rendvédelmi, illetve katasztrófaelhárító szervek (rendőrség, tűzoltóság, tűzserészek stb.) fogadásáról.

Az épületbe érkező rendvédelmi, katasztrófaelhárító szerv vezetőjét a helyi vezetőjének, vagy az általa kijelölt dolgozónak tájékoztatnia kell az alábbiakról:

- a rendkívüli esemény kezdete óta lezajlott eseményekről
- az épületben tartózkodó személyek létszámáról, életkoráról
- a veszélyeztetett épület jellemzőiről, helyszínrajzáról
- az épületben található veszélyes anyagokról (mérgekről)
- a közmű (víz, gáz, elektromos stb.) vezetékek helyéről
- az épület kiürítéséről.

A rendvédelmi, illetve katasztrófaelhárító szervek helyszínre érkezését követően a rendvédelmi, illetve katasztrófaelhárító szerv illetékes vezetőjének igénye szerint kell eljárni a további biztonsági intézkedésekkel kapcsolatosan. A rendvédelmi, illetve katasztrófaelhárító szerv vezetőjének utasításait az intézmény minden dolgozója köteles betartani!

Az intézményre és dolgozóira vonatkozó kérdésekben az óvoda alkalmazottai csak a fenntartó engedélyével tehet nyilatkozatot a médiának.

A tűz és robbantással történő fenyegetés esetén szükséges teendők részletes intézményi szabályozását a „Tűzvédelmi Szabályzat és Tűzriadó Terv” című dokumentum tartalmazza.

Az épületek kiürítését a Tűzriadó tervben szereplő kiürítési terv alapján évente legalább egy alkalommal gyakorolni kell. A gyakorlat megszervezéséért a tűz és munkavédelmi megbízott felel. A Tűzvédelmi Szabályzatban és a Tűzriadó Tervben megfogalmazottak az intézmény minden dolgozójára kötelező érvényűek.

A Tűzvédelmi Szabályzat és a Tűzriadó Terv az épületek irodájában megtalálhatóak.

VIII. Kapcsolattartás rendje

Vezetők és a pedagógusok között:

Az igazgató évente ötször nevelés nélküli munkanap alkalmával tájékoztatja a nevelőtestületet a törvényi változásokról, szükséges információkról. Előkészíti a véleményezést, a döntést igénylő ügyeket. Egyezteteti a nevelőtestület álláspontját, megtervezi a következő lépéseket.

Vezetők és a NOKS dolgozók között:

A nevelési értekezleten a pedagógiai asszisztens kolléga és a dajka is részt vesznek, hiszen szerves részei a pedagógiai folyamatoknak.

Vezetők és a segítő alkalmazottak között:

A vezető a kapcsolattartást általában munkakörhöz kapcsolódóan, egyéni formában gyakorolja, hiszen feladatának megvalósítása önálló területekre korlátozódik. Érintettség függvényében részt vesz az alkalmazotti értekezleteken.

A vezetők és a szülői közösség közötti kapcsolattartás formája

Az óvodai szintű szülői szervezettel való együttműködés szervezése az igazgató feladata. A szülői szervezet működésének feltételeiről az igazgató gondoskodik. A szülőkkel történő

kapcsolattartást a jogszabályokban és a jelen szabályzatban meghatározott eseteken túl a Házirend is tartalmazza.

Az óvodapedagógusok és a szülői közösség között:

Szülő, óvodapedagógusok kapcsolat tartása, a szülők tájékoztatásának formái

Az óvodai nevelésben részesülő gyermekek szüleivel az óvodapedagógusok, igazgató, továbbá az intézmény működésével, működtetésével kapcsolatos ügyekben a szülők az igazgatóval tartják a kapcsolatot.

A kapcsolattartás célja: a nemzeti köznevelésről szóló 2011. CXC törvény által szabályozott – szülők (72.§ (1) a., pedagógusok 62.§ (1) - kötelességek teljesítése, a gyermekek személyiségének fejlődése, fejlesztése; az együttnevelés, a partneri viszony alakítása.

A pedagógusok szülőkkel való		
kapcsolattartás leggyakoribb formái	tartalma	gyakorisága
Rövid megbeszélések, kölcsönös tájékoztatás, információcsere	személyes gyermeket érintő halaszthatatlan tájékoztatás a gyermekről, napi eseményekről	napi, eseti
Szülői értekezletek	tájékoztatás az intézmény működéséről, a gyermekcsoport fejlődéséről, a fejlesztés feladatairól, eredményeiről; Információcsere a gyermekcsoport működéséről, fejlődéséről, az intézmény működéséről	évente 3 alkalommal
Fogadóórák	személyes tájékoztatás információcsere a gyermekről, a gyermek fejlődéséről	- előre egyeztetett időpontban bármikor; - évente legalább két alkalommal, előre meghatározott időpontban a gyermekek fejlődésének tájékoztatása kapcsán
Nyílt napok	betekintés az intézmény mindennapi életébe (új óvodásaink és szüleik részére, valamint az intézménybe járó gyermekek szülei részére)	Évente 2 alkalommal: - Leendő óvodásaink esetében a meghirdetett beiratkozás előtti héten; - Óvodás gyermekeink esetében november hónapban

Közös ünnepélyek, intézményi rendezvények, kirándulások	a partneri kapcsolat erősítése	Évente legalább 5 alkalommal (tőknapi, karácsonyi, farsangi, anyák napja, ballagás, egy közös kirándulás), munkatervben meghatározottak szerint
Szülői fórum	szülők nevelési szemléletének formálása, az intézményi és a családi nevelés összehangolása	szükség és igény szerint
Írásos tájékoztatás e-mailben	a szülők rendszeres, közös tájékoztatása a csoportot, intézményt érintő ügyekben	a nevelési évben folyamatosan
Telefonon történő tájékoztatás, információcsere	személyes megbeszélés, tájékoztatás, információcsere a gyermekről, intézmény működéséről	eseti
Facebook oldalon, illetve zárt csoporton keresztül történő tájékoztatás	a szülők rendszeres, közös tájékoztatása a csoportról, csoport tevékenységeiről képekben, írásban; illetve fontos információkról az intézmény működésével kapcsolatban	rendszeres, folyamatos, illetve szükség szerint

Az intézmény, óvodapedagógusok szülőkkel való kapcsolattartását, a kapcsolattartás formáit pedagógiai programunk részletesen tartalmazza.

Az intézmény, szülői szervezettel való kapcsolattartással

A szülői szervezet működése jogosítványai

A szülők a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CX. törvényben meghatározott jogaik és kötelességeik teljesítésének érdekében szülői szervezetet hozhatnak létre. A szülői szervezetet az intézményi egységekben az egy óvodai csoportba járó óvodások szülei alkotják.

A szülői közösség választmánya akkor határozatképes, ha azon az érdekelteknek több mint 50%-a jelen van. Döntéseit nyílt szavazással, egyszerű szótöbbséggel hozza.

A szülői közösségek véleményeiket, állásfoglalásaikat a választott elnök közvetítésével juttatják el az intézmény vezetőjéhez. A szülői szervezet saját SZMSZ-éről, ügyrendjéről, munkatervének elfogadásáról, tisztségviselőinek megválasztásáról és képviseléről saját maga dönt.

A szülői szervezet aktuális tisztségviselőit, illetve elérhetőségüket a szülői szervezet szervezeti és működési szabályzata tartalmazza, melyet a szülői szervezet köteles nyilvánosságra hozni.

A szülő szervezet feladatai ellátásához térítésmentesen használhatja az intézmény helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem akadályozza az intézmény működését.

A szülői szervezet jogköre

- figyelemmel kíséri a gyermeki jogok érvényesülését, a pedagógiai munka eredményességét,
- a gyermekek nagyobb csoportját érintő kérdésben tájékoztatást kérhet a nevelési intézmény igazgatójától, az e körbe tartozó ügyek tárgyalásakor,
- tanácskozási joggal részt vehet képviselője a nevelőtestület értekezletein a gyermekek, tanulók csoportját érintő bármely kérdésben, az e körbe tartozó ügyek tárgyalásakor.

Az intézményben a szülők jogaik érvényesítése, kötelességük teljesítése érdekében, az intézmény működését, munkáját érintő kérdésekben véleményezési, javaslattevő joggal rendelkeznek.

A szülői szervezet annak képviselője

- képviseli a szülőket és a gyermekeket a köznevelési törvényben megfogalmazott jogaik érvényesítéséhez (képviselési jog),
- részt vehet a gyermekbaleset kivizsgálásában (részvételi jog).

A kapcsolattartás formái, a kapcsolat tartás rendje

A szülők és az intézményvezető kapcsolattartási formái:

- szóbeli személyes megbeszélés, tanácsadás, szervezési tevékenység a szülői szervezet vezetőjével,
- tájékoztatás írásban, szóban,
- dokumentumok, iratok átadásával személyesen, írásban,
- megbeszélés során szóban, írásban, telefonon,
- szülői szervezeti értekezletek, ülések,

Nevelőtestületi értekezleteken:

- a gyermekek csoportját érintő ügyek tárgyalásakor,
- azon napirendi pontjainak tárgyalásakor, amelyekben a szülői szervezetnek véleményezési joga van.

A gyermekek egyéni haladásával kapcsolatos tájékoztatásra az alábbi fórumok szolgálnak:

- családlátogatások,
- szülői értekezletek,
- fogadó órák,
- nyílt napok.

A szülői szervezettel való együttműködés szervezése az igazgató feladata, felelőssége. Az igazgató és a szülői szervezet vezetője, képviselője az együttműködés tartalmát és formáját az éves munkaterv és a szülői szervezet munkaprogramjának egyeztetésével állapítják meg. A szülői szervezet működésének feltételeiről az igazgató gondoskodik.

Ha a szülői szervezet a gyermekek nagyobb csoportját érintő kérdésben tájékozódni kíván, a kérést az igazgatóhoz kell címezni. A tájékoztatás megállapodás szerint történhet szóban vagy írásban. A szóbeli tájékoztatásról emlékeztető készül, amelynek egy példányát át kell adni a szülői szervezet képviselőjének. A szülői szervezet képviselője tanácskozási joggal vesz részt a gyermekek nagyobb csoportját érintő ügyek nevelőtestületi vagy egyéb fórumon történő tárgyalásánál. A meghívásról az igazgatónak kell gondoskodnia. A gyermekek nagyobb csoportját a házirend határozza meg.

Ha a szülői szervezet a gyermeki jogok érvényesülésének és a pedagógiai munka eredményességének figyelemmel kísérése során megállapításokat tesz, az igazgató gondoskodik arról, hogy azt a nevelőtestület a szülői szervezet képviselőjének részvételével megtárgyalja.

A szülői értekezletek és fogadóórák idejét, az intézményi munkaterv tartalmazza. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az intézmény vezetésével, nevelőtestületével.

A szülők az intézmény pedagógiai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról és házirendjéről az igazgatótól a fogadóórákon szóbeli tájékoztatást is kérhetnek.

Rendkívüli szülői értekezlet hívhat össze az igazgató az óvodahasználók körében felmerülő probléma tisztázására.

A szülők tájékoztatása írásban (írásos emlékeztetők), valamint a szülők jóváhagyásával létrejött internetes fórumon történik (zártkörű óvodai facebook csoport, e-mail).

Az igazgató feladata:

- a szülői szervezet vezetőjével való kapcsolattartás,

- amennyiben a szülői szervezet kezdeményezi, összehívja a nevelőtestületet,
- a szülői szervezet meghívása nevelőtestületi értekezletre, a szülői szervezet véleményezési jogával érintett ügyek tárgyalásakor,
- a szülői szervezet számára jogszabályban, illetve más belső intézményi dokumentumban meghatározott jogköreinek gyakorlásához szükséges dokumentum rendelkezésre bocsátása, illetve tájékoztatás megadása,
- a szülői szervezet működésének segítése (jogi segítségnyújtás, szervezési feladatok),
- a szülői szervezet működéséhez szükséges tárgyi feltételek biztosítása (helyiség, eszközök),
- az igazgató kiemelt feladata, hogy a szülői szervezet számára biztosítsa a véleménynyilvánítási, javaslattételi jogokat,
- a szülői szervezet vezetőjét legalább félévente tájékoztatja az intézményvezető az intézményben folyó nevelőmunkáról és a gyermekeket érintő kérdésekről.

Az szülői szervezet feladata, hogy

- éljen a jogszabály, és az intézmény belső szabályzataiban megadott jogosítványaival, jogainak gyakorlásával,
- segítse az intézmény hatékony működését,
- támogassa a vezető irányítási, döntési tevékenységét,
- a hatáskörébe utalt jogköreit – amennyiben van előírt határidő - a rendelkezésre álló időn belül gyakorolja,
- megadja a hatáskör gyakorlásával kapcsolatban kialakított álláspontjáról a szükséges tájékoztatást az érintetteknek.

Szükséges, hogy a szülők megismerjék az óvoda nevelési törekvéseit és programját.

A szülők jogos igénye, hogy a gyermekük óvodai életéről, képességei fejlődéséről rendszeres felvilágosítást kapjanak, ezért a szülők tájékoztatására kiemelt gondot fordítunk.

Kívánatos, hogy az óvodapedagógus jól ismerje a csoportjába járó gyerekek családi hátterét, valamint jó óvónő és szülő kapcsolat jöjjön létre, amely jelentős támogatást nyújthat a gyermekek nevelésében.

Mindezek érdekében a nevelési év során a munkatervben meghatározott számú szülői értekezletet tartunk és szükség szerint megbeszélést a szülőkkel.

Az intézmény külső kapcsolatainak szabályozása

Az óvodát a külső intézményekkel, szervekkel fenntartott kapcsolataiban az igazgató képviseli. Az éves munkatervben rögzítettek alapján, a pedagógusok is kapcsolatot tartanak különböző társintézményekkel.

A kapcsolattartás együttműködési megállapodás alapján vagy informális megbeszélés, megegyezés szerint történhet.

A fenntartóval való kapcsolattartás

A fenntartóval az igazgató tartja a kapcsolatot.

A kapcsolattartás tartalma: az intézmény optimális működtetése, a fenntartói elvárásoknak való megfelelés, illetve az intézmény érdekeinek képviselete.

Az intézmény és a fenntartó kapcsolata folyamatos, mely kiterjed

- az intézmény működésével, működtetésével összefüggő feladatok ellátására,
- az intézmény alapdokumentumainak előterjesztésére, ha erre szükség van,
- az intézmény pénzügyi-gazdálkodási tevékenységére,
- az intézmény gazdálkodási, törvényességi ellenőrzésére,
- az intézmény szakmai munkájának eredményességére, a szakmai munka értékelésére,
- a program alapján végzett értékelések nyilvánosságra hozására.

A kapcsolattartás formái:

- tájékoztatás szóban, telefonon,
- beszámolók, jelentések,
- egyeztető tárgyaláson, értekezleten, való részvétel,
- a fenntartó rendelkezéseinek átvétele, végrehajtása,
- speciális információ szolgáltatás az intézmény működéséhez, gazdálkodásához, szakmai munkájához kapcsolódóan,
- statisztikai adatszolgáltatás,
- az intézmény működésének és tartalmi munkájának értékelése.

A kapcsolattartás gyakorisága: folyamatos, illetve szükség szerint.

Általános iskolával való kapcsolattartás

A kapcsolattartás célja, tartalma

- az iskolába lépő gyermekek beilleszkedését megkönnyítő kapcsolattartás kialakítása,
- nevelésünk eredményességének megítélése az utánkövetéses vizsgálat által.

A kapcsolattartás formái:

- iskolalátogatás,
- utánkövetéses vizsgálat.

Az intézmény két településről fogadja a gyermekeket, az óvodának a Böhöneyei Festetics Pál Általános és Művészeti Iskola a kijelölt "körzeti iskolája", de 50%-s beiratkozás van a Marcali Noszlopi Gáspár Általános és Művészeti Iskolába is. Többnyire a Böhöneyei Iskolával alakítottunk ki szorosabb kapcsolatot, amely biztosítja óvodásaink iskolával való ismerkedését, az iskolába lépés megkönnyítését (intézménylátogatás, óralátogatás).

Volt óvodásainkkal kapcsolatos után követéses vizsgálat során felvesszük azokkal az iskolákkal a kapcsolatot, amely intézményekbe megtörtént a gyermekek beiratása, felvétele. Volt gyermekeink után követése írásban valósul meg, ha több mint két iskolát érint a vizsgálat lefolytatása. Az után követéses vizsgálat (szóban vagy írásban) feltárja a gyermekek iskolai beilleszkedését; iskolatársakkal, gyermekekkel, tanító nénivel való kapcsolatát, együttműködését; a tanulásban való haladását, az iskolai tanulmányokat biztosító képességek működését, illetve az egyes területeken mutatkozó nehézségek és eredmények után érdeklődik.

Az iskolákkal való kapcsolattartásért felelős személy: az igazgató és az adott nevelési évre megbízott óvodapedagógus. A kapcsolattartás konkrét felelőseit, feladatait az éves munkatervben kerülnek meghatározásra.

A kapcsolattartás gyakorisága:

- iskola-óvodalátogatás: nevelési évenként kétszer (egy óra és egy óvodai szülői értekezlet alkalmával)
- utánkövetéses vizsgálat: nevelési évenként egyszer az iskolai év 2. felében

Kapcsolattartás az egészségügyi ellátásban közreműködőkkel

Az intézmény működtetése során az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat által meghatározott szabályokat be kell tartani az óvoda dolgozóinak és a szülőknek is.

Valamennyi dolgozónak érvényes egészségügyi nyilatkozattal és munkaköri alkalmassági – orvosi véleménnyel kell rendelkeznie.

Az óvodába járó gyermekek intézményen belüli ellátását a fenntartó és a Háziorvosi Szolgálat közötti megállapodás alapján a gyermekorvos és a védőnő látják el.

A gyermekorvossal és a védőnővel együttműködve az igazgató előzetes időpont egyeztetés után gondoskodik a törvényben meghatározott kötelező szűrővizsgálatok elvégzéséről (tisztasági, fogászati).

A kapcsolattartás célja: A gyermekek, dolgozók egészségének és testi épségének megelőzése, védelme, fenntartása.

Az intézményi egészségügyi ellátás			
formái	tartalma	gyakorisága	kapcsolattartásban érintettek
Megbeszélés, időpont egyeztetés személyesen, vagy telefonon	Az egészségügyi ellátás feladatainak összehangolása, a feladatok időpontjának meghatározása	nevelési év elején, illetve szükség szerint	igazgató, intézmény orvosa és vagy védőnője
	fogászati gondozás, szűrővizsgálata, preventív és terapiás ellátás időpontjának a meghatározása		igazgató, fogorvos
Feladategyeztetés személyesen	Az intézmény nevelőmunkájának segítése. Az éves munkatervhez az intézmény egészségnevelési programjában meghatározott feladatok figyelembevételével a védőnői feladatok összeállítás, egyeztetése	nevelési év elején	igazgató, védőnő
Feladat, és időpont egyeztetés személyesen	Az intézmény nevelőmunkájának segítése, közreműködés a csoportos	nevelési év elején	igazgató, fogorvos és vagy fogászati asszisztens

	egészségnevelő, egészségügyi felvilágosító és az egészséges életmódra nevelésben		
A gyermekek személyi, és szájhygiénájának ellenőrzése az óvodában	ellenőrzés	munkatervben meghatározottak szerint	igazgató, óvodapedagógus, védőnő,
Az érintettek bevonása az intézmény egészségnevelési programjában meghatározott feladatok megvalósításába	Az intézmény nevelőmunkájának segítése, közreműködés a személyi higiéné, egészséges életmód, betegségmegelőzés, balesetvédelem témákban	éves munkatervben meghatározottak szerint	igazgató, óvodapedagógus, intézmény
	Az intézmény nevelőmunkájának segítése, közreműködés a személyi higiéné, egészséges életmód, fogmosás, szájhygiéné, szájápolás témában stb		igazgató, óvodapedagógus, fogászati asszisztens
Munkaköri alkalmassági vizsgálat	A dolgozók munkaköri alkalmassági vizsgálatának megítélése	a dolgozók alkalmassági vizsgálatának érvényessége szerint	igazgató, dolgozók, alkalmassági vizsgálatot végző orvos

A kapcsolatok konkrét idejét, feladatait, felelősét az intézményvezető éves munkaterve határozza meg.

Kapcsolattartás a vármegyeileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel

A szülő és a pedagógus nevelő munkáját, valamint a nevelési-oktatási intézmény feladatainak ellátását pedagógiai szakszolgálat segíti. A pedagógiai szakszolgálat feladatait a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet határozza meg.

A kapcsolattartás célja, tartama: a gyermekek fejlődésének elősegítése, a beilleszkedési, a tanulási, a magatartási nehézség, a sajátos nevelési igény feltárása,

A szakszolgálattal való kapcsolattartás kiterjed

- a gyermek érdekében szükségesnek ítélt vizsgálatok kezdeményezésére, kérelmére,

- az iskolába lépéshez szükséges fejlettség megállapítására,
- a beilleszkedési, a tanulási, a magatartási nehézség megállapítására vagy kizárására,
- a sajátos nevelési igény megállapítására, vagy kizárására,
- a szakvéleményben foglaltak megvalósítására,
- felülvizsgálati kérelem kezdeményezésére,

Az Egységes Pedagógiai szakszolgálattal való kapcsolat az alábbi feladatokra terjed ki:

- a nevelési tanácsadás:
 - segítségnyújtásra a gyermek óvodai neveléséhez,
 - vizsgálat kezdeményezésére, szakvélemény készítésre,
 - a szakvéleményben foglaltak megvalósítására,
 - prevenciós tevékenység keretében a negyedik életévüket betöltött gyermekek körében a szűrések végzésére,
 - pedagógiai, pszichológiai támogatásra, fejlesztésre, terápiás gondozásra,
 - a pedagógus nevelőmunkájának támogatására,
 - az iskolai alkalmasság, felkészültség megállapítására,
 - tanácsadás konzultációs lehetőségekre,
- a logopédiai ellátás:
 - a vizsgálatra, szakvélemény kérésének kezdeményezésére,
 - a harmadik és ötödik életévüket betöltött gyermekek beszéd- és nyelvi fejlettségének szűrésére,
 - a szükség szerinti logopédiai ellátás megvalósulására,
- az óvodapszichológiai ellátás:
 - a gyermek, személyiségfejlesztésére, lelki egészségvédelmére,
 - a nevelő-oktató munka hatékonyságának segítésére,
 - pszichológiai jellegű szűrővizsgálatokra,
 - mentálhigiénés preventív feladatokra,
 - krízishelyzetekre a gyermekek, családok életében,
 - tanácsadásra,
 - tehetséggondozásra,
 - pszichológiai ismeretek intézményen belüli elsajátítására,
 - tehetséges gyermekek gondozása.

A kapcsolattartás formái:

- megkeresés, a gyermek fejlettségével, személyiségével, magatartásával összefüggő szakvélemény kérése,
- kölcsönös tájékoztatás,
- konzultáció:
 - az együttműködés eredményessége érdekében,
 - az együttműködés, a gyermekek egyéni fejlesztése érdekében (óvodapedagógus, pszichológus, fejlesztő pedagógus).

A kapcsolat gyakorisága: nevelési évenként a beiskolázást megelőzően, illetve a pszichológus, logopédus és óvónők jelzése alapján szükség szerint.

Kapcsolattartó személyek az intézmény részéről:

- igazgató,
- és az adott nevelési évre a munkatervben megbízott óvodapedagógus.

Kapcsolattartás a gyermekjóléti szolgálattal

A kapcsolattartás célja: szükséges esetben a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése.

A kapcsolattartás kiterjed a gyermekvédelmi rendszerekhez kapcsolódó feladatot ellátó más

- személyekkel,
- intézményekkel,
- hatóságokkal való kapcsolatokra.

Kapcsolattartó: igazgató, illetve egyeztetést követően a gyermekvédelmi felelős, gyermekvédelmi koordinátor.

A kapcsolat tartalma:

A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése, érdekében a szociális segítő tevékenységének támogatása, esélyegyenlőség biztosítása, prevenció.

A kapcsolat formája, lehetséges módja:

- szükség szerint kapcsolatfelvétel a Család és Gyermekjóléti Központtal a szociális segítő intézményi tevékenység megszervezéséhez,
- szükség szerinti együttműködési megállapodás elkészítése,

- a szociális segítő tevékenység szükség szerinti támogatása az óvodában megszervezésre kerülő fogadóórán, esetmegbeszélésen, előadásokon, rendezvényeken, szülői értekezleteken stb.
- segítség kérése a Család és Gyermejjóléti Központtól, ha a gyermeket veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel az intézmény, illetve a szakmai segítő tevékenység nem tudja megszüntetni, valamint minden olyan esetben, amikor a gyermekközösség védelme miatt ez indokolt,
- a szociális segítő értesítése - ha az intézmény a szolgálat beavatkozását szükségesnek látja,
- amennyiben további intézkedésre van szükség, az intézmény vagy a szociális segítő megkeresésére a Család és Gyermejjóléti Központ javaslatot tesz arra, hogy az intézmény a gyermekvédelmi rendszer keretei között milyen intézkedést tegyen,
- esetmegbeszélés - az intézmény részvételével a szolgálat felkérésére,
- közös intézkedési terv kidolgozása a hátrányos helyzet csökkentésére, prevenciójára,
- szülők tájékoztatása (a Család és Gyermejjóléti Központ címének és telefonszámának, valamint a szociális segítő intézményben való tartózkodásának időpontjáról és helyszínéről), lehetővé téve a közvetlen megkeresését.

A kapcsolattartás gyakoriság: szükség szerint

Az igazgató feladatai:

- a rendszeres óvodába járás figyelemmel kísérése,
- ingyenes vagy kedvezményes gyermekétkeztetés biztosítása a jogszabályban meghatározott érintettek részére,
- család – intézmény közösségi tevékenységek, programok biztosítása.

Szükség esetén

- kapcsolattartás a gyermekjóléti intézményekkel, családgondozó központtal,
- a pedagógusok, szülők jelzése alapján megismert veszélyeztetett gyermeknél – az okok feltárása érdekében – családlátogatások kezdeményezése,
- gyermekbántalmazás, vagy egyéb veszélyeztető tényező megléte esetén a gyermekjóléti szolgálat értesítése,

- szükség esetén intézkedés kezdeményezése, tájékoztatás nyújtása a szülők és pedagógusok részére,
- egyéni segítség, tanácsadás,
- a gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer működtetése,
- nyilvántartásba veszi a hátrányos és veszélyeztetett gyermekeket, mérlegeli a hátrányok okát, veszélyeztetettség típusát, súlyosságát, ennek alapján javaslatot tesz a további teendőkre.

A pedagógusok feladatai:

- a problémák, tünetek felismerése,
- közreműködnek a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában,
- biztosítaniuk kell a bármilyen oknál fogva a hátrányos helyzetben lévő gyermekek felzárkóztatását,
- fel kell figyelniük a családban jelentkező gondokra, problémákra (anyagi helyzet romlása, családi élet megromlása),
- jelezniük kell az észlelt problémákat az intézményvezetőnek,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermekek differenciált nevelése, fejlesztése.

Kapcsolattartás gyermek programokat ajánló kulturális intézményekkel, szolgáltatókkal

A kapcsolat célja, tartalma: Közművelődési, kulturális intézmények, fakultatív programszervezők által kínált gyermekprogramok, fakultációk igénybevétele a nevelési feladatainak színes megoldása, nevelőmunkánk színvonalának emelése érdekében.

Az intézmények, szolgáltatók kínálataiból úgy válogatunk, hogy az elősegítse a nevelési feladatok sokoldalú, színes megoldását, s zárja ki azokat a kezdeményezéseket, amelyek az intézmény pedagógiai elveivel, érték közvetítésével, tartalmával nem összeegyeztethető.

Érintettek partnerek:

- közművelődési, kulturális intézmények,
- óvodán belüli fakultatív programot biztosító személyek, szolgáltatók.

Kapcsolattartó: az adott nevelési évre megbízott óvodapedagógus.

Feladata:

- tájékozódás, a kínálatok megismerése,
- programok, előadások megszervezése
- lebonyolítása.

A kapcsolat formája: intézményen belül, és intézményen kívüli kulturális programok látogatása a gyermekekkel, illetve ajánlása a szülők felé.

Gyakorisága: az adott nevelési évre szóló munkatervben meghatározva, a szülői szervezet véleményének kikérésével.

Kapcsolattartás az intézmény pedagógiai és jogszerű működést támogató szervezetekkel, szolgáltatókkal

A kapcsolattartás					
Érintett partnere	célja	tartalma	formája	gyakorisága	felelős személye
OH Köznevelés s információs rendszer (KIR)	elektronikus nyilvántartás és adatszolgáltatási kötelezettség teljesítése	elektronikus adatszolgáltatás	- elektronikus	az elektronikus nyilvántartás az adatszolgáltatás előírt idejének megfelelően	igazgató
MÁK	az intézményvezető munkájának segítése	tájékoztatás, információ csere az állami támogatásokkal kapcsolatban	- telefonon, elektronikus usan	az állami támogatások benyújtására előírt határidőt megelőző hetek	igazgató

Az intézmény nevelő munkáját segítő külsős, szerződéses partnerei

Az intézmény, az igazgató a nevelőmunka eredményesebbé tétele érdekében, a nevelési, szükségleteknek megfelelően gyógypedagógiai, logopédiai ellátást biztosít az intézmény épületében az SNI gyermekeknek. A gyermekek ellátása a logopédussal és /vagy gyógypedagógussal kötött szerződés alapján valósul meg, külön térítési díj ellenében.

Egyházak és óvoda kapcsolata

Kapcsolattartó: Az egyházak képviselőivel az igazgató tartja a kapcsolatot.

A kapcsolat tartalma: Vallásgyakorlással összefüggő jogok, kötelezettségek megállapítása az alkalmazottakra az Nkt. Vhr.3. § 8) ben. foglaltak megtartásával történik.

Az óvodás gyermekek részére a történelmi egyházak által nyújtott hittan, szülői igény szerint, szakképzett hitoktatóval szervezhető, akit az egyház és szülők bíznak meg. Az óvoda biztosítja a vallási neveléshez szükséges helyet és az eszközöket. Az óvodában szervezett hitoktatás szabályait a Házirend tartalmazza.

IX. A pedagógiai munka belső ellenőrzésének rendje

Az óvodák belső ellenőrzési rendszere átfogja az óvodai nevelőmunka egészét. A folyamatos belső ellenőrzés megszervezéséért, hatékony működéséért az igazgató a felelős. A belső ellenőrzési terv szerint történik, amely az éves munkaterv része.

A nevelő munka belső ellenőrzésére jogosult: az igazgató

Módszerei:

- óvodai dokumentáció elemzése, ellenőrzése,
- foglalkozástervezet leadása,
- szóbeli beszámoltatás,
- írásbeli beszámoltatás
- értekezletre való felkészülés, aktivitás
- csoportlátogatás előre meghatározott szempontok alapján, megfigyelés,
- önreflexió, megbeszélés,
- értékelőlap elkészítése, aláírása, iktatása.

Célja:

- biztosítsa az óvoda pedagógiai munkájának jogszerű (a jogszabályok, az országos óvodai program, valamint az óvoda pedagógiai programja szerint előírt) működését,
- segítse elő az intézményben folyó nevelő munka eredményességét, hatékonyságát,
- a fenntartó számára megfelelő mennyiségű információt szolgáltatson a pedagógusok munkavégzéséről,
- szolgáltatson megfelelő számú adatot és tényt az intézmény nevelő munkájával kapcsolatos belső és külső értékelések elkészítéséhez,
- feltárja az előforduló hibákat.

Követelményei:

- Biztosítja az igazgató számára az információt az intézményben folyó nevelő - oktató munka tartalmáról és annak színvonaláról. Az ellenőrzés során előtérbe kell, hogy kerüljön a támasznyújtás, segítségnyújtás, „együtt gondolkodás”, ösztönzés.
- Segítse a vezetői irányítást, a döntések előkészítését és megalapozását, biztosítsa az intézmény törvényes, belső utasításokban előírt pedagógiai működését.
- Fogja át a pedagógiai munka egészét.
- Segítse elő valamennyi pedagógiai munka emelkedő színvonalú ellátását.
- Támogassa a mintaadó kezdeményezéseket, mutasson rá a tévedésekre, hiányosságokra.
- A szülői közösség, észrevételei kapcsán elfogulatlan ellenőrzéssel segítse az intézmény valamennyi szereplőjének megfelelő pedagógiai módszer megtalálását.
- Támogassa a különféle szintű vezetői utasítások, rendelkezések következetes végrehajtását, megtartását.
- Hatékonyan működjön a megelőző szerepe.
- Alapot adjon a teljesítményértékelés számára.

Az ellenőrzés kiterjed: munkakörrel kapcsolatos feladatok elvégzésének módjára, minőségére, a munkafegyelemmel összefüggő kérdésekre, a működési feltételek vizsgálatára.

Fajtai:

- tervszerű, előre egyeztetett szempontok szerint,
- spontán, alkalomszerűen, a problémák feltárása, megoldása érdekében, napi felkészültség mérése érdekében.

Kiemelt szempontok:

- A helyi pedagógiai programban megfogalmazott alapelvek érvényesülése.
- A helyi programban meghatározott nevelési feladatok teljesítése.
- A nevelőmunka színvonala, eredményessége.
- A pedagógusok pszichológiai, pedagógiai és módszertani kultúrája.
- A tanulási folyamatok a foglalkozások szervezése, előzetes felkészülés, tervezés, felépítés és szervezés, az alkalmazott módszerek.
- A terem rendezettsége, tisztasága, dekorációja.
- A gyermekek fejlődésének nyomon követése, értékelése, fejlesztése.
- A pedagógus-gyermek kapcsolata, a gyermeki személyiség tiszteletben tartása.
- A munkakörrel kapcsolatos feladatok elvégzésének módja, minősége.
- Az alkalmazottak munkafegyelme.
- A nevelőmunkához kapcsolódó adminisztráció pontossága.
- Munkaköri leírásban foglaltak betartása.

Az ellenőrzés tapasztalatait a pedagógussal egyénileg kell megbeszélni.

Az ellenőrzést végző személyek feladatai és jogállása:

Az igazgató ellenőrzi a szabályzatokkal kapcsolatos teendőket, a Pedagógiai program alkalmazását, a pedagógiai dokumentációkat, a munkafegyelmet, a csoportmunkát, az iskolaérettség megfigyelését, az ünnepek lebonyolítását, a munkaközösségi tervek megvalósítását, a gyermekvédelmi folyamatokat, a szülői értekezletek megtartását, az óvoda-iskola kapcsolattartását, a Pedagógiai program alkalmazását, szakmai napok előkészítését.

Rendkívüli ellenőrzést kezdeményezhetnek:

- a szülői közösség.

Az ellenőrzés tapasztalatairól a vezető feljegyzést készít, amelyet ismertet a pedagógussal. A nevelési év záró értekezletén és az éves beszámolóban az igazgató értékeli a pedagógiai munka belső ellenőrzésének eredményeit. Ismerteti a nevelőtestülettel az ellenőrzés általános tapasztalatait, megfogalmazza az esetleges hiányosságok megszüntetéséhez szükséges

intézkedéseket. Az igazgató által megfogalmazott általános tapasztalatok eredményeit fejlesztési cézzattal felhasználva készíti el az intézmény következő évi munkatervét.

X. Egyéb juttatások

Munkaruha, védőruha-juttatás szabályai

A gyermekek között töltött napi teendők indokoltá teszik, hogy a velük foglalkozókat munkaruha illetve védőruha illesse meg. A munkavégzés körülményeinek azt kell alátámasztania, hogy a védőruha használata nélkül a munkavállaló ruházatának nagymértékű szennyeződése, gyors elhasználódása következhet be.

Ez alól kivétel, ha tartósan hőség van (30 C felett), addig, míg az az állapot tart.

Munkaruha, védőruha eszközei:

- pedagógus, dajka, pedagógiai asszisztens: papucs, köpeny

A munkavédelmi cipőt és a ruházatot mindenki saját döntése alapján választhatja ki, azonban meg kell felelnie a munkavédelem céljának (pl. csúszásmentes, kényelmes cipő). A dolgozók munkaruha, munkapapucs az éves költségvetés alapján történik.

Kihordási idő 1 év.

Átfedési időre vonatkozó szabályozás.

Az átfedési időre vonatkozó jogszabály 2024. január 1-jétől van hatályban.

Púétv. 130. §(2) bekezdése

Átfedési idő: az az időtartam, amely alatt a napi munkarend szerint egymást váltó pedagógusok a neveléssel kapcsolatos feladatokat közösen látják el. Ha az óvodapedagógus az átfedési időre eső neveléssel-oktatással lekötött munkaidejében egyedül látja el a gyermekekkel való foglalkozással kapcsolatos feladatokat, legfeljebb napi 2 órára az illetmény 174 részének megfelelő többlettanítási óradíj illeti meg.

- átfedési idő csak óvodapedagógussal lehetséges, dajkával, pedagógiai asszisztenssel nem!

Mentoráló pedagógus

Gyakornokot mentoráló pedagógus munkájáért bérkiegészítést kap, mely összegét az adott év költségvetése határozza meg.

Költségvetési szerv belső ellenőrzése

A költségvetési szerv belső ellenőrzését a fenntartó Tapsony Község Önkormányzat által megbízott szervezet végzi.

A belső ellenőrzési feladatellátás keretében:

1. Elemezni, vizsgálni és értékelni kell a belső kontrollrendszerek kiépítésének, működésének jogszabályoknak és szabályzatoknak való megfelelését, valamint működésének gazdaságosságát, hatékonyságát és eredményességét.
2. Elemezni és vizsgálni kell a rendelkezésre álló erőforrásokkal való gazdálkodást, a vagyon megóvását és gyarapítását, valamint az elszámolások megfelelőségét, a beszámolók valódiságát.
3. A vizsgált folyamatokkal kapcsolatban megállapításokat, következtetéseket és javaslatokat kell megfogalmazni a kockázati tényezők, hiányosságok megszüntetése, kiküszöbölése vagy csökkentése, a szabálytalanságok megelőzése, illetve feltárása érdekében, valamint a költségvetési szerv működése eredményességének növelése, és a belsőkontroll rendszerek javítása, továbbfejlesztése érdekében.
4. Nyomon követni az ellenőrzési jelentések alapján megtett intézkedéseket.
5. A belső ellenőrzési tevékenység során szabályszerűségi, pénzügyi, rendszer- és teljesítményellenőrzéseket, illetve informatikai rendszerellenőrzéseket, valamint az éves elemi költségvetési beszámolókra vonatkozóan megbízhatósági ellenőrzéseket kell elvégezni.

Hivatali titok megőrzése

Az intézmény minden dolgozójának kötelessége az Etikai kódex betartása, a hivatali titok megtartása. Az alkalmazott nem közölhet illetéktelen személlyel olyan adatot, amely a

munkaköre betöltésével összefüggésben jutott tudomására, és amelynek közlése a munkáltatóra vagy más személyre hátrányos következménnyel járhat.

Amennyiben adott esetben, jogszabályban előírt adatszolgáltatási kötelezettség nem áll fenn, nem adható felvilágosítás azokban a kérdésekben, melyek hivatali titoknak minősülnek, és amely nyilvánosságra kerülése az óvoda érdekeit sértené.

A hivatali titok megsértése súlyos vétségnek minősül. Az óvoda valamennyi dolgozója köteles a tudomására jutott hivatali titkot megőrizni.

Hivatali titoknak minősül:

- amit a jogszabály annak minősít,
- a dolgozó személyes adatvédelmével, bérezésével kapcsolatos adatok,
- a gyermekek és a szülők személyiségi jogaihoz fűződő adatai,
- továbbá, amit az óvoda vezetője az adott ügy vagy a zavartalan működés biztosítása, illetve az óvoda jó hírnevének megőrzése érdekében vezetői utasításban írásban annak minősít.

XI. Az intézményi dokumentumok nyilvánosságával kapcsolatos rendelkezések

Működési alapidokumentumok

- Alapító Okirat
- Pedagógiai Program
- Szervezeti és Működési Szabályzat
- Házirend
- Éves Munkaterv

Az Alapító Okirat elhelyezése

Az Alapító Okiratunk a következő helyeken van elhelyezve: a fenntartónál, az intézmény igazgatójánál, a hivatalos információs felületen (OH), az irattárban, a Magyar Államkincstárban.

Tájékoztatás a Pedagógiai Programról

A szülők bármely szülői értekezleten tájékoztatást kérhetnek az óvoda igazgatójától, a csoportos óvodapedagógusaitól.

- A Pedagógiai Programmal kapcsolatos kérdéseket a nevelési év ideje alatt bárki, bármikor feltehet.
- A Pedagógiai Program az épületben és a honlapon megtalálható, a szülők számára kérésre nyomtatott formában bármikor hozzáférhető.
- A dokumentumok elhelyezéséről és a szóbeli és írásbeli tájékoztatás megkérésének módjáról a szülők a nevelési év kezdésekor tájékoztatást kapnak az igazgatótól.

Az óvoda lehetőséget biztosít arra, hogy a szülők az óvodai beiratkozás előtt is választ kapjanak kérdéseikre.

Tájékoztatás a Házirendről

- Az óvodapedagógusok minden nevelési év első szülői értekezleten majd a későbbiekben változás esetén tájékoztatást adnak a Házirendről.

A Házirend elhelyezésre kerül az óvoda épületeinek bejáratainál és a honlapon.

Az Internetes nyilvánosságra vonatkozó feladatok

A köznevelési törvény és annak végrehajtási rendelete írja elő, hogy amennyiben az intézménynek van honlapja, azon az alapidokumentumok közül mit kell nyilvánosságra hozni. 229/2012. (VIII.28.) Korm. rendelet 23. § (1) pontja alapján a nevelési-oktatási intézményi közzétételi listában szereplő dokumentumok:

- a felvételi lehetőségről szóló tájékoztató,
- a beiratkozásra meghatározott idő, a fenntartó által engedélyezett csoportok száma,
- a fenntartó nevelési intézmény munkájával összefüggő értékelésének nyilvános megállapításai és ideje, a köznevelési alapidokumentummal kapcsolatos – nyilvános megállapításokat tartalmazó – vizsgálatok, ellenőrzések felsorolása, ideje, az Állami

Számvevőszék ellenőrzéseinek nyilvános megállapításai, egyéb ellenőrzések, vizsgálatok nyilvános megállapításai,

- a nevelési intézmény nyitvatartásának rendje, éves munkaterv alapján a nevelési évben, tervezett jelentősebb rendezvények, események időpontjai,
- a pedagógiai-szakmai ellenőrzés megállapításai a személyes adatok védelmére vonatkozó jogszabályok megtartásával,
- a szervezeti és működési szabályzata, a házirend és a pedagógiai program.

Az adatközlés időpontja: Az igazgató az adatokat az október 1-jei állapotnak megfelelően október 15-ig továbbítja a KIR részére, az intézményi jóváhagyott dokumentumokkal együtt.

A közzétételi lista tartalmát szükség szerint, de legalább nevelési évenként egyszer felül kell vizsgálni. A közzétételi lista kizárólag közérdekű statisztikai adatokat tartalmazhat.

XII. Lobogózás szabályai

A 132/2000. (VII.14.) kormányrendelet értelmében „A nemzeti lobogót állandóan kitűzve kell tartani.” A kormányrendelet a középületek fellobogózásának egyes kérdéseiről előírja a középületek számára a megfelelő méretű zászló kitűzését, illetve a fellobogózás szabályait.

A zászló állandó minőségének megtartásáról a helyi magasabb vezetők gondoskodnak.

XIII. Vagyonnyilatkozat tételi kötelezettség

Jogszabályi háttér: az egyes vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségről szóló 2007. évi CLII.tv. 11.§ (6.) bekezdés.

A vagyonnyilatkozat-tétel személyi hatálya kiterjed az óvoda alkalmazásában álló mindazon személyre, aki döntésre vagy ellenőrzésre jogosult, azaz: a vezető beosztású alkalmazottakra.

A vagyonnyilatkozat-tétel hatálybalépése

A kihirdetés napjától számítva a visszavonásig érvényes.

Felülvizsgálat módja: Jogsabályi változás

A vagyonyilatkozat-tétel esedékessége

A vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségnek a kötelezett

- a) a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettséget megalapozó jogviszony, beosztás létrejötte, munka- vagy feladatkör betöltése érdekében azt megelőzően,
- b) a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettséget megalapozó jogviszony, beosztás-munka vagy feladatkör megszűnését követő 30 napon belül.
- c) A vagyonyilatkozat-tételi kötelezettséget megalapozó jogviszony, beosztás, munka vagy feladatkör fennállása alatt az első vagyonyilatkozatot követően, ha a törvény eltérően nem rendelkezik **5 évenként** köteles eleget tenni.

A vagyonyilatkozat-tételi kötelezettséget c) pontban foglaltak esetében az esedékesség évében június 30-ig kell teljesíteni.

Nem kell a b) pont szerint vagyonyilatkozatot tenni a közszolgálatban álló személy foglalkoztatására irányuló jogviszony áthelyezéssel történő megszűnésekor, feltéve, ha az áthelyezés vagyonyilatkozat-tételi kötelezettséggel járó munkakörbe, illetve feladatkörbe történik.

A vagyonyilatkozat átadásának, nyilvántartásának, tárolásának szabályai

- A vagyonyilatkozat-tételi kötelezettség fennállásáról a szükséges nyomtatványokat is tartalmazó tájékoztató átadásáról a munkáltató gondoskodik.
- A vagyonyilatkozat egyik példánya a nyilvántartásba vétel után a kötelezettnél marad, másik példányát az őrzésért felelős, az egyéb iratoktól elkülönítetten kezeli.
- A nyilatkozó és a munkáltató megbízásából az őrzésért felelős a boríték lezárására szolgáló felületen elhelyezett aláírásával egyidejűleg igazolja, hogy a nyilatkozat átadására zárt borítékban kerül sor. Az őrzésért felelős személy a nyilatkozatot nyilvántartási azonosítóval látja el. /Az azonosító betűjelből és számsorból áll./
- A vagyonyilatkozatot tartalmazó borítékot – a nyilatkozó és az őrzésért felelős példányát is – csak a jogszabályban meghatározott vagyonosodási vizsgált során az eljáró szerv bontja fel.

- A vagyonyilatkozat-tételi kötelezettség teljesítését az őrzésért felelős személy ellenőrzi. A nyilatkozat tartalmát abban az esetben ismerheti meg, ha a jogszabály rendelkezései szerint döntenie kell a vagyongyarapodási vizsgálat kezdeményezéséről.
- A jogszabályszerűen lezárt vagyonyilatkozat elhelyezése a vezető esetében a fenntartónál, a helyettes esetében az intézmény páncélszekrényben történik.

XIV. Kommunikációs csatornák használatának rendje

A telefonhasználat eljárás rendje

Az intézményi mobil nem használható magáncélra. A pedagógus gyermekek között munkaidejében mobiltelefonját magáncélú beszélgetésre sem a csoportszobában sem az udvaron nem használhatja. Csak a legszükségesebb esetben a legrövidebb időtartamig használható a csoportból kilépve, ha a gyermekek felügyelete megoldott. A dolgozó a saját mobiltelefonját a gyermekekkel való foglalkozás teljes idejében, néma vagy rezgő állapotban tarthatja magánál és csak kivételes, sürgős esetben használható.

Infokommunikációs rendszer használati rendje

Ide tartozik a laptop, okos telefon, wifi és az ezeken keresztül elérhető intézményi dokumentáció és a postafiókok.

Előnye:

- információszerzés,
- tájékozódás,
- tájékoztatás.

Hátránya:

- visszaélési lehetőség a közzétett adatokkal,
- nem kívánt visszajelzések érkezése,
- jogosulatlan egyének is hozzáférhetnek az adatokhoz.

Használatuk szabálya:

- Munkaidőben csak vezetői engedéllyel használhatóak.
- Mivel a feltöltött adatok nyilvánosak és mindenki által hozzáférhetőek, körültekintően, a személyiségi jogokat és az adatvédelmi szabályokat figyelembe véve kell eljárni.

Az oktatásban használt felületekre a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban állók csak kódolt bejutással jutnak el. Ezek a felületek nagy mennyiségű személyes adatot tartalmaznak, ezért a hozzáférés titkos, a titoktartás a munkavállaló kötelessége és felelőssége.

A köznevelésben foglalkoztatott munkavállaló 2024. július 1-ig köteles a Kormány által biztosított elektronikus azonosítási szolgáltatást és a hozzá kapcsolódó tárhelyet megigényelni és erről a munkáltatónak nyilatkozni írásban.

A személyi anyagok, a gyermekek anyagainak létrehozására szolgáló programok

A KIR és KIRA rendszerben keletkezett iratok, az ilyen módon létrejött iratokat nyomtatás után Iratkezelési szabályzatnak megfelelően meg kell őrizni.

Archiválás, biztonsági mentések

Az archiválás, biztonsági gyorsmentés USB adattárolókra történik. Emellett külső adathordozóra történnek az éves archiválások.

Az igazgató vezetője felelős:

- az iratok szakszerű és biztonságos megőrzéséért az elektronikus úton előállított papíralapú nyomtatványok iktatási rendszerének kialakításáért, működtetéséért, felügyeletéért,
- a számítástechnikai rendszerének biztonságkövetelményeiért általánosan és a rendszer üzemeltetéséért önállóan felelős személy kijelöléséért,
- az Iratkezelési Szabályzat elkészítéséért, jóváhagyásáért, szabályszerűségéért és a feladatoknak megfelelő célszerűségéért,
- az Iratkezelési Szabályzatban foglaltak végrehajtásnak rendszeres ellenőrzéséért, a szabálytalanságok megszüntetéséért, szükség esetén a szabályzat módosításának kezdeményezéséért,
- egyéb jogszabályokban meghatározott iratkezelést intéző feladatokért.

A hiányzó, illetve elvesztett iratok ügyének rendezése

Az ügyirat elvesztése, jogtalan megsemmisítése, hiánya munkajogi felelősségre vonást von maga után.

Az ügyirat elvesztésének, jogtalan megsemmisítésének, eltűnésének okát és körülményeit – az irat eltűnésének észlelésétől számított 3 munkanapon belül az igazgatónak ki kell vizsgálnia.

XV. A szabálytalanságok kezelésének eljárásrendje

A szabálytalanság, valamely létező szabálytól: jogszabályi rendelkezéstől, helyi rendeletről, egyéb belső szabályzattól való eltérést, az elvárások be nem tartását jelenti.

A szabályok be nem tartása adódhat: nem megfelelő cselekményből, mulasztásból, hiányosságból.

Szabálytalanságnak minősül az, amely mértéke alapján: a büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítása adhat okot.

Feladatok a szabálytalanságok észlelése esetén, ha a működés bármely területén szabálytalanság merül fel: a szabálytalanságot, vagy annak gyanúját haladéktalanul jelenteni kell az igazgatónak, az igazgató, ha szabálytalanságot vagy annak gyanúját észleli köteles erről a felügyeleti szerv vezetőjét haladéktalanul tájékoztatni.

XVI. Záró rendelkezések

Az SZMSZ-t az igazgató készíti a nevelőtestület bevonásával és a fenntartó jóváhagyásával válik érvényesé.

A hatályba lépés napja 2024.01.01.

A hatályba lépéssel egyidejűleg érvényét veszti az intézmény az előzőleg jóváhagyott Szervezeti és Működési Szabályzata.

A nyilvánossá tétel: az óvoda honlapja, ahol mindenki számára hozzáférhető elolvasásra.

Tapsony, 2023.12.14.

P.h

.....
Zexné Németh Andrea

igazgató

Nyilatkozatok

A Tapsony Községi Önkormányzat Óvodája 1 személyes nevelőtestülete a Szervezeti és Működési Szabályzatát 1/2023 határozat számon elfogadta. Az elfogadás tényét a nevelőtestület képviselője az alábbiakban hitelesítő aláírásával tanúsítja.

Kelt: Tapsony, 2023.12.14.

.....

nevelőtestület képviselője

A Szülői Közösség a Tapsony Községi Önkormányzat Óvodája SZMSZ-ének elfogadásához magasabb jogszabályban meghatározott kérdések rendelkezéséhez (a dokumentumok nyilvánosságának biztosítása, az intézmény tájékoztatási kötelezettsége, valamint a gyermekek adatainak kezelésével kapcsolatban) a véleményezési jogát korlátozás nélkül, a jogszabályban meghatározott határidő biztosításával gyakorolta. A dokumentummal kapcsolatban ellenvetést nem fogalmazott meg.

Kelt: Tapsony, 2023.12.15.

.....

a szülői szervezet elnöke

A Tapsony Községi Önkormányzat Óvodája SZMSZ módosításának elfogadását a Tapsony Község Képviselő-testülete/2023. számú határozatával jóváhagyta.

A határozat az SZMSZ melléklete.

Tapsony Község Önkormányzat
Polgármesterétől
8718. Tapsony, Széchenyi tér 1/a.
Tel.: 85/522-017

Előterjesztés

Tapsony Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2024. január 11. napján tartandó nyílt, soros képviselő-testületi ülésére a Tapsony Községi Önkormányzat Óvodája Pedagógiai programjának megtárgyalásához

Tisztelt Képviselő-testület!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdésének 6. pontja értelmében a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítandó közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok közé tartozik az óvodai ellátás biztosítása.

A fentiekre tekintettel, Tapsony Község Önkormányzat Képviselő-testülete saját fenntartásban üzemelteti a Tapsony Községi Önkormányzat Óvodáját.

A vonatkozó jogszabályok alapján a fenntartó hagyja jóvá az intézmény pedagógiai programját, melyet az alábbiak miatt kell módosítani:

- a program beváltás során felmerülő változások beépítése
- tanfelügyeleti ellenőrzés során felmerült megfogalmazások kijavítása
- törvényi változásokból adódó feladatok kidolgozása és beépítése.
- a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény, valamint a végrehajtásáról szóló 401/2023.(VIII.30.) Kormányrendelet hatályba lépése

Az óvoda új Pedagógiai programja elkészült, mely az előterjesztés mellékletét képezik.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet a napirend megtárgyalására és a határozati javaslat elfogadására.

Határozati javaslat:

Tapsony Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Tapsony Községi Önkormányzat Óvodája Pedagógiai programját az előterjesztés szerinti tartalommal jóváhagyja. A Képviselő-testület felkéri a polgármestert a szükséges intézkedések megtételére.

Felelős: Fábos István polgármester
Határidő: értelem szerint

Tapsony, 2024. január 4.

Fábos István
polgármester

Helyi Óvodai Pedagógiai Program

Tapsony Községi Önkormányzat Óvodája

Tartalomjegyzék

- I. Az óvoda bemutatása
- II. Gyermekkép, óvodakép
 - 1. Gyermekképünk
 - 2. Óvodaképünk
- III. Szakmai dokumentumok egymásra épülése
- IV. Pedagógiai Programunk célja, feladata, kerete
- V. A tevékenységközpontú óvodai nevelés feladatai
 - 1. Egészséges életmód kialakítása
 - 2. Érzelmi nevelés és szocializáció
 - 3. Anyanyelvi – értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása
- VI. Óvodai élet megszervezésének elvei a tudatos fejlesztés feltételei
 - 1. Személyi feltételek
 - 2. Tárgyi feltételek
- VII. Az óvodai élet tevékenységi kerete, formái és az óvodapedagógus feladatai
 - 1. Napirend
 - 2. Hetirend
 - 3. Nyári terv
- VIII. Játék és tanulási tevékenység
 - 1. Játék
 - 2. Tanulás

IX. Társas, közösségi tevékenység

X. Néphagyományőrzés a nevelés folyamatában

1. Néphagyományápolás jellegzetes tartalmai

2. Óvodánk jeles napjai

3. Évkör

4. Néphagyományőrző tevékenységek tartalma

5. A néphagyomány ápolás eredményei az óvodáskor végére

XI. Munkatevékenységek

XII. Szabadidős tevékenységek

XIII. Komplex foglalkozások rendszere

1. Társadalmi érintkezést megalapozó foglalkozások

1.1 Anyanyelv

1.2 Külső világ tevékeny megismerése, Matematika tartalommal

2. Művészeti tevékenységek

2.1. Mese-vers, dramatizálás, bábozás

2.2. Ének-zene, énekesjátékok, tánc

2.3. Vizuális tevékenységek

3. Szervezett mozgás

3.1. Mindennapos mozgás

XIV. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek integrált fejlesztése

XV. Tervezés, pedagógiai adatkezelés, dokumentációk

1. Tervezés

2. Tervezés dokumentációja

2.1. Csoportnapló

2.2. Egyéni fejlesztési terv

2.3. Dokumentumok egymásra épülése

XVI. Gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek az óvodában

XVII. Az óvoda kapcsolatai

1. Szülő, gyermek, pedagógus

2. Óvoda, iskola

3. Óvoda és fenntartója

4. Óvoda és más intézmények

XVIII. Pedagógiai munkánk ellenőrzése, értékelése

Felhasznált irodalom

Melléklet

1. Egészségnevelési program

Az óvoda hivatalos elnevezése:

TAPSONY KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT ÓVODÁJA

OM azonosító: 200452

Igazgató: Zexné Németh Andrea

Az óvoda címe:

8718 TAPSONY ZRÍNYI U. 2

Tel.sz.: 06-30/984-1802

E-mail cím: zexandi@freemail.hu

Az óvoda fenntartója: Tapsony Községi Önkormányzat Képviselő testülete

Óvodai csoportok száma: 1 csoport

Az Intézmény alapító okiratának száma, kelte:

Az óvoda pedagógiai programjának megnevezése:

**Pedagógiai Programunk az Óvodai Nevelés
Országos Alapprogramjának útmutatása és a
Tevékenységek központú Óvodai Nevelési Program
adaptálásával készült**

Ph.

*" Kis gyermekem csak nézzél szerteszét éretted van itt minden, ami szép."
Várnai Zseni*

TAPSONY KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT ÓVODÁJA

Pedagógiai programja

Mottónk:

„Egy embert nem taníthatsz meg semmire,
csupán segíthetsz neki, hogy maga fedezze fel
a dolgokat.”

(Galileo Galilei)

***Készítette: Zexné Németh Andrea
Igazgató***

Tapsony, 2023.

Érvényességi nyilatkozat

Pedagógiai Program érvényességi ideje:

A nevelőtestület határozata alapján érvényes:

2024. január 1.

Pedagógiai Program módosításának lehetséges indoka:

- ♦ törvényi előírások módosítása,
- ♦ hálózatbővítés, leépítés,
- ♦ nevelőtestület más program bevezetése mellett dönt,
- ♦ egyéb érdekegyeztető fórum módosító javaslata.

Előírás a program módosításának előterjesztése:

- ♦ írásbeli előterjesztés az igazgatónak,
- ♦ részletes szóbeli előterjesztés nevelőtestületi értekezleten.

Bevezetés időpontja:

2024. január 01.

Felülvizsgálat indoka:

- ♦ a program beváltás során felmerülő változások beépítése
 - ♦ tanfelügyeleti ellenőrzés során felmerült megfogalmazások kijavítása
 - ♦ törvényi változásokból adódó feladatok kidolgozása és beépítése.
2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról

Mottó

**„ Szentnek kell tartanunk a gyermek érintetlen lelkét,
amit abba ültetünk, minden próbát kiálljon!
Ha rosszat ültetünk bele, megmértelyezzük egész életére...
S ha jó magot ültetünk bele, egész életében virágozik.”**

(Kodály Zoltán)

I. AZ ÓVODA BEMUTATÁSA:

Tapsony 565 lakosú község, Marcalitól 20 km-re fekszik. Közeli városok: Nagyatád, Kaposvár, Keszthely, Nagykanizsa.

Tapsony jellegzetesen sugaras szerkezetben épült. A falu központja a Széchenyi tér, innen ágazik szét 6 utcája. A leghosszabb több mint két kilométer. A főtéren található a polgármesteri hivatal, a vegyesbolt, a művelődési ház, a világháborús emlékművek. A 20. század elején a falu déli részén új utcák nyitásával alakult ki e szabályos szerkezet. Minden utcában láthatók régi és új házak egyaránt. Az óvoda szomszédságában található a Katolikus templom. Tapsony lakosságának nagy része Római Katolikus hitvallású és csak elenyésző számban élnek más vallásúak is.

Egészségügyi intézményeink: házi orvos, védőnői szolgálat új alapokra helyezett alapfokú ellátással próbálnak jó színvonalú egészségügyi szolgáltatást nyújtani.

A falutól kb. 1 km-re fekszik a halastó és emelkedik a szőlőhegy. Itt a falubelieknek vannak kis présházák és hétvégi telkeik. A megtermelt bor általában a pinceszereken és a baráti társaságokban fogy el. A Tapsony határában húzóódó szántókon főként a helyi vállalkozások búzát, kukoricát és repcét termesztnek.

A faluban csak egy intézmény működik – az óvodánk – néhány vállalkozás és egy üzem ad munkalehetőséget, ezért a lakosság egy része vidéken keres munkát, ill. munkanélküli segélyből, közhasznú munkából él.

Óvodánkat 1976-ban alapították 2 csoporttal:

Sajnos a fokozatos gyermeklétszám csökkenése miatt 2001-től egy csoporttal működünk.

Óvodánk 26 férőhelyes, egy csoportos óvoda, jelenleg 25 kisgyermekkel. A csoportban vegyes életkorú gyermekek nevelkednek 3 évestől 7 éves korig.

Az óvoda épülete korszerűsítést kíván, de a biztonságos gyermek neveléshez minden feltétel adott. Udvarunk nagy, ápolt zöld területtel, homokozóval, játékokkal ideális a gyermekek számára. Csoportszobánk tágas, jól felszerelt, sokféle játékeszközzel, fejlesztőeszközzel, tornaszerekkel rendelkezünk. Minden eszköz a rendelkezésünkre áll, ami az egészséges fejlődéshez és a vidám gondtalan óvodás élethez szükséges.

Óvodánk nyitott intézmény, a rászoruló gyermekeinkkel helyben, utazó logopédus, gyógytornász és fejlesztőpedagógus foglalkozik. Számatalan lehetőségünk van a körülöttünk élő növény- és állatvilág rendszeres megfigyelésére, hiszen környezetünkben van patak, erdő, halastó stb.

Óvodai életünket áthatja az a törekvésünk, hogy nyitott, a környezet történéseire fogékony, a természetet szerető, megbecsülő, védő és tevékeny gyermekeket neveljünk. Akiknek későbbi életét meghatározzák az óvodában szerzett élmények, benyomások.

A fent említett tények és okok mind jobban megerősítenek abban az óvodapedagógusi elhivatottságomban, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű, ingerszegény környezetből érkező gyermekeket feltétel nélküli szeretettel, fenntartás nélküli elfogadásukkal, sokszínű tevékenykedéssel egy olyan úton indíthassuk el, melynek a végén a társadalom számára hasznos, kooperációra, koordinációra képes, teljes értékű EMBERRÉ válhatnak.

Óvodánkba járó gyermekek –évente- **50-60 %-a** részesül **rendszeres gyermekvédelmi támogatásban**, ebből adódóan következtethetünk a szülők anyagi helyzetének romlására. A családlátogatások során meggyőződhattünk róla, hogy a családok többsége- a szegény sorsok ellenére - rendezett, igényesen kialakított környezetben él. Az óvodába rendezetten, ápoltan küldik gyermekeiket. Betegség esetén a gyermekek orvosi ellátásban részesülnek. Nem kívánjuk átvállalni a család funkcióját, csupán közvetett módon szeretnénk erősíteni annak szerepét. Létkérdéssé válik a **környezetkultúra** iránti szemléletmód formálása. A szülők figyelmét arra szeretnénk felhívni, hogy a közös cselekvéssel szerzett tapasztalatok, élmények milyen fontosak a gyermek életében.

Az **egészséges életmódra nevelés** is csak közös akarrattal valósulhat meg. A mai **mozgás** szegény világban el szeretnénk élni, hogy többet mozogjanak, hiszen a mozgás öröm és egyben szükséglet, a szellemi fejlődés alapfeltétele.

Óvodánkknak olyan hiteles többletet kell adnia a gyermeknek, amellyel személyisége gazdagodik, **viselkedéskultúrájára** pozitívan hat.

Nagy súllyal nehezedik a nevelőkre a felelősség, hogy megtalálják azokat a módszereket, eszközöket, amelyekkel a szülők nevelési attitűdjét jó irányba befolyásolják. Minden eszközt meg kell ragadni a szülők tájékozottságának növelésére, az otthoni hatások elsődlegességének hangsúlyozására, a szakmai segítség nyújtására.

Helyi lehetőségek, partnerek:

- Traub Kft / mezőgazdasági/ Szürke marha állomány /Scharolais/
- Baranto Kft / mezőgazdasági/ Géppark: John-Deere traktor, kombajn stb.
- Falunkban élő családi gazdaságok, őstermelők /lovak, póniló, kecske, birka, juh, nyúl, galamb, málnások, szedresek, gyümölcsös kertek, szőlőhegy/
- Hans Pausch Hungária Kft. Falunkban működő kb. 200 főt foglalkoztató cég. Fő profilja a röntgengép gyártás.

Munkánk során figyelemmel kísértük az óvodai nevelés változásait és továbbképzéseken elhangzottak, új ismeretek, az új, korszerű szemlélet arra ösztönöztek bennünket, hogy nevelő munkánkat megújítsuk, melynek központi gondolata a gyermek egyéni képességének figyelembe vétele és az erre épülő harmonikus fejlesztés volt.

Az Alapprogram cél-, feladat-, tevékenységrendszerét megtartva a belső tartalmát igazítjuk nevelési gyakorlatunkhoz. Olyan stratégiát fogalmaztunk meg, amely a gyermekek képességeinek kibontakoztatása, fejlesztése mellett, hangsúlyt fektet a hagyományok megismerésére, kulturális értékeink megőrzésére. Célunk a régi hagyományok felélesztése, a meglévők ápolása, értékeink átörökítése, így gazdagítva gyermekeinket.

Az alapprogram biztosítja az óvodapedagógusok pedagógiai nézeteinek, értékrendjének és módszertani szabadságának érvényesülését.

A csoportnaplóba rögzítve tervezzük meg hetekre lebontva az éves programot.

Az egyéni képességek fejlesztésének formája mikro csoportos (max.5-6 gyerek) tanulási folyamatban valósítható meg. A fejlesztés nem életkorhoz, hanem egyéni képességekhez kell, hogy igazodjon.

Előző programunk egyes tartalmi jegyeit hangsúlyosabban jelenítjük meg, vagy korszerűbben, pontosabb megfogalmazással tesszük be a dokumentumunkba. Kiemeljük az inkluzív pedagógiai szemléletet, segítjük a környezettudatos magatartás kialakulását a játék a játékoság elsődleges jellegét hangsúlyozva. Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja és az azzal összhangban lévő óvodai nevelési programok egymásra épülő, szakmailag összehangolt rendszere a biztosíték arra, hogy intézményünk szakmai önállósága, az óvodai nevelésünk sokszínűsége által megfeleljünk a társadalomnak és a gyermekek érdekeinek.

Változó korban élünk, melynek minden pozitív és negatív jellemzői közelről érintik nevelőmunkánkat.

A változásokat elfogadva sajátos nevelési elveink alapján tudunk lépést tartani a világgal, de továbbra is fontosnak tartjuk, hogy a Tapsony Községi Önkormányzat Óvodája pedagógiai programjának minden egyes területe hozzá járuljon az óvodánkba járó gyermekek harmonikus személyiségfejlődéséhez „a nekik való” óvodai élet megteremtéséhez.

Programunk megalkotásánál figyelembe vettük a nemzeti, etnikai kisebbség és a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelveit.

A Pedagógiai Programot 2023 decemberében vizsgáltuk és alakítottuk újra.

A nevelőttestületünk feladata, hogy felhívja a szülők figyelmét a következő általános problémákra:

- ❖ Annak ellenére, hogy a gyermekek falusi környezetben élnek, mégsem mozognak eleget. Csak annyi időt tartózkodnak mozgással szabad levegőn, amennyit az óvodában töltenek. Így fizikális kondícióik zömmel nem felelnek meg erre a korosztályra jellemző fejlettségi mutatóknak.
Sajnos otthoni idejük nagy részét internetezéssel, telefonos játékokkal, playstation, x-boksz, TV nézéssel töltik, s ezek a műsorok az esetek nagy többségében nem az óvodás korosztálynak valók.
- ❖ A testi fejlettségen túl, súlyos problémát jelent a gyermekek érzelmi elhanyagoltsága. Annak ellenére, hogy a szülők a munkanélküliség miatt idejük nagyrészét otthon töltik, nem foglalkoznak gyermekeik érzelmi életével.
Így a gyermekek az érzelmi és akarati élete kialakulatlan. Ennek következtében a gyermekek nagy részénél magatartásbeli zavarok is jelentkeznek, pl.: túlzott agresszivitás, kezelhetetlenség.
- ❖ Óvodánkban évről-évre egyre több a beszédhibás, illetve a részképesség-zavaros gyermek. Mi, a szülők, szakemberek figyelmének felhívásával és fejlesztő programokkal próbálunk ezeken a jelenségeken javítani.

II. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP

„Óvodáskorban a magyarság tudatalatti elemeinek beültetése, lassú kifejlesztése a feladatunk.

Magyar mivoltunk épületének mintegy aöldalatti alapjait kell itt kirakni.

Minél mélyebbre épül a fundamentum, annál szilárdabb az épület.”

/Kodály Zoltán/

1. GYERMEKKÉPÜNK

Minden gyermek egy egyedülálló csoda, fejlődő személyiség, egyedi és megismételhetetlen. Óriási felelősséggel tartozunk minden egyes gyermek iránt. Ahhoz, hogy gyermekünk alakuló személyiségét a leoptimálisabban tudjuk formálni, ismernünk kell az egyén pszichikus fejlődését, illetve énképük alakulását.

A gyermek, fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak. A személyiség szabad kibontakoztatásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó. Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszik. Biztosítva minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést, tudatosan kerüli a nemi sztereotípiák erősítését, elősegíti a nemek társadalmi egyenlőségével kapcsolatos előítéletek lebontását.

Óvodánkban hozzájárulunk a személyiségük teljes fejlődéséhez, kibontakoztatásához, változó testi-lelki szükségleteik, szociális és értelmi képességeik kibontakozásához.

A szülőkkel együttműködve kívánjuk eredményesen fejleszteni, változatos tevékenységformákon, elsősorban a játékon keresztül az idejárom gyermekeinket. Szeretnénk, ha gyermekeink örömmel jönnének óvodába és majd sok kedves óvodai élménnyel hagyják el intézményünket, amelyre mindig szívesen visszaemlékeznek.

2. ÓVODAKÉPÜNK

Az óvoda elsődleges nevelő intézmény.

A családi nevelés kiegészítője, amely a gyermek 3. életévétől az iskolába lépésig biztosítja a gyermekek intézményes nevelését.

Biztosítjuk az óvodáskorú gyermekek fejlődésének, nevelésének optimális feltételeit.

- ❖ Családias, derős légkörben sok-sok szeretettel nevelünk.
- ❖ Ahol kinyílik az érzélem, képzelet, kíváncsiság, beszédkedv.

- ❖ A gyermekeink fejlődéséhez szükséges sokféle, változatos tevékenységet biztosítunk, különös tekintettel a gyermekek legfontosabb tevékenységére, a játékra.
- ❖ Változatos mozgási lehetőségek biztosításával megteremtjük a gyermekek számára a mozgásöröm megélésének lehetőségét, amely biztosítja számukra a testi-lelki szociális harmóniát.
- ❖ Mese, vers, bábozás, képalkotás és a természet csodáinak érzékeltetésével őszinte, nyitott, kíváncsi, toleráns kellő önfegyelmel és akarattal rendelkező, jószívű, vidám, segítőkész és becsületes gyermekeket nevelünk.
- ❖ Fontosnak tartjuk, azt hogy a közösségi tevékenységek során formáljuk a gyermekek érzelmeit, magatartását, szokásait.
- ❖ Alapozó nevelésünkkel elősegítjük a minél zökkenőmentesebb iskolakezdetet.
- ❖ Gyermekeink fejlesztése, képességeik kibontakoztatása az egyéni sajátosságaik figyelembevételével történik.
- ❖ Megfelelő óvodai szocializációval segítjük a többszörösen hátrányos helyzetű gyermeket a majdani iskolai tanulás folyamatában.
- ❖ Az óvoda közvetetten segíti az iskolai közösségben történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését.
- ❖ Óvodánk pedagógusai figyelembe veszik az egyéni különbségeket és „esélyteremtő” pedagógiai nevelést folytatnak.
- ❖ Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszer és tárgyi környezete segíti a gyermek környezettudatos magatartásának kialakulását.

HITVALLÁSUNK

Minden gyermek egyedi, egyszeri és megismételhetetlen személyiség, ezért tiszteletet érdemel, joga van megkapnia azt, amire fejlődéséhez szüksége van. Ennek a fejlődésnek alapvető feltétele a gyermeki öröm, melynek több forrása van: a mozgás, az esztétikum, a tudás, és legfőképpen a szeretet. Minden gyermek a saját képességei szerint, annak figyelembevételével nevelhető, fejleszthető.

Nevelőmunkánk során arra törekszünk, hogy az óvodások okos, szeretetben, érzelmi biztonságban, szabad, nyugodt légkörben, sok szép élménnyel gazdagodva élvezzék az óvodában töltött éveiket. Óvodáskorban a cél a játékos formában történő komplex készségfejlesztés, amely révén minden gyermek képessé válik az egész életen át tartó tanulásra.

A gyermekek számára különösen fontos az élmény és az öröm hozzákapcsolása a tágabb értelemben vett tanulás folyamatához, a folyamatban való aktív részvétel lehetőségének biztosításával, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.

A gyermekek számára legfőbb modell a felnőtt, kinek tevékenysége, beszéde, viselkedése példaértékű. Az óvodában folyó nevelőmunka során a feladat mindig az óvodapedagógusé, a kisgyermeké a lehetőség. Gyermekközpontú nevelésünk minden egyes gyermek személyiségének

kibontakoztatására törekszik, mely érdekében a legjobb gyakorlatok eredményeinek bemutatására, követésére, alkalmazására nyitott a testület és az intézményvezetés.

Milyen legyen ez a gyermek?

- egészséges, kiegyensúlyozott, önálló, alkalmazkodó,
- kapcsolatteremtő, barátkozó, érdeklődő, játékos, tevékeny, kreatív,
- empátikus, toleráns, segítőkész, céltudatos.

Óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszik. Az óvodát a pedagógiai programja szerinti (óvodakép) támogató szervezeti és tanulási kultúra jellemzi.

Küldetésnyilatkozat

1. Elsődleges célunk, hogy óvodásainkat érzelmi biztonságot nyújtó, egészséges,esztétikus környezettel, gazdag tárgyi felszereltséggel vegyük körül, melyben **Játékban tartalmas, környezettudatos** magatartásra, kulturális örökségünk és népünk hagyományainak tiszteletére neveljük őket.

2. Biztos szakmai tudással kívánjuk elérni, hogy természetes módon, a szabad játékban való tanulással bontakozhasson ki minden egyes gyermek harmonikus személyisége, **kompetenciájának megerősödése**, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek szükségleteit is a nevelés középpontjába helyezve.

3. Úgy gondoljuk, óvodásaink szüleinek felelősséggel tartozunk, hogy elvárásaiknak megfelelő magas színvonalú szolgáltatást nyújtsunk, gyermekük képességei megfelelő, egyéni ütemben fejlődjenek, különös tekintettel az **eltérő fejlődési ütemben érő gyermekekre**.

4. Ember **tiszteletére, toleranciára, a másság elfogadására**, önálló életre, kulturált viselkedésre nevelő élményekben gazdag óvodai életet kínálunk, ahol a megteremtődnek az erkölcsi nevelés feltételei, kialakul az alapvető erkölcsi normák utáni igény.

Óvodán nevelési koncepciója biztosítja a nemzetiségek és migráns gyermekeknek az önazonosság megőrzését multi-és interkulturális nevelésen alapuló integrációs lehetőséget.

Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

- ⇒ Óvodánk tevékenységrendszere a tárgyi környezete lehetővé teszi a gyermekek **egészséges életmódra nevelését és környezettudatos magatartásuk** alapozását.
- ⇒ Kiemelten kezeljük, és ezért olyan modernizációs elemeket építünk programunkba, amely **pozitív** irányba alakítja **gyermekünk saját egészségükhöz és a természeti környezethez való viszonyát**, törekedve a különböző szociális, kulturális, esetlegesen nyelvi hátrányok ellensúlyozására.
- ⇒ Az egészségvédő, egészségfejlesztő nevelés funkcióját minden gyermekkel kapcsolatosan **egyedi jellegűnek** tekintjük.
- ⇒ Egészségnevelésünk során **hangsúlyozott a testi egészség** (gondozás, edzés, mozgásfejlesztés), a **lelki egészség** (értelmi fejlesztés, érzelmi biztonság nyújtása, képességfejlesztés) és a **szociális kapcsolatok harmóniája** (közösségi élet segítése,)
- ⇒ **Pedagógiai munkánk során kiemelt az ökológiai szemléletmód alakítása**, a vidék élővilágának és épített környezeti értékeinek felfedeztetése, megismertetése és annak megővására nevelés, mely lehetővé teszi, hogy környezetükben jól tájékozódó, azt védő, a szépre fogékony, lakhelyükhöz kötődő gyermekeket neveljünk.
- ⇒ **A természet- és környezetvédelem fontosságának megismertetése komplex cselekvés útján**, felfedező jellegű játékos programok által valósul meg a napi gyakorlatban.

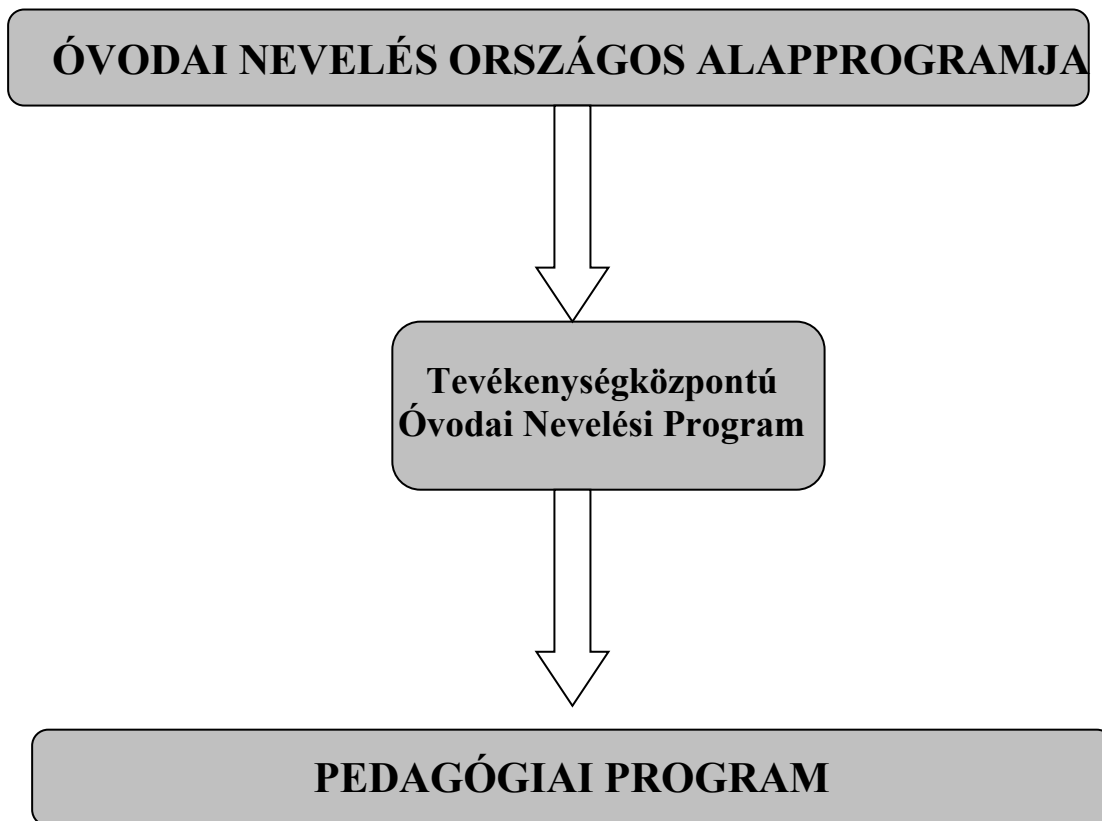
Célok:

- ⇒ Az egészséges életmód, rekreáció (életmódkultúra) alapozása.
- ⇒ Mozgásos (speciális, sokmozgásos) tevékenységek megismertetése, megszerettetése.
- ⇒ Pozitív személyiségjegyek alakítása, szokás és normarendszer megalapozása – érzelmi-, erkölcsi, közösségi nevelés hatékonyságának növelése.
- ⇒ A környezeti- és művészeti értékek, szépségek felfedeztetése, ápolása.
- ⇒ Természet és környezetvédelem, környezettudatos magatartás kialakítása.
- ⇒ A különbözőség tolerálása, elfogadtatása – inkluzív pedagógiai szemlélet erősítése.
- ⇒ A sajátos nevelési igényű gyermekek alkalmazkodó képességének fejlesztése integrált nevelése.
- ⇒ Az óvoda-iskola közötti átmenet könnyítése.

Feladatok:

- ⇒ Az egészséges életmód korszerű értelmezésével a gyermekek testi- lelki és értelmi képességeinek fejlesztése. A fejlesztéshez esztétikus, rendezett, balesetmentes és célirányos környezet kialakítása, amely a gyermek számára impulzusokat ad a tevékenykedésre.
- ⇒ A mentális és pszichés fejlesztés érdekében az érzelmi biztonság megteremtése.
- ⇒ A gyermekek érdeklődésére-, aktivizálására-, egyéni sajátosságaira-, fejlődési ütemére épülő ismeretnyújtás, készség-, képességfejlesztés, attitűdalakítás.
- ⇒ Az iskolai élet kezdésére megfelelő biológiai, játékos elemeket tartalmazó kialakítása, sokszínű változatos, cselekedtető, játékos elemeket tartalmazó tevékenységek felkínálásával:
 - biológiai érettség: nagy- és finommotoros mozgás-, egyensúlyérzék-, térirány-, vizuális észlelés fejlesztése, auditív információk feldolgozása, keresztcsatornák fejlesztése (vizuális-tapintatos, vizuális-auditív, vizuális-kinesztétikus, auditív-taktilis, interperszonális működés, szem-kéz, szem-láb koordináció),
 - szociális érettség: érzelmi, akarati élet formálása, magatartás-, viselkedéskultúra, társas kapcsolatok fejlesztése, felnőttekhez és a tanuláshoz való pozitív viszony alakítása, teljesítményen keresztül történő „én érvényesítés”, önállóság fejlesztése, a feladattudat-, feladattartás-, önálló helyzetmegoldásokra való képesség kialakítása,
 - pszichikus érettség: beszédképesség, figyelem, emlékezet, gondolkodás, kreatív képzelet életkornak megfelelő fejlesztése.

III. SZAKMAI DOKUMENTUMAINK EGYMÁSRA ÉPÜLÉSE

IV. PEDAGÓGIAI PROGRAMUNK CÉLJA, FELADATA ÉS KERETE

Óvodai nevelésünk célja:

Az óvodásaink sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását elősegítse, az életkori és az egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével /ideértve a különleges gondozást igénylőgyermek ellátását is. /

1. Tevékenységeközpontú Óvodai Nevelési Program célja:

A 3-7 éves korú gyermekek társadalmi gyakorlatra, azaz az életre való felkészítés tevékenységek által.

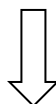
Ebben kiemelt fontosságú szerepe van, a kooperációnak és kommunikációnak, és az együttműködés során a konszenzusra való törekvésnek

2. - Néphagyományörzés

3. A gyermekek életre az élethosszig tartó tanulásra nevelése

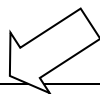

A tanulás tervezésének folyamata

Az óvodai nevelés általános feladatai:

**Egészséges életmód alakítása
Érzelmi nevelés és szocializáció biztosítása
Anyanyelvi nevelés, értelmi fejlesztés
megvalósítása,**

**1. Óvoda-iskola átmenet.
2. Játék.**

**Tevékenységeközpontú
Óvodai Nevelési Program
4-es feladatrendszere**

**Egészségfejlesztés tartalmi
jegyei kiemelten a
következő**

<p>3. Integráció, inklúzió, befogadó pedagógia alkalmazása.</p> <p>4. A gyermekek fejlődésének nyomonkövetése – képességszint meghatározása.</p> <p>5. Érzelmi-erkölcsi nevelés.</p> <p>6. Roma integrációs.</p> <p>7. Családokkal való hatékony együttműködés.</p> <p>8. Óvodapedagógus és dajka együttműködésének hangsúlyozottsága.</p>	<p>1. Játék és tanulási tevékenység</p> <p>2. Társas, közösségi tevékenység</p> <p>3. Munkatevékenység</p> <p>4. Szabadidős tevékenység</p> <p><u>Tevékenységek központú Óvodai Nevelési Program rendszerében működő tevékenység formái:</u></p> <p>1. Anyanyelv</p> <p>2. Matematika</p> <p>3. Természet-társadalom-ember</p> <p>4. Művészeti tevékenységek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mese-vers, dramatizálás, bábozás, - ének-zene, énekes játékok, - vizuális tevékenységek - mindennapos testnevelés. 	<p><u>tevékenységekben jelennek meg.</u></p> <p>1. Táplálkozás.</p> <p>2. Tisztálkodás.</p> <p>3. Mozgás.</p> <p>4. Levegőzés.</p> <p>5. Naposság.</p> <p>6. Pihenés.</p> <p>7. Differenciálás.</p> <p>8. Növényzet ápolása.</p> <p>9. Állatgondozás.</p> <p>10. Hulladékgyűjtés.</p> <p>11. Kirándulások.</p> <p>12. Zöld jeles napok.</p>
--	---	---

V. A TEVÉKENYSÉGGKÖZPONTÚ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

- 1. Egészséges életmód kialakítása**
- 2. az érzelmi nevelés biztosítása és szocializáció**
- 3. Értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása**

1. EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD KIALAKÍTÁSA

*Egyre legyen különös gondod,
s ez az egy az egészség, mindig a kórt okolod,
de a bűjt te magadnak okozod!”*

(Cato)

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermekek testi és lelki szükségleteinek kielégítése, ezen belül az egészséges életvitel, életmód alakítása. Az egészséges életmódra nevelés az egészséges életvitel igényeinek alakítása, ebben az életkorban kiemelt jelentőségű. Az óvodai nevelés feladata a gyermek testi fejlődésének elősegítése.

Célunk: Az egészséges életmód iránti igény megalapozása, a testi képességek lehetőség szerinti fejlesztése.

A gyermek testi-lelki szükségleteinek kielégítése.
Testi-lelki egészség biztosítása.

Az óvodai nevelés feladata a gyermek testi fejlődésének elősegítése:

- ♦ a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése,
- ♦ a harmonikus, összerendezett mozgásfejlődésének elősegítése,
- ♦ a gyermek testi képességei fejlődésének segítése,
- ♦ a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megszerzése,
- ♦ az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, betegségmegelőzés, az egészségmegőrzés szokásainak alakítása,
- ♦ a helyes fogápolás elsajátítása,
- ♦ a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges és biztonságos környezet biztosítása,
- ♦ ha szükséges megfelelő szakember bevonása, speciális gondozó, prevenció és korrekció testi-lelki nevelési feladatok ellátása.

A zavartalan fejlődéshez, az egészség fenntartásához a gyermekek fokozott gondozása elengedhetetlen követelmény. A gondozási feladatok végzése az óvodában dolgozó valamennyi felnőtt (óvodapedagógus, dajka) feladata. Fontos, hogy a gyermek megtanulja önállóan ellátni magát. Ehhez nyújt segítséget – az egyéni bánásmód és az egyes gyermekek sajátos igényeinek figyelembevételével – az óvodapedagógus és a dajka.

Fokozottan figyelünk arra, hogy igényükké váljon a tisztálkodás.

Fontos a gyermekek testi-fizikai szükségleteinek kielégítése. Mivel napirendünk rugalmas, így tudjuk biztosítani, hogy minden gyermeknek megfelelő hely és idő álljon rendelkezésére ezek kielégítésére.

Ebéd után minden gyermek fogat mos.

Ismerkednek a szájaápolással, elsajátítják a fogmosás helyes technikáját, és ezáltal igényükké válik a szájaápolás, kialakul bennük a fog- és a szájaápolás fontossága.

A gyermekek mozgásának fejlesztése örömforrás és alkalmas lehetőség az esetleges mozgáshibák korrigálására is. Lehetőleg felváltva biztosítjuk a mozgást és az üléssel együtt járó tevékenységeket. Kihasználunk nap folyamán minden lehetőséget a mozgásra!

Célunk, hogy a gyermekek minél több időt töltsenek a szabadban.

A gyermekek testi képességeit a mindennapi mozgások alkalmával és a szervezett mozgásos foglalkozásokon (heti 1 alkalom) fejlesztjük. Ezen kívül a nap folyamán bármikor a mozgásos játékok spontán szervezésével, illetve játszásával.

A heti két alkalommal játékos mozgás és alapozó mozgásterápia keretében az utazó gyógytornász 40-40 perces tartásjavító, lúdtalptornát tart.

A gyermek életrendjében a levegőztetésnek, mint elsőrendű edzési lehetőségnek minden évszakban szerepel. Törekszünk arra, hogy naponta a szabadban töltött idő – időjárástól függően – naponta legalább 1 óra vagy még ennél is több legyen.

Az időjárásnak megfelelő, réteges és praktikus öltözködés kialakítására nagy hangsúlyt helyezünk. A szülői értekezleteken erre a szülők figyelmét felhívjuk és kérjük együttműködésüket. Fontosnak tartjuk azt, hogy váltóruhát hozzanak a szülők gyermekeik számára, amelyet külön jellel ellátott zsákban tárolunk.

A délutáni pihenéshez otthonról hozott pizsamába öltöznek át. Intézményi lepedőt és ágyneműt használnak, amelyet háromhetente haza visznek mosásra. A testi képességeik fejlesztésére, a mindennapi mozgásra fákkal, növényekkel, füves területtel, mozgásfejlesztő játékeszközökkel folyamatosan bővülő udvar ad lehetőséget, illetve a csoportszoba, terasz, az óvoda öltözője és a tornaterem.

Az óvodapedagógus feladat az egészséges életmód kialakításában:

- ⇒ A gyermek megfelelő gondozottságának biztosítása.
- ⇒ A gyermek alapvető fizikai szükségleteinek kielégítése.
- ⇒ Az időjárástól függően a lehető legtöbb idő eltöltése a szabadban, illetve ennek biztosítása, séták szervezése. Nyáron napozás, légfürdő, télen hóban, hóval való játék.
- ⇒ Az egészséges óvodai környezet megteremtése.
- ⇒ Szellőztetés szükség szerint, télen párologtató elhelyezése a csoportszobában.
- ⇒ Ügyelni a gyermekek réteges, praktikus öltözködésére, illetve az erre való igény kialakítása (komfortérzés).
- ⇒ Példamutatás a tisztálkodás terén – evés előtti és utáni kézmosás, illetve szükség szerinti (ha koszos a gyermek keze, vagy bármely testrésze).
- Ne felejtse el az óvodapedagógus, hogy a példaadás a legerősebb nevelő erő.
- ⇒ Nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretetteljes óvodai légkör kialakítása, biztosítása.

- ⇒ Biztosítson az udvaron és a csoportszobában egyaránt lehetőséget a változatos, sokféle tevékenységhez.
- ⇒ Azonnal jelezze az óvoda igazgatójának, ha balesetveszélyt (forrást) észlel.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- ◆ Szokásukká válik a rendszeres, gondos tisztálkodás, fogápolás!
- ◆ Önállóan végzik a testápolási tevékenységeket a nap során bármikor, ha szükséges!
- ◆ Önállóan, megfelelő sorrendben öltöznek, vetkőznek, képesek kiválasztani az időjárásnak megfelelő ruházatot!
- ◆ Holmijukat, ágyneműjüket hajtogatva teszik a helyére!
- ◆ Igényesek, ügyelnek környezetük rendjére és tisztaságára!
- ◆ Ismerik a kulturált, étkezés szokásait, biztonságosan használják az evőeszközöket!
- ◆ Szeretnek a szabadban tartózkodni, mozgásos tevékenységeket végezni, kirándulni.

Havi rendszerességgel gyümölcsnapokat tartunk.

Mivel a konyha a gyermekeknek az étkeztetésénél igen gyakran biztosít friss, nyers zöldséget, gyümölcsöt, ezért havi 1 alkalommal kiegészítésül kérünk a szülőktől gyümölcsöt, és zöldségfélét, valamint aszalt gyümölcsöt, és olajos magvakat.

Így is hozzájárulnánk a gyermekek vitaminpótlásához, egészséges táplálkozásához.

Gyümölcsnapok szervezésénél egyben a szülők figyelmét is felhívjuk az egészséges táplálkozás friss, nyers gyümölcsök, zöldségfélék fontosságára.

A nyári nagy melegben naponta több alkalommal limonádét, vizet adunk a gyermekeknek, vízpótlás céljából.

A védőnő, havi rendszerességgel ellenőzi a gyermekek testének, és ruházatának tisztaságát.

Minden nevelési évben fogorvosi ellenőrzésen vesz részt minden óvodás gyermek, mely után jelezzük a szülőnek, ha valamilyen beavatkozásra van szükség a fogorvos szerint.

2. AZ ÉRZELMI NEVELÉS BIZTOSÍTÁSA ÉS SZOCIALIZÁCIÓ

Célja:

1. A gyermekek egyéni és társas szükségleteinek biztosítása erkölcsi életének, magatartásának, érzelmi akarati életének formálása.

Az érzelmi nevelés feladata:

- ◆ Az érzelmi nevelés területén az állandó differenciálás, az erkölcsi, esztétikai és intellektuális érzelmek megjelenése, majd ennek a szerepe a személyiség egészének fejlődésére, az érzelmi életnek, mint a szociális fejlettségi szint segítése a nevelőmunkában.
- ◆ Az óvodapedagógus és dajka ismerje fel az érzelmek kifejezéseit, az együttérzés képességét, a toleranciát a gyermek iránt.
- ◆ Az érzelmi nevelést felelősségteljesen lelkiismeretesen nagy odafigyeléssel a szabályok, normák betartásával épüljön be a nevelési folyamatba és a nevelőmunkába.

- ◆ Az óvodában az érzelmi biztonság, otthonosság, derűs szeretetteljes légkör biztosítása, a gyermekeket az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások, ingerek ériék.
- ◆ Pozitív kapcsolat kialakítása az óvodapedagógus-gyermek, gyermek-gyermek között, a szeretet, a tisztelet, a megbecsülés, a kötődés képességének fejlesztése.
- ◆ A mások iránti tisztelet, megbecsülés érzésének fejlesztése.
- ◆ Az óvodai lehetőségek, az együttműködés, az önértékelés, önérvényesítés, társas szükségletek kialakítása.
- ◆ Ha szükséges, a szakemberekkel való együttműködés, a gyermekeknél bekövetkezett törődést igénylő zavarok megfelelő ellátása: pl.: logopédus, pszichológus, gyógypedagógus stb. közreműködése segítése a nevelőmunkában.
- ◆ Az érzelmi nevelést óvodánkban fontos feladatnak tekintjük, nagy odafigyeléssel, kellő figyelemmel kísérjük.

1. Az óvodáskorú gyermek jellemző sajátossága, a magatartás érzelmi vezéreltsége.

A személyiségben belül az érzelmek dominálnak, ezért elengedhetetlen, hogy a gyereket az óvodában érzelmi biztonság „ otthonosság, derűs, kiegyensúlyozott szeretetteli légkör vegye körül. Mindezt szükséges, hogy

- már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások ériék a gyermeket;
- az óvodapedagógus-gyermek, gyermek-dajka, gyermek-gyermek kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze;
- az óvoda egyszerre segítse a gyermek szociális érzékenységének fejlődését és „éztudatának” alakulását, és engedjen teret önkifejező önérvényesítő „énérvényesítő” törekvéseinek;
- az óvoda teremtsen lehetőséget arra, hogy a gyermek kielégítse természetes társas szükségleteit; nevelje a gyermeket a másság különbözőségek elfogadására, tiszteletére.

2. A szocializáció szempontjából különös jelentőségű a közös élményekre épülő közös tevékenységek gyakorlása.

Ezért olyan óvodai élet szervezése kívánatos, amely segíti a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának) fejlődését, a szokás- és normarendszerének megalapozását.

3. A gyermek nyitottságára építve az óvoda segítse elő, hogy a gyermek tudjon rácsodálkozni a természetben és az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, tisztelje és becsülje azt. Ismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a szülőföldhöz való kötődés alapja.

4. A gyermeki magatartás alakulása szempontjából modell értékű az óvodapedagógus és óvoda más dolgozóinak kommunikációja, bánásmódja és viselkedése.

5. A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, érzékszervi, értelmi vagy mozgássérült, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, az elhanyagolt, illetve valamint a kiemelkedő képességű gyermekek nevelése speciális ismereteket, sajátos törődést igényel, szükség esetén megfelelő szakemberek (pszichológus, logopédus, vagy más gyógypedagógus, konduktor stb.) közreműködésével.

Óvodánk a gyermek személyiségének fejlesztését alapozza meg és a gyermek további fejlődéséhez nagymértékben hozzájárul.

Az óvodáskorban az érzelmi intelligencia összetevői közül *fontos a saját érzelmek felismerése, tudatosítása és a helyzethez, az érzelem minőségéhez illeszkedő kifejezése.* (Például szomorúság vagy félelem esetén ne az öröm viselkedésese jeleit mutassa valaki, azaz ne vigyorogjon, ugráljon bolondozzon.)

Ebben az időszakban ismerkednek a gyerekek az *érzelmeik kifejezésének különféle módjaival*, finomabb, differenciáltabb fokozataival. Bár eleinte az egocentrikus érzelmkifejezések uralkodnak náluk, de fokozódó kíváncsisággal figyelik a felnőtt mintákat, és próbálkoznak saját érzelmkifejezéseiknek a módosításával. Ki kell emelni, hogy ezt a feladatot ugyan jórészt a felnőtt környezet példájából tanulják meg az óvodások, de elengedhetetlenül fontosak ebből a szempontból a *gyerektársakkal folytatott interakciók*, főként az együttes élmények és a szerepjátszás során szerzett tapasztalatok.

Az érzelmi neveléshez hozzátartozik az empátia, a kiegyensúlyozottság. Az óvodában sokoldalú érzelmi kifejezések, pozitív élmények hozzájárulnak a gyermeki személyiségnek kifejlődéséhez, és ezzel együtt a társaik megértéséhez.

Óvodánkban különösen fontosnak tartjuk, hogy odafigyeljünk a viselkedési nehézségekkel és zavarokkal küzdő gyermekekre, melyek törődést és megértő nevelői magatartást is igényelnek.

Az óvodai nevelés során arra törekszünk, hogy az óvodánkban dolgozó óvodapedagógusok, dajka biztonságot, szeretet érzelmű biztonságot adjanak a gyermekek számára, legyen modellértékű ezen felnőttek viselkedése.

Az érzelmi nevelés területén fontos szerepet játszik még a haszontalan az egész délután TV előtti ülés, milyen káros a gyermek gondolkodására, fantáziájára és magatartásukban is negatív hatásokat ér el.

Az óvodapedagógus feladatai a gyermeki szükségletek kielégítésében:

- ◆ A proszociális magatartás (mint az agresszió ellentétje pl.: önzetlen támogatás, együttműködés segítése, biztató, bátorító viselkedés) a nevelő példamutatására támaszkodik, ezt a nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretetteljes óvodai légkör kialakításával, magyarázatokkal fejlesztjük.
- ◆ Az első nevelési évében, a beszkotatás ideje alatt családlátogatásokat is végzünk. A gyermek, és a család jobb megismerése céljából. A gyermek családban betöltött helyéről és szokásairól.
- ◆ A nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretetteljes óvodai légkör kialakítása.
- ◆ A gyermek megfelelő gondozottságának biztosítása.
- ◆ A komplex foglalkozásokon előtérbe kerülnek az érzelmi nevelést segítő, változatos, cselekvéses tevékenységek (báb, mese, játék stb.).
- ◆ Modell értékű óvodapedagógusi és dajkai viselkedés.
- ◆ Olyan tevékenységek szervezése, melyben a gyermeki együttműködés gyakorolható.
- ◆ Ünnepek, hagyományok megszervezésével az élmény befogadás képességének fejlesztése.

Számunkra fontos az óvodapedagógusi attitűd, az ezzel szemben támasztott követelmények:

- ⇒ Az óvodapedagógus-gyermek kapcsolatát jellemezze az odafigyelés, az elfogadás, együttes munkálkodás, az odafigyelés a gyermekek felé.
- ⇒ Érthető, világos szabályrendszereket alkalmazzon.
- ⇒ A rövid és hosszútávú célok kitűzésénél fontos a célok közötti prioritás.
- ⇒ Határozott, következetes, de emellett „meleg és támogató” is legyen.
- ⇒ A gyermekkel való kapcsolatában a tisztelet, elfogadás, szeretet és megbecsülés jellemezze.
- ⇒ Konfliktus esetén rendkívül tapintatosan és kizárólag a gyermek érdekeit figyelembe véve kell közelíteni a megoldás felé.
- ⇒ Az érzelmi nevelés a beszkotatástól az óvodáskor végéig tart.

- ⇒ Nagyon fontos a gyermek-óvodapedagógus együttműködése, a tevékenységek sokaságának szervezése, s az legyen érdekes, a gyermek életkorának megfelelő.
- ⇒ Az óvodában eltöltött időszak, általában 3 év, legyen áthatva a szertetteljes légkörrel, fontos szerepet töltsön be az érzelmi nevelés.
- ⇒ **A gyermeki magatartás alakulás szempontjából legyen modellértékű az óvodapedagógus és az óvoda más dolgozóinak kommunikációja, bánásmódja, viselkedése.**

Óvodáskor végére az érzelmi nevelés és a szocializáció területén várható fejlődés:

- ◆ Ragaszkodnak egymáshoz, felnőttekhez, ezt ki is fejezik tettekben, szavakban.
- ◆ Képesek a gyermekek együtt tevékenykedni, egymásnak segíteni.
- ◆ A helyes viselkedési szokások, szabályok megtartása igényükké válik.
- ◆ Csoporttársaik, barátaik iránt érdeklődnek, hiányolják egymást. Kisebb konfliktusok megoldására képesek.
- ◆ Megtanulják érzelmeiket kifejezni.
- ◆ A szocializáció szempontjából különös jelentőségű legyen, a közös élményekre épülő tevékenységek gyakoriságának, az erkölcsi tulajdonságoknak, a szokás és normarendszereknek a megalapozására.
- ◆ Az óvodapedagógus - gyermek, gyermek – dajka, gyermek – gyermek kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze.
- ◆ Az óvoda teremtsen lehetőséget arra, hogy a gyermekek elégiítsék ki természetes, társas szükségleteiket, az óvodapedagógusok neveljék a különbözőségek elfogadására, tiszteletére.
- ◆ Az óvodáskor végére különös jelentőségű a közös tevékenységek gyakorlása, mely megalapozza a szokás– és normarendszer megalapozását. Az iskolaérettség szempontjából.
- ◆ Óvodáskor végére ismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a szülőföldhöz való kötődés alapja.
- ◆ Az óvodai nevelésben a nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb szinten álló, (érzékszervi, értelmi, vagy mozgássérült) hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nevelését szükség esetén megfelelő szakemberek közreműködésével és az óvodapedagógussal látjuk el.

Hátrányos helyzetű, kisebbségi, más nemzetiségű gyermekek integrálása

A másság elfogadása egyformán fontos éppen az óvodában, ahol ezáltal megelőzhetjük az előítéletek kialakulását. Már egészen kis korban tapasztalhatják, hogy minden gyermek hordoz értékeket, attól függetlenül, hogy milyen a bőrének színe, és minden gyermekben van valami szeretni való, mindenkitől lehet valamit tanulni.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végére

Ragaszkodnak óvodájukhoz, gyermekekhez, felnőttekhez, ezt ki is tudják nyilvánítani (érzelmeik, szavak, tettek).

Igényükké válik a helyes cselekvés, viselkedés szabályainak betartása. Egymást figyelmeztetik is erre.

Szívesen vesznek részt közös tevékenységekben, szeretik az együttműködést.

Felnőtt kérése nélkül is segítenek egymásnak, szívesen dolgoznak a közösségért.

Konfliktus esetén társaikkal egyezkednek.

Érdeklődők egymás iránt, a csoportba érkező vendéget szívesen fogadják.

Szívesen dolgoznak a közösségért, bíznak saját képességükben.

3. AZ ANYANYELVI, - AZ ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és stimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.

Az értelmi fejlődés általában a környező világ megismerését és az egyre jobb alkalmazkodást eredményezi.

1. Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat.

Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása - beszélő környezettel, helyes minta és szabályközvetítéssel adással (a javítgatás elkerülésével)- az óvodai nevelőtevékenység egészében kiemelt jelentőségű jelen van. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések érvényesülésére támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.

2. Az óvoda a gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságra valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosítson a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természet i és társadalmi környezetről.

3. Az értelmi nevelés további feladatai: egyrészt a gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és a kreativitás fejlesztése.

Célja: Az óvodás gyermek kompetenciáinak fejlesztése attitűdök erősítése és képességek fejlesztése.

Az óvodáskorú gyermek észlelésének, figyelmének, emlékezetének, képzeletének és gondolkodásának fejlesztése.

A kooperációs és kommunikációs képességek fejlesztése tevékenységekben, tevékenységek által.

A fejlesztés feltétele: a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

Feladata:

1. A gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek bővítése, rendszerezése különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, valamint az értelmi képességek (észlelés, érzékelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás és a kreativitás fejlesztése.)
2. A fejlesztés helye, tartalma, nevelési alaphelyzetek a
 1. játék és tanulás,
 2. társas és közösségi élet,
 3. munkatevékenységek,

4. szabadidős tevékenységek.

A fejlesztés lehetséges formái:

- az utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás-, és viselkedéstanulás (szokások alakítása),
- spontán, játékos tapasztalatszerzés,
- a cselekvéses tanulás,
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés,
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés,
- a gyakorlati probléma- és feladatmegoldás,
- az óvodapedagógus által kezdeményezett foglalkozásokon megvalósuló tanulás.

A tevékenységek szerepe a nevelési cél elérésében:

- ❖ A gyermeki személyiség kibontakoztatása, fejlesztése akkor lesz teljes, ha a napi tevékenységekkel nemcsak lehetőséget adunk, a fejlődésre, hanem a tudatosan tervezett, szervezett nevelési helyzetek megteremtésével elősegítjük azt.
- ❖ A tevékenység szervezésének és képességfejlesztésének kölcsönös kapcsolatban kell állnia. Felismerve a fejlődő gyermek sajátos életkori, egyenkénti szükségleteit.
- ❖ A tevékenység több szempontból is bázisa a képességfejlesztésnek, a lényeg mindig az legyen, hogy cselekvés közben cselekvések sorozatában való aktív közreműködéssel érzékeljen, tapasztaljon, tanuljon a gyermek és valódi, a környezetben meglévő problémákkal foglalkozzon. Legyen kiemelt jelentőségű az anyanyelvfejlesztés, - különösen a beszédkezdő fenntartása, a gyermek meghallgatása, gyermeki kérdések érvényesülése, konkrét, igényes válaszok adása.
- ❖ A tervezésnél ne az ismeretanyag növelésére, hanem a sokoldalú megismerésre, megközelítésre helyezzük a hangsúlyt.

Az óvodapedagógus feladatai a tevékenységek megszervezésében:

- ⇒ A gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságra, valamint tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosítson a gyermeknek változatos tevékenységet, amelyen keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.
- ⇒ A gyermek személyiségének kibontakoztatása személyre szabott pozitív egyéni fejlesztő értékeléssel.
- ⇒ Minden esetben elegendő idő, hely megfelelő mennyiségű eszköz, legyen szükség szerint ötlet.
- ⇒ Élmények nyújtásánál segítse elő sokrétűbb és minél komplexebb tevékenységformák kialakítását az óvodai csoportba – tágabb környezetben – helyi lehetőségek, hagyományok megismertetésével, kihasználásával.
- ⇒ Adja meg a gyermek számára az önállóan megválasztott belsőből fakadó tevékenységre a lehetőséget.
- ⇒ A tevékenységek megszervezésében támaszkodjon a gyermekek tapasztalataira.

Képességek szerepe a nevelési cél elérésében:

- ⇒ Tudjuk, hogy a tevékenység több szempontból bázis a képességek fejlesztésének.

- ⇒ Képesség tevékenység közben fejlődik ezért —————→ **FORRÁSA**
- ⇒ Képesség/meghatározott tevékenység, alkalmasság, ezért —————→ **CÉLJA**
- ⇒ Adekvát képességek csak konkrét tev.formálhatók —————→ **ESZKÖZE**
- ⇒ Képességek meghatározott tevékenységben
nyilvánulnak meg —————→ **SZÍNHELYE**

Minden képesség valamilyen tevékenységre alkalmasság, ezért nevelésünkben az egyéni képességek intenzív fejlesztése társadalmi szükségletből is adódik.

A gyermek egyéni képességeinek fejlesztésében megkülönböztetett figyelmet kell fordítani a kooperációs és kommunikációs képességek fejlesztésére.

Óvodapedagógus feladata a képességek fejlesztésében:

- ⇒ Folyamatosan biztosítsa a gyermekek számára a képességeik kibontakoztatásához szükséges tevékenységek gyakorlásának lehetőségét.
- ⇒ Folyamatos megfigyelés útján alkosson tiszta képet a gyermek meglévő képességeiről. Ennek birtokában végezzen további fejlesztést.
- ⇒ A kiemelkedő képességű, vagy részképesség fejlődésben elmaradt gyermekekre, egyéni szabott fejlesztési terv alapján gyakoroljon hatást.
- ⇒ Minden gyermek képességét önmagához, a saját lehetőségéhez – viszonyítva igyekezzen fejleszteni.
- ⇒ A gyermek egyéni érdeklődésének megfelelő tevékenység biztosítása.
- ⇒ A gyermek önállóságának, figyelmének, kitartásának pontosságának feladattudatának fejlesztése.
- ⇒ A jobb, gyorsabb megismeréshez, fejlesztéshez alkalmazzon mérési – értékelési eljárásokat.
- ⇒ Szükség esetén minél előbb megfelelő szakembertől segítség szakvélemény kérése.

Az értelmi fejlesztés, nevelés területén a fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- ◆ A gyermekek szívesen vesznek részt szűkebb és tágabb környezetük, az őket körülvevő valóság megismerésében.
- ◆ Aktívan érdeklődnek spontán és szervezett ismeretszerzés során.
- ◆ Képesek megfigyelésre, érzékelésre – ismeretek bővítésére, rendszerezésére.
- ◆ Életkoruknak megfelelő ideig képesek egy adott dologra figyelni, felidézni, visszaemlékezni.
- ◆ Képesek eseményeket, történeteket saját szavaikkal elmondani.
- ◆ Élményeiket elmesélik, képesek meséket kitalálni.
- ◆ Tudják ismereteiket összehasonlítani – összefüggéseket felismerni.

VI. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI A TUDATOS FEJLESZTÉS FELTÉTELEI

„Az első lépés a siker felé az,
Hogy képes legyél minden fizikai
És szellemi energiáddal egy problémára
Összpontosítani anélkül, hogy elcsüggednél.”

/Thomas Edison/

1. SZEMÉLYI FELTÉTELEK

Ahhoz, hogy a nevelési hatásrendszer célirányosan és hatékonyan működjön, minden felnőtt dolgozónak a gyermekeket tiszteletben tartó és elfogadó, a megváltozott igényeknek megfelelő jellegű és minőségű magatartást és értékeket hordozó tevékenységformát kell előtérbe helyeznie.

A nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus. Az óvodapedagógusnak az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottal, a dajkával történő összehangolt munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez.

Ők a nevelési folyamat segítői, olyan erőforrások, akik érték közvetítő lehetőséget hordoznak, így érték közvetítő modell tulajdonságaival kell rendelkezniük:

- Szeretet és kötődés képességével való rendelkezés.
Mások iránti tisztelet, megbecsülés érzésének kialakítása önmagunkban.
A gyermekek feltétel nélküli elfogadása, másságának tolerálására való képesség kialakítása.
Valós értékeket közvetíteni, átadni tudás képessége.
Azonosulni tud a Helyi Nevelési Programunk alapértékeivel.
- Modell és példaértékűnek számít viselkedése, beszédstílusa, empátiás, kommunikációs, konfliktuskezelő, együttműködő, helyzetfelismerő képessége, rugalmassága, fegyelmezettsége, segítőkészsége és kreativitása.
- Személyiségvonásaiban jelenjen meg a humanizmus, a pedagógiai optimizmus. Tetteiben legyen érezhető a hitelesség, tapintat.
- A munka tiszteletét, az érték megővő magatartást, kulturális és természeti értékeink védelmét és óvását.
- Törekszik a partnerekkel minél harmonikusabb és minél jobb együttműködésre.
- Elítéli a vandalizmust.
- Fontosnak tartja az állandó önfejlesztést, innovációt.
- Önmagával és a munkájával szemben igényes.
- Célja a gyermekekben a magyarságtudat kialakítása és a hazaszeretetre nevelés.

Óvodapedagógus, dajka együttműködése

Az óvodapedagógus és dajka aktív együttműködése során nevelésben megmutatkozva hatása jelentős.

A tevékenységközpontú óvodai nevelés kiemelte a dajkákat a hagyományos dajkai szerepkörből. Így a dajka nem csak külső szemlélője, hanem aktív részese is az óvodai csoport életének. Segítője az óvodapedagógusnak nevelő hatásával, hozzájárul a gyermek fejlődéséhez. Ők is ismerik nevelési elveinket, céljainkat, az óvodai nevelésben betöltött szerepük fontosságát.

A demokratikus, modellrendszerű intézményekben a közös értékek, közös normák által meghatározott célok mentén egyenlő jogok érvényesülnek a döntésben.

A hangsúly a szaktudáson alapuló szaktekintélyen van, a véleménykülönbségek természetesen, de ezeket szakmai érvekkel fel lehet oldani. Úgy érezzük, hogy óvodánk ilyen rendszerű intézmények közé tartozik, ahol az igazgató koordinálja, irányítja az óvodában folyó pedagógiai nevelő-oktató munkát, de a dolgozók véleményének figyelembevételével demokratikus légkör uralkodik.

Ennek tartalmi jegyei:

1. **Belső pedagógiai szervezés.**
2. **Nevelési folyamat megszervezése** azáltal, hogy biztosítja a nevelési célkitűzések egységes hatásrendszerébe.
3. **Közösségi kapcsolatok alakítását szolgáló tevékenységek megszervezése,** pedagógiai módszerek kipróbálásával, pedagógiai rendezvények szervezésével.
4. **Közösségi élettevékenység megszervezése** a feladatok elosztása mellett rendelkezésre álló erők mozgósítása, feladatok megvitatásával konszenzus kialakítása.

1.2. Külső /operatív/ szervezés

A megtervezett feladatok tárgyi, dologi, személyi feltételeinek biztosítása, tanügyigazgatási, minőségirányítási, gazdasági, közéleti, menedzselési feladatok elvégzése.

Óvodánk törekszik arra, hogy szakképzett, elhivatott óvodapedagógusok, dajka lássák el feladataikat.

2. TÁRGYI FELTÉTELEK

Óvodánk 1976 szeptemberétől az iskolából átalakított épületben működik. Fenntartója és tulajdonosa Tapsony Önkormányzat Képviselőtestülete. Az épületben egy óvodapedagógusi iroda áll a nevelőtestület rendelkezésére. A gyermekek részére, minden tevékenységükhöz külön helyiség van. Az étkezések az ebédlőben történnek, melyhez melegítő konyha is tartozik.

A tisztálkodás feltételeinek megfelelően 5 gyermekmosdó és 5 gyermek WC áll rendelkezésre, a felnőtteknek külön mosdó WC-vel. A tágas csoportszobák jó lehetőséget biztosítanak a játéktevékenységhez, délutáni pihenéshez. A szervezett mozgás a megszünt csoportszobában folyik. Külön szoba van biztosítva a doktor néninek és védő néninek, ahol a szűrő vizsgálatokat zavartalanul tudják végezni. Ebben a szobában van módunk az óvodában megbetegedett gyermekek elhelyezésére, lefektetésére, addig, amíg az orvos (szükség esetén) vagy a szülő meg nem érkezik. A tágas öltözőben történik a gyermekek átöltöztetése és ruhájuk elhelyezése. Óvodánkhoz tágas udvar van biztosítva, melyet kerítéssel kerítették körbe és ez biztonságot nyújt gyermekeink számára és számunkra egyaránt. Az udvarunk nagy része füves terület, tuják és különböző fák biztosítják az árnyékot. Az udvaron homokozó van kialakítva, melyben gyermekeink szívesen építenek, tevékenykednek. Aztán a testi nevelést szolgálják a lengő hinták, melyek fából készültek. A mászóka, csúszda és a mérleg hinták, a babaház is mind lehetőséget adnak a sokszínű gyermeki tevékenységhez. Udvarunk még szebbé tettele érdekében évelő és egy nyári virágokat ültettünk, vetettünk és virág kúpokat alakítottunk ki, melyeket közösen gondozunk a gyermekekkel és a környezeti nevelés részeként tekintjük. Ezzel is formálva a gyermeki szépérzékét, otthonosság alakítását, magunkénak érezve a mi kis óvodánkat, a mi kis „második” otthonunkat. Ezzel is erősítve a gyermekek munkához való pozitív viszonyát a felnőtt példaadással szoros kapcsolatban. A füves területen kívül rendelkezünk aszfaltos résszel is. Ez nagyon jó lehetőség a közlekedési szabályok elsajátítására és gyakorlására. Óvodánk fűtése fával történik, (kazán) a helyiségekben falra szerelt radiátorok adják a meleget. A vizesblokkunk a falusi „DRV” vízrendszerére van rácsatlakoztatva, így egészséges és állandóan felügyelt és vizsgált ivóvízhez jutunk. Az étkezéshez az ételt a Böhönyei Gézengúz Óvoda szállítja az arra célra engedélyezett

autóval a HACCP rendszer előírásainak megfelelő módon, mivel a helyben lévő főzőkonyha megszűnt.

Melegítőkonyha

Előírás szerinti HACCP működtetése

- A HACCP szabályzatban előírt feltételek és felszerelés biztosított a tálaló konyhában.
- Gazdaságos, előírás szerinti a takarítóeszközök, a tisztítószerek beszerzése és alkalmazása.
- A HACCP rendszer működtetése szabályozott, ellenőrzött, az előírásoknak megfelelő.
- Az étel kiadásával, kezelésével foglalkozó dajka 2023-ban, öt évre megújította, a feladat ellátásához szükséges egészségügyi vizsgáját

Óvoda belső felszereltsége:

Óvodánk felszereltsége az utóbbi időben pozitív irányba fejlődött. Az ebédlőben biztosítottak a kulturált étkezés feltételeihez szükséges eszközök. Gyermekek méretű asztalok, gyermek székekkel. Az asztal esztétikus terítővel van leterítve és a szükséges eszközök, felszerelések (tányér, evőeszköz, pohár, bögre, szalvétatartó, stb.). Az öltözőben új gyereköltöző szekrények vannak minden gyerek részére külön, melyek fogassal, ülőkével és cipőtartó polccal van ellátva. Az otthonosság biztosítása érdekében sok szobanövényünk is van (virágok), melyek gondozásában a gyerekek is segítenek. A nevelői szobában íróasztal, székek és egy szófa található, mely alkalmas a tanácskozásra szülő-pedagógus, illetve partnereink és kollégáink részére. A fontos iratok és könyvek tárolására könyvespolc és szekrények vannak elhelyezve. Az óvodapedagógusi adminisztrációk elkészítésében nagy segítséget nyújt a laptop. A csoportszoba a legfontosabb helyiség az óvodás gyermek számára, mivel itt zajlik a legfontosabb tevékenység a játék. Ezért annak kialakítása nagy odafigyelést igényel. A több funkciót betöltő csoportszoba alkalmas a szabad játékra, más tevékenységek végzésére, az étkezésre, az alvásra és a pihenésre. A csoportszoba barátságos, otthonos, esztétikus. Biztosítja a gyermekek jó közérzetét, s egyben jó mintát is adnak.

Megtalálhatók: puha párnák, meleg szőnyegek, mesemondószék, kincsesláda, bábok, bábtartók, paraván, gyertyák, magnó, albumok, a tanult mondókákról, versekről és a mesékről, kedvenc mágikus báb, jelképek, szimbólumok a mesékről, különböző leplek, jelmezek, fejdíszek az átváltozáshoz; esztétikus meséskönyvek stb.

– Van olyan terület a csoportszobában, ahol hangszerek: furulya, metallofon, dob, ritmusbot, csörgő, triangulum, cintányér, kisebb-nagyobb csengő, népi hangszerek, gyermek-óvodapedagógusok által barkácsolt ritmushangszerek, hangsíp vagy hangvilla, harangjáték, szimbólumok a tanult dalokról. Eszközök: legénybot, kalap, párta, kendők, koszorú található. Esztétikus vizuális-tér, képalakításhoz különböző méretű rajzlapok, színes papírok, ragasztók cikkek, ollók, tompa hegyű ollók, festékek, színes ceruzák, zsírkréták, pasztellkréták, filctollak, szivacs hengerek, viaszkréták, fonalak, madzagok, szövőkeretek, különböző anyagok, agyag, mintázó eszközök, esztétikus eszköztároló lehetőségek, a rajzos térben a gyermeki munkáknak kialakított polc és egy tábla.

Ennek érdekében fontos, hogy a gyermek megtalálja a játékához alkalmas játékszert, bútort. Úgy rendeztük be a játszószobát, hogy különböző játék típusoknak megfeleljen. Kialakítottunk babaszobát, ahol babák, macik, plüssállatok, babaágy, babakocsik és babaruhák találhatóak. Nem csak a babákat, de ők maguk is beöltözhetnek a szerepjátéknak megfelelően. A babakonyha ettől paravánnal van elválasztva és új „baba” konyhabútorral és edényekkel, székekkel, asztallal van berendezve. Aztán szintén paraván választja el a babaszobát az egyéb konstrukciós játékra alkalmas tértől, ahol gyermek asztalok és pad található és a polcokon rajzeszköz, különböző konstrukciós építő játékok találhatóak. A tágas részben két nagy szőnyeg ad lehetőséget autózásra, várépítésre, melyhez a játék eszközök különböző alakú vesszőből font kosarakban találhatóak, az autók, vasút és egyéb játékszer az újonnan vásárolt szekrényesoron. Folyamatosan arra törekszünk,

hogy ötletekkel természetes anyagok felhasználásával, a gyermekek véleményét, javaslatát figyelembe véve minél barátságosabbá alakítsuk „második” otthonunkat, ahol a 3-7 éves gyermek megtalálja a neki megfelelő kis kuckót, nyugodt játék területet. Nagyon fontos a gyermek számára a lapozgató leporellók, meséskönyvek nézegetésének lehetősége, mely nagy és fontos szerepet tölt be az anyanyelvi nevelés, a könyv iránti szeretet elmélyítése szempontjából. Óvodánk szép számú meséskönyvnek örvend, de folyamatosan szeretnénk ezt bővíteni. A foglalkozásokhoz szükséges alapvető eszközkészlet minden gyermek számára biztosított (írószer, rajzeszközök, MINIMAT-készlet stb.).

– Az öltöző ízlésesen berendezett, világítása, fűtése, szellőzöttsége biztosít minden feltételt a nyugodt vetkőzéshez, öltözéshez. Az öltözőben a szülők részére esztétikus általános tájékoztató tábla, a gyermekek eredményességét közvetítő informáló tábla, valamint az évszakokat szimbolizáló tábla található.

A mosdóban megfelelő méretű eszközök segítik a szükségletek kielégítését. A fürdőszobai tevékenységek szokásait megjelenítik képi formában is a szokások rögzítésének elősegítésére. A gyermekek által használt helyiségekben vizuális jelek segítik a szokások beidegződését.

Az udvarunk teraszát, pódiumként is használhatjuk. Az udvaron, énekes játékokat, dramatikus játékokat, bábjátékokat játszhatnak a gyermekek.

-Szakkönyvek közül elsősorban a programhoz felhasznált irodalomjegyzéket gyűjteményét alakítjuk ki, amit még gazdagítunk más a programtól és nevelésünktől nem idegen módszertani kiadvánnyal.

– Minden csoportszoba, öltöző és egyéb kiszolgáló helyiség színvilága megkomponált, színben harmonizálnak a textilek, díszek, festett felületek egymással.

Technikai eszközök segítik a pedagógusok munkáját, az intézményünk az IKT eszközeit alkalomszerűen alkalmazza a pedagógiai munka során. Az eszközök alkalmazása nyomon követhető a foglalkozási tervekben és a naplókban. (Internet csatlakozás, laptop, CD lejátszók, magnók, , DVD lejátszó, projektor, fényképezőgép,TV.)

A tornaszoba jó lehetőség az egészséges életmódra való nevelésre, a testi fejlettség alakítására. Tornapadok, tornaszőnyegek és komplett mászóka áll a gyermekek szükségleteinek kielégítésére. A gumilabdák, az ugráló labda (hiperaktív gyermekfigyelmének, mozgásigényének kielégítésére) nagyon jó lehetőség.

Az alvós szoba igazi hálószobára emlékeztet. A fektető szekrényben vannak elhelyezve a gyermek méretű műanyag ágyak, melyek minden gyermek részére külön lepedővel és ágyneművel van ellátva, és az otthonról hozott saját pizsamával és kispárnával. A polcon található mese videó és hangkazetták, melyek megtekintésére videó magnó és színes tévé áll rendelkezésünkre. Gyermekeink részére itt biztosítunk különböző kedves szörme figurákat, állatkákat, melyeket a mesehallgatás előtt kívánság szerint szétosztunk, és ezzel a kis figurákkal alszanak. Az ablakokon függöny és sötétítő drapéria is van. A falakon kedvenc mese egy- egy epizódjának színes rajza teszi még hangulatosabbá a szobát. A terveink között szerepel a mozgásfejlesztő játékok beszerzése, mellyel a gyermekek állóképessége növelhető. Törekszünk a fennálló hiányosságok folyamatos pótlására, a mozgásfejlesztő játékeszközök bővítésére, melyben nagy segítséget jelent az óvodai szülőkkel és a fenntartóval való jó kapcsolatunk, mivel mindannyiunk közös érdeke a gyermek. Törekszünk a biztonságot nyújtó, szeretetteljes, elfogadó óvodai légkör megteremtésére, ezzel optimális körülményeket biztosítva a gyermeki közösségben végezhető sokszínű, életkornak és gyermeki fejlettségnek megfelelő tevékenységhez.

VII. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI KERETE, FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

„Tekints úgy az emberre, mint egy kincseshányóra, teli felmérhetetlen értékű drágakövekkel. Egyedül a nevelés képes arra, hogy feltáruljanak a kincsei, és az emberiség javára váljanak.

(Baha'u'lláh)

Az óvodába kerülés éles fordulópont, az óvoda új életformát jelent a gyermekek számára.

Az új óvoda életrendje, de különösen újak az emberi kapcsolatok, amelyekben a gyermekek maguk is belekerültek: új követelményekkel találkoznak, újfajta tevékenységi lehetőségekkel és új örömforrásokkal. Az óvodapedagógusnak kell a gyermekek számára az új életformát megszerveznie, irányítani, a gyermeket ebbe bevezetni és az életforma pozitív nevelő hatását kezdettől fogva érvényesíteni.

Egész évben 5 napos munkarendben hétfőtől – péntekig folyamatosan tartunk nyitva, kivéve az év folyamán rövidebb-hosszabb időre bezár az óvoda fenntartói engedéllyel /általában az iskolai szünetek időpontjával megegyező időpontokban/.

Az óvoda napi nyitva tartása

Óvodánk 1 csoportos, 26 férőhelyes. Reggel 7 órától 16 óráig vagyunk nyitva. Így ugyanaz a csoportvezető óvodapedagógus, délutános óvodapedagógus, dajka néni tud a gyermekekkel folyamatosan foglalkozni, akár 3-4 éven keresztül is.

Szükség esetén 7 és 8 éves korú gyermekek is maradhatnak óvodába, ha ez indokolt és erről a Tanulási Képességet Vizsgáló Rehabilitációs Bizottság határozatot hoz.

Az életkori sajátosságok miatt a vegyescsoport életének szervezése az óvodapedagógusoktól, nagy figyelemmegosztást, differenciálási képességet, toleranciát, rugalmasságot igényel.

Minden gyermek számára biztosítanunk kell, hogy saját képességeinek leginkább megfelelő tevékenységben vegyen részt óvodai élete során.

Óvodai élet megszervezése

A gyermekek egészséges fejlődéséhez, fejlesztéséhez a **napirend** és a **hetirend** biztosítja a feltételeket a megfelelő időtartamú párhuzamosan végezhető differenciált tevékenységek tervezésével, szervezésével.

A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez, a gyermekek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre.

A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermekeknek.

A napirend biztosítja a gyermekek gazdag, változatos tevékenységét. A napirend megszervezésénél alkalmat adtunk arra, hogy a gyermekeink: sokat játszhassanak, sürgetés nélkül minden tevékenységüket befejezhessék, illetve feladataikat pontosan teljesítsék.

Figyelembe vettük azt a gyermeki igényt is, hogy elegendő idő jusson a mozgásos tevékenységekre, táplálkozásra, a szabad levegőre való tartózkodásra, pihenésre.

A **napirend rugalmasságával** lehetővé tettük, hogy az **előre nem tervezett**, de a gyermek személyiségfejlesztését szolgáló **események is helyet kapjanak a mindennapi életbe**. Pl.: kiskutya született – kiskutyák meglátogatása.

A mozgásos tevékenységet a pihenés szakaszai váltják fel, így nem terheljük gyermekeinket.

A napirend alkalmazkodik az évszakokhoz, így ősszel, télen, tavasszal egy napirenddel működünk, nyáron pedig új,. Nyári napirendet írunk, igazodva az évszak adta lehetőségekhez, tevékenységekhez. Pl.: hosszabb séták, kirándulások, pancsolás beiktatása.

1. NAPIREND

A jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirend a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, folyamatos gondozás feltételeit, a differenciált, egyénre szabott fejlesztést kívánja biztosítani, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét.

Időtartam	Tevékenység	
7⁰⁰-10³⁰	JÁTÉK A CSOPORTSZOBÁBAN	
	- Személyes percek -	J
	Játékba integrált egyéni és mikrocsoportos tevékenységek:	Á
	- Rajz, mintázás, kézimunka	T
	- Ének-zenei készségek fejlesztése	É
	- Környezetben szerzett élmények, tapasztalatok rendszerezése	K
	- Részképességek fejlesztése egyéni szükséglet alapján	
	- Testápolási teendők	
	- Tízórai	
	- Vers-mese-dramatikus játékok	
	- <i>Zenés mozgásos percek</i>	
10³⁰-12⁰⁰	JÁTÉK A SZABADBAN	J
	Mikrocsoportos séta	Á
	Énekes játékok, <i>természet változásainak megfigyelése, megfigyeltetése az udvaron</i>	T
	Edzés: kocogás, futás, mozgásos játékok	É
		K
12⁰⁰-13⁰⁰	Ebéd	
	Testápolási teendők	
13⁰⁰-15³⁰	Pihenés, alvás mesével, altatóval	
	Testápolási tevékenységek	
	Uzsonna	
15³⁰-16³⁰	JÁTÉK A CSOPORTSZOBÁBAN	J
	Hazatávozás	Á
		T
		É
		K

A feladatrendszer elemei:

Nevelés	Tanulás (komplex foglalkozások)
1. Játék és tanulási tevékenység 2. Társas és közösségi tevékenység 3. Munkatevékenység 4. Szabadidős tevékenység	matematika, természet-társadalom-ember, művészeti tevékenységek: (mese-vers, ének-zene, vizuális tevékenység), mindennapos testnevelés

A feladatrendszer elemei mereven nem választhatók el egymástól, mint ahogy a tevékenységek is összefüggnek egymással. Az adott tevékenység lehet játék, munka is, hiszen másokért, másokkal együttműködve végezheti a gyermek, felnőtt.

A nevelés tervezésekor egységben kell gondolkodni, a tervezett tevékenységből kiindulva. Miután a tanulást a nevelés részének tekintjük, ezért a nevelés és a tanulás tervezésében is a komplex gondolkodásmód, az egymáshoz való kapcsolódás és nem a nevelési területek szétdarabolásának szándéka vezeti a gondolatainkat.

A napirend általános időkeretei 9 órás óvodai nyitva tartás esetén:

- <i>Játék és szabadidős tevékenység</i>	<i>4 óra</i>
- <i>Étkezés, pihenés</i>	<i>3 óra</i>
- <i>Öltözködés, tisztálkodási tevékenység</i>	<i>1 óra</i>
- <i>Komplex foglalkozások naponta</i>	<i>1 óra</i>

A napirend ezen kívül annak megfelelően, ahogy az évszakok váltakoznak vagy a gyermeki tevékenységek fejlődése ezt indokoltá teszi, változtatható, módosítható.

A napirendben az egyes tevékenységekre fordítható idő rugalmasan változtatható a körülmények, az évszakok a váratlan események stb. hatására.

2. HETIREND

A hetirend általános tartalma és maximális időkerete

<u>NAPONTA: 20-30 perc</u>		<u>NAPONTA: 30-35 perc</u>
<i>H.</i>	<i>Mozgásos percek Mese-vers, dramatizálás, bábozás</i>	<i>Külső világ tevékeny megismerése, élő és élettelen környezet</i>
<i>K.</i>	<i>Mozgásos percek Mese-vers, dramatizálás, bábozás</i>	<i>Ének-zene, énekes játékok, gyermektánc</i>
<i>Sz.</i>	<i>Mozgásos percek Mese-vers, dramatizálás, bábozás</i>	<i>Külső világ tevékeny megismerése Matematika</i>
<i>Cs.</i>	<i>Mozgásos percek Mese-vers, dramatizálás, bábozás</i>	<i>Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka</i>
<i>P.</i>	<i>Mese-vers, dramatizálás, bábozás</i>	<i>Mozgásra nevelés</i>

A hetirend a napirendhez hasonlóan a folyamatosságot, a rendszerességet, a nyugalmat segíti elő az óvodai csoportban és lehetőséget nyújt a szokásrendszer segítségével az óvodások napi életének megszervezéséhez. A beszoktatás idején figyeljünk arra, hogy minél lazább, rugalmasabb és alkalmazkodóbb hetirendet állítsunk össze. Később az iskolára való felkészítés feladatai a hetirend és a napirend pontosabb betartását helyezik előtérbe.

A hetirend összeállításánál arra kell figyelni, hogy jusson elegendő idő a gyermeki tevékenységek, kezdeményezések, ötletek és javaslatok meghallgatására, kipróbálására vagy közös megvitatására. A napirend és a hetirend a megfelelő időtartamú tevékenységformák megteremtése fejleszti a gyermek időérzékét, rendszerességre neveli őket.

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, mely nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetesen és szimulált környezetben kirándulásokon az óvodapedagógus által kezdeményezett foglalkozásokon és időkeretben valósul meg.

A napirend kialakítása során tág időkereteket próbáltunk tervezni, ebben a kötött és kötetlen időkeretek is úgy szerepelnek, hogy közben a gyermek szükségleteit és életkorát is figyelembe véve határoztuk meg a programunk tartalmi részeit.

A programban megjelenített **hetirend** és **napirend** csak javaslatként értelmezhető, mert az alapprogram értelmében a napi- és hetirendet a gyermekcsoport óvodapedagógusai alakítják ki, a gyermekek egyéni szükségleteihez és a helyi igényekhez igazodva.

3. NYÁRI TERV

Az időjárás figyelembe vételével arra törekszünk, hogy a gyermekek szinte az egész napjukat a szabadban tölthessék.

SZABADON VÁLASZTHATÓ TEVÉKENYSÉGEK

- szervezett mozgásos játékok, torna;
- játék a homokkal, vízzel, agyaggal;
- hosszabb kirándulások, séták;
- élmények, "kincs" gyűjtése, a gyűjtött anyagból barkácsolás;
- környezetvédelem, udvari munka;
- a gyermekek ötletei, kedve;
- munka jellegű tevékenységek;
- természetes környezetben történő tapasztalás;
- környezeti változások megfigyelése;
- illemszabályok gyakorlása;
- kuckózás, mese, meseszínpad;
- énekes-, verseny- és labdajátékok;
- vizuális technikák.

Az óvodapedagógus feladata, hogy ne hagyja unalmassá válni a mindennapokat. Kínáljon a gyermekeknek élményszerű tevékenységeket, sok alkalmat a természettel való közvetlen találkozásra. Kapjon nagy hangsúlyt az egyénenkénti foglalkozás.

A különböző fejlettségű, életkoruknál fogva is más képességű és terhelhetőségű gyermekekkel való differenciált foglalkozás, az egyéni szükségletek tiszteletben tartása.

VIII. JÁTÉK ÉS TANULÁSI TEVÉKENYSÉG

1. JÁTÉK

1. A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék -szabad-képzettársításokat követi szabad játékfolyamat - a kisgyerek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatéri módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie. A kisgyerek a külvilágból és saját belső világából származó tagolatlan benyomásait játékában tagolja. Így válik a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, kreativitásukat fejleszti és erősíti, élményt adó tevékenységgé.

2. A kisgyermek első valódi játszótársa a családban, az óvodában is a felnőtt - a szülő és az óvodapedagógus. Utánozható mintát ad a játéktevékenységre, majd amikor a szabad játékfolyamat már kialakult, bevonható társ marad, illetve segítőtvé, kezdeményezővé lesz, ha a játékfolyamat elakad. A felnőtt jelenléte teszi lehetővé a gyerekek közötti játékkapcsolatok kialakulását is.

3. A játékhoz megfelelő helyre és egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segíti anyagokra, játékszerekre van szükség. Az óvoda és az óvodapedagógus feladata, hogy megfelelő csoportlétszámot, helyet, időt, eszközöket és élményszerzési lehetőségeket biztosítson a különböző játékformákhoz, mint például a mozgásos játékokhoz, a gyakorló játékokhoz, a szimbolikus - szerepjátékokhoz, az építési, a konstruáló játékokhoz, barkácsoláshoz, a szabályjátékokhoz, a dramatikus játékokhoz és a bábozáshoz.”

4. A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az indirekt irányítás felelősségét. Az óvodában fontos a szabad játék túlsúlyának érvényesülése.

5. A játék kiemelt jelentőségének az óvoda napirendjében, időbeosztásában is meg kell mutatkoznia.

2. TANULÁS

1. Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szökül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.

2. Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek kompetenciáinak fejlesztése attitűdök erősítése és a képességek fejlesztése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során építi a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire.

3. A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

4. A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- az utánzásos, minta-és modellkövetéses magatartás-és viselkedéstanulás (szokások alakítása),
- a spontán játékos tapasztalatszerzés;
- a cselekvéses tanulás;
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés;
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés;
- a gyakorlati problémamegoldás. és feladatmegoldás;
- az óvodapedagógus által kezdeményezett foglalkozásokon megvalósuló tanulás.

5. Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során személyre szabott pozitív egyéni, fejleszti értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.”

Célja:

1. A gyermekek szabad képzettségének elősegítése.
2. Olyan testileg-lelkileg egészséges gyermekek nevelése, akiknek a játékban teljesebbé válik a személyisége, kreatívan tevékenykedik, lehetőség van probléma helyzetet önállóan megoldani, társaihoz és az adott helyzethez alkalmazkodni.

A játék az óvodás gyermek legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége. A játékban szinte észrevétlenül tanul, kipróbálhatja, feldolgozhatja és gyakorolhatja az életben előforduló szituációkat, az őt érő pozitív, negatív élményeket. Viselkedését is befolyásolhatja a játék, hisz megoldási módokat kaphat bizonyos élethelyzetekben való viselkedésre. Újra élheti kellemes élményeit, megnyugodhat, kiélheti szorongásait. A kreatív légkör erősíti az ötletek szabad áramlását, a másik gyermek meghallgatását és az alkotó együttműködés kialakulását. Az oldott légkör megteremtéséhez gyakran a humoros kifejezés, tréfás szavak elengedhetetlenek. A játék olyan komplex tevékenységforrás, melyet az óvodapedagógusnak tudatosan kell felhasználnia a nevelés folyamatában a céljai elérésében.

A játéktevékenység értelmezése lehetővé teszi, hogy ne csak a tárgyi, manuális, vagy mozgáshoz kapcsolt tevékenységeket ismerjük el, hanem a szellemi alkotást is.

Feladatai:

- ♦ Egyéni és közös élmények feldolgozása.
- ♦ Együtt játszás igényének kialakítása.
- ♦ A játékból kiinduló és a játék segítségével való óvodai és a későbbi életre való nevelés.
- ♦ A játék kreatív, személyiségfejlesztő hatásának kibontakoztatása, a játék önállóságának biztosítása, már a játék elgondolásának periódusában.

„Jót és jól játszani – ez a gyermek dolga az óvodában”.

Az életre nevelés a játékból indul ki, és a játék segítségével teljesebbé válik.

- ❖ Játékokhoz szükséges helyet a gyermekek önállóan, amíg erre nem képesek, az óvodapedagógus segítségével kell kialakítani.

A gyermekek legyenek képesek a környezetükből szerzett tapasztalatokkal, élményekkel a játék tartalmát gazdagítani.

A játék a gyermek számára alaptevékenység, olyan lehetőség az óvodapedagógus számára, amit tudatosan lehet felhasználni a gyermekek fejlesztése érdekében.

- ❖ Mozgásos játék, gyakorló játék, szimbolikus szerepjáték, építő konstruáló játék, barkácsolás, szabályjáték, dramatikus játék, bábozás.

A játék számos lehetőséget teremt a kommunikációra, a párbeszéd kialakítására.

Az óvodapedagógus beszéde modellértékű a gyermekek számára, (mimika, gesztus, hanglejtés, hangsúly ritmus stb.).

A gyermekek, ha nyugodtan játszanak, ha problémamegoldóak, az óvodapedagógus irányítása legyen játékot követő, szemlélő. Hagyja a gyermeket cselekedni.

A kezdeményező játék során az óvodapedagógus legyen támogató, engedő és elfogadó, de ha egymással durvák a játék során avatkozzon be.

Óvodánkban a játékokat folyamatosan bővítjük, felújítjuk. Barkácsolással is kiegészítjük játékainkat, ügyelve arra, hogy időt, helyet, jó légkört biztosítsunk a barkácsolás időtartamára.

Az udvari játékok az Európai Unió szabványának megfelelőek, ami az óvodai korcsoportoknak is megfelelő csak kevés. Az udvaron lehetőség van arra, hogy a gyermekek együtt játszanak. Nagy szerepe van az együtt játszásnak az udvaron a csoportszobában is, így a kommunikációs képességek fejlesztésében érvényesül a gyermekek szókincse, szívesen beszélgetnek egymással.

A mese-versnek fontos szerepe van a kommunikációban, hiszen a mindennapi mesélés biztosítja a kisgyermeknek lelki nyugalmát, békéjét.

Az óvodáskor a mesehallgatás igazi ideje.

A kiválasztott versek, mesék erősítsék a környezet megszeretettetését, az évszakok szépségét. Az óvodában a dramatikus játékok illusztrálásában olyan kellékeket használjon az óvodapedagógus, amely elősegíti a képzeleti képek előhívását, a meséhez való erős kötődés kialakulását. Az ünnepek, rendezvényeknek legyen színfoltja a bábozás, dramatizálás. Az új versek kapcsolódjanak a gyermekek élményeihez, tapasztalataihoz, hangulatához.

Az óvodapedagógus feladatai a játékkal kapcsolatban:

- ◆ A játék számára a feltételek biztosítása: légkör, hely, idő.
- ◆ Egyszerű, alakítható anyagok, eszközök biztosítása.
- ◆ A korcsoportok játékigényének figyelembevétele, kielégítése.
- ◆ Együtt játszás fontos szerepet töltsön be.
- ◆ A gyermeki kreativitás kialakulásának elősegítése.
- ◆ Az ismert mesékből tudjanak dramatizálni, eszközökkel el is tudják játszani.
- ◆ Ésszerű szabályok felállása mellett a gyermeki játék önállóságának tiszteletben tartása.
- ◆ Gyermekekhez közelálló élmények nyújtása.
- ◆ A gyermek játékának megfigyelése, személyiségének megismerése.
- ◆ A gyermeki játék önállóságának tiszteletben tartása.
- ◆ A játékban dominál a szabály és szerepjáték, alkalmazkodnak a játékszabályokhoz.
- ◆ Képesek önállóan szabályokat felállítani, azt betartani és betartatni társaikkal.
- ◆ Képesek játékot vezetni önállóan.
- ◆ Szabadjáték túlsúlyának érvényesítése.
- ◆ A napirendben meghatározott időkeret betartása a játékra.
- ◆ Az óvodapedagógus legyen valódi játszótársa a gyermeknek.
- ◆ Utánozható minta adása a játéktevékenységre.
- ◆ Kialakult játékfolyamatban maradjon bevonható társ, illetve segítő, kezdeményező, ha a játékfolyamat elakad.

A gyermeki játék megfigyelése és elemzése a legfontosabb tevékenysége az óvodapedagógusnak. A játék a személyiség fejlődésének ismeretéhez ad lényeges adatokat.

Játék fejlődésének jellemzői óvodáskor végére:

- ⇒ Képesek önállóan is barkácsolni eszközöket, azokat kreatívan felhasználni.
- ⇒ A játékban is képesek az alapvető emberi normák betartására.

A játék és a tanulás kapcsolata

Teljes mértékben összekapcsolódik óvodáskorban a játék és a tanulás.

A játék az óvodai tanulás egyik legfontosabb színtere, de nem kizárólagosan az.

A gyermekek a tevékenységeik során szerzett benyomások, élmények alapján tanulnak, általuk fejlődnek. Az óvoda a tanulási képességek fejlődését felerősíti, ez a mindennapi óvodai életben

megtalálható. Értelmi képességei a játékon keresztül fejlődnek (pl. érzékelés, észlelés, emlékezet, gondolkodás, figyelem stb.).

A játékba integrál tanulás az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységek a játékidőbe ékelődnek, tagolódnak úgy, hogy nincs közben játékelrakás. A tevékenységek befejezése után igény szerint visszatérhetnek a gyermekek a játékba, vagy újat kezdenek. A játékba integrált tanulás a hét minden napján megvalósítható, hisz külön tornaszobával rendelkezünk.

Az óvodapedagógusok által kezdeményezett egyéni fejlesztés is számos probléma – és feladatmegoldást ad a gyermekeknek. A nevelés egészén belül megvalósuló tanulás kötött és kötetlen kezdeményezések, foglalkozások, beszélgetések, tapasztalatszerző séták stb. formájában egyaránt megoldhatók a napi élet bármely mozzanatában.

Az óvodai tanulás a nevelési folyamat egésze alkalmas arra, hogy spontán, vagy irányított módon tanuljanak a gyermekek.

Cél: Olyan ismeretet kapjanak a gyermekek az óvodában, ami minőség, mely tapasztalással és sokoldalú cselekedtetéssel valósul meg, s hogy megfelelő színvonalú feladatok elé állítsuk a gyermekeket.

Az óvodásgyermek kompetenciáinak fejlesztése, attitűdök erősítése és a képességek fejlesztése.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- ◆ az utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás, ide tartozik a szokásalakítás,
- ◆ a spontán játékos tapasztalatszerzés,
- ◆ a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés,
- ◆ az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés,
- ◆ a gyakorlati probléma- és feladatmegoldás,
- ◆ az óvodapedagógus által kezdeményezett foglalkozásokon megvalósuló tanulás.

Feladat a játék és a tanulóval kapcsolatban:

- ❖ A gyermekek akkor tudnak önfeledten, boldogan tevékenykedni, ha sok buzdítást, dicsértet, pozitív megerősítést kapnak. Alkalmazkodni kell a gyermek fejlődésbeli eltéréseihez. Az alkotó gondolkodást hagyni kell kibontakozni.
- ❖ A komplexitást biztosítunk a tanulási tevékenységek között, így a szerzett ismeretek, tapasztalatok hatékonyabbak és egymást erősítik, mert ha segítséget kérnek a gyermekek, vagy elakadnak a probléma megoldásában, segíteni kell, de törekedni kell arra, hogy minél több mindent önállóan tudjanak a gyermekek megoldani.
- ❖ Az ismereteket, amit a nap folyamán szereznek a gyermekek, megbeszéljük, tevékenységeink során felhasználjuk, beépítjük kötött és kötetlen foglalkozásainkba, a játékba. A tanulás ne kényszer, hanem öröm legyen a gyermek számára.
- ❖ Óvodánkban a szervezett séták, kirándulások alkalmával szerzett ismeretekre is építünk, a kötetlen beszélgetések egyik témája ezen élmények feldolgozása. Beszélgetőkört tartunk hétfőnként, a hétvégi, otthoni eseményekről, élményekről. **Minden nap van mese-vers, mindennapos testnevelés.**
- ❖ A kötött, kötetlen foglalkozások arányát az óvodapedagógus választja meg a csoport ismerete és a témája alapján.

- ❖ Valljuk, hogy a gyermekek képességeinek megfelelő feladatok adása, a komplex foglalkozásokon jut el a gyermekekhez. **Fontos feladatnak tekintjük, hogy a gyermeket sikerélmények ériék óvodánkban, és lehetőleg ne kudarok.**
- ❖ Szülői értekezleteken, családlátogatásokon, munkadélutánokon stb. kötetlen beszélgetések alkalmával a szülőknek hangsúlyozzuk a játék elsődlegességét, fejlesztő hatását.
- ❖ A nevelés egészén belül megvalósuló tanulás bármely formájában (kötött, kötetlen, kezdeményezett foglalkozás, beszélgetések...) egyaránt megoldhatók a napi élet egészében.
- ❖ Természet és társadalmi környezetünk a halastó, szürkemarha telep, gazdaságok, erdő. Itt történő helyszíni foglalkozások során, szülőföldünk, műemlékek, megismertetése.

Az óvodapedagógus feladatai a tanulással kapcsolatban:

- ⇒ Adjon lehetőséget a felfedezésre, kutatásra.
- ⇒ Biztosítson eszközöket a széleskörű megismerésre /növényhatározó, nagyító, stb.../
- ⇒ Értelmi képességek fejlesztése, a gyermek kíváncsiságának, az érdeklődésének kielégítése.
- ⇒ Adjon a gyermeknek lehetőséget, elgondolásaik megvalósítására.
- ⇒ Tartsa tiszteletben a gyermek, a játéktevékenységet, a tanulási szabadságának elfogadható formáját.
- ⇒ Értékelésnél figyelembe kell venni az egyéni teljesítőképességet.
- ⇒ A gyermek figyelmének, kitartásának, önállóságának, feladattudatának fejlesztése.

IX. TÁRSAS, KÖZÖSSÉGI TEVÉKENYSÉG

Cél: Óvodai közösségben a gyermekek érdekeinek, tulajdonságainak, képességeinek kibontakoztatása a közösségen belül, a csoport normáinak tiszteletben tartásával.

Közösségi szokások kialakulása, az egyéni értékek kibontakoztatása.

Feladat:

- ⇒ **Társas kapcsolatok és a gyermekközösségek kialakítása.**
- ⇒ **A gyermekek azon képességének kialakítása, fejlesztése, hogy társaival, felnőttekkel kiegyensúlyozott kapcsolatot tudjanak teremteni.**
- ⇒ **Együttműködési képességek kialakítása.**

A társas kapcsolatok a közös munkában, a komplex foglalkozásokban, a játékokban teljesebben ki alakulnak az óvodánkban. Ahol a tevékenykedtetés változatos, sokszínű.

Törekedünk arra, hogy a gyermekek sok minden kipróbálhassanak, ami az életkori sajátosságainak megfelelnek.

Tevékenységeik során úgy alakítjuk a közösségi szokásokat, hogy a tevékenység végzését segítse, ne gátolja. A közösség lehetőséget teremt az önálló kapcsolatok kialakítására, a különböző nézőpontok megismerésére, a konfliktusok kezelésére és megoldására, melyek a másokkal szembeni tolerancia kialakulásához vezetnek.

A helyes szociális viselkedés elsajátításának színtere az óvodai csoportközösség.

A gyermektől elvárjuk a szokások, szabályok betartását, de a gyermek jogos igényeit is figyelembe vesszük, a szabadságra, az őszinteségre építünk.

A nevelőmunka folyamatában mindvégig jelen van a társas és közösségi élet, ez az óvodába lépéstől folyamatos.

Az óvodai beszoktatás lehetővé teszi, szükség esetén a szülővel együtt történő beszoktatást.

Az óvodánk nyitottsága az óvodáskor végéig biztosítja a szülőknek a nevelőmunkába történő betekintést. Az óvodapedagógusnak is szüksége van a szülőktől érkezett információkra. Az óvodánk nyitottsága a közös programok, ünnepek segítségével tovább növelhető.

Az óvodapedagógus feladata a társas, közösségi tevékenységgel kapcsolatban:

- ⇒ Az óvodába folyó tevékenységek gyakorlása közben az óvodapedagógusok alkalmazkodjanak egymáshoz, ha probléma adódik, igyekezzenek maguk megoldani.
- ⇒ Biztonságot nyújtó, szeretetteljes légkör megteremtése a beszoktatástól az óvodáskor végéig.
- ⇒ A szabályok betartásának gyakorlása.

- ⇒ Az együtt játszás, együttműködés, együtt dolgozás képességének kialakítása és gyakorlása.
- ⇒ A gyermekcsoporton belül az együttműködés, az együtt játszás képességének kialakítása és gyakorlása.
- ⇒ Konfliktusok kezelésének elősegítése.
- ⇒ Arra nevelni a gyermekeket, hogy megértést, toleranciát tanúsítsanak a társaik irányában.
- ⇒ Biztosítja a gyermekek társas kapcsolatainak fejlődését, az együttélés szabályainak megtanulását. Fogadják el a másságot és legyen természetes ez számukra.
- ⇒ A társakért, a csoportért érzett felelősségérzet kialakítása.

A közösség érdekében végzett munka is alapot ad az egyéni és csoportérdek összehangolására, tudatosítani azt, hogy a „mi” óvodánkért tevékenykedünk.

Fejlődés várható jellemzői:

- ⇒ Igényükké válik a helyes viselkedés és cselekvés szabályainak betartása.
- ⇒ Ismernek konfliktus megoldási módokat, melyeket képesek önállóan alkalmazni.
- ⇒ Képesek társaikkal egyezkedni.
- ⇒ A megkezdett tevékenységet, feladatot befejezik.

X. NÉPHAGYOMÁNYŐRZÉS A NEVELÉS FOLYAMATÁBAN

Fontos és nagy feladatot jelent az apró gyermekek megismertetése a népi kultúrával, hagyománnyal, tárgyi emlékekkel.

Ehhez nem elég a magyar néphagyományok ismerete, tudni kell azt is, hogy ezekből a szokásokból mi vihető be az óvodába, s milyen módon építhető be a gyermekek életébe.

Az évszakhoz kapcsolódó ünnepek és a jeles napok jelentik a néphagyomány-népszokások ápolását. Nevelőmunkánk fontos része, az ünnepek sajátos hangulata, a hozzá-kötődő hagyományok, szokások felelevenítése.

A néphagyományok ápolása, a szokások kialakítása erősítik a gyökereket, megsokszorozzák a gyermekek kötődését a múlthoz, szülőkhöz, rokonokhoz, szülőföldhöz. Az óvoda természetes közege legyen a néphagyományőrzésnek.

Az ünnepek, szokások keretet adnak munkánknak. A gyerekek megszokják, hogy a jeles napok ismétlődnek és hogy mindennek meg van a maga ideje.

A várakozás, a készülődés, fokozza az ünnepekhez fűződő érzelmeket, belső tartást ad, s ezáltal teljesebbé válnak gyermekeink személyisége.

Feladatunknak tartjuk lakóhelyünk szokásainak, hagyományainak, kulturális értékeinek összegyűjtését, megőrzését és továbbadását a jövő számára.

Arra törekszünk, hogy a néphagyományokon, illetve a gyerekeken keresztül szorosabb, mélyebb kapcsolat alakuljon ki a szülőkkel. A közös készülődés a családok bevonásával fokozza a gyermekek örömeit.

A néphagyomány tartalma az egyes tevékenységformákban

- Vers, mese, dramatikus játék (népmesék, mondókák, közmondások,
- találós kérdések, névcúfolók, rigmusok, kikiáltók, csujjogatók)
- Ének, énekes játékok, zenehallgatás (mondókák, énekes gyermekjátékok,
- népdalok, hangszeres népzene)
- Rajz, mintázás, kézimunka (tárgyi készítő népi játékok, fonások, szövések,
- sodrások, gyöngyfüzés, agyagozás, mézeskalács sütése)
- A környezet tevékeny megszerettetése (találós kérdések, népi jóslások, jeles
- napok, népszokások)
- Mozgás, mozgásos játékok (ügyességi és sportjátékok)

1. A NÉPHAGYOMÁNY-ÁPOLÁS JELLEGZETES TARTALMAI

Nevelőmunkánk fontos részei az ünnepek sajátos hangulata, a hozzákötődő hagyományok, szokások felelevenítése.

A készülődés fokozza az ünnepekhez fűződő érzelmet. A gyűjtött kincsek természetes anyagok motiválják a gyereket és cselekvésre készítik.

A mindennapok tevékenységébe jól beilleszkedik a játékeszköz készítése. Közben alkalom nyílik a beszélgetésre, magyar népmesék, mondókák, dalok felidezésére.

A séták, kirándulások jó lehetőséget adnak a természet, a környezet megszerettetésére.

A környezet szépsége alakítja vizuális látásmódjukat.

A népi kultúra tárgyai a gyermek érzelmein át beépülnek a gyermek ízlésvilágába.

A jeles napok megünneplésével színesebbek lesznek a hétköznapiak. A névnapok közül azok váltak jeles nappá, amelyhez történelmi események, természeti megfigyelések és bizonyos munkafolyamatok kapcsolódnak.

A gyerekek a tevékenység során megismerik a közös alkotás örömeit, a múlt értékeit.

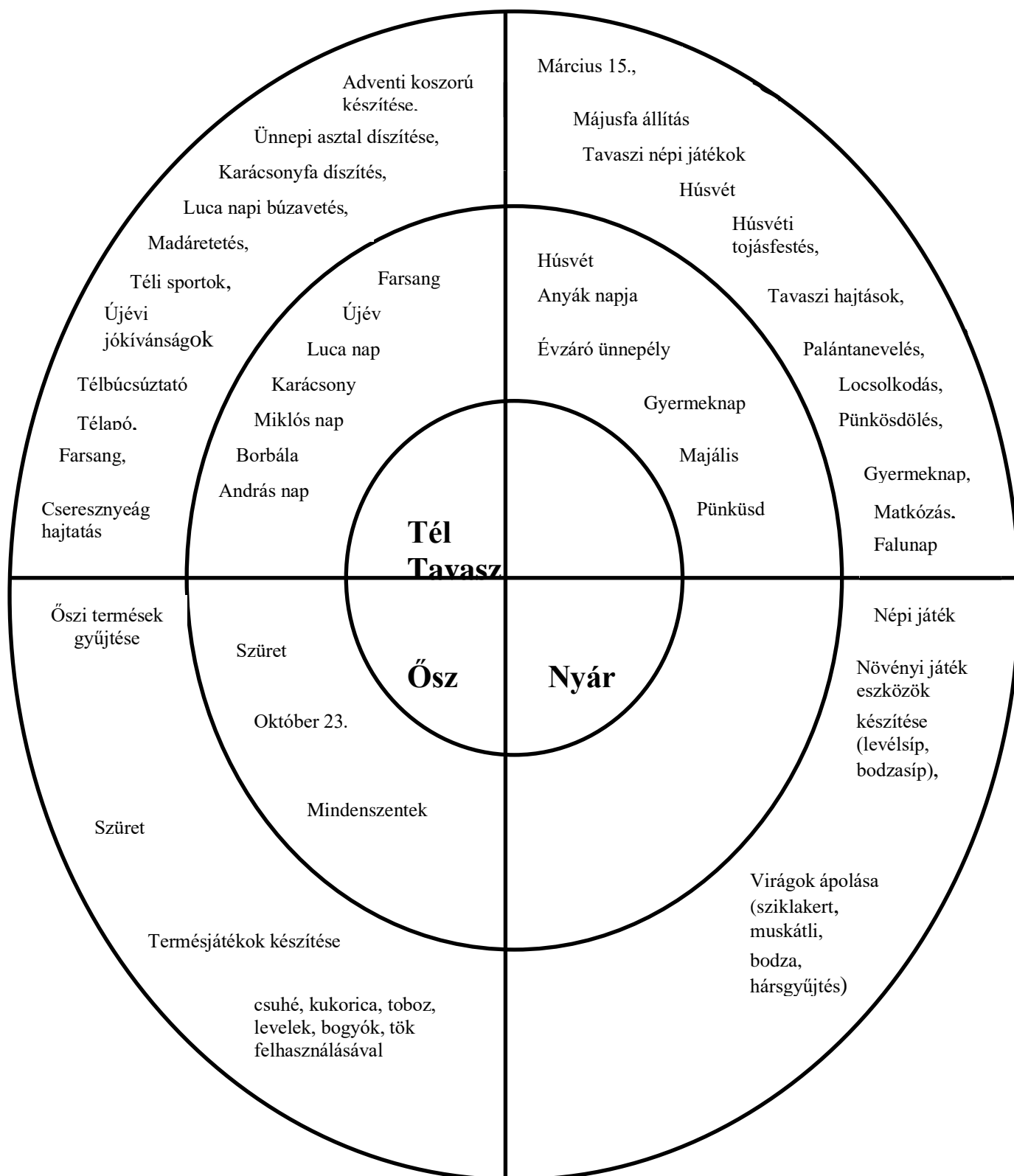
Érzelmileg gazdaggá, értelmileg fogékonyává válnak.

Alapozódik bennük a környezet és a haza iránti szeretet érzése.

2. ÓVODÁNK JELES NAPJAI

- Szüret (szeptember végén)
- Tök nap
- Márton nap
- Advent (nov.30.utáni első vasárnaptól a 4.vasárnapig)
- Karácsony (december 24-25-26)
- Farsang (vízkeresztől hamvazószerdáig tart, Nálunk mindig húshagyókedden.)
- Húsvét (az első tavaszi napéjegyenlőség utáni holdtöltére következő vasárnap)
- Anyák napja
- Pünkösöd (a Húsvét utáni 50. napon)
- Gyermeknap
- Évzáró

3. ÉVKÖR Az évszakokhoz kapcsolódó tevékenységek, jeles napok, ünnepek

Szüret

3-4 évesek:

Hallgassanak éneket, mondókát, almáról, dióról, szőlőről, a szüretéről. Kedvük szerint vegyenek részt a szüreten, szemezzék a szőlőt, kóstolják a mustot, vagy más gyümölcsöt.

4-5 évesek:

Ismerjének meg egyszerűbb énekes játékokat, gyűjtsék, válogassák az őszi gyümölcsöket. Lehetőség szerint vegyenek részt a szüret előkészítésében (alma, szőlő). A kirándulások során gyűjtsenek terméseket, (dió, makk, gesztenye), süssenek pogácsát. Játsszanak népi játékot, ha mód van, rápréseljének mustot, táncoljanak népzeneire.

5-8 évesek:

Tudjanak verset, dalt, mondókát a szőlőről. Táncoljanak, énekeljenek, játszanak szüreti népi játékot, szemezzék, préseljék a szőlőt. Készítsenek termésekből bábokat, esetleg egyszerű hangszereket. Pattogtassanak kukoricát, süssenek tökmagot.

Advent (nov.30. utáni első vasárnaptól a 4. vasárnapig)

Borbála nap (december 4.)

Miklós nap (december 6.)

Luca nap (december 13.)

Karácsony (december 24-25-26.)

3-4 évesek:

Ismerkedjenek az advent jelképeivel: koszorú, naptár.

Rövid dalt, mondókát vagy verset tudjanak a Mikulást és a Karácsonyt várva. Készítsenek egyszerű fenyődíszeket, ajándékot szüleiknek. Figyeljék a vízbe tett cseresznyeágot, vagy az ültetett Luca-búzát, ismerkedjenek a karácsonyi népszokásokkal.

4-5 évesek:

Kísérjék figyelemmel az adventi naptár és a koszorú készítését. Tegyék vízbe a cseresznyeágot, ültessenek Luca-búzát, fényesítsenek almát, fessenek az ablakra, süssenek mézeskalácsot, készítsenek fenyődíszeket különféle technikával.

Készítsenek ajándékot szüleiknek. Mikulás és Karácsony előtt tanuljanak dalt, verset, mondókát. Egyenek almát, mézes diót, gyűjtsák meg a gyertyát.

6-7 évesek:

Az óvodapedagógus irányításával készítsenek adventi naptárt. A megbeszélte feladatokból bontsanak ki egyet naponta és oldják meg a kijelölt feladatot.

Luca napján tanuljanak mondókát, verset a Mikulásnak és „Karácsonynak”. Ültessenek Luca-napi bűzát, figyeljék az időjárást, készítsenek asztaldíszet.

Készüljenek rövid műsorral a közös ünnepélyre (vers, ének).

Farsang (vízkeresztől hamvazószerdáig)

3-4 évesek:

Egyszerű technikával díszítsenek papírálarcot, ha kedvük van, táncoljanak, utánozzák az óvodapedagógus táncos mozdulatait.

4-5 évesek:

Díszítsenek farsangi álarcot, vegyenek részt farsangi játékokban, tanuljanak egyszerű dalokat vagy mondókákat. Hallgassanak tréfás mesét, verset.

5-7 évesek:

Tanuljanak farsangi dalt, készítsenek álarcokat, vagy fejdíszeket, öltözzenek jelmezbe. Vegyenek részt a táncban, az ügyességi játékokban, a csoportszoba feldíszítésében, átrendezésében.

Az óvodapedagógus irányításával süssenek fánkot.

Húsvét (az első tavaszi napéjegyenlőség utáni holdtöltét követő vasárnap)

3-4 évesek:

Tanuljanak locsolóverset, fessenek tojást óvodapedagógusjuk segítségével, tegyenek nagy sétát az óvoda környékén.

4-5 évesek:

Tegyenek nagyobb sétát a környéken, díszítsenek tojást viasszal, díszítsék csoportszobájukat, tanuljanak locsolóverset.

5-7 évesek:

Díszítsék az ablakot festéssel. Tegyenek nagyobb kirándulásokat. Tanuljanak mondókát a locsoláshoz, fessenek tojást.

Május 1

3-7 évesek:

A nagycsoportos gyermekek készítsenek a kicsiknek májusfát.

Az óvoda udvarán a fákat díszítsék fel, majd kis májusfákkal járják körbe tavaszi dalokat énekelve.

Pünkösöd (Húsvét szombatját követő 50. nap)

3-7 évesek:

Teljes pompájával áll a tavasz, zöld ágak, virágok kísérik az ünnepet. A pünkösöd megünneplésével belépünk az új évszakba, hamarosan kezdődik a nyár.

Király-királynéválasztás

Anyák napja

3-7 évesek:

Ajándékkészítés anyukáknak, nagymamáknak, csoportszoba díszítése.

Ünnepi köszöntő dalokkal, versekkel. Körjáték, tánc, ajándék átadása.

Gyermeknap

3-7 évesek:

Kirándulással egybekötött sportnap. Mozgás, ügyességi és sportjátékok.

Évzáró ünnepség

Az év során tanult dalok, játékok, versek bemutatása. A nagycsoportosok búcsúztatása, ajándék átadás.

Születés és névnapok megünneplése.

Köszöntés, vidám hangulat, örömteli együttlét.

Felvételek feladatai

- az identitás erősítése;
- a gyökerek ápolása (családi és nemzeti, etnikai);
- helyi hagyományaink felkutatása és őrzése,
- a gyermekek tradíció tiszteletének kialakítása;
- szülők bevonása a hagyományok feltárásába, átörökítésébe.

Össze kell hangolni a gyermekek életkori sajátosságait és a hagyományápolás tartalmát, módját, formáit. Kényszerrel semmiképpen ne jelentsen a hagyományok ápolása.

A néphagyomány ápolás tartalma segíti a helyi szokások, néphagyományok megismerését, megszerettetését, a kulturális értékek megőrzését.

A helyi népszokások, néphagyománnyal kapcsolatos ismeretek a különböző tevékenységtartalmak befogadását is segítik, és biztosítják közöttük a komplexitást.

A helyi néphagyományok ápolása a környezet megbecsülésére, az itt élő emberek tiszteletére és szeretetére tanít, megalapozza a faluközösség és a szülőföld szeretetét.

Erősíti az óvoda és a család harmonikus együttműködését.

A néphagyomány ápolás közös élményei hozzájárulnak a társak, az egymás iránti megbecsülés kialakításához. Az óvodába bevitt népi játékok az egy közösségen belüli azonos élmények összetartó erejét érvényesítik. Átéltük az együvé tartozás tudatát erősíti. A játékközpont, a játékkör pedig a közösség rendjéhez való alkalmazkodásban segíti a gyermekeket.

A népi játékok a modern világ játékaival együtt szükségesek az egészséges személyiségfejlődéshez.

4. NÉPHAGYOMÁNYŐRZŐ TEVÉKENYSÉG TARTALMA

Játékidőben a természetes anyagok közelsége motiválja a gyerekeket.

A gyerek kíváncsiságából fakadóan nyúl a természetes anyagokhoz: az agyaghoz, gyapjúhoz, fonalhoz, bőrhöz és fához. Az anyagok állandó jelenléte cselekvésre készíti, fejleszti az alkotóképességét.

Az elkészült tárgyak népi gyermekjátékszerek tovább motiválják a tevékenységét, gazdagítják a játékát, alkotásra kész emberré teszik.

A mindennapok tevékenységébe jól beleilleszkedik a játékeszközök készítése.

Az óvodapedagógusok segítségnyújtása közben jó alkalom nyílik a beszélgetésre, a népmesék, mondókák, dalok felidőzésére. A népszokásokhoz fűzött, az óvodapedagógus által elmesélt történetek hatást gyakorolnak erkölcsi ítéleteik alakulására, magatartáskultúrájukra, viselkedésmódjukra.

Az udvari játékok a hagyományápoló tevékenységekkel bővülnek. A természetes anyagokkal való műveletek mellett a dalos játékok, a népi sportjátékok játszására is sor kerülhet. A dalos játékok a zenei fejlesztésben és az érzelmi nevelésben, a népi sportjátékok az állóképesség, az egészséges küzdőszellem alakításában kapnak fontos szerepet.

Az óvoda udvara, környéke, a séták, a kirándulások, jó lehetőséget adnak a természet, a környezet megszerettetésére, az évszakok változásaiból fakadó népi időjóslások felidőzésére.

A gyerekeket a közösen átélt élmények a környezetükhöz kötik, amelynek védelmezőivé válhatnak.

A szülőföld szépségének megláttatása, a környezet alakítása, amelyben a gyermek közvetlenül részt vesz, alakítja vizuális látásmódját. Ez az alap, melyre a gyerekek művészetre nevelése épül.

A népi kultúra tárgyai, a népköltészet alkotásai a gyermek érzelmein át hatva épülnek be a gyermek ízlésvilágába. Zenei, irodalmi és vizuális nevelése is e "gyökerekből" táplálkozik, amelynek anyaga a népművészet értékes és szép alkotásai.

A mindennapi élet tevékenységei és a jeles napok a néphagyományokban szorosan összetartoznak. Az óvodában megünnepelt jeles napokkal színesebbek lesznek a hétköznapiak, és fel lehet kelteni a gyermekek érdeklődését az egyházi és az úgynevezett "zászlós ünnepek" iránt is.

A névnapok közül elsősorban azok váltak jeles napokká, amelyekhez történelmi események, természeti megfigyelések és bizonyos munkafolyamatok kapcsolódtak.

Az óvodapedagógus a néprajzi ismereteit folyamatosan bővíti. Összegyűjti szűkebb környezete hagyományait. A gyűjtőmunkában számít a szülők és a nagyszülők segítségére. A tárgyalkotás, a környezet alakítás technikai fogásait elsajátítja.

A néphagyományőrzés elemeit mértéktartóan jeleníti meg az óvodai környezetben.

Az óvodapedagógus az óvodai nevelés folyamatában megteremti a hagyományőrző tapasztalatszerzésnek feltételeit és lehetőségeit. Ezáltal a gyermekek és a szülők a természethez, a hagyományokhoz való kötődést egyénileg és együttesen is átélhetik, és azokat önmaguk számára újrateregethetik.

A hagyományőrzés személyiségfejlesztő hatása

A néphagyományőrző szellemben nevelkedett gyermek alkotó kölcsönhatásban él a természettel, ráérez arra, hogy a világot képes alakítani. Megismeri a közös alkotás örömeit, a múlt értékeit, a környezetért érzett felelősséget. Érzelmileg gazdagabbá, értelmileg fogékonyabbá válik. Alapozódik benne a környezet és a haza iránti szeretet érzése.

Összegzés

A hagyományörzés a teljes nevelési folyamatot áthatja, a gyerek személyiségét gazdagítja. Beépül a gyerek, a felnőtt teljes tevékenység rendszerébe.

A családokkal való együttműködést kiteljesíti.

Az óvodába lépés első pillanatától legyen a nevelés része a néphagyomány ápolása. A modern világgal ötvözve így él tovább a helyi népi kultúra, és a mai gyermekek is megtalálják benne a szépséget, örömet, követendőket.

5. A NÉPHAGYOMÁNYÁPOLÁS EREDMÉNYEI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

A gyermekek ellátogatnak a község néhány nevezetességéhez, pl. a szoborkertbe és szívesen idézik fel az ottani élményeket.

Szeretik a közös tevékenységeket, közös ünnepeket, szívesen vesznek részt az előkészületekben is.

Egyszerűbb eszközöket, díszeket elkészítenek.

Figyelemmel kísérik, illetve tevékeny részt vállalnak óvodánk hagyományörző programjaiban.

Ódánkban hagyománnyá vált:

- Óvodánkban születésnapokat, névnapokat ünnepelünk. (Szülői kérések alapján).
- Közös őszi, tavaszi kirándulások szülői igények alapján, szülői finanszírozással, vagy pályázati lehetőségek kihasználásával.
- A szülőkkel közös munkadélutánok szervezése.
- Szükség esetén anyukás beszoktatás.

5.1 Az óvoda hagyományos ünnepei, egyéb rendezvényei

Az ünnepek jelentősége:

1. Az ünnepek, mint visszatérő közösségi események személyiségfejlesztő hatásúak, olyan erkölcsi normákat, szokásokat, tartalmakat közvetítenek, amelyek egy gyermek fejlődéséhez elengedhetetlenek.
2. Akár természeti, vagy társadalmi tartalmúak, akár a néphagyományokba gyökereznek, kiemelkedik a társadalmi közösségeit, pl.: óvodai közösséget a hétköznapokból.
3. A társadalmi lényé válás sarkkövei az ünnepek.
4. Az ünnepek a szülőkkel való nyílt párbeszéd és szoros együttműködés fontos színtere. Az óvodai ünnepeknek bele kell simulni a családi ünnepekbe.
5. Az ünnepeknek, hagyományoknak, egyéb rendezvényeknek fontos szerepe van az óvoda, mint nevelési intézmény arculatának formálásában és menedzselésében is.

Szokásokat, hagyományokat ápoló ünnepek mellett az óvodában a jelképek szintjén meg emlékezünk a társadalmi ünnepekről is.

Az ünnepélyek formáját, jellegét a nevelőtestület az éves tervben rögzíti.

Nyílt napjaink

- Középső csoportos szülők részére március hónapban.
- Nagycsoportos szülők és leendő elsős tanító nénik részére április hónapban.
- Leendő óvodásainknak május hónapban.

Egyéb rendezvények

- November, márciusi hónapban színházlátogatás igény szerint, szülői hozzájárulásból.

A társadalmi lényé válás sarkkövei legyenek egész évben az **ünnepek és ünnepélyek**.

Az ünnepek, hagyományok, egyéb rendezvények óvodánkban fontos szerepet kapnak és nevelési intézményünk arculatát tükrözzék.

Az óvodai közösségünket a hétköznapiakból emeljék ki az ünnepek, ünnepélyek egyéb rendezvények – vidékünk jellemző jegyeinek viselése.

Az ünnepek, ünnepélyek egyéb rendezvények, mint visszatérő közösségi események óvodánkban személyiségfejlesztő hatásúak.

Erkölcsei normákat, szokásokat, tartalmakat közvetítenek, amely a gyermekek fejlődéséhez legyenek elengedhetetlenek.

XI. MUNKATEVÉKENYSÉG

1. A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tanulással sok vonatkozásban azonosságot mutató, azzal egybeeső munka és munka jellegű játékos tevékenység (az önkiszolgálás, segítség az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, értük, később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése, az elvállalt naposi vagy egyéb munka, a környezet-, a növény-és állatgondozás stb.).

2. A gyermek munkajellegű tevékenysége

- önként - azaz örömmel és szívesen - végzett aktív játékos tevékenység;

- a tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok (mint például a kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság) alakításának fontos lehetősége;

- a közösségi kapcsolatokat, a kötelességteljesítés alakításának eszköze a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.

3. A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekkel való együttműködést és folyamatos konkrét, reális, vagyis saját magához mérten fejleszti pozitív értékelést igényel.

Célja: Az önként és örömmel végzett tevékenységgel az önállóságra és öntevékenységre nevelés.

Feladata:

- ♦ A gyermekek munka jellegű tevékenységek során nyújtható lehetőségek segítségével önként, örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység - tapasztalatszerzés, környezet megismerése, munkavégzéshez szükséges képességek, készségek tulajdonságok (pl.: kitartás, az önállóság, az elvállalt naposi, vagy egyéb munka a környezet, a növény az állatgondozás a felelősség-, a céltudatosság) alakítása.
- ♦ Társas kapcsolatok, a kötelességteljesítés alakításának eszköze, a saját és mások elismerése.
- ♦ Munka által ismeretek közvetítése a környezet tárgyi valóságáról.
- ♦ Erkölcsi értékek megalapozása: megbecsülés, kitartás, vállalás.
- ♦ A munkavégzéshez szükséges eszközökkel való bánásmód elsajátíttatása.

Tartalma:

A különböző munkafajták: a testápolás, öltözködés, étkeztetéssel kapcsolatos /önkiszolgálás/, a gyermekek saját személyével kapcsolatos munkákról, a feladataikat az egészséges életmódra nevelésnél határozzuk meg. A gyermekek a munkát éppúgy, mint a játékot általában könnyedén, örömmel végzik. Ezért szívesen azonosulnak a munka céljával, természetesnek tartják szükségességét, élvezik az elért eredményeket. Az életre felkészítés nem nélkülözheti ezen munkatevékenységek lehetőségeinek kihasználását.

Megtanulják a legszükségesebb eszközök, szerszámok célszerű használatát.

A munkára nevelés általános értelemben, magában foglalja a valódi értékeket teremtő képességek fejlesztését (pl.: a különböző gyűjtögetések) során képesek felfogni munkájuk eredményét. A munka hozzájárul az értelmi képesség fejlődéséhez azáltal is, hogy megalapozódik a munka iránti tisztelet, eredményének megbecsülése, fontosságának és hasznosságának értelme.

A munka az életre való felkészítést szolgálja, ezért fontos, hogy a munkatevékenység a felkínált lehetőségek közül önállóan választható és sohasem a gyermekekre kényszerített feladat legyen.
A munkavégzés rendszeres, folyamatos legyen, ami beépül az óvodai mindennapokba.

Közösségért végzett munka:

A munkamegosztás során fontos feladatnak tartjuk, hogy a gyermekek megtanuljanak önállóan dönteni, feladataikat egymás között megosztani.

A munka és munkajellegű tevékenységek legyenek a közösségi kapcsolatok a kötelességteljesítés alakításának eszközei.

Éljenek az állandó lehetőségek kihasználásával – folyamatosan vegyenek részt környezetük tisztántartásában, közösen javítsák, tisztítsák meg játékaikat, segítséggel rendezzék át a csoportszobát, játékpolicokat. Vegyenek részt különböző alkalmakra a csoportszoba, előszoba díszítésében.

Önkiszolgálás és naposi munka:

A gyermekek óvodába lépéstől minden teendőt (testápolás, öltözködés, étkezés, környezetük rendben tartása) amely saját testük szükségleteit kielégítik, próbálják önállóan végezni. Ezeket a teendőket a gyermekek saját képességeik szerint, koruktól függetlenül akkor végzik el, amikor képesek rá, vagy kedvük van hozzá. A naposi munka óvodánkban napi rendszerességgel működik. Nemcsak régi értelemben alkalmazzuk a naposságot, hanem bármely más munka jellegű tevékenységben is pl.: fürdőszoba, öltöző, csoportszoba rendjéért, tisztaságáért felelős különböző megbízások végrehajtására. Naposi táblán jelöljük ki a nap kezdetén a naposokat. Kiscsoportosoknak az óvodapedagógus és a dajka az asztal közepére helyezik az evőeszközöket, tányérokat és onnan minden gyermek önállóan veszi el. Az étkezés végén a kiscsoportosok visszateszik az asztal közepére a használt eszközeiket.

Középső és Nagycsoportban a naposok a kötényeket felveszik, tányérokat, evőeszközöket, poharakat, önállóan osztják ki. A szalvéta helyes használatára is felhívják a figyelmet, egymás szükségleteit kielégítik. /pl.: víz öntése/ Az asztalok tisztán tartásában is feladatokat kapnak.

Egyéb munkalehetőségek:

- Segítsenek évszakonként, alkalmanként a külső környezet tisztán-tartásában.
- Segítsenek a járdatarításban, söprögetésben, levelek összegereblyezésében, hó eltakarításban.
- Udvari játékok ki- behordása, tisztántartása legyen állandó feladat.
- Növényzet ápolása: két színtere van: óvodán belül és óvoda épületén kívül. A természetsarok cserepes növényeket, vázában vágott virágokat, természet aktuális „kincseit” pl gesztenye, makk, kukorica stb.) elhelyezése és tisztán tartása.
- A gyermekek munkára nevelésénél fontosnak tartjuk, az óvodában az élősarok kialakítását és a kerti munka megvalósítását, mivel a nevelésben játszott szerepét túl a természet, a környezet és az ember kölcsönhatásának megtapasztalására igen nagy lehetőséget nyújt a gyermekcsoport valamennyi tagjának.

Kerti munka:

Tavasztól – őszig lehet tevékenykedni a kertben és közben rengeteg tapasztalatot, ismeretet szerezhetnek a gyermekek. A kerti munka az a terület, ahol az értékteremtő képesség még tisztábban megmutatható. A virágok, növények, madarak életéhez, gondozásához szeretnénk közelebb vinni a gyermekeket. Pl. madáretetők folyamatos feltöltése.

Az óvoda udvarán lévő komposztáló rendeltetészerű használata.

Az óvodapedagógus feladatai a munkatevékenységgel kapcsolatban:

- ⇒ Minden gyermeknek biztosítson lehetőséget, hogy önkéntesen önállóan, kedve és képessége szerint elvégezhesse az önmagával kapcsolatos, illetve a társai érdekében végzett munkatevékenységet.
- ⇒ A munkatevékenységhez szükséges eszközök folyamatos biztosítása, bővítése melyek a /gyermekek méretének/ megfelelőek legyenek.
- ⇒ A munkaeszközök elérhető helyen való tárolása. Lehetőség adása a megszokottól eltérő munkatevékenységek végzésére is.
- ⇒ Törekedjen arra, hogy a gyermeknek minden munkatevékenység örömet jelentsen.
- ⇒ Adjon lehetőséget a gyermeknek bármilyen őket érdeklő munkatevékenység elvégzéséhez, még akkor is, ha a gyermek tevékenységi vágya és képességei nincsenek teljesen összhangban.
- ⇒ A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekekkel való együttműködést és folyamatos, konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- ◆ Önállóan használják és tartják rendben játék és munkaeszközeiket.
- ◆ Önállóan végzik saját személyükkel kapcsolatos munkákat, feladatokat /tisztálkodás, öltözködés, étkezés, öltözőben személyes dolgait/ rendben tartását.
- ◆ Szívesen, bátran végeznek kisebb megbízásokat.
- ◆ Önállóan végeznek naposi teendőket, néhány egyszerűbb munkafajta.
- ◆ Önállóan képesek a terem díszítésével kapcsolatos feladatok ellátására /virágot hoznak a vázába, az élősarok számára magvakat gyűjtenek stb./

Minden olyan területen segítenek, ahol erre szükség van.

XII. SZABADIDŐS TEVÉKENYSÉG

Célja:

A gyermek a szabadidős tevékenységek által tanuljon meg gazdálkodni a rendelkezésre álló idővel.

A gyermek képes legyen önmaga által irányított emberré válni.

Feladata:

- ♦ A tevékenységek közötti választás képességének kialakítása a gyermek döntési képességének fejlesztése, ezáltal a gyermeki öntevékenység kialakítása.
- ♦ A csoportnál nagyobb közösség megismerésére, sőt kialakítására lehetőség biztosítása.
- ♦ A gyermek döntési képességének fejlesztése.
- ♦ Értékközvetítés a szabadidős tevékenységen keresztül.

Tartalma:

A szabadidő igazi tartalma a tevékeny idő-felhasználási lehetőségek közötti szabad választás. Ez is öntevékenység, ez is döntés.

Az óvodások egész nap az intézményben tartózkodnak, önállóan és szabadon tevékenykednek.

A gyermek az óvodapedagógus által felkínált lehetőségek közül szabadon választhasson (mese, bábozás, társasjáték, zene-tánc, barkácsolás, filmvetítés).

Természetesen nemcsak az épületen belül, hanem azon kívül az udvaron is megvalósítható ez a sokfajta választási lehetőség, ami döntésre és természetesen újabb és újabb gyakorlásra készíti a gyermeket. (Pl.: sport, és játék, udvar közötti választási lehetőség, ami döntése, és természetesen újabb és újabb gyakorlásra készíti a gyermeket. (Pl.: sport, és játék, udvar közötti választási lehetőség, vagy dalosjáték, labdajáték, ugróiskola, szabályjáték, aszfaltrajz.)

Az óvodások napi életének ilyen formában való szervezésével nemcsak változatos minden gyermek érdeklődésére igényt tartó keretet teremtünk, hanem a csoportnál nagyobb közösség megismerésére, sőt kialakítására is lehetőséget biztosítunk.

Az óvodapedagógus feladata a szabadidős tevékenységek megszervezésében:

- ⇒ A délelőtti változatos sokféle szabadidős tevékenység biztosítása.
- ⇒ Törekedjen a zárt csoportszoba tereinek kiszélesítésére.
- ⇒ Keresse a lehetőséget arra, hogyan biztosíthatna nagyobb mozgás és tevékenységi teret a gyermekeknek.
- ⇒ A választásra felkínált tevékenységek listáját bővítse, időszakonként, gondolja át a változtatások lehetőségét és szükségét.
- ⇒ Egyszerű, saját maga és a gyermek alkotta eszközökkel, segítse elő a gyermek fantáziájának fejlődését.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- ◆ A gyermekek képesek választani a felkínált tevékenységek közül.
- ◆ Önálló döntésük szerint részt vesznek az udvari tevékenységekben.
- ◆ Fejlődik fantáziájuk, kreativitásuk, javul a mozgáskoordinációjuk.
- ◆ Önálló alkotásokat képesek létrehozni.
- ◆ Képesek együttműködni a szabadidős tevékenységben, azok szervezésében, ezáltal javul szociális érzékenységük.
- ◆ Képesek egymással, a felnőttekkel kulturáltan megbeszélni az elképzeléseiket.

XIII. A KOMPLEX FOGLALKOZÁSOK RENDSZERE

1. A TÁRSADALMI ÉRINTKEZÉST MEGALAPOZÓ FOGLALKOZÁSOK

1.1 AZ ANYANYELV

*„Tekints úgy az emberre, mint egy
kincsbányára, teli felmérhetetlen értékű
drágakövekkel. Egyedül a nevelés képes arra,
hogy feltáruljanak a kincsei, és az emberiség
javára váljanak.*

(Baha'u'lláh)

A nyelv az emberek közötti kommunikációs eszköze. Hidat képez az emberi kapcsolatokban és a legfontosabb médium, hogy más emberekkel kapcsolatba lépjünk, gondolatainkat, és érzéseinket kifejezzük, kíváncsiságainkat, óhajainkat közöljük, élményeinket feldolgozzuk, cselekvéseket tervezzünk, összefüggéseket megérthessünk és tapasztalatokat cseréljünk. A beszéd fejlődése és ápolása rendkívüli szociális jelentőséggel bír a gyermek életében.

Az óvodai anyanyelvi nevelés általános **célja**: a 3-6 éves gyermekek beszédészlelésének beszédmegértésének fejlesztése, változatos módszerekkel, különböző tevékenységei formák nyelvi és kommunikációs képességeik kibontakoztatása az iskolaérettség követelményeinek megfelelően.

Az anyanyelvi nevelés feladata:

Az Óvodai Nevelés Alapprogramjának szellemében valamennyi tevékenységi forma keretében:

- ♦ az anyanyelv ismertetése, megbecsülésére, szeretetére nevelés, beszélő környezettel helyes, minta és szabályközvetítéssel (a javítgatás elkerülésével)
- ♦ a gyermek természetes beszéd- kommunikációs kedvének fenntartása, ösztönzése,
- ♦ az intellektuális érzelmek és képzelet alakítása:
 - meghitt beszélgetésekkel,
 - érzelmeket, gondolatokat kifejezve szavakkal, mondatokkal, metakommunikációs eszközökkel.
- ♦ a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartása, ösztönzése,
- ♦ a gyermek közléseinek meghallgatásával, a gyermeki kérdések érvényesülése, támogatása.

Fő feladata:

Képessé tenni a gyermeket a feléjük áramló verbális és metakommunikációs információk befogadására, megértésére,

Képessé tenni arra, hogy saját érzelmeiket, gondolataikat szóban pontosan és hatásosan ki tudják fejezni.

Az óvodapedagógus feladata az anyanyelvi nevelésben:

- ⇒ Beszélgetésre alkalmas nyugodt, kiegyensúlyozott légkör megteremtése.
- ⇒ Ügyeljen a megfelelő hangképzésre, beszédtempójára, stílusára, hangsúlyára, hanglejtésére, mintaszerű tiszta beszédére. Mindig érthetően, egyszerűen, világosan az adott szituációnak megfelelően fejezze ki magát.
- ⇒ Családlátogatások során fontos a háttér megismerése, a családokkal való folyamatos kapcsolattartás, együttműködés az anyanyelvi nevelésben.
- ⇒ Folyamatosan kísérje figyelemmel a gyermekek anyanyelvi fejlettségi szintjét.
- ⇒ Lehetőséget kell biztosítani minden gyermeknek a folyamatos beszéd gyakorlására.
- ⇒ Képessé kell tenni a gyermekeket arra, hogy másokat is meg tudjanak hallgatni!
- ⇒ A gyermekek szókincsének folyamatos bővítése.
- ⇒ A beszédszíntvonal emelése, olyan formában, hogy a gyermekek képesek legyenek a nyelvi kifejezés eszközeit variálni.
- ⇒ Beszédmegértés fejlesztése + beszédészlelés fejlesztése.
- ⇒ Beszédtechnika – légzéstechnika – fejlesztése, a helyes kiejtés gyakorlása.
- ⇒ A gyermeki kérdések inspirálása, megválaszolása.
- ⇒ A beszédhibák megfelelő módszerekkel történő javítása, logopédus segítségével.

Az anyanyelvi foglalkozások tartalma:

- ❖ Az óvodai anyanyelvi nevelés komplex folyamat, ami a nevelési folyamat egészében jelen van. Minden feladatot, minden tevékenységet áthatva segíti a gyermek önbizalmának kifejlődését, szociális kapcsolatainak kialakítását és elősegíti a gyermek zökkenőmentes iskolai tanulásának megkezdését.
Rendkívül fontos, hogy az óvodapedagógus minden lehetőséget megragadjon arra, hogy az egész nap folyamán a nap minden percében – játék, mese-verselés, ének-zene, dalosjátékok, vizuális-, mozgásos tevékenységek a környező világnak tevékeny megismerése, a munka, a tanulás során – a gyermekek kifejező képességének, szókincsének, beszédértésének – a beszédöröm biztosításával – folyamatosan fejlessze.
- ❖ Az óvodában a gyermek alaptevékenysége a játék.
- ❖ Az anyanyelvi nevelésben – a célok elérése érdekében alapvetően fontos, figyelni és felhasználni a gyermeki játékot. /Eszköz, élmény, sok-sok idő biztosítása stb.)
- ❖ **Fontos!**: az anyanyelvi játékok tudatos felhasználása.

Anyanyelvi játékok:

- **Motoros fejlesztő gyakorlatok**, melyek a beszédszervi izomzat ügyesedését, koordinálását fejlesztik. (mosolyjáték, rigócsücsörítő, magánhangzó ringatójáték, arctorna.
A. – **ajaktorna**: ajakkerekítés, terpesztés gyakorlása.

- B. – **nyelvtorna**, célja a nyelvizmok erősítése, a nyelv mozgatásának tudatosítása. (manócska játék, ping-pong...)
- C. – **fuvógyakorlat**: (gyertyafújás, papírzacskó, lufi, célbafújás)
- D. – **légzőgyakorlat** a tiszta beszédejtést, beszédtechnika segítő játékok (versmondás, számolás egy levegővel, bűvárjáték.)
- E. – **ritmusgyakorlat**: a beszédtempó alakítása a cél.
- F. Végezhetjük eszközökkel,
 - játék szótagokkal, - lépéssel,
 - kopogással, tapssal stb...
 - nyelvtörők gyakorlása
- **Oldó – lazító gyakorlatok**: (a magánhangzók ideális hangmagasság kialakítása),
- hangringató játék.
- **Auditív fejlesztő gyakorlatok**: hallási, figyelem és emlékezet serkentése, fonémahallást és diszkriminációt segítő gyakorlatok, játékok:
 - Mit visz a kishajó?
 - Kiskanál, nagykanál..
 - Állatkitalálók
 - Kipp-kopp ki van...
 - Honnan hallod? Játékok.
- **Koordinációt, folyamatosságot és aktív előbeszédet elősegítő játékok** (beszédértés, beszédészlelés)

Nagyon fontos, hogy szabadidős tevékenységek közben, játékos szituációkban is gyakoroltassuk a gyermekkel az udvarias, a kulturált viselkedés szabályait:

/Pl: Egymás és felnőttek köszöntése, halk tónus, megszólítás, társakkal szembeni figyelmesség „főzés” – terítés, bemutatkozás stb./.

Játékos gyakorlatok alkalmazása során elsajátítják a különböző szabályokat, normákat. Megtanulnak alkalmazkodni egymáshoz, együttműködni társaikkal. A gyermekek – gyakran – indulatosan, önuralom hiányában beleszólnak egymás és a felnőttek beszédébe. Meg kell szokniuk, hogy türelmesen várjanak.

Az életre nevelés szempontjából nagyon fontos olyan játékok kialakítása, mely során a gyermekek váratlan szituációkba kerülnek, pl.: ha segítséget kell kérniük, /mit tennél, ha lemaradnál a vonatról? stb./, ezek a játékos beszélgetések magabiztosabbakká teszik a gyermekeket.

Figyelnünk kell az anyanyelv szempontjából a mozgás és a beszéd koordinálására, ép úgy, mint a nem verbális kommunikáció fejlesztésére.

Ebben segítenek a különféle érzékszervi játékok /pl.: látásfejlesztés, mi változott meg? Memória játékok, képdominó, puzzle játékok stb./.

Ha beszélünk, vagy beszélnek egymással fontos, hogy egymás szemébe nézzünk – a szemkontaktus fenntartása.

A beszoktatás időszakában felmérjük a beszédfejllettség szintjét és ehhez igazítjuk a fejlesztést. A báb segítségével csökken a gyermekek szorongása, beszédfélelme, könnyebben megnyílnak.

A hétfői napokat célszerű kijelölni az otthonról, vagy bárhonnak /kirándulások stb/ hozott élményekről, történésekről meghitt közvetlen hangú beszámolókra. Ilyenkor beszédkedvük óriási. Jó alkalom ez, egymás türelmes meghallgatására is.

A csendes, bátortalan beszédű gyermekek inkább a négy szemközti beszélgetések során nyílnak meg – fontos számukra is biztosítani ilyen alkalmakat.

A nap további részét anyanyelvi játékokkal, dramatizálással, bábozással, mesével, könyvnezegetéssel is színesítjük. Rá kell „ébreszteni” a kisgyermeket a könyv tiszteletére, hogy majd olvasni szerető felnőtté válhassanak.

Ha beszéd-rendellenességet, beszédszervi problémát észlelünk, vagy érthetetlen beszédű – esetleg egyáltalán nem beszélő – gyermekkel van dolgunk, szakember segítségét kérjük.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére, az anyanyelv terén:

- ◆ Tisztán ejtik a magánhangzót és a mássalhangzókat.
- ◆ Gondolataikat, érzelmeiket mások számára érthetően, életkorunknak megfelelő tempóban és hangsúllyal összefüggően képesek megfogalmazni, szóban kifejezni.
- ◆ Minden szófajt használnak a beszédben, változatos mondat szerkezeteket, mondatfajtákat alkotnak.
- ◆ Folyamatosan, érthetően tudnak kommunikálni beszélni.
- ◆ Beszédértésük fejlett megértik mások és egymás beszédét.
- ◆ Kifejezőkészségük, szókincsük gazdag, szívesen, bátran beszélnek.
- ◆ Megértik egymás beszédét, igénylik az odafigyelést, beszédfigyelmük egyre fejlettebb.
- ◆ Jól érthetően, tisztán, folyamatosan beszélnek.

Logopédiai foglalkozások

Óvodánkban **hetente egy alkalommal** logopédus foglalkozik a beszédhibás gyermekekkel. A csoportból viszi ki őket, az erre a célra kialakított logopédiai helyiségben, ahol a **megfelelőeszközök rendelkezésre állnak**.

A logopédus minden év szeptemberében **felméri** az óvoda minden gyermekét. A logopédus szülőknek szülői értekezleten **tájékoztatást tart** gyermekeik pillanatnyi beszédállapotáról és szükség esetén korrekciót javasol.

1.2. Külső világ tevékeny megismerése, matematikai tartalom

*„Az oktatás nem arról szól,
hogy megtöltünk egy csöbröt,
hanem, hogy meggyújtunk
egy tüzet.”*

(William Butler Yeats)

Programunk az ismerettartalmak komplex kezelésére, a komplex óvodai foglalkozások keretein belül megvalósuló fejlesztésre kívánja a hangsúlyt helyezni. Nagy jelentőséget tulajdonítva az

aktivitásnak, az együttműködésnek és a tevékenységben elérhető eredménynek. Az óvodás gyermek személyiségének fejlődésében a környezet a fejlődés forrása, ezen belül a matematika nevelés lehetőségét biztosítja.

A matematikai nevelés célja:

A gyermeket körülvevő környezeti valóság mennyiségi és térbeni viszonyainak, formáinak napi élethelyzetben történő megfigyelése.

A megismerő, felismerő képességek /érzékelés, észlelés, megfigyelés, emlékezés, tapasztalás, megértés, problémamegoldás/ fejlesztése.

A matematikai képességek fejlesztése és elemi matematikai jártasságok és képességek kialakítása iskolára való előkészítés.

A matematikai nevelés feladatai:

A gyermekek matematikai érdeklődésének felkeltése, kielégítése és fejlesztése: összefüggések felfedeztetésével érdekes tevékenységekkel, a foglalkozások derűs, játékos légkörével.

A matematikai tapasztalatok és ismeretek szerzése: az ismeretek kialakításához tapasztalatokra van szükség. A matematikai tapasztalat és ismeretszerzés legfőbb módja az összefüggések manipuláció, közben történő megismerése (látás, hallás, tapintás...) természetes környezetben.

Értelmi képességek fejlesztése (érzékelés-észlelés, figyelem...)

Érzelmek és akarat nevelése.

Az óvodás gyermeket jellemző fejlődésbeni egyenlőtlenség miatt a matematikai nevelés terén két életkori szintet jelölünk meg.

- **Első szint:** bevezetés a matematikába – általában a gyermek 5. életévéig tart.
- **Feladata:** a matematikai kíváncsiság és érdeklődés kibontakoztatásának segítése, szemlélet megalapozása.
- **Második szint:** az intenzív fejlesztés szakasza 5,6,7, életévben.
- **Feladata:** az iskolai alkalmassághoz szükséges tapasztalatok megszerzése, részképességek, gondolkodási műveletek, szokások elsajátítása. Logikus, kreatív gondolkodás fejlesztése.
Témakörönként ismeretek rendszerzése, 1-1 téma zárása feladatlappal.

A matematikai nevelés tartalma:

A matematikai nevelés tartalmának szoros kapcsolatban kell lennie az életre neveléssel. A matematika fegyelmezett gondolkodása, a felfedeztetés, az ötletes megoldásokra, megoldások keresésére nevel.

Környezetünk megismerése során szerzett tapasztalatok, élmények a matematikai ismeretek sokaságát kínálják a matematikai nevelés számára.

- **1. Összehasonlítás, szétválogatás, sorbarendezés,**
- **2. Számfogalom megalapozása, építése.**

A Mennyiség és számismeret

- Halmazok létrehozása, felosztása, osztályozása.
- Kevesebb, több, ugyanannyi.

- Számolás.
- Ellenpárok képzése.
- Bontás.
- Sorszámokkal való számlálás.

B. Becslések, mérések (hosszúság, terület, térfogat, tömeg, könnyebb-nehezebb).

- **3. Geometriai tapasztalatszerzés.**
 - Építések, alkotások szabadon másolással.
 - Tevékenységek tükörrel (szimmetria)
 - Tájékozódás – térben: kiterjedések (kisebb-nagyobb-rövidebb- alacsony-keskeny).
 - síkban: - síkmértani alakzatok (négyzet, téglalap, kör)
 - mértani testek, (gömb, téglatest, kocka)
- **4. Térbeni irányok, viszonyok.**

Matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése, gyakorlása az egész nap folyamán jelen van.

A matematikai tanulás formái:

Az óvodában a gyermekek életkori sajátosságait figyelembe véve a matematikai tanulás több formája valósulhat meg:

- ◆ mikrocsoportos foglalkozás,
- ◆ utánzásos minta modellkövető,
- ◆ spontán, játékos tapasztalatszerzésre, az óvodapedagógus által irányított megfigyelésre épülő tapasztalatszerzés,
- ◆ gyakori problémafelvetés és feladatmegoldás,
- ◆ gyermeki kérdésekre adott magyarázatok,
- ◆ az óvodapedagógus által kezdeményezett foglalkozások.

Az óvodapedagógus feladatai a matematikai nevelés terén

- ⇒ Törekedjen arra, hogy a foglalkozások alkalmával olyan problémahelyzeteket hozzon létre, hogy a gyermekek cselekvés közben a problémát felfedezze, önállóan oldja meg. (Megfigyelhessen azonosságokat, különbségeket, változásokat és kérdéseket tehessen fel.).
- ⇒ Segítse, hogy a gyermek a valóságot egyre objektívebben ismerje meg. Láttassa meg, hogy a valóság tárgyai, dolgai között reális viszonyok vannak.
- ⇒ Az óvodapedagógus kérdéskultúrájával segítse elő a gyermek logikai gondolkodását.
- ⇒ A komplex matematikai foglalkozásoknak minden esetben támaszkodni kell a gyermekek ötleteire, igényeire, aktuális élményeire.
- ⇒ A matematikai képességek fejlesztését játékosan, játékra építetten szükséges megvalósítani.
- ⇒ A tevékenység differenciált szervezeti formáinak megteremtése.

- ⇒ Olyan eszközök és tevékenységek biztosítása, ami felkelti a gyermekek érdeklődését.
- ⇒ Minden olyan lehetőség kihasználása, amely alkalmas a matematikai tartalmak közvetítésére.
- ⇒ Igyekezünk főleg olyan témaköröket választani, amelyekről a gyermekek folyamatosan szerezhetnek spontán tapasztalatokat környezetükben.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

- ◆ Megkülönböztetnek igaz, nem igaz állításokat.
- ◆ Legyenek képesek különböző szempont szerint csoportosítani.
- ◆ Értik és használják a mennyiségi összehasonlítás során megismert szavakat, fogalmakat.
- ◆ Ismernek néhány mértani testet, síkmértani formát.
- ◆ Különböztetnek meg irányokat.
- ◆ Képesek tájékozódni az ismert irányok szerint.
- ◆ Képesek papíron balról jobbra, fentről-lefelé mozgásra, munkára.
- ◆ Tevékenységeikben megnyilvánul a logikus gondolkodás.
- ◆ Ismernek néhány matematikai műveletet.
- ◆ Képesek elemi problémák meglátására és megoldására.

1.3 Külső világ tevékeny megismerése, környezet KOMPLEX FOGLALKOZÁSOK

1. A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a közvetlen szűkebb és tágabb természeti-emberi-tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.

2. A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, melyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott éli emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok, néphagyományok szokások a családi a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét is.

3. A környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut a gyermek és azokat a tevékenységeiben alkalmazza. Felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítélőképessége, fejlődik tér-, sík-és mennyiségsszemlélete.

4. Az óvodapedagógus feladata, hogy tegye lehetővé a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését. Biztosítson elengedi alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat-és ismeretszerzésre, a környezetkultúrára és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására. Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.”

Célja:

- ❖ A gyermekek minél több tapasztalatot szerezzenek az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetből, életkoruknak megfelelő szinten.

- ❖ Olyan óvodások nevelése, akik felnőve azon munkálkodnak majd, hogy a természet és környezetünk szépségét óvják, védjék. A természethez való pozitív hozzáállás jellemzi őket.
- ❖ Természeti és társadalmi környezetünk alaposabb megismerésével a lakóhelyünk iránti szeretet, a „gyökerek” mélyítése a hozzá való kötődés erősítése.
- ❖ A gyermek aktivitása az érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti-emberi-tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyairól.
- ❖ A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.

Feladata:

- ◆ Szülőföldünk, és a helyi környezet felfedezése során a gyermek pozitív érzelmi viszonyainak kialakítása, a természeti, emberi tárgyi vidéki értékeik iránt.
- ◆ Megismertetni a gyermeket azzal a természeti környezettel, amelyben él, felhívni a figyelmét értékeire, szépségeire.
- ◆ Olyan helyzetek kialakítása, amelyekben közösen keresnek, építenek, gyűjtenek és oldanak meg problémákat.
- ◆ A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek.
- ◆ A környezeti neveléshez kapcsolódóan, a természetes élethelyzetekben megtanítani a gyermeket a helyes viselkedésre /pl.: halk beszéd, udvariasság/.
- ◆ Olyan hatások ériék a gyermeket, amelyek a környezetük kutatására és felfedezésére ösztönzi őket, felhasználva a gyermek spontán érdeklődését, kíváncsiságát, megismerési vágyát.
- ◆ Az élő és élettelen világ megismerése.
- ◆ Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét és védelmét is.
- ◆ Jeles napok megünneplése, a magyar néphagyományok megismerése, ápolása. Régi mesterségek megtanításával, gazdagítja a világról alkotott képet.
- ◆ Környezettudatos magatartás kialakítása, közös kirándulások és érdekes tevékenységek szerzésével, folyamatos élmények nyújtása.
- ◆ Felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítélőképessége, fejlődik tér, és sík és mennyiségszemlélete.
- ◆ Az óvodapedagógus feladata, biztosítson elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúrára és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására.
- ◆ Elősegíti a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban a környezet alakításában.

Tartalma:

A kisgyermek számára az **óvoda új környezet**, ezért fontos megismertetése /a szülőkkel közös ismerkedési nap szeptemberben.

A **tapasztalatszerzés mindig valódi környezetben történik**, ezért a komplex foglalkozások legtöbb esetben a szabad természetben, vagy az óvoda udvarán zajlanak.

Már kiscsoporttól rövidebb, hosszabb sétákat teszünk a gyermekekkel az óvoda környékén.

Minden év októberében az Állatvédelmi nap alkalmából kirándulni visszük a gyermekeket /Somogyzsitfa – Szöcsénypuszta Vadaspark /

A séták alkalmával: fák, virágok, állatok, különféle talajfelületek, kiskertek, megannyi ismeretet jelentenek a gyermekeknek.

A séták, kirándulások, vagy az **élősarokban végzett** tevékenységek rügyezettetés, csíráztatás, hajtás, növények gondozása, rengeteg tanulási, tapasztalási lehetőséget kínálnak a gyermekeknek.

A zöld jeles napok megünneplése, megemlékezése.

1. Víz világnapja: /március 22./ A halastónál és a pataknál megfigyeljük az évszakonkénti változásokat.
2. Föld világnapja: /április 22./ .
3. Madarak és Fák napja: /május 10./ Séta a közeli erdőbe és ott megfigyelhetjük a madarak, fák életét.
4. Környezetvédelmi világnap / június 5./
5. Állatok világnapja: /

Önálló és csoportos megfigyelések alkalmával az évszakokra jellemző jegyek-színek az évszakok szépségének az időjárás változásainak megfigyelése.

Községünk központjában található az orvosi rendelő, gyógyszerár, fogorvosi rendelő, ahol megismerkedhetnek az ott dolgozók munkájával.

Lovaskocsival bejárjuk a halastó környékét. A magaslesről pedig megfigyelhetjük a tó és a nádas vízi, énekes, ragadozó madarait.

Megfelelő könyvek biztosítása, hogy képekben is lássák a gyermekek azt, amit a természetben megtapasztalnak.

Folyamatosan tanúi lehetnek az **évszakok változásainak, jellemző jegyeinek megfigyelésének, évszak és időjárás változásainak hatása az élőlényekre.**

Ismerjék meg az itt felnövő gyermekek a kulturális örökségeket, népi hagyományokat, az itt élő fontosabb növényi és állati fajokat, előfordulási helyüket, óvásukat, védelmüket.

A környezet megszerettetése közben a gyermek mennyiségi, alaki, nagyságbeli, tér- és síkbeli szemléletének alakítása.

A gyermek elemi ismerete alakuljon ki, önmagáról és közvetlen környezetükről.

SZÜLETÉSTŐL-FELNŐTTKORIG

A természet-társadalom-ember fogalomkörhöz szorosan kapcsolódnak és a nevelés egészében jelen vannak azok a mozzanatok, amikor a gyermekek újra játsszák életüket. Újra élik az óvodában mindazt, amit a mindennapokban a családban, az óvodában, vagy tágabb környezetükben tapasztalnak, látnak, hallanak.

A környezettel való szoros kapcsolat az életfolyamatok újra játszása, nemcsak arra ad lehetőséget a gyermeknek, hogy a benne lévő feszültségek feloldódjanak, hanem elősegíti számukra a társadalomban való későbbi bekapcsolódást, szocializálódást.

A születéstől-felnőttkorig címmel megfogalmazott komplex foglalkozások magukba foglalják a testápolástól a közlekedésig, a családtól, a helyes viselkedésig mindazt, ami a gyermeknek támpontot adhat a környezetében meglévő szabályok megismeréséhez és gyakorlásához. A szokások elsajátítása a társadalomba való beilleszkedéshez szükséges magatartásformák kialakítása valósulhat meg játékosan a gyermek érdeklődésének és igényeinek figyelembevételével.

Ez a komplex foglalkozás hagyományos értelemben nem is nevezhető foglalkozásnak, hiszen **játékidőben, szabadidőben, vagy a nap bármely időszakában megvalósíthatók az itt jelentkező feladatok.**

A szülők igényeihez alkalmazkodva a községünkben katolikus vallású családok élnek, ezért szükségesnek tartjuk a heti egy alkalommal a hitoktatást.

Az óvodapedagógus feladatai a foglalkozások megszervezésében

- ⇒ Olyan feltételek megteremtése, amely lehetővé teszi minél több tapasztalat szerzését a természetben /séták, kirándulás/.
- ⇒ Tudatosan törekedjen az óvodapedagógus arra, hogy minél több élményt gyűjtsenek a gyermekek saját természeti és társadalmi környezetükből /pl.: lovaskocsis kirándulás a szürkemaráhákhoz/.
- ⇒ Biztosítani minden eszközt és lehetőséget a gyermeknek természetben való folyamatos tevékenykedtetéshez.
- ⇒ A foglalkozásokat lehetőség szerint a szabad természetben szervezzük meg.
- ⇒ Biztosítsuk feltételeit annak, hogy az óvodában élősarok és virágoskert működjék. És ha lehetőség van kisállat tartásával is próbálkozzunk /pl. télen madarak etetése/.

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- ◆ A gyermekek különbséget tudnak tenni az évszakok között, gyönyörködni tudnak a természet szépségeiben, felismerik a napszakokat.
- ◆ Elemi összefüggéseket felismernek.
- ◆ A gyermekek ismerik a környezetükben levő intézményeket, szolgáltatókat.
- ◆ Ismerik a házi- és vadállatokat, madarakat, bogarakat.
- ◆ Tudják lakcímüket, szüleik pontos nevét, foglalkozását, óvodájuk nevét. Születésük helyét, idejét.
- ◆ Gyakorlottak az elemi közlekedési szabályok betartásában. Ismerik a közlekedési eszközöket.
- ◆ Ismerik az alapvető viselkedési szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természet és társadalom, környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek.
- ◆ A megismert szavakat, kifejezéseket helyen használják.

2. MŰVÉSZETI TEVÉKENYSÉGEK

A művészet ismerete, szeretet, esetleg valamely művészeti ág művelése és egyetemes emberi kultúra megismerése már óvodáskorban elkezdődhet. Az esztétikum már nagyon korai életkorban hat a kisgyermekre. Mindig arra törekszünk, hogy a gyermek megismerje a világ szépségeit. A művészeti nevelés szempontjából nagyon fontos, hogy egyszerű nyugalmat árasztó környezet vegye körül a gyermeket. Arra törekszünk, hogy a gyermek valósítsa meg az elképzeléseit, egy szépen berendezett csoportszoba, az óvoda esztétikussága, harmóniája hatást gyakorol a gyermekre. A művészet nem más, mint a világ megismerése sajátos nézőpontból, egyéni szűrőn keresztül. A művészeti nevelés mindenekelőtt az egyéniség színeinek kibontakoztatását jelenti. A kreativitás, az alkotó gondolkodás és cselekvés kialakítása a művészeti tevékenység legfontosabb

feladata. A kreativitást elsősorban az adott légkör, az oldott légkör, a nagy mozgás, szabadságtér és az eszközök biztosítása segíti elő.

Minél több alkalmat kell adni arra, hogy a gyermekek érzéseiket, gondolataikat, ötleteiket a **játékban, az ének-zenében, a bábozásban, a rajzolásban** stb. kifejezésre juttassák.

Önmaguk kifejezésére adódik lehetőség, ha több eszközzel ismerkednek meg a gyermekek, és azt biztosan kezelik.

A művészeti tevékenységek fogalom rendkívül sokrétű, összetett és komplex jellegű.

Ide tartozik a

- ◆ *mese-vers,*
- ◆ *ének-zene,*
- ◆ *bábozás,*
- ◆ *tánc,*
- ◆ *játék,*
- ◆ *dramatizálás,*
- ◆ *festés,*
- ◆ *agyagozás,*
- ◆ *rajzolás,*
- ◆ *barkácsolás*

éppúgy beletartozik, mint a környezet esztétikája.

Nem egy foglalkozást jelölnek a művészeti tevékenységek, hanem olyan tevékenységeket, melyeket játékidőben vagy a szabadidőben éppúgy gyakorolhatnak a gyermekek, mint a nap folyamán bármikor.

A komplexitás itt nem jelent mást, mint az életben egyébként előforduló jelenségek megörökítését valamilyen formában.

Az ősszel lehulló faleveket színezhethetjük, festhethetjük, lerajzolhatjuk, énekelhetünk és mesét, verset mondhatunk róla, bábokat készíthetünk belőle.

Ismételten le kell szögezni azonban, hogy foglalkozásnak tekintjük a szabad természetben lezajló bármilyen megfigyelést, sétát, tehát foglalkozás alatt nem kell feltétlenül a klasszikus értelemben vett foglalkozásokra gondolni.

Az óvodapedagógus feladatai a művészeti tevékenységek megszervezésében

- ⇒ Úgy alakítsa ki a gyermekek bevonásával a csoportszobát, hogy ott különböző tevékenységeket kereső gyermekek nyugodtan, kényelmesen dolgozhassanak.
- ⇒ Biztosítson minél több eszközt, időt és helyet a művészeti tevékenységek gyakorlásához, ezzel is ötletet adva a gyermeki fantáziának.
- ⇒ Nyújtson lehetőséget a vizuális és kommunikációs tevékenységek összekapcsolására.
- ⇒ Segítse elő a gyermekek önálló elképzeléseinek megvalósítását.
- ⇒ Adjon lehetőséget a gyermekeknek arra, hogy minél több élményt átélve megvalósíthassák elképzeléseiket.
- ⇒ Az óvodapedagógus a mindennapi mesélés, verselés, mondókázás biztosításakor ügyeljen a gyermekkel való érzelmi kapcsolatra, a meghitt légkör megteremtésére.
- ⇒ A 3-6-7 éves korban tervezhető alkotó-alakító tevékenységek tartalmának, minőségének differenciált fejlesztése.

2.1. Mese-vers, dramatizálás, bábozás

Mese-vers

Az óvodáskorú gyermek szüksége az irodalom, amely az anyanyelv örömét, varázsát, játékát is nyújtja számára.

Az irodalom mindennapos jelenléte nélkülözhetetlen a gyermek egészséges személyiségfejlődéséhez.

A mese úgy, mint a játék örömforrás.

Műfajai: népi mondóka, vers, mese, monda, elbeszélés.

„1. Az érzelmi biztonság megadásának s az anyanyelvi nevelésnek egyaránt fontos eszközei a többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdoló, versek. Ezek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket adnak.

2. A magyar gyermekköltészet, a népi, dalkai hagyományok gazdag és sok alkalmat, jó alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi-értelmi és erkölcsi etikai fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese - képi és konkrét formában - tájékoztatja a gyermeket a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonylatairól, a lehetséges, megfelelő viselkedésformákról.

3. A mese életkorilag megfelel az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást kínál. A tárgyi világot is megeleveníti, áttelekesíti szemléletmódja és az ehhez társuló, a szigorú ok-okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világképe, csodákkal és átváltozásokkal nem elvezet ráébreszt a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra és a külvilágra irányított megismerési törekvésekre, hanem ráébreszt ezekre.

4. A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek nagy érzelmi biztonságban érzi magát, s a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás elengedett intim állapotában eleven, belső képvilágot jelenít meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája.

5. A gyermek saját vers-és mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történi kombinálása az önkifejezés egyik módja.

6. A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme.

7. Az óvodában a népi, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.”

Célja:

Az irodalom iránt érdeklődő, később szívesen olvasó, színházat, múzeumot látogató személyiség megalapozása.

Feladata:

- ◆ A gyermek, nyelvi képességeinek fejlesztése.
- ◆ A gyermek, érzelmi értelmi és etikai fejlődésének és fejlesztésének segítése.
- ◆ A gyermek, nyelvi képességeinek fejlesztése az irodalom eszközével.
- ◆ Önálló szöveg és mesemondás képességének kialakítása.
- ◆ A báb, dramatikus játékok pozitív személyiségfejlesztő hatásával a társas viszonyok kedvező alakítása.

Tartalma:

Az óvodában az irodalomnak és a népi művének egyaránt helye van.

A meseválasztás anyaga változatos legyen. A magyar népmeseek, magyar gyermekirodalom gyermekköltészet mellett, a külföldi, illetve más népek meséi is kiváló választási lehetőséget kínálnak az óvodapedagógusnak, a megfelelő mese-vers anyag kiválasztásához.

Az óvodában a népi, klasszikus és kortárs műveknek egyaránt helye van. A mindennapi tevékenységek között speciális helyet foglal el a hetirendben, amelyek beépülnek a komplex foglalkozások rendszerébe.

A mese-vers az óvodáskorú gyermek érzelmi-értelmi, erkölcsi, etikai fejlődésének, fejlesztésének legfőbb segítője.

Mesehallgatás elengedhetetlen feltétele a megfelelő hely és idő biztosítása.

Az adott csoport életkorának megfelelő legyen.

Jelenjen meg mindennap valamilyen formában a mese- vers.

A gyermeknek adjunk lehetőséget önálló szöveg- és mesemondásra, mozgással, ábrázolással történő kombinálásra – amely az önkifejezés egyik módja.

Ösztönözzük a gyerekeket közös történetek kitalálására, illetve önálló szöveg- és mesemondásra.

A mindennapos mesélés, mondókázás, verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme.

A gyermeknek bármikor legyen alkalmunk a nap során bábozni, dramatizálni, a megfelelő esztétikus eszközöket folyamatosan használni. (ujj-, kesztyű-, síkbáb, fejmaszk, fakanálbáb, bábparaván stb.).

A mese-vers iránti érdeklődés fenntarthatóságuk érdekében legyen lehetőség mesekönyv, képeskönyv lapozgatására, nézegetésére.

Az óvodapedagógus feladata

- ⇒ Mindennapi meséhez a feltételek megteremtése.
- ⇒ A gyermeki igények megismerése, a mese-vers lélektanának beható ismerete.
- ⇒ A mesélés, versmondás alkalmainak, lehetőségeinek számbavétele, helyének megkeresése, a gyermekcsoport napirendjében.
- ⇒ A mesék, versek gyűjtése, kiválasztása – szöveg értelmezése, mesei kifejezések gyűjtése, tanulása.
- ⇒ Minél több mese-vers tudása kívülről.
- ⇒ Szükséges szemléltető és játékeszközök biztosítása, rendben tartása, hogy mindenkor esztétikus legyen.
- ⇒ A gyermekek könyvespolcán esztétikus, életkoruknak megfelelő könyvek elhelyezése.
- ⇒ Bábozási, mesemondási technikájának fejlesztése segítse elő a gyermekek önálló vers és mesemondását.

A gyermekek várható fejlődése, érdeklődése az óvodáskor végére

- ◆ A gyermekek szeretik és várják a mesét-verset, maguk is szívesen mesélnek, verselnek.
- ◆ Emlékezetből felidéznek kedvelt meséiket, meséik egy-egy epizódját, egy-egy hős cselekvését.
- ◆ Képesek játékidőben eredeti ítéleteket megfogalmazni, kezdeményeznek a mesékkel, versekkel bábozást, dramatizálják őket, használják a mese szavait.

- ◆ Tudnak természetes hanghordozással, tiszta kiejtéssel a ritmust és a vers hangulatát érzékeltetve kiolvasót, rövid sorokból álló verset emlékezetből idézni.
- ◆ Gondosan bánnak a könyvekkel.
- ◆ Szívesen vesznek részt az irodalmi foglalkozásokon, önállóan báboznak.

Bábozás, dramatizálás

Az óvodás gyermek kedvelt tevékenysége a bábozás, dramatizálás, melyek szorosan kapcsolódnak a meséhez, mondókázáshoz, verseléshez.

A gyermeknek bármikor lehetősége van irodalmi élményeit szabadon választott, közvetlen módon elbábozni, eldramatizálni.

A gyermekek a foglalkozásokon és a nap bármely szakában spontán használják a paravánt és a bábokat.

A bábozás önálló szervezésben, vagy óvodapedagógusi irányítással történik.

A gyermekek magasságának megfelelő paraván és a különböző bábok- ujjbáb, síkbáb, fakanálbáb, kesztyűbáb, fejmaszk „élnek” a gyermekek között és minden csoportszobában megtalálható.

A bábok kiválasztása megfelel a gyermek által kedvelt meséknek, kapcsolódik élményeikhez.

A dramatizálás ünnepek, fellépések alkalmával is megjelenik.

2.2. Ének-zene, énekes játékok

1. Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbéli játékok, a népi gyermekdalok az éneklés, az énekes játékok a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik a gyermekek zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Az élményt nyújtó közös ének- zenei tevékenységek során a gyermekek felfedezik a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömet. A népdalok éneklése, a gyermek néptáncok és népi játékok a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

2. Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (a ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában.

3. A zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógus vegye figyelembe a nemzetiségi, etnikai kisebbségi nevelés esetében a gyermekek hovatartozását is.”

4. A felnőtt minta utánzásával az éneklés, zenélés részévé válik a gyermek mindennapi tevékenységének.

Célja:

A zene iránti érdeklődés felkeltése, zenei ízlésük, mozgáskultúrájuk fejlesztése.

A gyermekek zenei élményhez juttatása, amely megalapozhatja zenei anyanyelvüket.

A gyermekek néphagyományokkal történő megismertetésével megőrizzük a hagyományokat az utókor számára.

Feladata:

- ◆ Zenei formaérzék fejlesztőjátékok játszása /megérezzék a motívumok hosszát/.

- ◆ A játékon keresztül ismerjék meg közvetve a **zenei alapfogalmakat**.
- ◆ Zenei anyanyelv elsajátításán keresztül a szókincs bővítése, gyakorlása.
- ◆ Gyermekek mozgáskultúrájának fejlesztése.
- ◆ Az évszakhoz kapcsolódó ünnepkörök dalanyagának elsajátítása.
- ◆ Magyar népi ritmushangszerekkel való ismerkedés.
- ◆ Zenei alkotókedvük növelése.
- ◆ Zenehallgatással, zenei műveltségük fejlesztése.
- ◆ A gyermek egyéni képességeinek /értelmi, érzelmi esztétikai és közösségi képességeinek/ fejlesztése a mondókán, dalosjátékon keresztül.
- ◆ A néphagyományok megismertetése, megszerettetése.

Tartalma:

Az óvodai ének, zenei nevelésnek jelentős hagyományai vannak. A magyar népdalok, mondókák, gyermekdalok világa ma is élő és felhasználható hagyomány, szinte valamennyi ünnepkörhöz kapcsolódik, olyan dalanyag melyet megismertethetünk a gyermekkel

A néphagyományörzés mellett a Kodály alkotta módszer is folyamatosan megújulva, megtartotta kapcsolatát az életre neveléssel. Az ének-zene és az ehhez kapcsolódó mozgás az óvodai mindennapok része. Ez a folyamat nem korlátozható, csupán a foglalkozások időtartamára napközben bármikor adódhat lehetőség éneklésre, mondókázásra, vagy körjátékok játszására. Pl. udvaron, vagy étkezőbe való séta során.

A komplex foglalkozások inkább összefoglalják, elmélyítik a gyermekek ismereteit, és alkalmat adnak a képességek fejlesztésére.

Az élményt nyújtó közös éneklés, körjáték, vagy mondókázás a művészeti és az esztétikai nevelés szempontjából kitüntetett helyet kap.

Kodály Zoltán útmutatásai alapján Forrai Katalin által kidolgozott óvodai ének-zenei nevelés alapjaira épülő fejlesztés a tevékenységközpontú óvodai nevelésen belül hatékonyan megvalósítható.

Ezzel biztosítható a gyermekek ének-zenei kultúrájának megalapozása, a néphagyományörzés és az ének-zenei nevelés színvonalának megőrzése. A szokások többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, a munkához, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint egyházi ünnepekhez fűződik. Pl. Tűz témában: október: szüreti bál, november Márton napja, december Lucázás, és Betlehemes játék.

Óvodapedagógus hangszeres tudása (alt-szoprán furulya) a zenehallgatás anyagát, színesítését kedvezően befolyásolja.

A fejlesztés területei:

- ◆ **Az éneklési készség fejlesztése:** éneklés megszerettetése, tiszta éneklés kialakítása.
- ◆ **Zenei hallás fejlesztése:** magasabb-mélyebb hang megkülönböztetése, halkabb-hangosabb megfigyeltetése.
- ◆ **Belső hallás fejlesztése:** zenei emlékezet, képzelet, alkotókedv fejlesztése, dallamfelismerés, dallambújtatás.
- ◆ **Ritmusrészék fejlesztése:** egyenletes lüktetés, ritmus, ezek összekapcsolása.
- ◆ **Tempóérzékelés:** gyorsabb-lassabb megkülönböztetése, érzékelése.

- ♦ **Mozgásfejlesztés:** különböző térformák kialakítás, páros játékokkal, hidas, kapus... stb. játékokkal, különféle mozgásokkal mozdulatokkal, tánclépésekkel.

Az óvodapedagógus feladatai az ének-zenei nevelés területén

- ⇒ A felhasznált zenei anyagok igényes életkornak és az adott csoport képességszintjének megfelelő válogatása.
- ⇒ 3-6-7 éves korban megtervezhető hagyományos zenei tartalmak biztosítása.
- ⇒ A tevékenység differenciált szervezeti formáinak biztosítása.
- ⇒ A gyermek, nyelvi képességeinek fejlesztése, mondókákkal, gyermekdalokkal és a zenei képességfejlesztő játékokkal.
- ⇒ Mindennapi mondókázást, éneklést segítve elő, de gondoskodik hetente ének kezdeményezésről.
- ⇒ Csoportszobában, udvaron megfelelő hely idő, eszköz biztosítása.
- ⇒ Válogasson az óvodapedagógus a népi kultúra gazdag világából.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- ♦ A gyermekek élvezettel játszanak énekes játékokat.
- ♦ A gyermekek gátlások nélkül tudnak egyedül énekelni.
- ♦ Élvezettel hallgatnak zenét.
- ♦ Megkülönböztetik az elemi zenei fogalmakat (pl. halkán és gyorsan járjanak mondóka közben, magasan és lassan énekeljenek, vagy mély hangon beszéljenek).
- ♦ Érzik az egyenletes lüktetést és a dalok ritmusát.
- ♦ Tudnak ritmust, mozgást, dallamot rögtönözni.
- ♦ Ismerik a motívum hosszát.
- ♦ Szeretnek dudorászni, énekelgetni, játék közben.
- ♦ A néphagyományok, jeles-napok tartalmát, játékeit, dalait, mondókáit ismerik.

2.3 Vizuális tevékenységek

„1. **A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, ábrázolás** különböző fajtái, a műalkotásokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszközei a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

2. Az óvodapedagógus az ábrázoló tevékenységekre az egész nap folyamán biztosítson teret, lehetőséget. Maga a tevékenység - s ennek öröme - a fontos, nem a mű, nem az eredmény valamint az igény kialakítása az alkotásra, az önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.

3. Ezen tevékenységek az óvodapedagógus által biztosított feltételekkel az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva segítik a képi-plasztikai kifejezőképesség, komponáló-, térbeli tájékozódó-és rendezőképessegek alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését: a gyermekek tér-forma és szín képzetek gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.

4. Az óvodapedagógus feladata megismertetni a gyermekeket az eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, mintázás és a kézi munka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival.”

Célja:

A gyermekek élmény- és fantázia világának képi, szabad önkifejezése.

A művészetek megszerettetése, a nyitottság, ízlésformálás a művészetek iránt.

A művészetek iránti fogékonyság fejlesztése, műalkotások megismerése, képzőművészeti kiállítások látogatása, élményeiknek feldolgozása.

Az óvodai tevékenységi területek közül a vizuális tevékenység fejlesztő hatása jelentős. Ebben a korban a gyermek a firka korszaktól lassan eljut a felismerhető formák létrehozásáig, a formák díszítéséig.

A tárgyi világ felfedezésének birtokbavételének öröme indul el a rajzfejlődés folyamata, mint játéktevékenység egy formája. A játék egyik válfajának tekinthetjük az ábrázolást, meg lényegében a belső folyamatoknak közlése.

Feladatai:

- ◆ A gyermeki alkotó-alakító tevékenység feltételeinek megteremtése: megfelelő légkör, hely, idő, valamint megfelelő minőségű, és mennyiségű eszközök állnak rendelkezésre.
- ◆ A 3-6-7 éves korban tervezhető alkotó-alakító tevékenységek tartalmának, minőségének differenciált fejlesztése.
- ◆ A vizuális tevékenységek elsajátíttatása, a kezűgyesség fejlesztése, térlátás alakítása, kézműves technikák munkatevékenységének összehangolása.
- ◆ Közös és egyéni észlelésen alapuló vizuális emlékezet, képzelet, vizuális gondolkodás gazdagítása, fejlesztése.
- ◆ A gyermekek látáskultúrájának fejlesztése érdekében megfigyelési, tapasztalatszerzési lehetőségek, élmények biztosítása.
- ◆ Tudatos tervezőmunkával fejlesszük a gyermekek tapasztalatait, képességeit.
- ◆ Pozitívan reagálunk a létrejött síkbeli és térbeli alkotásokra.
- ◆ A vizuális technikák színes skáláját alkalmazzuk kiscsoportos kortól.

A vizuális nevelés tartalma:

Az alkotó tevékenységhez olyan légkör szükséges, ahol előtérbe kell, hogy kerüljön a természet, a környezet, a világ megismerésében a látási, mozgási, tapintási, szaglási, hallási érzékelés összerendezése, bővüljön az élményanyag, tér, forma, szín egységében. Az alkotó tevékenységhez olyan légkör szükséges, amelyben előtérbe kerül a gyermek alkotó-befogató képességének fantáziájának, élményeinek, kreatív gondolkodásmódjának kibontakoztatása, az esztétikumra való érzékenység fejlesztése. A tevékenységhez elegendő időt kell biztosítani az óvodapedagógusnak, és egyaránt meg kell tanítani a gyermeknek az eszközök biztonságos kezelését. A komplexitás szempontjából együtt kezeljük egyrészt a környezet megismerésére nevelés és vizuális nevelés, másrészt irodalom-ének-zene-mozgás-vizuális nevelést.

Törekszünk a gyermek környezetesztétikai érzékenységének és aktivitásának kibontakoztatására.

Lehetőségük nyílik a művészeti ágak megismerésére, kézművestechnikák, kismesterségek kipróbálására, kézművesarkok kialakítására.

Fontosnak tartjuk, hogy minél több anyaggal és annak megmunkálásával ismerkedjenek meg a gyerekek. A közös játékkészítés során, valóban megtapasztalhatják, hogy mi rejlik az anyagokban,

hogyan kel életre a rongy, a csuhé, kóré, hogyan lehet fonalból tarisznyát szőni, fonni, csomózni, száraz terményekből állatseregletet készíteni.

Lehetőséget biztosítunk arra, hogy bármikor kipróbálhassák képességeiket.

A csoportszobában rendelkezésükre áll kissekreány, polc, ahol a barkácsoláshoz szükséges eszközöket, anyagokat, felszereléseket tároljuk.

A művészeti tevékenység megszervezése, az óvodapedagógus feladatai

- ⇒ Biztosítani, csoportszobában kényelmesen, nyugodtan tudjanak dolgozni a gyermekek, tevékenységeiket egy erre kialakított helyen tudják gyakorolni.
- ⇒ A gyermeki fantáziát, annak lehetőségeit kihasználva éljünk azzal, hogy sok eszközt biztosítunk a gyermekek számára, ezzel persze időt és nyugodt helyet is biztosítunk a csoportszobában vagy a szabadban.
- ⇒ Adjon lehetőséget arra, hogy élményeiket, az elképzeléseiket meg tudják valósítani.
- ⇒ Meghitt légkör, az érzelmi kapcsolat megteremtése legyen minden nap jellemző az óvodapedagógus munkájára.
- ⇒ Megismertetni a gyermeket különböző anyagokkal, technikákkal, munkafogásokkal.
- ⇒ Az óvodapedagógus biztatása, dicsérete, bátorítása.
- ⇒ A gyermeknek megfelelő útmutatás adása, ahol kell segítségnyújtás.
- ⇒ Új vizuális technikák alkalmazása.
- ⇒ Jó ötletek átadása, gyakorlatban való hasznosítása.

Fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

- ◆ Egyéni módon jelenítik meg élményeiket, elképzeléseiket.
- ◆ Önállóan és csoportosan is készítenek játékokat, ajándékokat, kellékeket.
- ◆ Szívesen mintáznak, bátran használják az eszközöket.
- ◆ A megismert technikákat fokozott önállósággal alkalmazzák, vigyáznak önmaguk, eszközeik és környezetük tisztaságára, épségére.
- ◆ Emberábrázolásukban már a mozgás és a részformák is megjelennek.
- ◆ Az eszközhasználat biztossá válik.
- ◆ Alkotásaikat elhelyezik az erre kialakított helyre.
- ◆ Igényükké válik az esztétikus megjelenítés.
- ◆ Elkészült munkájukról képesek beszélni.

3. SZERVEZETT MOZGÁS

1. A torna, a mozgásos játékok fejlesztik a gyermekek természetes mozgását (járás, futás, ugrás, támasz, függés, egyensúlyozás, dobás), és fejlesztik a testi képességeit, mint az erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, társra figyelés

2. Kedvezően befolyásolják a gyermeki szervezet növekedését, teherbíró-képességét és az egyes szervek teljesítőképességét.

3. Fontos szerepük van az egészség megőrzésében, megóvásában. Felerősítik és kiegészítik a gondozás és egészséges életmódra nevelés hatását. A mozgáskultúra fejlesztése mellett segítik a térben való tájékozódást, a helyzetfelismerést, a döntést és az alkalmazkodóképességet, valamint a személyiség akarati tényezőinek alakulását.

4. A mozgásnak, játékos mozgásoknak az egészséges életmódot erősíti egyéb tevékenységeknek teremben és szabad levegőn, eszközökkel és eszközök nélkül, spontán vagy szervezett formában az óvodai nevelés minden napján - az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve - minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani.

Óvodánkban a szervezett mozgás heti 1 alkalommal kötelező minden korcsoportban. Mivel óvodánk rendelkezik korszerű eszközökkel, így a gyermekek testi nevelése maximálisan megvalósítható.

A szervezett mozgás során járás- futógyakorlatokat végeznek a gyermekek, valamint ugrásokat, egyensúly-, talajgyakorlatokat, labdával végezhető és kéziszer gyakorlatokat. A testi nevelés anyagában szerepel még kúszás, csúszás, mászás, különböző dobások, hossztenyelykörüli gurulás, gurulóátfordulás, függés, valamint sor- és váltóversenyek.

Az óvodánkban dolgozó pedagógusok, valamennyien Dr. Tótszóllósné Varga Tünde: „Mozgásfejlesztés az óvodában” és a mezőkovácsházi ÁMK óvoda „Testnevelési játékok” gyűjteménye c. könyvét használják segédanyagként. A foglalkozások mozgásanyaga mind a fejlesztős feladatok heti tervezésben és korcsoportonként található a könyvben, illetve a játékok életkornak megfelelően található így megvalósul az egymásra épülés és a folyamatos fejlesztés az óvodáskor kezdetétől a végéig.

Valamennyi funkció fejlesztése jelen van minden korcsoportban, csupán a nehézségi szintek eltérők. Az irányított foglalkozások arra adnak lehetőséget, hogy különböző mozgásformákat ismerjenek meg a gyermekek, ezzel felkeltsük érdeklődésüket a kipróbálásukra. Zavartalan gyakorlási lehetőség szabadidős tevékenység. Ezért minden lehetőséget megadunk a gyermekeknek, hogy átérezhessék a mozgás örömét. Döntő mértékben a természetes gyakorlatok képezik. A foglalkozások időtartama az óvodában eltöltött évek során fokozatosan emelkedik, mindenkor igazodva a gyermekcsoport összetételéhez, fejlettségi szintjéhez. Fokozatosan emelkedjen 20-30 percre. 3-4 éves gyermekeknél kezdetben 4-5 perc jó hangulatú, nyugodt, játékos légkörű foglalkozás biztosítja a mozgás megszerettetését.

- ♦ **Járásgyakorlatok:** járás ütemtartással, irányváltoztatással, fordulatokkal, különböző kartartásokkal, feladattal, csukott szemmel.
- ♦ **Futógyakorlatok:** lassú, közepes iramú, belegyorsuló futás. Futás tempóváltással, irányváltoztatással, versenyfutás, futás hátrafelé.
- ♦ **Ugrások:** helyből távol- és magasugrás, nekifutásból távol- és magasugrás /valamennyi homokgödörbe/. Ugrások különböző magasságú szerekre fel és le.
- ♦ **Dobások:** egykezes, kétkezes, alsó, felső dobás. Hajítás távolba kislabdával, babzsákkal, hajítás vízszintes és függőleges célba.
- ♦ **Kúszás-csúszás-mászás:** talajon, padon, ülésben, hason, hanyatt /háton fekve/, előre, hátra, ne rézsútos padon, pók- és rákjárással, előre-hátra, eszközhordással is.
- ♦ **Függés:** függés érintő magas szeren, bordásfalon, függésben lábmozgások, lajhárfüggés, lajhár-mászás.
- ♦ **Egyensúlygyakorlatok:** járás padon, rézsútos padon, le-fel, eszközzel /pl.: babzsák kézben, fejen/. Egyensúlyozás homokozó peremén, fellépések-lelépések, szerekre, szerekről.
- ♦ **Hossztenyely körüli gurulás:** gurulás talajon magastartásban, kézkuclsolással, eszközzel kézben, és boka közt, gurulás párosával.

- ♦ **Gurulóátfordulás:** előre, hátra, guggolótámaszból, kis hajlított terpeszállásból.
- ♦ **Talajgyakorlatok.**
- ♦ **Versenyek, váltóversenyek.**
- ♦ **Labdával végezhető gyakorlatok.**
- ♦ **Kéziszer gyakorlatok:** babzsák, karika, kendő, szalag, bot, kocka, stb.

Objektív feltételek:

- ♦ Fontos a megfelelő hely biztosítása. Óvodánk udvara széleskörű lehetőséget biztosít a különböző mozgásformák gyakorlására, sportjátékok játszására. A lehetséges tornaeszközöket az udvaron is használjuk. Maximálisan kihasználjuk, hogy falusi óvoda vagyunk és a lehető legtöbbet a szabadban tornásszanak a gyermekek, mivel az udvaron erre lehetőség van.
- ♦ Az épületen belül szervezett mozgásra külön terem áll rendelkezésünkre, melynek eszközkészlete folyamatosan bővül.
- ♦ A mozgásos percek naponta csoportszobában, öltözőben, teraszon történnek.
- ♦ A megfelelő hely kialakítása, a tiszta, balesetmentes eszközök előkészítése a foglalkozás megkezdése előtt az óvodapedagógus, a dajka és a gyermekek aktív közreműködésével történik. A balesetek elkerülése érdekében ügyelünk arra, hogy az eszközök épek, könnyen elérhetők legyenek, és megfelelő számban álljanak rendelkezésre.

A fejlődés várható jellemzői a testi nevelés területén

- ♦ Mozgásuk összerendezettebbé, ügyesebbé, megfelelő ritmusúvá válik.
- ♦ Képesé válnak a differenciált mozgásra /gyors, lassú, energikus/.
- ♦ Egyenes tartással ülnek, állnak, járnak.
- ♦ Felszabadultan, teljes biztonsággal végezzék a mozgásfajtákat, különféle eszközökkel is.
- ♦ A szem-kéz, szem-láb koordinációjuk koruknak megfelelően fejlett.
- ♦ Izomzatuk kellően megerősödött, teherbírásuk nőtt, fokozatosan megerősödik a csontrendszerük.
- ♦ A mozgásigény, és örömforrás számukra.
- ♦ A csontrendszerre még a nagyfokú rugalmasság, a rendkívüli hajlékonyság jellemző. A sok porcos elem következtében a csontok könnyen deformálódnak, ezért kerülni kell a csontozatot terhelő statikus helyzeteket, és ügyelni kell a megfelelő testtartás kialakulására. Erőteljes a kéztő, az ujjpercek, a lábtő és lábközép csontosodása, a lábboltozat alakulása, az előbbi a ceruzafogás, az írás elsajátítása, az utóbbi a lúdtalp kialakulásának megelőzése szempontjából fontos információ. Legszembetűnőbb külső változás a **fogváltás** megindulása, amely az alsó és felső metszőfogak cseréjével kezdődik, fokozott figyelem.

- ♦ A nagyagy fejlődése következtében javul a mozgáskoordináció, és a gyermek egyre inkább képessé válik az érzelmi folyamatainak és akarati működésének irányítására.
- ♦ A központi idegrendszer érése következtében meggyorsul a gátlási folyamatok fejlődése, aminek következtében az impulzív és labilis magatartást fokozatosan kiegyensúlyozottabb, nyugodtabb viselkedés váltja fel.
- ♦ Az óvodás gyermek mozgásformái gazdagabbak, kiszolgálja önmagát, önállóan öltözik, vetkőzik, mosakodik, terít, étkezik stb. Játéktevékenysége közben guggol, kúszik, csúszik, mászik, hajol, leül, feláll, manipulál stb. Mindez az óvodáskor végére a mozgások, cselekvések, fejlődéséhez, gazdagodásához és egyre nagyobb mozgásbiztonsághoz vezet. A gyermek mozdulatainak egy része automatizálódik.
- ♦ Sokféle jártassága, készsége, szokása alakul ki. Ceruzafogása, író-rajzoló tevékenysége (a gyurmázás, a varrás, a vágás, egyéb kézi munkák stb.), a sokféle mozgás-cselekvés gyakorlása eredményeként a finom kézmozgás, az úgynevezett „finommotorika” ugrásszerű fejlődésnek indul.
- ♦ Elsajátítja a téri irányokat jelölő szavakat, saját testéhez viszonyítva. Megérti és használja az előttem, mögöttem, felettem, alattam, jobbra, balra, elém, mögém, fölém, alám, mellém, előtt, mögött, fent, lent, elé, mögé, fölé, alá kifejezéseket. Utasításra helyen tud elmozdulni a térben.

3.1. Mozgásos percek

A mozgás az óvodai nevelés folyamatában a gyermekek egészséges testi- és mozgásfejlesztése útján szolgálja személyiségük fejlődését. A tevékenységközpontú óvodai nevelés lényeges eleme a testi fejlesztés. Csak rendszeres mozgás befolyásolja kedvezően az egész szervezet növekedését.

Óvodáskor végére általában képessé válnak a gyerekek a finomabb, összerendezettebb, több ügyességet kívánó mozgások elvégzésére. (Precízebb szem-kéz, szem-láb koordinációk.) 3-6 éves kor között – már minden alapmozgás birtokában – a finommozgások változásai lesznek jelentősebbek. Köztudott, hogy a **finommotorika** fejlődése milyen nagy szerepet játszik az írás elsajátításában. Tisztában kell lenni azonban azzal, hogy 6 éves kor előtt kézfej izomzata még gyakran túlságosan is a csontokhoz tapad ahhoz, hogy elvárható legyen a gyerekektől a precíz és rugalmas kézhasználatot igénylő írás.

A mozgásfejlődés mellett a testséma kialakulása és tudatosodása jelenti az óvodáskor fontos fejlődési fokozatát.

Óvodáskorban **testi szükségleteken** – a szabad mozgás igényén túl – leginkább az életkornak megfelelő mennyiségű pihenést és alvást, a helyes táplálkozást, a tisztaságot és egészségmegőrzést értjük. Bármelyik területét is nézzük a felsoroltaknak, jól látható, hogy a **testi sajátosságok, változások igények ebben a korban az önkéntesség fonalán haladnak**. Különösen nagy jelentősége van az önkéntességnek. Gyermeklélektani álláspont szerint az óvodáskorban a szervezet és irányított mozgásgyakorlatok végeztetésekor az önkéntesség és a játék, mint életkori igény vész el. Testi szükségletként jelentkező szabad, önkéntes kezdeményezés, az óvodáskor a kezdeményezés, az önálló próbálkozások időszaka.

A spontán mozgás, a felnőtt által felkínált lehetőségek és minták közötti önálló választás, a saját kezdeményezés nemcsak a döntésért való felelősség felvállalását vonja maga után, hanem képes lehet a más területeken szerzett frusztrációk oldására is.

Hozzájárul a légző- és keringési rendszer teljesítőképességének növeléséhez. Ezért ajánlatos tehát minden adódó lehetőséget kihasználni a nap folyamán. Rendkívül fontos a szabadlevegőn való tartózkodás, minél hosszabb idejű biztosítása. Tehát a mindennapos testnevelést lehetőség szerint a szabadban tartjuk /tavasztól – őszig/. Télen a levegőn lét, a hó kihasználása /aktívan/ helyettesíti a

mindennapi testnevelést, természetesen az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve. A lehetőséget minden gyermek számára biztosítani kell.

Célja:

A gyermek testi fejlődésének, egészséges mozgásfejlődésének elősegítése.
Testi képességek – fizikai erőnlét – fejlesztése.

Feladata:

- ◆ A mozgás megszerettetése, a mozgásigény maximális kielégítése.
- ◆ Nyugodt, derűs légkör, játékban gazdag, kellő intenzitású testmozgás biztosítása.
- ◆ A kéz finommozgásának, valamint a nagymozgások, egyensúlyérzék fejlesztése.
- ◆ A mozgáson keresztül a szociális képességek fejlesztése (társakhoz való alkalmazkodás, szabály és feladattudat alakítása, együttműködő és tolerancia képességük fejlesztése).

Tartalma:

A mozgásos percek időpontját a napi tevékenységhez igazodva az óvodapedagógus tetszőlegesen választhatja.

Szervezésében, lebonyolításában jelentős szerepe van a dajkának. Az óvodapedagógussal együttműködve biztosítja a foglalkozások gördülékeny lebonyolítását.

A természetes mozgásokat – járás, futás, ugrás, függés, egyensúlygyakorlatok – kiegészítjük néhány talajtorna elemmel, és kézi szerekkel végezhető gyakorlattal. Ügyeljünk arra, hogy minden mozgásforma, amit a gyermek képes elvégezni a mindennapi mozgásos percek keretében épüljön be.

A középső-, illetve nagycsoportban épüljön be a gyógytestnevelés. Ez azért fontos, mert gyermekkorban az elváltozások többsége reverzibilis! Ezen elváltozások kialakulásának megelőzésére, illetve javítására kell felhasználni az átlagtól csak kissé eltérő mozgásanyagot. A természetes mozgásoknál jobb gyógytestnevelési gyakorlatokat ki sem lehetne találni, mert a természetes mozgások a törzs mindkét oldalát egyformán foglalkoztatják, így nélkülözhetetlenek a test izomcsoportjainak arányos fejlődéséhez.

Az udvar adta lehetőségek minél sokoldalúbb kihasználása növeli a mindennapos mozgás hatékonyságát. Kedvező feltételek esetén mezítláb mozoghatnak.

Nem gyakorlatokat kell tanítanunk, hanem **képességeket kell fejleszteniünk** a gyermekek által kedvelt, ismert játékokkal, gyakorlatokkal és az így szerzett **képesség birtokában örömmel vállalkoznak a gyermekek** erőfeszítést, odafigyelést igénylő feladatok végzésére is. A jó eredmény eléréséhez az óvodapedagógus és a gyermek aktív együttműködése is elengedhetetlen.

A mindennapi mozgásnak vannak objektív és szubjektív feltételei melyek megvalósításához óvodánkban is lehetőségeinkhez képest mindent megteszünk.

Az óvodapedagógus feladatai a mindennapi mozgás megszervezésében

- ⇒ Legfontosabb feladat, hogy minden nap adjon lehetőséget a gyermekek minél hosszabb időn keresztül a szabad levegőn való tartózkodására.
- ⇒ A gyermekek mozgásigényét a lehetőségekhez képest maximálisan elégítse ki!
- ⇒ Adjon ötleteket a gyermekeknek olyan mozgásos játékokhoz, amelyeket önállóan is képesek játszani.

- ⇒ Szervezzen versenyjátékokat, így a mozgást biztosító játékok kialakítják a gyermek szabálytudatát.
- ⇒ Figyeljen a fokozatosságra, és az egyes gyermekek terhelhetőségére.
- ⇒ Az esetleges /testi hibák, lúdtalp, hanyag tartás stb./ kialakulásának megelőzése érdekében alkalmazzon célzott, speciális gyakorlatokat.
- ⇒ Változatos eszközök és a gyermekek önálló, szabad mozgásának biztosításával tegye lehetővé, hogy a mindennapi testnevelés örömet, jelentsen a gyermekek számára.
- ⇒ A fokozatosság, a rendszeresség elvének betartása.

XIV. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK INTEGRÁLT FEJLESZTÉSE: SNI, BTM, H, HH, HHH, TEHETSÉGEK

Helyzetkép:

A Somogy Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat utazó gyógypedagógusai fejlesztik a speciális fejlesztést igénylő kisgyermeket, (heti 1-2 órában járnak ki hozzánk). Ők nyújtanak segítséget számunkra a beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek fejlesztésében, a felmerülő problémák megoldásában. A Beilleszkedési, Tanulási és Magatartás (BTM) zavarral küzdő gyermekek esetében a szakszolgálat diagnosztizálja a problémát, fejlesztési programot készít és nyomon követi a gyermekek fejlesztését.

A Sajátos Nevelési Igényű (SNI) gyermek felvétele esetén szintén utazó gyógypedagógus látja el a fejlesztést az EGYMI alkalmazottjaként, vagy megbízási szerződéssel más külső szakember.

A sajátos nevelési igényű gyermekeknél a megfigyelések alapján egyénre szabott korrekciós tervet dolgozunk ki, melyet a gyógypedagógussal és a logopédussal egyeztetünk. Ezeknél a gyermekeknél még hangsúlyozottabb szerepet kap az egyéni bánásmód elve. Óvodánk a szeretetteljes, családias, a gyermekek számára biztonságot nyújtó, derűs óvodai légkört tartjuk fontosnak, ahol a képességeinek megfelelően tud fejlődni.

A felnőtt társadalom csak akkor válik elfogadóvá, ha a szociális tanulás már gyermekkorban elkezdődik. Ezen a ponton kapcsolódik a fogyatékkal élők társadalmi integrációja az oktatáshoz. Az esélyegyenlőség felé tett első, legfontosabb lépés az együttnevelés. A csoportelosztás során figyelembe vesszük a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek számát, törekszünk arányos elosztásukra. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek társadalmi megbecsülésének kérdése gyermekkorban kell, hogy kezdődjék, az egészséges kisgyermek az óvodába bekerülve szerzik első benyomásait fogyatékos társaikról. Ha velük együtt, egymást megbecsülve, egymást nem zavarva nevelkedhetnek, akkor a felnőttkori egy-társadalomban élés számos problémája már eleve megoldható, megelőzhető.

A pedagógusok a kiemelt figyelmet igénylő gyermekekre vonatkozóan – a családlátogatás tapasztalataira alapozva - rendelkeznek a gyermekek szociális helyzetére vonatkozó információkkal.

Az információkat hasznosítják a gyermekkel való egyéni nevelő, fejlesztő és oktató munkájukban.

Alapelv:

- a sajátos nevelési igényű gyermeknek joga, hogy különleges gondozás keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították.
- A különleges gondozásban részesülő (SNI-s, BTM-es, kiemelten tehetséges) gyermekek fejlesztésének értékelését a vonatkozó szakértő bizottsági szakvéleményének figyelembe vételével végzi.

Harmonikus, nyugodt óvodai környezetben

- biztosított a gyermekek integrált nevelése, esélyegyenlősége,
- javul a gyermekek életminősége, a társadalmi beilleszkedése,
- csökkennek a fogyatékoságból adódó hátrányok,
- természetessé válik a gyermekek közötti különbözőség elfogadása.

Sajátos nevelési igényű gyermek az, akiről a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye ezt megállapította.

- Testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulás esetén halmozottan fogyatékos.
- pszichés fejlődési zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott.
- Ide tartóznak a következők: Dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, Mutizmus, Kóros hyperkinetikus, vagy kóros aktivitászavaros gyermekek.

Cél, feladat:

A gyermek fejlődéséhez alapvetően szükséges érzelmi biztonság megteremtése és megtartása. Optimális körülmények biztosítása a folyamatos fejlődéshez.

A tárgyi környezet kialakításakor törekszünk arra, hogy különleges bánásmódot igénylő gyermekek nevelése érdekében rendelkezünk a gyermekek fejlesztéséhez szükséges tárgyi eszközökkel.

Egyéni fejlődési ütem, képesség, tehetség, szociokulturális háttér figyelembevételével a hátrányos helyzetből való felzárkóztatás segítése, a tehetség kibontakoztatása.

Ezen gyermekek hátrányainak enyhítése, az előítéletek csökkentése.

Feladatunk:

- A gyermek környezetének minél teljesebb, pontosabb megismerése.
- Kapcsolattartás a szakemberekkel.
- Fejlődésük nyomon követése.
- Fejlődési ütemük rögzítése.
- Anamnézis lap felvétele.

Az SNI-s fejlesztő tevékenység területei és tartalmi:

Ebben a fejezetben csak azokra a területekre térünk ki, amelyek a sajátos nevelési igényű gyermekek számára kiegészítéseket, változtatásokat kívánnak a nevelésben és egyéni fejlesztésben egyaránt.

Egészséges életmódra nevelés

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekeknél, valamint a pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan akadályozott, a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő, valamint a nagyothalló gyermekek integrált nevelésénél további feladataink a következők :

Prevenció és korrekció szükségességének időbeni felismerése.

Hallókészülékkel kapcsolatos elemi ismeretek elsajátítása.

Pozitív viszony kialakításának elősegítése az orvossal, valamint a külső segítőkkel.

A adott csoporton belül alkalmazható egyéni fejlesztési tervek szakemberek segítségével.

Érzelmi, erkölcsi nevelés és szocializáció

A kiemelt figyelmet igénylő kisgyermekek óvodai közösségbe történő beszoktatásakor hasonló problémák jelentkezhetnek, mint ép társaiknál. Félelem az új környezettől, gyerekektől, felnőttektől. Ezért jelenthet számukra is kedvező megoldást az óvodánkban már gyakorlattá vált szülőkkel együtt történő beszoktatás.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek szociális beilleszkedése egyrészt a gyermek személyiségétől, másrészt és nagymértékben a befogadó környezettől, a gyermektársaktól és a pedagógustól függ.

Közösségi nevelésen belüli feladatainkat a sajátos nevelési igényű gyermeknél az óvodapedagógusi feladatokat a következőkkel egészítjük ki:

- érzelmi biztonság, szeretetteljes légkörre való igény felkeltése, fenntartására való képesség kialakítása (hagyományok, szokások, ünnepek segítségével).
- az egyéni bánásmód elvének hangsúlyozott alkalmazása.
- az életkori sajátosságoknak megfelelő értelmi, érzelmi és szociális érzékenységre való nevelés.
- Pozitív érzelmi viszonyok kialakítása gyermek-gyermek, gyermek-felnőtt viszonylatában.

- Az én tudat fejlesztésénél, valamint az önérvényesülési törekvéseknél az óvodánkban kialakított magatartásformák elfogadtatása.
- A hangra, beszédre való figyelem képességének kialakítása.
- A hallássérülés tényének elfogadtatása (társakkal is).
- A többi gyermek másságának elfogadtatása.
- Utánzó képesség fokozott fejlesztése.
- Viselkedészavarok korrigálása a külső szakemberek segítségével.

Munka

A munka jellegű tevékenységeknél feladatunk:

- Az önkiszolgálás, naposság, alkalmi munkák játékos jellegének megtartása.
- Az együttesen vállalt munka és az együtt dolgozás örömeinek tudatosítása, képességének fejlesztése.
- Az eredményes munkavégzéshez szükséges képességek fejlesztése, tulajdonságok alakítása.
- A jól végzett és eredményes munka örömeinek a tudatosítása.
- A munka megszervezéséhez szükséges képességek fokozatos kialakítása.

Tanulás

Kiemelten kezelt feladataink a sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő, valamint a nagyothalló gyermekeknél a következők:

- A gyermekek érdeklődésének felkeltése, és fenntartása változatos tevékenységek kínálatával.
- Ismereteik rendszerezése, bővítése, valamint azok beépítése eddigi ismereteik rendszerébe.
- Tapasztalataik, ismereteik verbális megfogalmazására való képesség folyamatos fejlesztése a szakemberek segítségével. Képi és szóbeli megfogalmazási kísérleteik elősegítése.
- Anyanyelvi játékok játszása.
- Vizuális, akusztikus, kinezetikus észlelés és érzékelés, verbális emlékezet játékos fejlesztése fejlesztőjátékok segítségével.
- Képi és verbális gondolkodás és képzelet fejlesztése.
- Egyéni anyanyelvi fejlesztések.

Anyanyelvi nevelés

Az integrált neveléshez és fejlesztéshez kapcsolódó feladataink ezen a területen a következők:

- Verbális kommunikációra való igény kialakítása.
- Beszédtanulási képességek fejlesztése mondókák és versek segítségével.
- Az aktív szókinés folyamatos bővítése.
- Egyéni fejlesztéseknél a beszéd és a mozgás koordinálásának fejlesztése.
- Részképességek fokozatos fejlesztése a szakemberekkel való konzultálás, valamint az egyéni fejlesztési terv alapján.

Játék

Az óvodai nevelésben részesülő sajátos nevelési igényű gyermekeknél is a játék az elsődleges tevékenységi forma.

Ezt a terepet kiválóan fel lehet használni a differenciált fejlesztéshez.

Feladatainkat a következőkkel egészítjük ki:

Differenciáltan használjuk fel a szakemberek által javasolt fejlesztő játékokat, hogy az arra rászoruló gyermekek speciális fejlesztésére jótékony hatást gyakoroljanak, valamint a problémák megelőzését szolgálják.

- Figyelembe vesszük, és használjuk a szakemberek által javasolt „fejlesztő játékokat”.
- gyermekenként fokozott figyelmet fordítunk a játékon keresztül történő társas kapcsolataik elősegítésére, alakulására.
- Ezen gyermekeknél még nagyobb hangsúlyt kap a játék elsődlegességének és szabadságának elve (változatos játéklehetőségek kínálatával).
- Feladatunk továbbá a gyermekek adottságainak, képességeinek érzelmi-akarati életének megnyilvánulási lehetőségeinek a segítése, fejlesztése.

Kapcsolattartás és együttműködés:

Szakértői Bizottság

Az óvodapedagógus, a gyógypedagógus, és a logopédus megfigyelései, fejlettségmérései alapján sajátos nevelési igényű gyermekek integrált fejlesztése érdekében a legelső és legfontosabb a szakértői vélemény beszerzése. A szakvélemények beszerzéséhez **Szakértői Bizottsághoz** kell fordulni.

Feladata:

- A fogyatékoság szűrése.
- A vizsgálat alapján javaslatétel a gyermek különleges gondozás keretében történő ellátására.
- Az ellátás módjára, formájára és helyére.
- Javaslatétel az ellátáshoz kapcsolódó pedagógiai szakszolgálatra.
- Megvizsgálni a különleges gondozás ellátásához szükséges feltételek meglétét
- Beiskolázásnál iskolaérettségi vizsgálat végzése, ill. szakvélemény adása.

Gyógypedagógus

A fejlesztésre szoruló gyermekek számára az óvoda gyógypedagógust alkalmaz.

Feladata:

- A gyermek fogyatékoságának megfelelő fejlesztés.
- Folyamatos konzultáció az óvodapedagógussal.
- Szülőkkel való konzultáció az együttműködés érdekében.

Szülők

A fogyatékos gyermekkel foglalkozó valamennyi pedagógus számára fontos, hogy a szülőkkel olyan kapcsolatot tudjon kialakítani, mely előremozdítja a gyermek fejlődését. A szülőket folyamatosan, havonta legalább egy alkalommal szükséges tájékoztatni gyermekük fejlődési üteméről, a további fejlesztési stratégiáról.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermek fejlettségének mutatói az óvodai élet

végére:

- Gyermekenként változó a sérülés mértékétől befolyásolt, és függ a fejlesztés sikerétől.
- **Sikerként könyvelhető el, ha a gyermek jól érzi magát a közösségben, amely befogadta őt.**
- **A pedagógusok, a társak és a szülők elfogadó, segítő magatartása biztonságot jelent számára, így alakul önbizalma és környezetéhez való viszonya.**

Sikerkritériumok

- Komplex szakvélemények figyelembevételével, segítségével ismerhetjük meg a sérülés mértékét, melyek alapján tervezzük a speciális fejlesztést.
- Speciális módszerekkel, terápiás eljárásokkal ismerkedünk, a sérüléshez megfelelő fejlesztést alkalmazunk.
- Az együttműködés az óvoda dolgozói között a tervezésben feladatok megosztásában megvalósul.
- A szülők támogató együttműködése folyamatos.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén:

- Képesekké válnak társaikkal való együttműködésre (szociálisan alkalmassá válnak az iskolai életre).
- Képesekké válnak igényeik, szükségleteik közvetítésére, megértetésére.
- Képessé válnak nyelvi jelek befogadására, feldolgozására, beszédbeli kommunikációra.
- Saját személyükkel kapcsolatos munkákat önállóan végeznek.
- Kialakul a vizuális jelek felismerése.

Kiemelten tehetséges gyermekek nevelése: /tehetséggondozás/

Az intézmény fontos feladata a képességek kibontakoztatása, a tehetséges gyermekek felismerése, nyilvántartása, egyéni nyomon követése, a tehetségek gondozása és fejlesztése, élve az intézményi és az intézményen kívüli együttműködések lehetőségeivel. A mikro csoportos tevékenység-szervezés közben a differenciálás gyakorlata kiválóan alkalmazható a kiemelten tehetséges gyermekek nevelésében.

A tehetséggondozást a tehetségpontokhoz való kapcsolódás segíti.

Célunk: Minden 5-7 éves, illetve iskolába készülő gyermek számára olyan tevékenység biztosítása, melyben önmagához, egyéni képességeihez mérten kibontakoztatja tehetségét. Ezáltal esélyegyenlőség biztosítása ennek a korosztálynak. Továbbá a gyermekek együttműködésének, társas kapcsolatainak, kommunikációjának fejlesztése.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Megfigyeléseket végezni, hogy a gyermek mennyire motivált és kitartó az adott képesség gyakorlásában.
- A gyermek családja mennyire támogatja a gyermeket képességének gyakorlásában.
- A műhelymunkákhoz szükséges feltételek biztosítása.
- Az egyéni képességekhez igazodó tevékenység-tartalmak kimunkálása, éves munkaterv készítése.

Megfigyelések által rögzíteni a Személyiségi lapon, hogy mi a legjobb képessége önmagához mérten az adott gyermeknek.

A csoportban dolgozó óvodapedagógusok óvodába lépéstől figyelik, mérik óvodásainkat a egyéni fejlesztési tervdokumentáció alapján. A több éves fejlesztések, mérések során világossá válik, hogy az adott iskolába készülő gyermek számára melyik az tevékenység, terület, amelyhez önmagához mért tehetségét tovább fejleszthetjük.

Olyan egyéni képességekhez igazodó tevékenységeket tervezünk, ahol mikro csoportban tevékenykedhetnek a hasonló érdeklődésű, tehetséges és motivált, szüleik által támogatott, biztatott gyermekek.

A differenciálás eszközével élünk, testre szabott fejlesztést alkalmazunk, figyelembe vesszük az egyéni képességeket.

A különböző képességekkel rendelkező gyermekek, motivációt, hűzóerőt jelentenek tehetségesebb társaik.

A mőhelymunkákhoz szükséges feltételek biztosítása.

Az egyéni képességekhez igazodó tevékenységtartalmak kimunkálása, éves munkaterv készítése.

Nevelőtestületünk a mőhelymunkákhoz kapcsolódó tevékenységeket az óvodásaink szükségleteiből vezette le. Továbbá felmértük az óvodapedagógusok érdeklődését, tehetségét a különböző mőhelyek megvalósításához.

Minden nevelési évre aktualizáljuk a mőhelyek éves munkatervét, a mőhelymunkában résztvevő óvodapedagógusok beosztását, a gyermekek összetételét.

A tevékenységeket heti egy alkalommal biztosítjuk, a megtartásuknak idejét összehangoljuk.

Terveink közé tartozik tehetségfejlesztő jó gyakorlat kialakítása, már jól működő komplex tehetségfejlesztő program adaptálása, majd tehetségfejlesztő mőhelyek létrehozása az alábbi területeken:

- Ritmikus mozgás
- Néptánc
- Vizuális nevelés
- Anyanyelvi nevelés
- Drámajáték

XV. TERVEZÉS, PEDAGÓGIAI ADATKEZELÉS, DOKUMENTÁCIÓK ÉS AZOK TERVZÉSE

*„Őrizd az embert magadban, hogy
jogod legyen a szóhoz, hogy
súlya lehessen a szavaidnak, hogy
méltó maradj a munkához”*

(Kósa Ferenc)

1. TERVEZÉS

Az intézmény stratégiai és operatív dokumentumai az intézmény működését befolyásoló mérési (az Eredmények értékelési területnél felsorolt adatok), demográfiai, munkaerő- piaci és más külső mutatók (például szociokulturális felmérések adatai) azonosítása, gyűjtése, feldolgozása és értelmezése alapján készül. Ezek segítik az intézmény jelenlegi és jövőbeni helyzetének megítélését.

A pedagógiai programban, illetve a vezetői programban megfogalmazott célok és feladatok, a munkatervben rögzített feladatok – a csoport, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekek adottságait figyelembe véve – megjelennek a foglalkozások tervezésében, fejlesztési tervekben. Az intézmény pedagógiai programjában meghatározott nevelési-oktatási céljai határozzák meg a tényleges tanítási-nevelési folyamatban a módszerek, eljárások kiválasztását, alkalmazását.

Az egészséges és környezettudatos életmódra nevelés feladatai - a pedagógiai programban előírtak szerint - szerepelnek a munkatervben, illetve a feladatok megvalósításának értékelése az éves szakmai munkáról szóló a beszámolóban.

A téma megjelenik a tervezés időszakában, a munkatervben, és az éves foglalkozási tervben, a megvalósítás időszakában, a csoportnaplókban, és fejlesztési naplókban, valamint a gyermeki produktumokban.

Az ismeretnyújtás és képességfejlesztés tervezése

Az ismeretnyújtás tervezését két folyamatban végezzük, a linearitás és komplexitás elve szerint éves és heti.

Az éves ütemterv (keret jellegű) alkalmazkodik az évszakokhoz, az ünnepekhez, hagyományokhoz, jeles napokhoz, helyi történésekhez. A környezet tevékeny megismerése keretében feldolgozott témák nyújtják az alaphangulatot, melyhez kapcsolódnak az egyéb tevékenységformák és a játék.

Az éves tervben olyan témákat kell megjelölni, melyek a gyermekek érdeklődésére, tudásvágyára épülnek. Elsődleges a természetközelség, a környezet nyújtotta természeti-, társadalmi háttér. Feldolgozásánál a közvetlen élethelyzetekben történő, tapasztalásra épülő, cselekvő-, érzékelő ismeretszerzésre, a társadalmi környezetben fellelhető viselkedésminták, illemszabályok megismerésére, gyakorlására törekszünk.

Az éves terv keretjellegű, a javasolt témakörök mellett tartalmazza a képességfejlesztés lehetséges feladatait is.

Az éves kerettervet tanácsos havonta áttekinteni, és ekkor a ciklushoz igazítani az ismeretanyagot. Ennek az anyagnak a feldolgozása a **heti tervekben** realizálódik.

A szocializáció tervezése

Az igényes és kulturált életvitellel kapcsolatos szokások megismerése, elfogadása, megszilárdulása és belsővé válása hosszú nevelési folyamat és gyakorlás eredménye. Ezért magát a tervezést sem célszerű rövid időintervallumra bontani.

Óvodára szóló **éves nevelési terv**ben fogalmazzuk meg a szociális képességek, magatartási szokások alakítását és fejlesztését. Itt dolgozzuk ki azoknak a szabályoknak a rendszerét is, amelyek segítséget nyújtanak a gyermekeknek ahhoz, hogy kiegyensúlyozott biztonságban, konkrét elvárások szerint élhessék napi életüket.

Félévenként csoportonként határozzuk meg az éves nevelési terv lebontását, a szervezési feladatokat, amelyek a nevelőmunka céltudatos végzéséhez segítenek hozzá.

Mindenegyed gyermek fejlesztését az egyéni fejlesztési naplóban jelezzük.

Az óvodapedagógus számára alapvető, fontos feladat a teljes nevelési folyamat tudatos átgondolása. A tervezésben tudatosan számításba vesszük, hogy az egyes gyermekek fejlődési üteme különböző és a gyermek fejlődését tekintve is különböző szinten lehet egyik, vagy másik képességét illetően. A fejlődés dinamikája tehát egy-egy gyermek esetében a különböző területeken más és más lehet.

Az óvoda feladatai közé tartozik:

1. A kiemelkedő képességekkel rendelkező gyermekek felismerése és fejlesztése.
Fejlesztésünk célja, hogy a gyermeket aktivitásra, a problémák meglátására és kifejtésére bátorítsuk, és képessé tegyük azok megoldására.
2. Az esélyegyenlőség megteremtése, a felzárkóztatás.

Kreatív probléma megoldásra ösztönözzük a gyermeket. Ennek kialakításához mindenekelőtt az szükséges, hogy az óvodában legyen elegendő idő a tevékenykedésre és a tapasztalatszerzésre.

Feladatok a tervezéssel kapcsolatban:

- ⇒ A gyermekek folyamatos megfigyelése, az óvodások élményeinek meghallgatása és közös élmények nyújtása a tervezés előkészítő folyamatához tendencia.
- ⇒ A tervezés során szükséges külön is biztosítani a gyermeki tapasztalatok előre nem tervezhető tartalmának megjelenítését a tervező és megvalósító munkában.
- ⇒ A tevékenységek megtervezéséből kiindulva, a nevelés-tanulás komplex egymásra hatását figyelembe véve szükséges tervezni.
- ⇒ A tervezésnél ne az ismeretanyag növelésére, hanem a több alkalommal sokoldalúan, különböző nézőpontból való megközelítésre helyezzük a hangsúlyt. Kevesebbet, de azt, alaposabban, többoldalú tapasztalatszerzés és tevékenykedés segítségével tervezzük.
- ⇒ A heti ütemterv megírása egyben napi vázlatot is megadja az óvodapedagógus számára.
- ⇒ Fontos, hogy feljegyzéseket vezessünk a gyermekek fejlődési üteméről,/egyéni fejlődési lap: „Egyéni képességfejlődés mutatói” címmel/ hogy konkrét megfigyelések adjanak alapot az egyéni differenciált fejlesztés megtervezéséhez.

Az óvodapedagógus feladata a nevelés tervezésénél

- ⇒ A gyermekek az óvodai „tanulás” cselekvések sorozatában való közreműködéssel érzékelt, tapasztalat, szemléletes élethelyzetekben, játék közben történjenek.
- ⇒ A kisgyermek saját képességeihez, egyéni adottságihoz képest fejlődjenek.
- ⇒ A foglalkozásokat játékosan hasssa át, mindig változatos, játékos módon építse fel ezeket.
- ⇒ A nevelési játékok elérése érdekében saját csoportja foglalkozási anyagát a csoport egésze, de az egyes gyermekek fejlettségi szintjéhez, az adott helyi sajátosságokhoz, lehetőségekhez alkalmazkodva tervezze, válassza meg a szervezési és munkaformákat.
- ⇒ Az eszközök megválasztásánál lényeges, hogy azok a felhasználás során a tanulásban /játékok fajtái, különböző képek, tárgyak stb./ segítsék és serkentsék a gyermekek érdeklődését, aktivitását, gondolkodását a különböző feladatokban rejlő problémák felismerését, megoldását.
- ⇒ A tevékenységek végzése során tapasztalják meg, hogy együttműködve segíthetik egymást. Tanulás közben munkálkodjanak együtt társaikkal.

Fejlesztés módszere

- ⇒ Egyénre szabott, differenciált fejlesztés a csoport keretein belül.
- ⇒ Az óvodapedagógusok maguk döntenek el, milyen szervezeti formát alkalmaznak, hogy adott esetben kötetlen kezdeményezés, vagy kötött foglalkozás keretein belül kívánják elképzeléseiket megvalósítani.
- ⇒ A fejlesztés, a foglalkozás formáját a gyermekek fejlettségi szintje határozza meg.
- ⇒ A gyermekek önállóan, spontán szerzett tapasztalatai nagyon jó kiindulópontot jelentenek az óvodapedagógus számára a tudatos, irányított tapasztalás megszervezéséhez.
- ⇒ A világban eligazodni készülő gyermek felkészítése az életre, feltételezi, olyan szituációk megélését, ahol szabadon alkothat, dönthet, gondolkodhat, cselekedhet.
A lényeg mindig az legyen, hogy cselekvés közben, cselekvések sorozatában való aktív közreműködéssel érzékeljen, tapasztaljon, tanuljon a gyermek és valódi, a környezetben meglévő problémával foglalkozzon.
- ⇒ A nevelőmunka, elemzése és értékelése az óvodapedagógus folyamatos feladata, az értékelés tapasztalatai adnak támpontokat a nevelőmunka tervezésének irányvonalairól.

2. A TERVEZÉS_DOKUMENTÁCIÓJA

2.1 Csoportnapló

A 20/2012.(VIII.31.) EMMI-rendelet 91.§.(1). Az óvodai csoportnapló az óvoda pedagógiai programja alapján a nevelőmunka tervezésének dokumentálására szolgál.

Az óvodai csoportnaplóban fel kell tüntetni az óvoda nevét, OM-azonosítóját és címét, a nevelési évet, a csoport megnevezését, a csoport óvodapedagógusait, a megnyitás és lezárás helyét és időpontját, az igazgató aláírását, papíralapú dokumentum esetén az óvodai körbélyegzők lenyomatát, a pedagógiai program nevét.

Az óvodai csoportnapló tartalmazza:

- ♦ a gyermekek nevét és óvodai jelét,
- ♦ a fiúk és lányok számának összesített adatait, ezen belül megadva a három év alatti, a három-négy éves, a négy-öt éves, az öt-hat éves, a hat-hét éves gyermekek számát, a sajátos nevelési igényű gyermekek számát, továbbá azon gyermekek számát, akik bölcsődések voltak,
- ♦ a nevelési évben tankötelessé váló gyermekek nevét,
- ♦ a napirendet, a napirend szerinti tevékenységek időtartamát és a tevékenységeket,
- ♦ a hetente ismétlődő közös tevékenységeket tartalmazó hetirendet napi bontásban,
- ♦ nevelési éven belüli időszakonként
 - a nevelési feladatokat,
 - a szervezési feladatokat,
 - a tervezett programokat és azok időpontjait,
 - a gyermekek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magában foglaló tevékenységek, foglalkozások keretében az óvoda pedagógiai programjában meghatározott tevékenységi formák tartalmi elemeit,
 - az értékeléseket,
- ♦ a hivatalos csoportlátogatásokat, a látogatás célját, időpontját, a látogató nevét és beosztását, a látogatás szempontrendszerét, az eredményt,
- ♦ a feljegyzést a csoport életéről.

2.2 Egyéni fejlesztési terv

A tanév során két alkalommal végeznek az óvodapedagógusok méréseket, amelyek alapul szolgálnak a gyermekek egyéni fejlesztési tervének elkészítéséhez.

Az egyéni fejlesztési tervet a tanév kettő félévére készítik az óvodapedagógusok.

A szülőtől az óvodapedagógus a mérés eredményéről tájékoztatja.

Kiscsoportban bemeneti, a nagycsoportban kimeneti mérést végez az óvodapedagógus.

Gyermek fejlődésének nyomon követése

Egyéni fejlődési lap.

A gyermekről rögzített részletes feljegyzéseket tartalmazza, amelyet május hónapban készít el az óvodapedagógus.

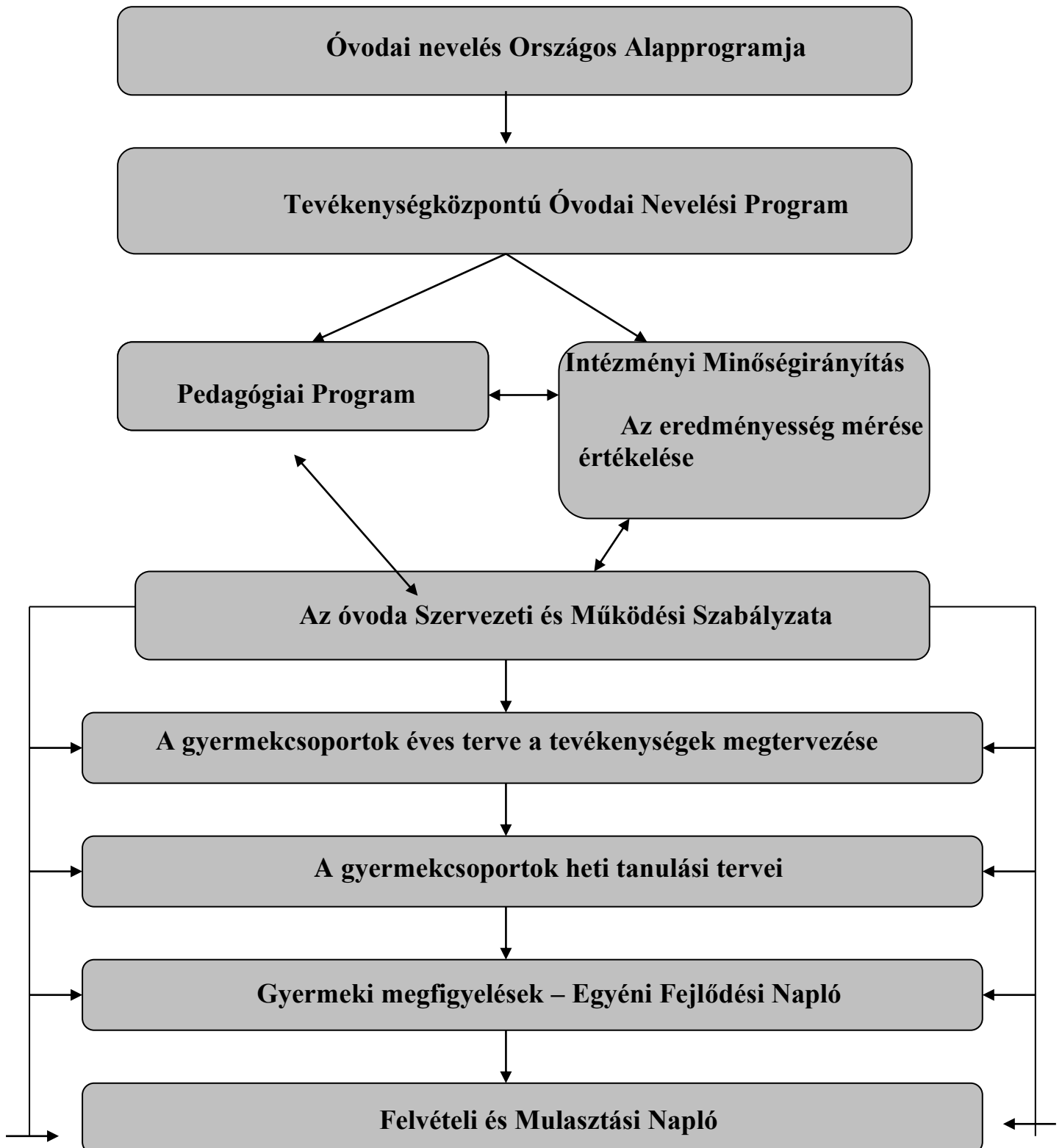
Az óvodapedagógus – a nevelőmunka dokumentálásával kapcsolatos feladatai:

⇒ Hetirend, napirend összeállítása.

⇒ Nevelés-tanulás tervezése, éves, háromhavi, heti.

- ⇒ Kiscsoportban beszoktatási terv elkészítése, valamint családlátogatások elvégzése a dokumentum elhelyezése a naplóban.
- ⇒ Egyéni fejlődési lapok vezetése a gyermekekről.
- ⇒ Nevelés-tanulás értékelése.
- ⇒ Belső ellenőrzések elvégzése dokumentálása.
- ⇒ Éves anyaggyűjtés dal, dalosjáték, mondókák, mese-vers, környezeti témák.

2.3. Az óvoda szakmai dokumentumainak kapcsolata és egymásra épülése

XVI. GYERMEKVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK AZ ÓVODÁBAN

*„Keresem minden gyermek titkát, és
kérdem, hogyan segíthetnék abban, hogy
önmaga lehessen.”*

(Janusz Korczak)

A gyermekvédelem minden óvodapedagógus és óvodai dolgozó munkaköri kötelessége a rábízott gyermekek védelmi, pedagógiai eszközökkel való segítése.

A gyermekvédelmi munka, védelem **minden** gyermekre kortól, nemtől, vallástól, származástól független odafigyelést, gondoskodást jelent.

Helyzetkép:

Az óvoda jellemzői /részletezve „helyzetkép” c. alatt/.

Célja:

- ♦ Az óvodába beíratott és járó gyermekek problémáinak korai felismerése, kezelése.
- ♦ A gyermek hátrányos helyzetének, veszélyeztetettség kialakulásának megakadályozása, de legalábbis csökkentése, hogy hátrányos helyzetbe tartósan ne kerüljön, vagy hátrányos helyzetükből ne válják veszélyeztetetté a gyermek.
- ♦ Problémás esetek folyamatos felmérése, gondos orvoslása, a gyermekvédelmi munkát segítő partnerkapcsolatok folyamatos ápolása, velük együttműködési rendszeresen.
- ♦ Az óvodai felsőrendszer aktuális működtetése – óvodán belül és kívül is a társ és segítő intézményekkel.

Feladata:

- ♦ A gyermeki, családi problémák felismerése, képviselése minden esetben.
- ♦ Nyilvántartás, statisztika készítése a megismerés után.
- ♦ A megfelelő segítő módok kiválasztása, alkalmazása.
- ♦ Szociális ellátások lehetőségének számbavétele/étkezési segély, egyéb segélyek.

Szülőkkel való rendszeres kapcsolattartás, tájékozódás a segítő szolgáltatások lehetőségéről.

- ♦ **Segítő külső szervekkel, szakemberekkel, az eddig kialakított aktív együttműködés, kapcsolattartás folytatása.**
- ♦ Szükség esetén írásos jelzés a Gyermekjóléti Szolgálathoz, Gyámhivatalhoz, Nevelési Tanácsadó, jegyző bevonása a probléma megoldásában.

Nyilvántartás és statisztika szempontjából az egész óvodára

Az évenkénti felmérés szempontjai:

Az óvodába beírt gyermekek száma, ebből

- nagycsaládos,
- gyermekét egyedül nevelő,
- csonka családban nevelkedik,
- állami gondozott,
- rendszeres gyermekvédelmi támogatást kap.
- HH, HHH
- SNI
- BTMN

Veszélyeztetett helyzet: olyan – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

Hátrányos helyzetű gyermekeknél a szükségletek kielégítése korlátozott valamilyen mértékben, de fejlődése nem veszélyeztetett.

Az igazgató feladata a Kt.54.§.(1). alapján *a gyermekek mindenek felett álló érdekeinek érvényesítése és az érvényesülés ellenőrzése.*

Egységes nevelőtestületi szemlélet kialakítása, tanácsadással, megbeszéléssel, helyzetelemzéssel, friss információ áramlás biztosításával.

- ♦ A gyermekvédelmi felelős a lehetőségekhez mérten továbbképzéseken való részvételének biztosítása!
- ♦ Etikai szabályok betartása, illetve a gyermekek jogainak szem előtt tartása, a gyermeki jogok, kötelességek gyakorlásával kapcsolatos rendelkezésekkel megfelelően.
- ♦ A gyermek joga, hogy a nevelési intézményben, biztonságban és egészséges környezetben neveljék, oktassák, óvodai életrendjét /pihenőidőt, testmozgást, étkezési lehetőségét/ életkorának és fejlettségének megfelelő kialakítása, illetve ennek gyakorlati megvalósításának folyamatos figyelemmel kísérése.
- ♦ Az óvodának gondoskodni kell a rábízott gyermekek felügyeletéről, a nevelés, oktatás egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtéséről. A gyermekbaleseteket előidéző okok feltárásáról és megszüntetéséről az egész óvodára kiterjesztett minőségbiztosítási ellenőrzés, előírás javaslattétele alapján.
- ♦ A gyermekek rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezése, ennek keretében különösen, hogy az óvodába járó gyermekek közül a tanköteles korúak évente legalább egyszer fogászati, szemészeti vizsgálaton vegyenek részt.
- ♦ A gyermekvédelmi felelős beszámoltatása.

Óvodapedagógusok feladata:

- ⇒ Biztosítani a gyermekeket megillető jogok érvényesülését óvodán belül.
- ⇒ Gyermekek viszonylatában: még – a napi érték közvetítés, korrigáló, családi nevelést pótló, helyettesítő nevelés, beszélgetés, szeretetnyújtás.

- ⇒ Egészséges életmód tevékenységeinek, szokássá alakítása – egészségmegőrző programok szervezése a levegőztetéssel, sétákkal, heti gyümölcsnap szervezésével.
- ⇒ Megfigyelés, jelzés, szükség esetén, óvodán belül.
- ⇒ A gyermek személyiségfejlesztésére – hátrányok csökkentése, esélyegyenlőség biztosítása, iskolai életre alkalmassá tétele egyéni ütemterv kidolgozása – felzárkóztatás, vagy tehetséggondozás céljából.
- ⇒ Megfelelő mérési, értékelési eszközök, módszerek, eljárások kidolgozása, ezek, valamint a felső rendszer rendszeres működtetése.
- ⇒ Szülőkkel kapcsolatosan:
 - ⇒ Családlátogatás, szülői értekezletek, fogadó órák, nyílt napok szervezése továbbra is.
 - ⇒ Eseményekről tájékoztatás szóban, írásban, faliújságon, meghívóval.
 - ⇒ Szülők bevonása programokba, - kirándulás – munkadélután, gyermeknap, farsang megrendezése, szervezése.
 - ⇒ Prevenció minden gyermekre történő kiterjesztése.

Gyermekvédelmi felelős feladata:

- ⇒ A nevelési év elején megtervezi a gyermekvédelmi munkaprogramját az adott évre.
- ⇒ Írásos munkatervkészítés egész évre. Beszámol a megtett intézkedésekről.
- ⇒ Faliújságon keresztül tájékoztatja a szülőket gyermekvédelmi tevékenységéről, fogadó órájáról.
- ⇒ A csoportokban dolgozó óvodapedagógusokkal rendszeres együttműködés, szükség esetén közös családlátogatás, fogadó óra. Szükség esetén tanácsadás.
- ⇒ Folyamatos tájékozódás a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatok sikeresebb végzése céljából, jogszabályok ismerete. Továbbképzésen, konferencián való részvétel.
- ⇒ Társ és segítő intézményekkel való aktív kapcsolattartás, jogszabályok változásának követése.
- ⇒ Gyermekvédelmi támogatásban részesülő gyermekek nyilvántartása – havi étkezési jelentés készítése az ön kormányzat felé benyújtása.

Munkánk értékelésének szempontjai

- ◆ Az év elején felmért – felvett statisztika szerint arányok változása.
- ◆ Egy nevelési év végén összegezni, mit tettek az óvodapedagógusok gyermekvédelmi felelős, igazgató az előforduló problémás esetek megoldására, javítására, esetenként csökkentésére.
- ◆ Azon okok feltárása, amely túlnő az óvoda lehetőségein – tudjuk – de nem tudunk segíteni.

Gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Cél:

- ⇒ Megfelelő minőségű és időtartamú óvodai nevelés biztosítása a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű (továbbiakban: HH/HHH) gyermekek részére.
- ⇒ Az intézményen belül a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének érvényesítése.
- ⇒ A gyermekek differenciált fejlesztése egyéni képességeik figyelembe vételével.
- ⇒ Gyermekközpontú, családorientált szemlélet kialakítása.

Feladat:

- ⇒ A HH/HHH gyermekek beóvodázásával biztosítani az esélyegyenlőséget.
- ⇒ A HH/HHH gyermekek egyenlő elosztásával biztosítani intézményi- és csoport szinten a szegregációmentességet.
- ⇒ Egyéni, differenciált készség- és képességfejlesztés, egyénre tervezetten, a gyermek fejlődését folyamatosan nyomon követve.
- ⇒ Hatékony együttműködés kialakítása a szülőkkel, valamint az óvodán kívüli szervezetekkel.

Szervezési feladatok:

- ◆ HHH gyermekek óvodai beíratásának támogatása Az igazolatlan hiányzások minimalizálása.
- ◆ Szülők munkába állását lehetővé tevő nyitva tartás kialakítása.

Tárgyi feltételek:

- ◆ A tárgyi feltételek biztosítása az eszköznorma előírásai szerint történik.
 - egyéni fejlesztéshez, képességfejlesztő játékok, mozgásfejlesztést segítő eszközök.

Pedagógiai munkánk kiemelt területei:

- ◆ Az óvodába lépéskor komplex állapotfelmérés készítése családlátogatás alkalmával.

Egészséges életmódra nevelés:

- ◆ egészségtudat kialakítása,
- ◆ táplálkozási szokások alakítása,
- ◆ mozgásra nevelés.

Érzelmi, erkölcsi, közösségi nevelés

- ◆ az intézményes nevelésbe való illeszkedés elősegítése
- ◆ bizalom, elfogadás-, együttműködés érvényesítése.

Kommunikációs nevelés

- ◆ szókincs-nyelvi kifejezőkészség-, beszédértés-, beszédészlelés fejlesztése.

Társadalmi érzékenység tudatos fejlesztése:

Korszerű óvodapedagógiai módszerek alkalmazása.

- ◆ környezettudatos magatartás alakítása pozitív minta alapján,
- ◆ differenciálás,

- ♦ kooperatív tanulási technikák,
- ♦ egyéni fejlesztés,
- ♦ szülőkkel való megújuló partneri kapcsolatok.

Gyermekvédelemmel, az egészségügyi ellátással, szociális segítségnyújtással kapcsolatos feladatok:

- ♦ egészségügyi szűrővizsgálatok (a gyermekek testi fejlődésének nyomon követése, regisztrálása, szakorvosi vizsgálatok, /fogászat, szemészet, ortopédia/) kezdeményezése, megszervezése.
- ♦ gyermekorvosi, védőnői tanácsadás (a szülők számára az együttműködő partnerekkel közös programok).
- ♦ gyermekjóléti szolgáltatások kezdeményezése (ruhák, játékok, könyvek gyűjtése, adományozása, kölcsönzése, kirándulásokon való részvétel és rendezvények látogatásának biztosítása).
- ♦ szociális ellátó rendszerrel való aktív együttműködés (a rászorulóknak segítése a természetbeni és pénzügyi juttatáshoz./

Sikerkritérium a gyermekvédelem területén

- ♦ A gyermek a legnagyobb érték, ezért úgy kell eljárni minden pedagógusnak, szülőnek, hogy a gyermek egészséges fejlődését minden tevékenység során maximálisan segítse tudása és legjobb képessége szerint.
- ♦ Szem előtt kell tartani, hogy a gyermekvédelem nem más, mint a speciális feladatok jó érzékkel történő kezelése, hiszen a gyermekek védelme minden felnőtt kötelessége.

XVII. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI

„A leggazdagabb családi nevelés sem adhatja meg, amit az óvodapedagógus nyújt: az emberi közösségbe való beilleszkedést...

A magyar élet számtalan visszássága egyenesen a közösségi nevelés hiányából ered.

A magyar gyermek későn, vagy sohasem tanulja meg, hogy nem magunkért élünk, hanem egymásért.”

(Kodály Zoltán)

A gyermekek elemi szinten érzékelik a különféle kapcsolatokat, kapcsolatrendszereket és ezeknek óvodán belül nagy jelentőségük van.

A nevelőtársak közötti, a gyermekcsoportok közötti és gyermekcsoportokon belüli kapcsolatokban a közösségi érzések széles skáláját tapasztalhatják meg a gyermekek.

A kapcsolatok alakításában az óvodapedagógusnak meghatározott szerepe van.

Intézményünkben a pedagógiai programmal összhangban, a vezetés irányításával rendszeresen és szükségyszerűen megtörténik a külső partnerek azonosítása, köztük a kulcsfontosságú partnerek kijelölése. A külső partnerek köre ismert az intézmény munkavállalói számára.

Az intézmény a helyben szokásos módon tájékoztatja külső partnereit (az információátadás szóbeli, digitális vagy papíralapú). Az intézmény az azonosított partnerekkel kapcsolatos tevékenységekről tartalomleírással is rendelkezik.

1. A szülő a gyermek a pedagógus együttműködése

Mindannyiunk feladata a harmonikus, tartalmas, boldog gyermekkor kialakítása, megteremtése, biztosítása. Ennek elengedhetetlen feltétele, hogy jó kapcsolatot alakítsunk ki egymás között és a társadalmi környezetünkkel.

A gyermekek fejlődéséhez elengedhetetlennek tartjuk az érzelmi biztonság megteremtését, amelyet elsősorban a családnak kell megadni, de nyilván az óvodának kötelessége azt folytatni, kiegészíteni.

E felelősségteljes feladatnak csak a szülővel együtt tudunk megfelelni, hiszen mindenkor a felnőtt generáció felelőssége, hogy mit ad át, milyen módszerekkel, hogy attól valóban fejlődjék, és egyre fejlettebb legyen a felnövekvő nemzedék. A gyermekek életvitelét a családok szokásrendszere határozza meg, ezért fontosnak tartjuk, hogy megismerjük azt, illetve törekszünk az óvodai szokásrendszer megismertetésére, hogy a kettőt összehangolva, közösen együttműködve fejlesszük a gyermekeket.

Nyitottak vagyunk a családok problémái iránt, lehetőségeinkhez mérten mindenben partnerként segítünk, a jó kapcsolat kialakításában kezdeményezők vagyunk, de mi is elvárjuk az őszinte, segítőkész együttműködést.

A család és az óvoda jó kapcsolatának kialakítása során első lépés, hogy az óvoda elfogadja a családok anyagi lehetőségeinek kulturáltságának, emberi kapcsolatainak nevelési elképzeléseinek különbözőségeit.

Ebben a munkában csak akkor lehetünk eredményesek, ha megismerjük partnereink igényeit-, elégedettségét- és elégedetlenségét. Partnerközpontú működésünknek alapvető feltétele, hogy a szülővel, gyermekkel, mint közvetlen partnerekkel megfelelő kapcsolatot alakítsunk ki.

Az együttműködés egy folyamat, amelyet nem csak időszakos cselekvések sorozatának tekintünk. Pontosán kell tudnunk, hogy mit várunk el egymástól, amelynek alapja a rendszeres vélemény feltárás, ami a minőségbiztosítás megvalósításának egyik fontos alappillére.

A családdal történő együttműködést segíti a Szülői Szervezet amely, képviseli a szülők, a gyermekek, és az óvoda érdekeit.

Az óvoda Szülői Szervezete az éves munkaterv alapján végzi munkáját.

Az együttműködés célja

- ⇒ A szülő, gyermek, pedagógus hatékony együttműködése.
- ⇒ Az óvoda és családok egymás iránti tiszteletének, bizalmának erősítése.
- ⇒ Kölcsönös segítségnyújtás, a pedagógiai együttműködési formák, lehetőségek feltárása.
- ⇒ A gyermekén keresztül pozitív hatás gyakorlása a szülőkre.

Az együttműködés feladatai

- ⇒ Az óvoda alapelveinek, céljainak, feladatainak összehangolása az együttműködés érdekében.
- ⇒ A családok életében azon pontok megkeresése, amelyen keresztül a gyermekek mélyebb megismeréséhez, megértéséhez vezet az út.
- ⇒ A hagyományos együttműködési formák felülvizsgálata, a jól működők továbbfejlesztése, a kevésbé jól működő formák elhagyása.
- ⇒ A gyermek személyiségének fejlesztéséhez kitűzött alapelvek, célok, feladatok egységes értelmezése és megvalósítása.
- ⇒ Konkrét feladatok meghatározása az eredményes együttműködés érdekében.
- ⇒ Az együttműködés koordinátorainak (felelőseinek) megválasztása, rögzítése.
- ⇒ Együttműködési tartalmak meghatározása.
- ⇒ A partneri igények, elégedettség- és elégedetlenség mérési módjának meghatározása.
- ⇒ A gyermeki, szülői és pedagógus jogok és kötelezettségek megismertetése.

Az együttműködés formái

A szülőkkel történő együttműködés már az óvodába lépés előtt megkezdődik, hiszen az egyre csökkenő gyermek létszám és az a szemlélet, hogy az óvodai nevelés, szolgáltatás, feltételezi a menedzser szemléletű hozzáállást az óvoda részéről.

Az óvoda-család együttműködése során hangsúlyt helyezünk az alábbiakra:

- ⇒ Az **inkluzív nevelés értékeinek** indirekt közvetítése mellett a direkter módszerek alkalmazására.
- ⇒ A családon belüli arányos munkamegosztás működtetése érdekében a gyermek szabad választási lehetőségének biztosítására.
- ⇒ Hangsúlyozzuk, hogy az **iskolára való előkészítés** az óvodában nem külön feladat, foglalkozás, hanem a gyermeki személyiséget kibontakoztató három-négy éves nevelési folyamat eredménye. Az iskolai beilleszkedés közvetett segítségével az óvoda kiegészíti a családi nevelést.
- ⇒ A **környezettudatos magatartás kialakítására** közös tevékenységekkel (pl. komposztálás...)
- ⇒ A **gyermek fejlődésének folyamatos nyomon követésére**, a fejlődésről történő szülői tájékoztatásra.

Az együttműködés várható eredménye

- ✓ Megteremtődnek azok az együttműködési formák, melyekkel közösen segítik a szülők és az óvoda a gyermekek személyiségfejlesztését, képességeik kibontakoztatását.
- ✓ Az óvoda a szülőkkel együtt, azonos célokkal, követelményekkel biztosítja a gyermekek fejlődéséhez a legoptimálisabb környezetet.
- ✓ A szülők naprakész információhoz juthatnak gyermekeik fejlettségéről.

Óvoda és a család kapcsolattartási formái:

Napi találkozások

Célja: Az óvoda és család együttműködésének kiépítése, ápolása.

Aktuális problémák megbeszélése, olyan időpontban, amely nem zavarja az óvodapedagógus hatékony munkavégzését.

A szülők, és az óvodapedagógusok között a nevelési feladatok összehangolására lehetőség nyílik az alábbi esetben.

- Nyílt napokon, játszódélelőttökön
- Nyilvános ünnepélyek
 1. **Szüreti mulatság**
 2. **Márton napi ludas felvonulás**
 3. **Adventi kézműves délután**
 4. **Anyák napja**
 5. **Nagycsoportosok évváró és ballagási műsora**

Célja: Az óvodai és a családi nevelések összehangolása a gyermeknevelés alapvető kérdéseiben.

Itt **feladatunk**, emelni a szülők pedagógiai kultúráját az óvoda és a családi nevelés egységének megteremtése érdekében.

6. Fogadóórák

Célja: Egy-egy gyermek óvodai és családi nevelése folyamán felmerülő kérdések megvitatása.

Óvodánkban meghatározott időpontja nincs a fogadóóráknak. A szülő és az óvodapedagógus előzetesen egyeztetett egy közös időpontot, amely nem zavarhatja az óvodai nevelést.

7. Családlátogatások

Célja: A gyermek a családi környezetének közvetlen megismerése, a gyermekkel való személyes kapcsolat elmélyítése.

A szülők tájékoztatása a gyermekük magatartásáról, fejlődéséről. Pedagógiai tanács, tapasztalatcsere. A 3-4 év során egy alkalommal látogatunk el családokhoz.

A nevelési év októberi hónapjában a délelőtti és délutáni óvodapedagógus a szülővel való egyeztetés után ellátogatnak a gyermekek családjához és ott egy kérdéssort tartalmazó kérdőívet töltenek ki a gyermekek otthoni és óvodán kívüli életével kapcsolatban.

Óvoda faliújsága

Az óvodában elhelyezett faliújság időben tájékoztatja a szülőket az óvoda életével kapcsolatos információkról, óvodai tényekről, hírekről.

2. Az óvoda és iskola

A kölcsönös érdeklődés, tisztelet és a gyermekek megismerése alapján hangoljuk össze nevelési törekvéseinket. Tájékoztatásunk a gyermek fejlődéséről, egyéni fejlődési üteméről, az egyéni bánásmód alkalmazásának tapasztalatairól és az esetleges alkalmazkodási nehézségekről az átmenet megkönnyítése érdekében személyes beszélgetés keretében történik.

Lehetőséget adunk a tanítóknak az óvoda napi- és heti rendjének, az egészséges életmód, és közösségi élet szokásainak, hagyományainknak, nevelési eszközöknek, módszereknek megismerésére.

Az óvodánkba ellátogató pedagógusok természetes élethelyzetükben figyelhetik meg a gyermekeket.

Az iskolába menő gyermekekkel ellátogatunk az iskolába. A vonzó, pozitív élmények az iskolába lépés örömteli várását eredményezik. Gyermekeink iskolai beilleszkedését is figyelemmel kísérjük. A hasznosítható tapasztalatokat beépítjük munkánkba.

3. Az óvoda és fenntartója

Lehetőséget adunk az óvodai életbe való betekintésre. Folyamatos és rendszeres az együttműködés, ez segíti az óvoda szakmai presztízsének elismerését is.

Értekezleteinkre, rendezvényeinkre, ünnepségeinkre meghívjuk őket. A nyugodt, zavartalan működés feltételeit biztosítják az éves költségvetésben.

Az intézmény vezetése a jogszabályban előírt módon eleget tesz tájékoztatási kötelezettségeinek. (beszámoló írásban, vagy a felkérésnek megfelelő módon)

Önkormányzat intézkedési tervében fogalmazza meg az intézményről való gondoskodását. Az ÖMIP - ben pedig meghatározza az elvárásait, ezekkel kapcsolatos feladatait a szakmai törvényességi, pénzügyi ellenőrzések rendjét.

Biztosítja a teljes körű óvodai nevelési ellátást, a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek három éves kortól történő folyamatos egész napos ingyenes óvodai nevelését.

A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelését a fejlődésben lemaradt gyermekek közösségen belüli, ill. egyéni fejlesztését. A kötelező felszerelések és eszközök beszerzését célzó ütemterv végrehajtását.

A partnerközpontú szemléletet szem előtt tartva nevelőközösségünk elkötelezi magát arra, hogy a fenntartó igényei szerint aktívan részt vállal annak közösségi tevékenységében. Részt vesz minden olyan szervezésében, ami a falu érdekeit szolgálja és intézményünk gyermekközössége akár közvetve is profitálhat belőle.

4. Óvoda és más intézmények

Az óvoda kapcsolatot tart azokkal a z intézményekkel, amely az óvodába lépés előtt (bölcsőde, egyéb szociális intézmények) az óvodai élet során és alatt (Gyermekjóléti Szolgálatok, egészségügyi, illetve közművelődési intézmények) és az óvodai élet után (iskolák) meghatározó szerepet töltenek be a gyermekek életében.

A kapcsolattartás formáiban, módszereiben és fenntartásában az óvoda nyitott és kezdeményező.

Az óvoda és az egészségügyi szakember (orvos-védőnő):

Feladata a rendszeres egészségügyi ellátás megszervezésének, működtetésének segítése. A testi fejlődésben való lemaradás, betegségek felismerése, éves egészségügyi vizsgálatok keretében történik. A talált betegségek korrigálására gyógyítására szakorvoshoz történő irányítással folytatódik.

Az először óvodába kerülőket a bekerülés előtt megvizsgálja és erről igazolást ad a gyermekorvos.

A védőnő tisztasági vizsgálatokat végez. Fejtetvesség esetén felvilágosítja a szülőket a teendőkről és kiállítja az igazolást.

Együtműködés a Gyermekjóléti szolgálattal:

Az óvoda jelzőrendszerként működik a gyermekjóléti szolgálat felé. Segítséget kér a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek folyamatos feltérképezésére. Együtműködik a gyermekek-, családok életkörülményeinek javításában, a hátrányok minimalizálásában, az újratermelődésnek a megakadályozásában. Javaslatot tesz segélyezésre, rendszeres gyermekvédelmi támogatások elbírálásában közreműködik. Segíti az egyéni és családterápia megvalósítását. Tanácsot ad konkrét életviteli problémák megoldására, folyamatos konzultációk formájában.

Szülői értekezleteken, fórumokon, programokon tájékoztatót tart gyermekvédelmi kérdésekről (pl. szülői jogok, kötelességek, gyermeki jogok stb....). A gyermekjóléti szolgálat vezetője rendszeresen figyelemmel kíséri a gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályi változásokat és ezekre felhívja az igazgató és a pedagógusok figyelmét.

Az Egységes Pedagógiai Szakszolgálattal való együtműködés:

Az óvodapedagógusok a beilleszkedési-, magatartási-, tanulási nehézséggel küszködő gyermekeket a szakszolgálathoz irányítják. Vizsgálatuk elvégzése után együtműködik a terápiás kezelésben. A fejlesztő óvodapedagógus az egyéni fejlesztés keretében programot dolgoz ki minden egyes arra rászoruló kisgyermek fejlesztésére. A fejlesztő programot egyeztet a szakszolgálat szakembereivel. Időszakonként kontrollvizsgálatot tartanak. Az iskolaérettséget vitás helyzetben megállapítja, erről szakvéleményt állít ki. Az iskolaérettségi tesztek eredményét az intézmény folyamatosan nyomon követi, elemzi, szükség esetén korrekciót hajt végre. A törvény értelmében 2 gyereknek számító gyermekekről a szakvéleményt kiállítja.

Együtműködés a Hétszínvirág Általános Iskolával: EGYMI

A Hétszínvirág Általános Iskolával többcélú kapcsolat kialakítása törekszünk.

Egyrészt módszertani segítséget és tanácsokat kapunk az integráció zökkenőmentes bevezetését illetően, másrészt közös pályázatainkkal ugyancsak intézményünk szakmai munkájának a minőségét, módszertani kultúránk folyamatos felfrissítését segítjük elő. Az együtműködés koordinátora a vezető, aki napi kapcsolatot tart partner intézmény megbízott koordinátorával.

Az esetlegesen SNI-s gyermekek megjelenésével az intézmény látja el óvodánkban a rászoruló gyermekek fejlesztését.

Együtműködés lehetősége külhoni magyar óvodával

A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külhoni magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és – lehetőségei szerint – szakmai kapcsolatot tart fenn.

XVIII. PEDAGÓGIAI MUNKA ELLENŐRZÉSE, ÉRTÉKELÉSE

ÖNÉRTÉKELÉS rendszerét az **INTÉZMÉNYI ÖNÉRTÉKELÉSI Programunkban** dolgoztuk ki, a KÜLSŐ elvárásoknak megfelelően.

Ellenőrzés során azt nézzük meg, hogy a helyi nevelési programban leírtak hogyan valósulnak meg a mindennapi nevelőmunka során. Az intézmény a nevelési és tanulási eredményességről vonatkozó információk alapján felülvizsgálja a pedagógiai programját, a foglalkozási terveket, valamint a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében a fejlesztési terveket.

A vezetői teendők között fontos szerepet tölt be az ellenőrzés.

Az a vezető, aki komolyan veszi, a pedagógiai feladatokat mindig tud előre lépni, lépést tartani a pedagógia legújabb törekvéseivel, ellenőrző, elemző, értékelő munkája révén segíti a szervezeti kultúra fejlesztését.

Az óvoda fő feladata a minél hatékonyabb szintű nevelés, fejlesztés, valamint a problémák megoldására alkalmas módszerek, jó gyakorlatok gyűjtése, segítő belső (ötletek, egyéni erősségek) és külső erőforrások (például pályázati lehetőségek) és szakmai támogatások feltérképezése és bevonása természetes gyakorlata az intézményünknek. A vezető egyedül felel az óvoda működtetéséért, működéséért, a működőképesség biztosításáért. Menedzselési célja, hogy az óvodát minél hatékonyabban jelenítse meg. A megfelelő információk az óvoda fejlesztéséhez, szakszerű működtetéséhez, önfejlesztés és önképzés nélkül elképzelhetetlen.

Ellenőrzési és értékelési rendszerünk

Óvodánk írásos dokumentumai

- Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja
- Módosított pedagógiai program
- Az óvoda éves terve
- Aktuális szervezési feladatok tervezése
- A helyi program aktuális kiemelt feladatai
- Teljesítményértékelés

A gyermekcsoport nevelési tevékenységi programja

- Éves terv
- Csoportnapló

Egyéni fejlesztés dokumentuma

- Személyiségnapló

Felvételi mulasztási napló (pontos naprakész adatkezelés és nyilvántartás)

A pedagógiai munka belső ellenőrzése

A belső ellenőrzés legfontosabb feladata az óvodában folyó pedagógiai tevékenység hatékonyságának mérése. A pedagógiai munka belső ellenőrzése az óvoda valamennyi pedagógiai tevékenységére kiterjed. A pedagógiai munka belső ellenőrzésének célja az esetlegesen előforduló hibák mielőbbi feltárása, majd a feltárást követő helyes gyakorlat megteremtése.

Az ellenőrzés célja másrészt a pedagógiai munka hatékonyságának fokozása.

Az ellenőrzési tervet az igazgató készíti el.

Az ellenőrzési terv tartalmazza az ellenőrzés területét, módszerét és ütemezését.

Az ellenőrzési tervet az óvodában nyilvánosságra kell hozni (az éves munkaterv része).

Az ellenőrzési tervben nem szereplő rendkívüli ellenőrzésről az igazgató dönt.

Rendkívüli ellenőrzést kezdeményezhet:

- az intézmény igazgatója

A pedagógiai gyakorlat ellenőrzésének szintjei

- a gyermekek fejlettségének értékelése
- az óvodapedagógus pedagógiai tevékenységének értékelése

A gyermekcsoport fejlettségének értékelése az egyéni megfigyelések eredményeinek és az egyéni munkák áttekintése után történik. Mivel a gyermekek megfigyelési adatait folyamatosan gyűjtjük az óvodai évek alatt, ezért az összehasonlítás azonnali eredményt mutat.

Az óvodai nevelés átfogó komplex folyamatában kiemelt jelentőségű a gyermekek iskolakészültsége, a nagycsoportos korú gyermekek fokozottabb ellenőrzése, értékelése.

A gyermekeink fejlődésének ellenőrzése, értékelése:

Pedagógiai munkánk tervezésében fontosnak tartjuk az egyéni, differenciált nevelési fejlesztési eljárásokat, amelyek segítik a nevelési folyamatok egymásra épülését, és biztosítják a rugalmas, gyermekekhez való igazodást.

A csoport nevelési- fejlesztési programja a gyermekek érési üteméhez, igényeihez, életteréhez igazodik, a feladatok, tevékenységek egymásra épülnek. A tervezett tevékenységek rugalmasan változtathatók az aktualitásnak, a gyermekek igényeinek, a napi élethelyzeteknek megfelelően.

A gyermekek optimálisan fejlődjenek önmagukhoz képest.

A gyermekeket folyamatosan figyeljük, követjük fejlődési ütemüket, jelezzük a lemaradásokat és az egyénhez kötődő feladatokat. A szülőket félévente tájékoztatjuk a gyermek fejlettségének eredményeiről.

Az egyéni fejlődés dokumentuma

Személyiséglap

A gyermekek megfigyelésének szempontjai alapján vezetett egyéni fejlődési dokumentumot folyamatosan ellenőrizzük.

Felhasznált irodalom

- Az 1993.évi LXXIX törvény a Köznevelésről. OKKER Oktatási Iroda
- Bp.1996. Az 1996-ban elfogadott és a 2009-ben módosított Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja.
- Az igazgatók kézikönyve I-IV.OKKER Oktatási Iroda Bp.
- B. Méhes Vera: Az óvodapedagógus és az óvodai játék
Tankönyvkiadó. Budapest 1982.
- Dankó Ervinné dr: Az óvodai irodalmi nevelés kérdései korunkban.
Bp. Dinasztia Kiadó 1993.
- Dr Füle Sándor: A pedagógiai programok készítése. OKKER Oktatási Iroda Bp. 1977.
- Dr Tótszölösiné Varga Tünde: Mozgásfejlesztés az óvodában FER-Co Kft.Bp. 1994.
- Falvay Károly: Ritmikus mozgás, ének, játék. OPI 1990.
- Forrai Katalin: Ének-zene az óvodában Bp.1977.
- Gaál Sándorné - Kunos Andrásné: Testnevelési játékok anyaga és tervezése az óvodában,
- Kompetencia alapú óvodai programcsomag
- Kondacs Mihályné - Podmaniczky Mária: Vizuális nevelés az óvodában
Bp. Calibra Kiadó, 1993.
- Kovács György - Bakos Éva: Játék az óvodában
Debrecen, 1995.
- Mérei Ferenc – V. Binét Ágnes: Gyermeklélektan. Gondolat Bp.1985.
- Nagy Jenőné: Programkészítés, de hogyan? NAT-TAN sorozat OKKER Oktatási Iroda
- Nagy Jenőné: Óvodai nevelés a művészet eszközeivel. Szolnok 1997.
- Nagy Jenőné: Csak tiszta forrásból
Szolnok 1996.
- Nagy József: Mi lesz veled óvoda?, Játék vagy eliskolásítás? Óvodai Nevelés 1985.
- Nagy József: PREFER. Akadémiai Kiadó Bp.. 1986.
- Nagy Béláné: Táncos játékok az óvodában. Óvodapedagógusk Modern Kiskönyvtára1992.

- Óvodások egészséges életmódra nevelés I-II. OEI TIT Természettudományi
Stúdió Bp. 1981.

- Pedagógiai kislexikon I-IV. Akadémiai Kiadó
- Porkolábné Balogh Katalin: Kudarcc nélkül az iskolában. Alex-tipó 1993.
- Porkolábné Dr. Balogh Katalin, Dr. Páli Judit Éva, Szaitzné Gregorist Anna: Komplex prevenciós óvodai program 1996.
- Rita L. Atkinson: Pszichológia. Osiris Bp. 1997.
- Törzsök Béla: Zenehallgatás az óvodában. Bp. Zeneműkiadó 1982
- Zöld Óvoda program

A Tapsony Községi Önkormányzat Óvodája, Pedagógiai Programját a fenntartó..... dátummal jóváhagyta.

.....

Fábos István
Tapsony Község Polgármestere

EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

Tapsony Községi Önkormányzat Óvodája

8718 Tapsony Zrínyi u.2

Intézmény OM - azonosítója:	Igazgató: Aláírás
Elfogadta: <i>Nevelőtestület nevében névaláírás</i>	Véleménynyilvánítók: <i>Szülői közösség nevében névaláírás</i>
Egyetértését kinyilvánító:	

Tapsony Községi Önkormányzat Óvodája

8718 Tapsony

Zrínyi utca 2

Tel.: 06-30/ 984-1802

Zexné Németh Andrea

Igazgató

Az egészségfejlesztési program az alábbi jogszabályok felhasználásával készült:

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény

1. BEVEZETÉS

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja az óvodai nevelés alapvető feladatának a gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítését jelöli meg. Ezeknek a szükségleteknek kielégítése biztosíthatja a kisgyermek egészséges fejlődését. Az egészségvédő potenciál fejlesztése megköveteli, hogy az óvodai nevelés segítse az egészséges életvitel iránti igény kifejlődését, az egészséges életmód választását, az egészséget károsító magatartások visszaszorítását.

Az egészség védelme és karbantartása tanítható, fejleszhető. Óvodáskorban az egészségre nevelésnek az élet további szakaszaira is kiható jelentősége van, melynek sajátos jellemzői az óvodáskorú gyermekek életkori sajátosságaira vezethetők vissza.

A program elkészítésének célja az, hogy az intézmény használói köréhez, a helyi adottságokhoz igazodva megfogalmazzuk a korszerű egészségnevelés céljait és feladatait, mely iránt mindannyian elkötelezettek vagyunk és felelősséggel vállaljuk.

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

A nevelési intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a nevelési-oktatási intézményben végzett tevékenységet, a pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermekek és a szülő részvételét a nevelési-oktatási intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek egészségi állapotának

kedvező irányú változását idézze elő.

A mindennapos működés során kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek, egészségéhez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra.

Feladataink az egészségnevelés területén, hogy kialakítsuk az egészséges életvitel iránti igényt, egészséges életstílusokkal és életmodellekkel ismertessük meg a gyermekeket, gondozzuk lelki (érzelmi, akarat, értelmi) képességeiket és az embertársakkal kapcsolatos szociális együttműködési készséget kialakítsuk. Az egészség e három jellemzője, megbonthatatlanul egybefonódik a kiegyensúlyozott, harmonikus személyiségfejlesztés feladatával.

Az óvodai egészségnevelési feladatainkat két részre oszthatjuk- egészségfejlesztés (promóció) és megelőzés (prevenció), melyek azonban elválaszthatatlanok és az óvodai nevelés valamennyi szakaszára vonatkoznak.

A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok az alábbi területekre terjednek ki:

- a) az egészséges táplálkozás,*
- b) a mindennapi mozgás, testmozgás,*
- c) a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,*
- d) a bántalmazás megelőzése,*
- e) a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,*
- f) a személyi és környezeti higiéné*

A teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a gyermekek biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, beilleszthető a nevelési-oktatási intézményben megvalósuló átfogó prevenció programokba.

Testi és lelki egészség

Az óvodára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében. Minden tevékenységével szolgálnia kell a gyermekek egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével az óvoda segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek egészségi állapotát javítják. Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésre és a harmonikus élet értéként való tiszteletére is nevel. A pedagógusok készítsék fel a gyerekeket arra, hogy önálló, felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani.

Alapelvek, célok

A környezet és az egészség egymástól el nem választható fogalmak. A természet- környezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életről sem, mivel az ember a természet része. Az általa okozott természeti -, környezeti szennyezések károsan hatnak vissza a saját szervezete működésére. Ennek szellemében kívánjuk nevelni a ránk bízott gyermekeket, és programunkkal a szülők és környék lakóinak környezet-és egészségtudatos magatartását is fejleszteni kívánjuk.

2. Helyzetkép

Az intézmény környezete:

Tapsony jellegzetesen sugaras szerkezetben épült. A falu központja a Széchenyi tér, innen ágazik szét 6 utcája. A leghosszabb több mint két kilométer. A főtéren található a polgármesteri hivatal, a vegyesbolt, a művelődési ház, a világháborús emlékművek. A 20. század elején a falu déli részén új utcák nyitásával alakult ki e szabályos szerkezet. Minden utcában láthatók régi és új házak egyaránt. Az óvoda szomszédságában található a Katolikus templom. Tapsony lakosságának nagy része Római Katolikus hitvallású és csak elenyésző számban élnek más vallásúak is.

Egészségügyi intézményeink: házi orvos, fogorvos, védőnői szolgálat új alapokra helyezett alapfokú ellátással próbálnak jó színvonalú egészségügyi szolgáltatást nyújtani.

A falutól kb. 1 km-re fekszik a halastó és emelkedik a szőlőhegy. Itt a falubelieknek vannak kis présházai és hétvégi telkeik. A megtermelt bor általában a pinceszereken és a baráti társaságokban fogy el. A Tapsony határában húzódó szántókon főként a helyi vállalkozások búzát, kukoricát és repcét termesztnek. Gondozott park és játszótér áll a családok rendelkezésére. Óvodásaink családjában élnek, mindegyik házhoz nagy udvar tartozik. Ennek ellenére sok időt töltenek a televízió és a számítógép előtt.

Óvodánkban nagy hangsúlyt fektetünk fás, ligetes, zöld terület kialakítására. Rendezett, tiszta parkosított udvart szeretnénk gyermekeink számára, ahol szép és biztonságos környezetben játszhatnak. Ez folyamatban van. A falut körülvevő erdő rengeteg kirándulásra, megfigyelésekre teremt lehetőséget. A falu határában egy csodálatos, gondozott halastó fekszik, a benne és körülötte élő növény és állatvilágával. Csoportunk lehetőség szerint e két helyre kirándul el a legtöbbit.

Hagyományaink:

Környezetünk megismerésének és óvásának igényét, óvodai hagyományait tudatosan alakítjuk a gyermekekben a foglalkozásokon és a rendszeres környezetvédelmi tevékenykedtetés során -
Évente egyszer papír hulladékgyűjtést szervezünk,

- A külső környezetünk alakítására az udvarunkra faültetést, virágültetést szervezünk.
- A belső környezet alakításában, a csoportszobában a lehetőségeinknek figyelembe vételével élősarkok berendezésére, akvárium halak, teknősbéka tartására van lehetőségünk.
- A Víz Napja, Föld napja és Madarak Fák Napja, Állatok Világnapja programokba való bekapcsolódás egész éves tevékenykedtetést jelent a gyermekek számára.
- Óvodásaink testi- lelki fejlődésének megalapozására a családdal szorosan együttműködve szervezzük az egészségnevelő és prevenciós munkánkat.
- Havonta vitamin- napokat tartunk a szülők segítségével,
- Ősszel egészséghetet szervezünk a gyermekeknek és a családoknak, mely során az egészséges táplálkozást támogatva zöldség és gyümölcssalátákat készítünk a szülők támogatásával. Meghívjuk a védőnőit is.
- A mozgás és a sport megszerettetése is központi feladatunk. Az egészség heti és a gyermek rendezvényeinken is mindig helyet kapnak a játékos sport délelőttök, sorversenyek.

Humán erőforrások:

A nevelő testület elfogadja, és magáénak vallja az egészséges életvitelre és környezetbarát gondolkodásra nevelés alapelveit. Az óvodapedagógus feladata, hogy segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.

A tágabb és szűkebb környezet közvetlen, tapasztalati úton történő megismerésével lehet elérni, hogy a gyermek tisztelje a környezetét, és bátran alakítsa azt anélkül, hogy kárt okozna benne.

Nevelési célunk, hogy az óvodáskorú gyerekek környezettudatos viselkedését megalapozzuk.

Ebben a folyamatban a gyermekeket körülvevő felnőttek, a szülő, a pedagógus, a dajka példája elengedhetetlen.

Az intézmény személyi összetétele:

1 fő	Intézmény vezető
1 fő	Pedagógiai asszisztens
1 fő	Dajka

Az egészségnevelést segítő külső szakemberek:

Gyermekorvos	Dr. András János
Védőnő	Nyíró Viktória
Utazó Logopédus	
Utazó Fejlesztő	Csatári Margit
Utazó Gyógytornász	Csobod Andrea

Tárgyi feltételek:

Intézményünkben 1 csoport működik. Csoportszobánk tiszta, esztétikus, a gyermek életkori sajátosságainak megfelelő minden terem, öltöző, mosdó. Felszereltségük jónak mondható, anyagi lehetőségeinkhez mérten folyamatosan fejlesztjük azokat.

Tárgyi eszközök, játékok, szemléltető és szakmai eszközök, tekintetében óvodánk közepesen felszerelt. Rendelkezésre áll az előírt eszköz, ill. felszerelés, ami a pedagógiai program végrehajtásához szükséges.

Az óvoda épületét, udvarát, kertjét, berendezését oly módon alakítottuk ki, hogy szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, megfeleljen testméreteinek, biztosítsa egészségük megőrzését, fejlődését. Lehetővé teszi mozgás-és játékgényük kielégítését, és a gyermekeket, harmóniát árasztó színekkel, formákkal, anyagokkal veszi körül.

3. A KÖRNYEZETI ÉS EGÉSZSÉGNEVELÉSI INTÉZMÉNYI ALAPELVEK, CÉLOK

Hosszútávú céljaink

Rendszerszemléletre nevelés elve

Tegyük képessé a gyermeket arra, hogy a megszerzett ismereteiket össze tudják kapcsolni az életben tapasztalt valós dolgokkal, lássák meg a problémákat és az azok közötti összefüggéseket, keressenek választ, megoldást azokra.

Természet és társadalom harmóniájának elve

(Tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés)

Alapozzuk meg gyermekeinkben a természet, az épített és társadalmi környezet- benne az ember-harmóniájának megőrzését szolgáló szokásrendszert (értelmileg, érzelmileg, erkölcsileg, esztétikailag). Felelős, elkötelezett, környezettudatos és kulturált magatartással működjenek közre a szülőföld, a lakóhely, az óvoda esztétikus környezetének kialakításában, megőrzésében.

Fenntarthatóság elve

Alakítsuk ki gyermekeinkben a szűkebb és tágabb környezetért felelős, aktív, együttműködésre alapozott magatartásformákat, életvitelt, a jövőre, a fenntarthatóságra irányuló személyes attitűdöket.

Testi- lelki egészség elve

Az intézmény minden dolgozója törekedjen a komplex testi- lelki- szociális értékek védelmére, az ökológiailag fenntartható, egészséges élő és élettelen környezet kialakítására. Tudatosodjon gyermekeinkben, hogy az egészség érték- tenni kell érte. Értsék meg az egészséges életmód és

az egészségvédelem fontosságát. Alakuljon ki gyermekeinkben az egészséges életmód utáni igény.

Társas készségek fejlesztésének elve (tolerancia és segítő életmód)

Ismertessük meg gyermekeinkkel a konfliktuskezelés, együttműködési készség, döntési képesség, érzelmi, indulati állapot, kapcsolati zavarok kezelésének, fejlesztésének módszereit a foglalkozások, és szabadidős-tevékenységek nyújtotta lehetőségek maximális kihasználásával. Alakuljanak ki gyermekeinkben a társas környezetükre és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek.

Foglalkozásközi integráció elve

Legyünk képesek a különböző ismeretek anyagát összekapcsoló, harmonizáló pedagógiai módszerek alkalmazására, a környezeti és egészségnevelés kapcsán a pedagógusok közti együttműködés új formáinak, módszereinek alkalmazására.

RÖVID TÁVÚ CÉLJAINK

- Az egészséget támogató, biztonságos, esztétikus munkakörnyezet kialakítása és védelme.
- Környezettudatos magatartásformák kialakítása
- Alapvető higiéniai normák megismertetése és betartatása.
- Helyes napirend és életrend kialakítása.
- Az étkezési kultúra fejlesztése, az egészséges táplálkozás szorgalmazása.
- A szabadidőhasznos eltöltése.
- Testi-lelki egészségvédelem a gyermekek és dolgozók körében.

4. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS FELADATATAI

- Szomatikus egészségfejlesztés (egészséges életmódra nevelés)
- Pszichohigiénés egészségfejlesztés (lelki egészségfejlesztés)
- Szociohigiénés egészségfejlesztés

I. Szomatikus egészségfejlesztési feladatok

Általános cél és feladat:

A szomatikus nevelés felöleli a test, a szervezet megismerésére, és megismertetésére vonatkozó nevelési feladatot, mint az egészség megvédésének, a tudatos egészségvédő magatartás ismereti alapját, továbbá a mentálhigiénét és a mozgásszokások alakítását. Óvodai nevelésünk megvalósítja az Óvodai nevelés országos alapprogramjában megfogalmazottakat, valamint felöleli a gyermek egészségvédelmét, egészségfejlesztését, az élet és a testi épség megőrzését.

A szomatikus nevelés területei:

- személyi higiénia fejlesztése
- környezeti higiénia fejlesztése
- az egészséges táplálkozás igényének kialakítása
- a betegségek megelőzésére nevelés
- napi rendszeres testmozgás, testedzés
- balesetek megelőzésére nevelés, elsősegélynyújtás.

Személyi higiénia fejlesztése:

A személyi higiénés nevelés magában foglalja a gyermek testi gondozását, testi szükségleteinek kielégítését és a testi épség védelmét Ezen a test tisztán tartását értjük, a bőr, fogak, szájüreg, haj, érzékszervek, körmök ápolását. A legintimebb higiénés tevékenységet, a WC-használatát és a WC-papír használatát.

Fontosnak tartjuk még az egészséges ruházat és helyes öltözködés szokásának alakítását, valamint ruházat higiéniját, tárolási feladatait.

Célunk: a személyi higiéné iránti igény kialakítása, a gyermekek egészségének, testi épségének védelme.

Feladatunk: az alapvető higiéniai tennivalókra való szoktatás, gyakoroltatás, ellenőrzés és folyamatos korrekció.

A feltételek biztosítása:

Minden gyermek számára biztosított a saját személyi felszerelés- jellel ellátott törölköző, fésű, fogmosó felszerelés, tornafelszerelés, ágynemű.

A gyermeköltözőkben minden gyermek rendelkezésére áll jellel ellátott szekrény (polc), ahol a saját ruházat, váltóruha, cipő tárolása megoldott.

Tisztálkodáshoz rendelkezünk elegendő számú, a gyerekek méretének megfelelő mosdókagylóval, szappantartóval (folyékony szappanadagolóval), körömkefével.

A gyermekmosdókban biztosított az elegendő számú gyermek-méretű WC, melyekben válaszfallal oldjuk meg az intimitást.

A gyermekek számára biztosított orrtörüléshez, orrfújáshoz a mindig elérhető helyen lévő papír zsebkendő, melynek higiénikus tárolására szintén gondot fordítunk.

A nap bármely szakában minden gyermek számára rendelkezésre áll a vízfogyasztás lehetősége, melyhez a jellel ellátott poharakat elérhető magasságban helyezzük el.

Járványos időszakban fokozottan figyelünk a higiénés szabályok betartására.

Környezeti higiénia fejlesztése:

Az egészségnevelés feladatai csak egészséges óvodai környezetben valósulhatnak meg, melynek színterei a csoportszoba és kapcsolódó helyiségek, valamint az óvoda udvara.

Célunk: a környezeti higiénia iránti igény, fogékonyság kialakítása a gyermekekben, a környezettudatos, környezetbarát életvitel megalapozása.

Feladatunk: az óvoda és szűkebb környezetünkben jelentkező környezetvédő tennivalók felismertetése, pozitív viszony kialakítása környezetünkkel és a környezetvédő magatartás szokásainak kialakítása. Példamutatással, a munkába történő bevonással, gyakoroltatással a helyes környezeti higiénés tevékenységre szoktatás.

A feltételek biztosítása: Lehetőségeinkhez mérten feladatunk a gyermekek környezetének optimális kialakítása, elrendezése mellyel a tevékenységekhez szükséges elegendő helyet biztosítjuk.

A gyerekek környezetében lévő, és a gyerekek által használt berendezési tárgyak megfelelnek testméreteiknek, ugyanakkor stabilak, biztonságosak, könnyen tisztán tarthatók. Az eszközök, játékok tárolásának feltételei adottak, tisztán és rendben tartásukat folyamatosan elvégezzük.

A helységekben folyamatosan biztosítjuk rövid, gyakori szellőztetésekkel a természetes levegőcserét. Gondoskodunk a helységek megfelelő mesterséges és természetes megvilágításáról. A rendszeres takarítás, portalanítás és porszívózás mindenki számára elemi követelmény.

Az egészségre ártalmas anyagokat a gyermekektől jól elzárható helyen, az előírásoknak megfelelő módon tároljuk.

Az óvoda udvarának rendszeres és előírásoknak megfelelő karbantartásáról gondoskodunk biztosítva a szilárd burkolatok balesetmentességét, a füves részek gondozását.

Udvari eszközeink az EU szabványnak megfelelőek. A játszótéri elemek rendszeres felülvizsgálatáról gondoskodunk.

Az udvari homokozót időközönként felújítjuk, a homokot évente cseréljük. Nyári időszakban, napi rendszerességgel frissítéséről a dajka gondoskodik.

Az egészséges táplálkozás igényének kialakítása

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 50. § (3) bekezdése előírja, hogy a gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésben, az élettani szükségleteknek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést kell biztosítani. Az élettani szükségleteknek megfelelő étrend biztosításához a táplálkozás- egészségügyi előírások kidolgozása az OÉTI feladata. Az OÉTI elkészítette a táplálkozástudomány mai állásának megfelelő táplálkozás, a rendszeres étkezést biztosító, szervezett élelmezési ellátásra vonatkozó ajánlást. Az ajánlás hatálya kiterjed valamennyi közétkeztetést nyújtó szervre. A közétkeztetők feladata ezen ajánlás szerint az élettani energia- és tápanyagigényeknek megfelelő összetételű és jellegű táplálék biztosítása.

A mi intézményünkbe, a szomszédos falu, Böhönye Gézengúz Óvodájának konyhájában az élelmezésvezető irányításával készítik az ételeket. Kiszállítás után óvodánk tálalókonyhájában történik meg az adagolás és a tálalás előkészítése.

Óvodában nem az étel elkészítése, hanem az étkezés lebonyolítása alkotja az óvodapedagógus egészségnevelési feladatait- így az étkezés előkészületeinek lebonyolítása.

Célunk: hogy egészségesen táplálkozó felnőtt váljék gyermekeinkből, és a korszerű táplálkozás

iránti igényt felkeltsük bennük.

Feladatunk a megfelelő étkezési szokások kialakítása, egészséges táplálkozásra nevelés, és a helyes táplálkozásból eredő egészségmegőrző tevékenység. További fontos feladatunk a családdal való szoros együttműködés kialakítása az egészséges táplálkozás szokásainak terén.

A feltételek biztosítása: A gyermekekkel közösen végzett előkészületek során biztosítjuk a kulturált étkezés feltételeit a szükséges eszközök (tányérok, evőeszközök, poharak, terítő, szalvéta) megfelelő méretben és mennyiségben elérhető helyen, biztonságosan tárolva rendelkezésre állnak. A feltálat ételek elnevezését megtanítjuk a gyermekeknek, egy-egy ismeretlen étel bevezetésénél gondoljunk arra, hogy a gyermek először kóstolja meg, így kedvesítő ismereteket nyújtunk az ételről. Nem erőltetjük az ételt, de kínálunk, ezzel igyekszünk megszerettetni az új ízeket. Megismertetjük a gyermekeket a természetes vitaminforrásokkal, gyümölcsökkel, zöldségfélékkel, a különböző ásványi anyagokban gazdag növényi magvakkal.

Az egészséges táplálkozás megkedveltetése érdekében a szülők támogatásával zöldség és gyümölcsnapokat szervezünk a csoportban.

A különleges étrendet igénylő gyermekek étkeztetését a főzőkonyhákban történő egyeztetésekkel megoldjuk, fokozott figyelemmel kísérjük (tejérzékeny, lisztérzékeny, stb.)

Fokozott figyelmet fordítunk a gyerekek (közvetett módon a családok) étkezési szokásaira, Táplálkozási rendellenesség – túlsúlyos, kórosan válogatós gyerekeknél a családdal való együttműködés fontosságát tartjuk szem előtt.

A betegségek megelőzésére nevelés

Kiemelt óvodapedagógusi feladat a fertőző betegségek megelőzésére nevelés. A megelőzés alapja a személyi higiénia betartása, a rendszeres kézmosás, zsebkeendő használat, a közös használati tárgyak, játékszerek tisztántartása.

Célunk az egészségvédő jó szokások kialakítása.

Feladatunk ~~ismeret~~ közlésével, a helyes magatartás begyakoroltatásával a gyerekek felkészítése a gyakrabban előforduló betegségek megelőzésére, a védekezéshez szükséges magatartásformák begyakorlása.

A feltételek biztosítása: A minden gyermek számára biztosítjuk a jellel ellátott egyéni tisztálkodási eszközöket (törölköző, fogkefe, fogmosó pohár, fésű) melyek tisztításáról, fertőtlenítéséről rendszeresen, szezonális betegségek időszakában fokozottan figyelünk, elhasználódás esetén gondoskodunk pótlásukról (pl. fogkefe.)

A higiénés szabályok betartásával, a betegségek megelőzésével kapcsolatos helyes magatartási szokások begyakorlásával biztosítjuk a gyermeki szervezet általános védekezőképességének fokozását, a betegségmegelőzést.

Szezonális fertőző betegségek megelőzésére- a szülők segítségével - vitaminban gazdag zöldségeket és gyümölcsöket biztosítunk, hangsúlyozzuk ezek fogyasztásának fontosságát. Ebben az időszakban a higiéniai szabályok betartására fokozottan odafigyelünk. (intenzív szellőztetés, zsebkendő használat, fertőtlenítés... stb.)

A betegségek megelőzése érdekében az évszakoknak megfelelően megteremtjük a gyermekek edzéséhez, rendszeres mozgáshoz szükséges feltételeket, minden adódó lehetőséget kihasználunk a levegőzésre, sétára, kirándulásra.

Az egészséges gyerekek védelmében az óvodában észlelt megbetegedéskor a gyermeket elkülönítjük, és gondoskodunk róla, hogy minél előbb megfelelő ellátásban részesüljön. A betegségből történő felgyógyulásakor a közösségbe való visszatérés szabályait érvényesítjük. Rendszeres kapcsolatot tartunk fenn az óvoda védőnőjével, indokolt esetben többszöri szűrést iktatunk be (pl. fejtetvesség)

A mindennapi mozgás megvalósítása

A modern kor és az azzal együtt járó technológiák a felnövekvő nemzedéket mozgásszegény életmódra kényszerítik. A fizikai teljesítmény romlása hosszú távon a szellemi képességek hanyatlásához vezethet.

Ennek megakadályozása, a gyerekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése érdekében óvodánk biztosítja a mindennapi mozgást. A mozgás sokoldalú tevékenység és feladatrendszere az egész óvodai életünket átszövi. A mozgásos versengések során a gyermekek átéli a sikert és a kudarcot egyaránt. Így tanulják ezek kezelését is. A közös örömmel végzett mozgás közben társas kapcsolataik is kiszélesednek.

E nevelési terület a mozgásszervek alakítását, alapvető mozgáskészségek kimunkálását, az önálló testedzésre történő nevelést, a változatos mozgástevékenységek megvalósulását jelenti. Magába foglalja a szervezet edzését, a hideghez, meleghez való szoktatást, a fokozatos fizikai megterhelést, az óvodai testnevelés foglalkozásokat.

Célunk: a testmozgás, a szabadban való tartózkodás igényének felkeltése, rendszeres testedzés szokássá alakítása, az egészséges életvitel megalapozása.

Feladatunk: a gyermekek mozgás igényének kielégítése, a természetes mozgáskedv megőrzése, a szervezet edzése, a rendszeres kondicionálás, ezen belül a testi

erő és állóképesség fejlesztése, az időjáráshoz való alkalmazkodás és a teherbíró képesség fejlesztése.

A feltételek biztosítása: A tornára, a játékos mozgásra teremben és szabad levegőn, eszközzel és eszköz nélkül, spontán vagy szervezett formában minden nap lehetőséget biztosítunk. Folyamatos feladatunk a mozgásos tevékenységek pozitív megerősítése, a szükséges és elégséges szabályok megtanítása, valamint a gyerekek teherbíró képességének, fizikai fejlődésének, ügyességének, állóképességének nyomon követése. A testnevelés foglalkozások szervezésénél a legfőbb alapelveket érvényesítjük, így az életkori sajátosságokat és az egyéni képességeket messzemenően figyelembe vesszük. Lehetőség szerint szabadban szervezzük ezeket a tevékenységeket, és legnagyobb részben mozgásos játékok keretében valósítjuk meg, a feladatok fokozatos nehezítésével.

Fokozottan ügyelünk a gyermekek biztonságérzetének kialakítására, a balesetvédelmi és higiéniai szabályok betartására. Elegendő, átlátható helyszín, biztonságos eszközök, jó szellőztetés, tiszta padló.

Figyelemmel fordulunk a betegségből lábadozó, gyenge fizikumú gyerekek foglalkoztatására, illetve a kiemelt figyelmet igénylő gyerekekre.

A mozgásos játékok fejlesztik:

- a gyermekek természetes mozgását és testi képességeit, mint erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, társra figyelés,
- kedvezően befolyásolják a gyermekek teljesítő képességét,
- felerősítik a gondozás és egészséges életmódra nevelés hatékonyságát,

Az egészségfejlesztő testmozgás hatékonysága érdekében az alábbi egészségügyi és pedagógiai szempontok figyelembe vétele szükséges a konkrét feladatok megszervezése során:

- Lehetőség szerint minden gyermek minden nap vegyen részt a szervezett mozgásban
- Az eltérő adottságú gyerekek számára is jelentsen sikerélményt a testmozgás (pozitív megerősítés)
- Érvényesüljön a sport személyiség és közösség fejlesztő hatása
- A testmozgás az életkori sajátosságok figyelembe vételével játékos, táncos elemeket is tartalmazzon
- A mindennapi mozgás az életminőség javítását szolgálja
- A napi tevékenység részeként 10-20 perces frissítő mozgás a szabadban

- Tudatos, a nagymozgások, finomotorika, egyensúlyérzék fejlesztésére, a tér mozgásos megismerésére irányuló mozgások
- Kondicionális (erő, gyorsaság, állóképesség) és koordinációs képességek fejlesztése
- A prevenció torna biztosítása
- A mozgásos játékeszközök biztonságos használatának életkori szinten történő megismertetése
- Szülők bevonása a mozgásos tevékenységekbe (sportnap, egészségvédelmi napok)

Balesetek megelőzésére nevelés és elsősegélynyújtás

Nem elég az egészséget megvédeni, de a váratlan események, balesetek megelőzésével az életet is szükséges védeni. Mivel az óvodás korú gyermekeknek életkori sajátosságából eredően nincs veszélyérzete, ezért a mi feladatunk testi épségük megőrzése, és figyelmük ráirányítása a környezet veszélyeire.

Gyermekbalesetnek minősül minden olyan baleset, ami akkor történik, amikor a gyermek az óvoda felügyelete alatt áll. A gyermek testi épségének megóvásáról és erkölcsi védelméről történő gondoskodás az óvodába történő belépéstől annak jogszerű elhagyásáig terjed, valamint az óvodán kívül tartott programok ideje alatt.

Célunk a gyermekek egészségének és testi épségének védelme.

Feladatunk: egészségvédő, balesetmegelőző ismeretek, egészségvédő készségek kialakítása, gyakorlása, ellenőrzés, folyamatos korrekció.

A feltételek biztosítása: Év elején és a továbbiakban szükség szerint megbeszéljük a z óvoda belső és külső terének balesetvédelmi szabályait, a helyes és helytelen viselkedésmódokat.

Megismertetjük gyermekeinkkel azokat a helyes magatartási formákat, amelyek betartására a balesetek elkerülése végett szükség van.

Megismertetjük gyermekeinkkel a játék és taneszközök, valamint a tevékenységek során használt egyéb eszközök biztonságos használatát. Ezen eszközök használatának biztonságossá tétele gyakorlással történik olló, tű, kés, villa-. A közlekedés szabályainak megismertetését séták során a valós környezetben ismertetjük

meg a gyermekekkel, szituációs, valamint szabályjátékok során gyakoroljuk.

Hasonló pedagógiai tudatossággal, szituációs játékok kezdeményezésével fordulunk a

háztartásokban található háztartási gépek használatára vonatkozó szabályok megismertetése felé. Az előírt szabályok betartásával gondoskodunk az óvodában használatos vegyszerek zárható szekrényben történő elhelyezéséről, és minden egyéb, a balesetvédelmi és tűzvédelmi utasításban foglalt tudnivaló betartásáról.

Ez minden óvodai dolgozó kötelessége!

Minden feladat ellátási helyen megbízott, képzett elsősegélynyújtó személy dolgozik, és biztosított az óvodai elsősegélynyújtó alapfelszerelés.

Az óvoda, és az óvodapedagógus feladatai:

- A 20/2012. (VIII.31.) rendelet 168. §-a rögzíti, hogy a nevelési-oktatási intézményben a nyitvatartási időben biztosítani kell a gyermekek, tanulók felügyeletét, védelmét, figyelemmel a baleset-megelőzés szempontjaira.
- Olyan környezetet kell teremteni, amely alkalmas a balesetbiztonsággal kapcsolatos szokások, magatartási formák kialakítására, és fejleszteni kell a gyermek, a tanuló biztonságra törekvő viselkedését.
- Amennyiben az óvodában baleset történik, az elsősegélynyújtást követően azonnal mentőt, orvost kell hívni, illetve a szülőt értesíteni kell.
- Az óvoda alapdokumentumaiban rögzíteni kell az intézményi védő, óvó előírásokat. A nevelési-oktatási intézményben bekövetkezett tanuló- és gyermekbaleseteket nyilván kell tartani.
- A nyolc napon túl gyógyuló sérüléssel járó tanuló- és gyermekbaleseteket haladéktalanul ki kell vizsgálni.
- Az óvodának lehetővé kell tenni a szülői szervezet, közösség részvételét a gyermek balesetek kivizsgálásában.
- Az intézménynek meg kell tenni a szükséges intézkedéseket a hasonló balesetek megelőzésére.

II. Pszichohigiénés egészségfejlesztés

A testi, lelki mentális egészség fejlesztésének célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés

fejlődést, támogassa a gyermekek környezetéhez történő alkalmazkodást, és pozitív hatást gyakoroljon a gyermek személyiségének fejlődésére.

A Nkt.62.§ (1) bekezdés g) pontja értelmében a pedagógus kötelessége, hogy a gyermek testi- lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében megtegyen minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő- és szükség esetén más szakemberek- bevonásával.

A lelki egészségfejlesztés az óvodai nevelés mindennapos gyakorlatában nem tekinthető különálló feladatnak, hanem minden egyes nevelési mozzanatnak szerves része. A lelki egészség érdekében törekszik az optimális napirend, a szellemi munka higiéniájának megvalósítására, továbbá az egészséges életmód elveinek megfelelő életvitel igényének kialakítására.

Általános cél olyan személyiségstruktúra fenntartása, mely alkalmassá teszi társadalmi feladatainak maradéktalan teljesítésére, miközben önmagával belső harmóniára és környezetével (természeti és társadalmi) pszichoszociális egyensúlyra törekszik.

Feladata a gyermekek szociális biztonságának, adottságainak, képességeinek, törekvéseinek, személyiségtulajdonságainak szabad kibontakozásának elősegítése, a tartós pszichés stressz feldolgozása, a harmonikus társkapcsolatok és az empátiás készség alakítását.

A pszichohigiénés egészségfejlesztés területei:

- Egészséges életvezetés
- Stresszelhárítás
- Egészségre káros szokások megelőzése
- Érzelmi nevelés

Egészséges életvezetés

Az egészséges életvezetés óvodai tartalma az egészséges életmód szabályainak megtartását, a társas kapcsolatok zavarainak megelőzését, a korai prevenciót és az egészségtelen szokások korrekcióját jelenti.

Célunk: megóvni a gyermeket az idegrendszerére ható káros hatásoktól.

Feladatunk az egészséges személyiségfejlődés biztosítása a gyermek idegrendszerének és lelki életének megóvása a káros hatásoktól, az idegrendszeri-pszichés túlterheléstől, kimerültségtől.

A feltételek biztosítása:

Óvodai napirendünk kialakításánál minden esetben arra törekszünk, hogy biztosítsa a folyamatosságot, ugyanakkor rugalmas legyen.

A napirend egyes tevékenységei biztosítják a gyermekek számára a cselekvés és a pihenés lehetőségét.

A rendszeresen visszatérő és ismétlődő tevékenységek érzelmi biztonságot jelentenek a gyermekek számára.

Törekszünk a kiegyensúlyozott társas kapcsolatok kiépítésére és megőrzésére, az antiszociális viselkedésmódokat igyekszünk megelőzni és kirekeszteni (düh, harag, agresszió) Minden adódó lehetőséget kihasználunk, mellyel a családi életre nevelést segítjük elő, így a családi munkamegosztás fontosságára, az apai és anyai hivatás szépségét emeljük ki.

Stressz-elhárítás

A stressz a szervezetnek a külső ingerekhez való alkalmazkodó képessége, amely véges és kimeríthető. Elhárításának fontossága a károsodást előidéző, idegrendszert megterhelő, viselkedési zavarokat, pszichoszomatikus panaszokat okozó hatások elhárításában rejlik.

Célunk: az idegrendszeri,- lelki egészségvédelem.

Feladatunk a stressz helyzetek kiküszöbölése a stressz -hatások és helyzetek elkerülésével, illetve a stressz- hatások kompenzációja.

A feltételek biztosítása: Törekszünk rá, hogy az óvoda külső és belső terei biztonságot sugározzanak, berendezési tárgyai a gyerekek méretéhez igazodjanak.

Igyekszünk kiküszöbölni minden zavaró ingert, mint a folyamatos erős zajforrás, vibráló fény.

Napirendünk minden esetben biztosítja a rendszerességet és a rugalmasságot. Kerüljük a sűrűtést és a várakozást.

A konfliktusokat igyekszünk csökkenteni, kizárjuk a megkülönböztetést és az agressziót. Nevelési elveink között kiemelt szerepet kap a beszélgetés, meghallgatás, személyre szóló figyelem.

Egészségre káros szokások mellőzése

A pszichohigiénés nevelési feladatok körébe tartozik az egészségre káros szokások (alkoholfogyasztás, dohányzás), az indokolatlan mértékű gyógyszerfogyasztás és az egyre terjedő drogfogyasztás, az elhízás és a cukorbetegség megelőzése.

Célunk: hogy olyan egészségvédő modellt ismertessünk meg a gyermekekkel, mely későbbi életük során megvédi őket a káros szenvedélyektől.

Feladatunk: hogy a gyermekek megismerjék az egészség megvédéséhez, megerősítéséhez vezető tevékenységeket, a helyes táplálkozás a testedzés, a személyi és környezeti higiénia fontosságát.

Legjobb propaganda a jó példa, a helyes életvitel és harmonikus, derűs létünk.

Érzelmi nevelés

Az óvodás korú gyermek jellemző tulajdonsága, a magatartás érzelmi vezéreltsége. Ezért elengedhetetlen, hogy az óvodai élet során biztonság, otthonosság, derűs, szeretetteljes légkör vegye körül.

Célunk: állandó értékrendünk megteremtésével az elvárt érzelmi, erkölcsi és közösségi normáknak megfelelő személyiségjegyek, viselkedési formák kialakítása.

Feladatunk a gyermek képességeinek fejlesztésével optimális érzelmi és szociális attitűd megalapozása. A szeretet, a tisztelet közvetítésével érzelmi biztonság megteremtése, mely elősegíti az önbizalom, a pozitív én-kép kialakulását.

A feltételek biztosítása: Kiemelt feladatunk a gyermekek beilleszkedési képességének elősegítése, csoportba történő integrációja.

Különös gonddal figyelünk a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű gyerekek beilleszkedésére.

A csoportban történő alkalmazkodás képességének fejlesztése fontos feladat, ilyen az egészségvédő, szabálykövető magatartás, a természeti és társadalmi feltételekhez alkalmazkodó viselkedés kialakítása, az emberi kapcsolatok tiszteletben tartása, az udvarias viselkedés, az együttműködés elfogadása.

Teljes óvodai nevelésünket áthatja a gyermek-felnőtt tiszteletre épülő bizalmas, tapintatos és elfogadó viselkedése és a szeretet. Törekvünk, hogy a gyermek-gyermek kapcsolatban is jelen legyenek ezek az értékek.

III. Szociohigiénés egészségfejlesztés

A szociohigiénés egészségfejlesztés az egészségnevelésnek a társas együttélésből adódó feladatait öleli fel. A társas, közösségi együttélés közös értékrend, közös cél és cselekvés jellemzi. Az óvoda a család mellett a kisgyermek első szervezett közössége, amely szociális nevelő funkciója körében a társas-társadalmi életének beszabályozását végzi.

Célunk: hogy a gyermeket a közösségbe való befogadásra, egyenértékű emberként való

elfogadásra készítse elő, szeretetteljes együttműködésben együttműködésbe való részvételre nevelj.

Feladatunk: hogy zavartalan, kiegyensúlyozott pedagógiai légkörben harmonikus kapcsolatok alakítása az egyén és a közösség között, a konfliktusok megoldása a személyiség kreatív kibontakoztatásával megfelelő mintát követve- utánzás, azonosulás, belsővé válás után ösztönzéssel, motivációval olyan szokások kialakítása, melyek segítik a más társadalmi közösségbe való beilleszkedést.

A szociohigiénés egészségfejlesztés területei:

- Esélyegyenlőség biztosítása és integráló nevelés

Esélyegyenlőség biztosítása és integráló nevelés

Célunk: a gyerekek közösségbe való befogadása, egyenértékű emberként való elfogadása, szeretetteljes együttműködésben való óvodai légkör megteremtése.

Az óvodai integrált nevelés célja, hogy az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában megfogalmazott lehetőségek alapján a 3-7 éves integrálható fogyatékos vagy szociális hátránnyal küzdő gyerekek számára a normál óvodai nevelés során részükre folyamatos és elégségesen biztosított speciális fejlesztés mellett a gyermeki jogokat gyakorolva szociálisan, értelmileg, érzelmileg az iskolai életre érette váljanak.

Feladatunk az óvodapedagógus részéről a másságnak a gyermekközösség irányába történő elfogadtatása, minden gyermeket ugyanazok a jogok illetik meg, származására, nemére, nemzetiségére, vallására, testi-lelki sérüléseire tekintet nélkül!

Az óvodai nevelés azon fogyatékos gyermekek részére nyújt adekvát fejlesztési lehetőséget, akik önkiszolgálásra képesek, fogyatékoságuk olyan mértékű, hogy a közösségi nevelés feltételei között a beilleszkedésre képesek, ismereteik, jártasságaik, készségeik fejleszthetők.

A feltételek biztosítása: Biztosítjuk a biztonságos, szeretetteljes légkört, és az önérvényesítés helyes szabályainak kialakításán túl az egymáshoz való alkalmazkodás helyes módját következetesen betartjuk.

Törekszünk arra, hogy a szervezett óvodai programokban minden gyermek hasonló jogokkal vehessen részt, ennek segítése minden óvodapedagógus feladata.

A törvényben megfogalmazottak szerint nyitottak vagyunk az integráló nevelés feladataira, intézményünk objektív lehetőségeit szem előtt tartva.

A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált neveléséhez a megfelelő szakemberek segítségére számítunk.

RENDSZERES EGÉSZSÉGÜGYI VIZSGÁLATOK, SZŰRÉSEK

A gyermekek rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezése az intézmény vezető feladata az SZMSZ –ben leírtak alapján. Lehetőség szerint évente egyszer fogászati és általános szűrővizsgálat megszervezése javasolt.

A CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ LEGFONTOSABB FELADATOK, TEVÉKENYSÉGEK

Feladat	A tevékenység tartalma:
Természeti környezettel kapcsolatos anyag feldolgozása foglalkozásokon képesség fejlesztő tevékenységgel	<ul style="list-style-type: none"> - Az természet folyamatos megfigyelése az évszakok változásával kapcsolatban. - Az időjárás jellegzetességeinek követése. - Hazánk növény és állatvilágának bemutatása. - Gyümölcsök, zöldségek megismertetése, megszerettetése. - Természetvédelmi jeles napok megünneplése.
Társadalmi környezettel kapcsolatos anyag feldolgozása foglalkozásokon képesség fejlesztő tevékenységgel	<ul style="list-style-type: none"> - Lakóhelyünk megismerése - Nemzeti ünnepeink, hagyományaink megismerése, megünneplése. - Orvos gyógyító munkájának megismerése, látogatás a gyógyszertárba. - Könyvtárlátogatás - Lakóhelyünk templomainak megismerése
Személyes higiéné elsajátítása	<ul style="list-style-type: none"> - Helyes szokások kialakítása az étkezések, az öltözködés, a tisztálkodás, a testápolás és az illemhely
Egészséges étkezés	<ul style="list-style-type: none"> - Havonta tartunk vitaminnapokat a szülők segítségével ahol a gyermekek friss gyümölcsöket és zöldségeket fogyaszthatnak. - Évente egyszer egészséghetet szervezünk ahol az egészséges táplálkozásra, és a rendszeres mozgás
Az egészséget befolyásoló környezeti tényezők felismertetése	<ul style="list-style-type: none"> - A rossz minőségű levegő, a szmog megismertetése, okai.

A sokoldalú mozgás lehetőségének biztosítása	<ul style="list-style-type: none"> - Hetente két kötelező szervezett mozgás a csoportokban, ahol megvalósul az eszközökkel végzett képességfejlesztés. - Mindennapi mozgás beillesztése a napirendbe. - Mozgással kísért énekes játékok, drámajátékok
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - Udvari mozgás, szabad játék az udvari játszóeszközök felhasználásával. - Élményszerző séták és kirándulások az óvoda
Környezettudatos életmód elemeinek szocializációja	<ul style="list-style-type: none"> - Természetbarát anyagok használatának megismertetése. - Természeti környezetünk védelme, óvása. (szemétszedés, madáretetés stb.) - Energiatakarékosság (víz, villany) fontosságának folyamatos hangsúlyozása.
Egészségkárosító szerek egészségi kockázatának tudatosítása	<ul style="list-style-type: none"> - Dohányzás megelőzési programban való részvétel a nagycsoportosokkal.
Csoportszoba, öltözők, folyosók mellékhelyiségek, udvar tisztasága	<ul style="list-style-type: none"> - Az óvoda helyiségeinek takarítása napi rendszerességgel, illetve szükség szerint gyakrabban. (dajka) - Mellékhelyiségek folyamatos fertőtlenítése tisztántartása, tisztálkodási szerek biztosítása. - Törölközők, ágyneműk rendszeres mosása a szülők feladata. - Az udvar tisztántartása, gondozása, évszaknak megfelelő feladatok ellátása az udvaros mindennapi
Kirándulások szervezése	<ul style="list-style-type: none"> - Évszakonként rövid kirándulások az óvoda közelében. (pl. parkok, városi piac) - Évente egy nagy kirándulás szervezése a szülőkkel közösen. (pl. Halastó, falusi tájházak)

<p>Az óvodán kívüli ismeretterjesztés lehetőségeinek kihasználása</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Szomszédos iskolák rendezvényeinken, kiállításainak látogatása. - Városban szervezett rendezvények látogatások. - Állatkerti látogatások. - Ismerkedés a tanyasi étellel, háziállatokkal kirándulások alkalmával.
<p>Hulladékgyűjtés</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Évente kétszer papírgyűjtést szervezünk - Nagycsoportban megismertetjük a gyermekekkel a szelektív hulladékgyűjtést, az ehhez használatos színes konténereket.
<p>Baleset megelőzési intézkedések</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Minden csoportban rendszeresen balesetvédelmi oktatást tartunk a gyermekeknek. - Az óvodai udvari játékok folyamatos ellenőrzése. - Elsősegélynyújtás tárgyi és személyi feltételeinek

Legitimációs záradék

Az egészségfejlesztési programot-*t készítette:* Az intézmény igazgatója:

.....

Igazgató aláírása

Dátum: Tapsony, 2023. December 15.

Az egészségfejlesztési programot-*t jóváhagyta:* Az intézmény igazgatója

Dátum: Tapsony, 2023. December 15.

.....

Igazgató aláírása

Ph.

Az egészségfejlesztési programról **véleményét nyilvánította:**

Dátum: Tapsony, 2023. December 20.

.....

óvodai szülői közösség nevében aláírás

Az egészségfejlesztési programról **egyetértését kinyilvánította:**

Dátum:

.....

fenntartó aláírása

Érvényessége

- **Felülvizsgálata:** évenként, illetve jogszabályváltozásnak megfelelően.
- **Módosítása:** az igazgató hatásköre, kezdeményezheti a nevelőtestület és a SzM elnök

Az egészségfejlesztési program személyi hatálya kiterjed:

Az óvodával jogviszonyban álló minden pedagógusra és a pedagógiai munkát közvetlen segítőkre, gyermekekre, szülőkre.

Azon személyekre, akik az intézménnyel jogviszonyban nem állnak, de részt vesznek az óvoda feladatainak megvalósításában.

Az egészségfejlesztési program területi hatálya kiterjed:

- Az óvoda területére
- Az óvoda által szervezett - a pedagógiai program végrehajtásához kapcsolódó - óvodán kívüli programokra

Tapsony, 2023. December 15.

Előterjesztés

**Tapsony Község Önkormányzat Képviselő-testületének
2023. január 11. napján tartandó nyílt, soros képviselő-testületi ülésre
a Tapsony Községi Önkormányzat Óvodája módosított Házi rendjének jóváhagyásához**

Tisztelt Képviselő-testület!

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nktv.) 25. § (2) bekezdése szerint az óvoda házirendje a gyermeki jogok és kötelességek gyakorlásával, a gyermek óvodai életrendjével kapcsolatos rendelkezéseket állapítja meg.

Az Nktv. 25. § (4) bekezdése alapján a köznevelési intézmény SZMSZ-ét, a nevelési-oktatási intézmény házirendjét nevelési-oktatási intézményben a nevelőtestület, más köznevelési intézményben a szakalkalmazotti értekezlet az óvodaszék, iskolaszék, kollégiumi szék, továbbá az iskolai vagy a kollégiumi diákönkormányzat véleményének kikérésével fogadja el. Az SZMSZ és a házirend azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges. Az SZMSZ és a házirend nyilvános.

A házirend tartalmával kapcsolatos rendelkezéseket az Nktv. 25. § (3) bekezdése és a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 5. §-a tartalmazza.

Szükségszerűvé vált az óvoda Házi rendjének felülvizsgálata, valamint módosítása.

A fentiekre tekintettel az intézményvezető elkészítette a módosított Házi rendet, mely az előterjesztés mellékletét képezi.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztés megtárgyalására, és a határozati javaslat elfogadására.

Határozati javaslat:

Tapsony Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Tapsony Községi Önkormányzat Óvodája módosított Házi rendjét megismerte, megtárgyalta, és azt az előterjesztéshez mellékelte formában jóváhagyja. A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert, hogy a döntést közölje az intézményvezetővel, illetve az alapdokumentumot aláírja.

Felelős: Fábos István polgármester
Határidő: azonnal

Tapsony, 2023. január 4.

Fábos István
polgármester

HÁZIREND

TAPSONY KÖZSÉGI
ÖNKORMÁNYZAT ÓVODÁJA

Házirend

Gyerekek és szüleik részére I. rész: Általános rendelkezések

Az óvoda házirendje a gyermeki jogok és kötelességek gyakorlásával, a gyermek óvodai életrendjével kapcsolatos rendelkezéseket állapítja meg.

**Az Intézmény neve, címe: TAPSONY KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
8718 TAPSONY, ZRÍNYI U. 2.**

Információk az óvodáról

- Az óvoda neve, elérhetőségei:
TAPSONY KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT ÓVODÁJA
8718 TAPSONY, ZRÍNYI U. 2.
Telefon : 06-30 984-1802
E-mail: zexandi@freemail.hu

Az intézmény vezetője: Zexné Németh Andrea
Elérhetősége: 8718 Tapsony, Zrínyi u. 2.
Tel.sz.: 06-30 984-1802
E-mail: zexandi@freemail.hu

- Az óvoda gyermekorvosa, telefonszáma:
Dr. András János 06-85-322-545
- Az óvoda fogorvosa:
Dr. Kutasi Judit 06-85-310-086
- Az óvoda napi nyitva tartás:
reggel 7 órától, délután 16 óráig

1. Mikor veheti igénybe a gyerek az óvodát

- A 3.életév betöltésétől – esetleg 2,5 éves kortól - az iskolaérettség eléréséig.
- Amennyiben a gyerek megbízhatóan ágy- és szobatiszta.
- Amikor a gyerek egészséges, orvosilag engedélyezett.

II. rész: A gyermek jogai és kötelességei

Az alapvető jogokat az 2011. évi CXCV. törvény -a nemzeti köznevelésről szóló törvény 45§-a fogalmazza meg, házirendünkben azokat megismételni nem kívánjuk. (megtalálható az óvodai hirdetőtáblán)

Jelen jogok a gyerekek jogainak helyi szintű szabályozását mutatják be:

1. Joga, hogy az óvodában biztonságban és egészséges környezetben neveljék. Óvodai napirendjét életkorának megfelelően alakítsák ki (játékidő, levegőztetés, pihenőidő, étkezés, testmozgás).

(326/2013. (VIII.30.) Korm. rendelet 33/B. § (5): Ha az óvoda reggel 8.00 óra előtt vagy a délutáni időszakban nem fejlesztő, iskola-előkészítő vagy más, kifejezetten nevelési jellegű foglalkozást szervez, ezen időszakokban a gyermekek felügyeletét nevelő-oktató munkát

közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott személy is elláthatja.)

(2020. szeptember 1-jétől az óvodákban a gyermekek felügyeletét a dajkák, pedagógiai asszisztensek és más nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak – a 8 és 12 óra közötti időszak kivételével – önállóan is elláthatják.)

2. A gyermek emberi méltóságának és személyiségének tiszteletben tartása érdekében nem vethető alá embertelen, megalázó büntetésnek, testi fenyegetésnek, zaklatásnak. A gyereket közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetés nem érheti.
3. A gyerek joga, hogy képességének, érdeklődésének megfelelő nevelésben részesüljön.
4. Nemzetiségi illetve etnikai hovatartozásának megfelelő nevelésben részesüljön, önazonosságát tiszteletben kell tartani.
5. A gyerek cselekvési szabadságát, családi élethez, magánélethez való jogát az óvoda nem korlátozhatja, de a gyermek ezen jogának gyakorlása közben nem veszélyeztetheti saját, illetve társai, az óvoda alkalmazottainak egészségét, testi épségét. Nem akadályozhatja viselkedésével a többiek művelődéshez, fejlődéséhez való jogát.
6. Gyerekek étkezésben részesülhetnek.
7. A gyerek az intézmény eszközeit (játékok, foglalkozási-, fejlesztőeszközök), berendezéseit, felszereléseit rendeltetésszerűen használhatja, arra vigyáznia kell.
8. Életkorának és fejlettségének megfelelően a napirendben és a házirendben megfogalmazottak szerint vegyen részt saját környezetének és az általa használt játékok, eszközök rendben tartásában. A gyerekek kötelességei 45§

III. A szülők jogai 72 §

1. A szülő joga a szabad óvodaválasztás.
2. A szülő joga, hogy megismerje az óvoda nevelési programját, szervezeti és működési szabályzatát, házirendjét, és tájékoztatást kapjon az abban foglaltakról.
3. Joga, hogy saját gyermeke fejlődéséről, magaviseletéről rendszeresen részletes és érdemi tájékoztatást, a gyerek neveléséhez tanácsokat, segítséget kapjon.
4. Az intézmény vezetője és a pedagógus hozzájárulásával részt vegyen a foglalkozásokon.
5. Kezdeményezheti szülői szervezet, óvodaszék létrehozását, s abban tevékenyen közreműködhet.
6. Megállapításairól tájékoztathatja az intézmény nevelőtestületét és a fenntartót. A gyerekek nagyobb csoportját érintő bármely kérdésben tájékoztatást kérhet az óvoda vezetőjétől, s az adott kérdés megtárgyalásakor, mint a szülői szervezet képviselője, tanácskozási joggal részt vehet a nevelőtestületi értekezleten.

IV. A szülő kötelességei 72 §

1. A szülő kötelessége, hogy gondoskodjon a gyermeke testi, érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételekről.
2. Kötelessége, hogy biztosítsa gyermeke zavartalan és rendszeres óvodába járását.
3. Kísérje figyelemmel gyermeke fejlődését, és a tőle elvárható módon segítse a fejlődés folyamatát, valamint a gyerek közösségbe való beilleszkedését, a közösségi élet szabályainak elsajátítását.
4. Rendszeresen tartson kapcsolatot a gyermekével foglalkozó pedagógusokkal, és részükre az együttnevelés érdekében a szükséges tájékoztatást adja meg.
5. Szülői értekezleteken részt vegyen és az ott elhangzottak szerint segítse az óvodát nevelési céljai elérésében.

6. A szülő kötelessége, hogy gyermekével megjelenjen a nevelési tanácsadáson, továbbá biztosítsa gyermekének az óvodapszichológusi vizsgálaton és a fejlesztő foglalkozásokon való részvételét, ha a gyermekével foglalkozó pedagógusok kezdeményezésére, a nevelőtestület erre javaslatot tesz. Ha az e bekezdésében foglalt kötelezettségének a szülő nem tesz eleget, a kormányhivatal kötelezi a szülőt kötelezettségének betartására.
7. Tartsa tiszteletben az óvoda dolgozóinak emberi méltóságát és jogait. A pedagógus, valamint az ő munkáját segítő alkalmazottak a nevelői munkájuk során, illetve a gyerekekkel összefüggő tevékenységük során büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személyeknek számítanak.
8. Viselkedés kultúrája az intézményben az erkölcsi normáknak feleljen meg, az intézmény dolgozóinak emberi méltóságát tartsa tiszteletben!
9. Minden szülőnek a gyermeke érdekében kötelessége a napközben elérhetőségére (telefonszám) vonatkozó információt megadni az óvodai beiratkozás alkalmával. Ezt az információt az óvodapedagógusok minden nevelési év elején kötelesek egyeztetni a szülővel és aktualizálni az adatokat. A személyes adatok változásáról a lehető legrövidebb időn belül tájékoztatni kell az óvodát. Az intézmény területén - gyermek átadásakor- a mobiltelefon használata a szülők részéről csak nagyon fontos, halaszthatatlan esetben megengedett.

Jogorvoslati eljárás:

A szülők véleménynyilvánítási jogukat szóban (szülői értekezlet, fogadóóra) és írásban egyénileg és a szülői szervezetek által is gyakorolhatják. Az írásos beadványban, melyet az óvodavezetőnek kell címezni, dátumnak, aláírónak kell szerepelnie. Írásos beadványra az óvodavezető köteles 15 napon belül érdemi választ adni. Ha bármely gyermeket az óvodában bárki általános emberi, gyermeki jogainak gyakorlásában próbál korlátozni, a gyermek szülője erről írásban értesíti az óvoda vezetőjét. Az óvodavezető a probléma jellegének megfelelően intézkedik. Szükség esetén vizsgálatot, eljárást indít a tények pontos feltárása és a szükséges intézkedések megtétele érdekében. A vizsgálat, illetve eljárás eredményéről, annak lezárulta után, a lehető legrövidebb időn belül tájékoztatja az érintett szülőt. Vezető döntése, vagy intézkedése ellen, a szülő eljárást indíthat. Ez esetben a fenntartó (jegyző) jár el és hoz másodfokú döntést.

V. rész: Általános szabályok

1. A gyermeknek az óvodába lehetőleg reggel nyolc óráig meg kell érkeznie, valamint a nyitvatartási idő elteltéig el kell hagynia azt. Erről a szülőnek kell gondoskodnia. Ha az óvoda zárását követő egy órán belül a gyermekért nem jön senki, értesítjük a rendőrséget.
2. Az a szülő, aki gyermekét egyedül engedi hazamenni, illetve kiskorú gyermekkel igényli hazavitetni, írásban kell felelősséget vállaljon kéréséért. Arról is külön kell, hogy írásban nyilatkozzon a szülő, hogy rajta kívül ki más felnőtt viheti haza gyermekét. Válfélben lévő szülők esetében, a törvényes gondviselőnek adjuk csak át a gyereket.
3. A köznevelési törvény szabályai szerint a gyerekek **kötelesek** óvodába járni, **mulasztásukat igazolniuk kell.** (EMMI rendelet 51§-a)
A szülő adott nevelési évben (egymással nem összefüggő) maximum 20 napot igazolhat.
4. Az étkezési térítési díj a család anyagi és szociális helyzetétől valamint a szülő iskolázottságától függően ingyenes.

A gyerek napirendje a következő:

7 ⁰⁰ – 11 ³⁰	Folyamatos játéktevékenység. Egyéni és csoportos tevékenységek, részképességek fejlesztése. Testápolás, egészségügyi szokások gyakorlása. Étkezés, önkiszolgálás. Játékba integrált tanulás; mikrocsoportos, esetenként frontális szervezés formájában, egyéni fejlesztések. Szervezett és szabad mozgás csoportszobában és udvaron. Megfigyelés, séta, beszélgetés, munka, tapasztalatszerzés, énekes játékok, játékok.
11 ³⁰ - 12 ⁴⁵	Ebéd, önkiszolgálás. Egészségügyi szokások gyakorlása.
12 ⁴⁵ - 14 ⁴⁵	Csendes pihenő, mese, vers, altató. Folyamatos ébresztés.
14 ⁴⁵ – 16	Egészségügyi szokások gyakorlása. Étkezés (uzsonna). Szabadon választott játéktevékenység a csoportszobában, ill. az udvaron. A bejáró gyerekek felkészítése és kísérése a buszhoz.

A foglalkozások heti rendje az alábbiak szerint alakul:

○ Külső világ tevékeny megismerése	hetente egyszer
○ Rajzolás, mintázás, kézimunka	hetente egyszer
○ ének-zene, énekes játékok	hetente egyszer
○ mese, vers, báb	naponta
○ szervezett mozgás (TESTNEVELÉS)	hetente egyszer
○ mozgásos percek	naponta

A különböző tevékenységek feldolgozása csoportosan, mikro csoportokban és egyénileg differenciáltan történik a gyerekek fejlődési szintjének megfelelően.

- A szülő köteles gyermekét tisztán, gondozottan, zsebkendővel ellátva küldeni az óvodába. Fejtetvesség esetén a szülő köteles az egészségügyi előírásokat betartani.
A gyermek ezt követően csakis védőnői ellenőrzés, és írásos igazolás bemutatásával jöhet újra közösségbe!
- Alap felszerelési követelmények:
 - tisztálkodási eszközök, papírzsebkendő
 - testnevelési felszerelés: rövidnadrág, póló és zárt cipő.
- Az óvodában használt ruhákat kérjük jellel megjelölni. A szülőknek ruhazsák készítését javasoljuk, melybe a váltóruhát (minden időjárásnak megfelelően), torna felszerelést helyezték bele. Biztosítsanak gyermekük számára pizsamát, illetve esőkabátot. A váltóruha folyamatos pótlása a szülő feladata és kötelessége!
- Az óvodai élet gyakorláshoz nem szükséges eszközök, tárgyak bevitelét megtiltjuk! Az óvoda nem vállal felelősséget az óvodapedagógus által nem igényelt, gyermek által az óvodába hozott értékes tárgyak (aranylánc, karóra, karkötő, mobiltelefon, egyéb tárgyak, játékok stb.) megőrzéséért, eltűnéséért. Az ékszerek balesetveszélyesek, így kérjük a szülőket, az óvodában a gyerekek ne használják az említett ékszereket!
- Amennyiben az előírt szabályozást nem tartják be, **a bekövetkezett kárért az óvoda nem felel.**
- Az óvoda helyiségeinek idegenek részére és a szülők által használhatóságának rendje:
 - A melegítőkonyhába az óvoda dolgozóin kívül senki nem tartózkodhat!
 - Az idegenek, a szülők csak a felnőttek számára fenntartott mosdót használhatják, amennyiben nagyon szükséges.
 - Az óvodában az óvoda gyermekei, dolgozói és hivatalos ügyeket intéző idegenek tartózkodhatnak a szükséges ideig. A szülő a gyermeke átadását és átvételét **minél rövidebb idő alatt** köteles megtenni. Az intézményben való tartózkodása alatt a szülő felel gyermeke testi épségéért. **Az óvoda nem játszótér!** Az idősebb iskolás testvérek, hozzátartozók, ne használják az udvari játékokat! A szülők, ha megérkeztek gyermekükért, minél rövidebb idő alatt hagyják el az óvoda épületét, illetve udvarát! Az óvodai kisajtó becsukásáról a szülő kötelessége, felelőssége gondoskodni!!!!!!

11. Az óvoda területére állatokat behozni tilos!
12. **Az óvoda egész területén az alkoholfogyasztás és dohányzás tilos!**
Az óvoda teljes területén **tilos a dohányzás**, e tekintetben az alábbi előírás szabályait be kell tartani: a nem dohányzók védelméről szóló törvény alapján, a köznevelési intézmény zárt légtérben valamint az intézmény területén és annak öt méteres körzetében nyílt légtérben is tilos a dohányzás.
13. A gyerekeknek napi három étkezést biztosít az óvoda fenntartója (A Böhöneyi Gézengúz Óvoda konyhájáról), mely különböző jogosultságok alapján nagyrészt ingyenesen az óvodai gyermekétkeztetésben résztvevőknek.
14. Tej- vagy lisztérzékenységről, allergiáról, cukorbetegségről a szülő köteles tájékoztatni az óvodát, az eltérő étkezés megrendelése érdekében, melyhez szükséges az szakorvosi javaslatot bemutatni!
15. Az óvoda területén a gyerek egyéni etetése, nassoltatása otthonról hozott élelmiszerrel a többi gyerek előtt (csokoládé, túró rúdi, cukorka, banán...) nem etikus, valamint az óvoda tisztán tartását (öltöző, folyosó) is zavarja. A rágógumi pedig balesetet okozhat. Ezért határozottan tiltjuk ezen étek behozatalát! (születésnap megünneplése kivételével)
16. Étkezések igénylése, lemondása
Lemondás: Ha valaki betegség vagy más ok miatt nem tud étkezni, a távolmaradást tárgynap 8 óráig be kell jelenteni (telefonon, személyesen).
A nap folyamán háromszori étkezést biztosítunk.

VI. rész: Egészségügyi szabályok, mulasztások igazolása

1. **Az óvodában csak teljesen egészséges gyerek tartózkodhat!** A gyermek hiányzását adott nap nyolc óráig be kell jelenteni. Bármely hiányzás okát jelezni kell, betegséget csak orvos igazolhat. Beteg, megfázott, gyógyszerert, láz- vagy köhögéscsillapítót szedő, még lábadozó gyerek bevétele az óvodába a gyerek biztonságos gyógyulása és a többi gyerek egészségének megőrzése érdekében nem lehetséges. Ilyen esetben az óvodapedagógus kötelessége, a gyerek átvételének megtagadása.
2. Az óvodapedagógusnak tilos otthonról beküldött gyógyszert beadniuk a gyermeknek a nap folyamán! Kivéve allergiás orvosságok, vagy egyéb okból szedett rendszeres gyógyszerek (pl.: pipa).
3. Minden egyes betegségnapot orvos által igazolni kell.
4. Amennyiben a szülő hosszabb ideig (üdülés, külföldön való tartózkodás miatt, stb.) nem kívánja az óvodát igénybe venni, az intézmény vezetőjétől írásban kell engedélyt kérni.
5. Az óvodában megbetegedett gyerek elviteléről a szülő köteles gondoskodni! **Az óvodában megbetegedő, lázas gyermeket a szülőnek az értesítéstől számított legrövidebb időn belül haza kell vinnie!**
6. Az óvodapedagógus teendője baleset vagy napközben megbetegedő gyerek esetén:
 - A gyereket haladéktalanul el kell látni, miközben a csoport felügyeletét meg kell szervezni.
 - A baleset súlyosságától függően, illetve eszméletvesztés, lázgörcs esetén orvostól gondoskodni kell (mentő, orvos kihívása).
 - Láz esetén az óvónő megkezdi a láz csillapítását (vizes borogatással), majd értesíti a szülőt, hogy minél hamarabb vigye el a gyereket. Ezután a szülő gondoskodik az orvos felkereséséről. **Minden esetben a gyerek csak orvosi igazolással jöhet újból óvodába!**

- Fertőző betegség (rubeóla, bárányhimlő, skarlát, májgyulladás) esetén a szülőnek bejelentési kötelezettsége van. Az intézménynek pedig a bejelentést követően, a szükséges intézkedéseket meg kell tennie (fertőtlenítő takarítás elvégzése az óvodában, ...).
7. Az óvodaköteles gyermekek igazolatlan mulasztása tekintetében a csoportvezető a mindenkor érvényben lévő jogszabály szerint jár el.

Munkatársak részére

1. A szülők és a gyerekek részére megfogalmazott házirend ismerete és betartása az óvoda dolgozóira nézve is kötelező. A dolgozók munkavégzésének szabályaira a munkaköri leírásban foglaltak az irányadók.
2. A munkafegyelem betartása, az óvodába érkezés és távozás előírásai, hiányzás és távolmaradás esetén követendő teendők a Szervezeti és Működési Szabályzat szerint.
3. Az óvoda belügyeit, esetleges problémáit szülővel, külső személlyel megtárgyalni nem etikus. Gyerekekről, szülőkről megszerzett adatokat, információkat bizalmasan kell kezelni, azokat tilos illetékteleneknek kiadni.
4. Gyerekről információt, pedagógiai véleményt kizárólag csak a vele foglalkozó pedagógus és az óvoda vezetője adhat. Szülőt csakis a saját gyermekével kapcsolatos dolgokról lehet tájékoztatni.
5. Baleset, tűz- és bombariadó esetén a Szervezeti Működési Szabályzat, valamint a riadótervek utasításai szerint kell eljárni.
6. Az óvodában történt legkisebb balesetről, orvost igénylő esetről tájékoztatni kell a vezetőt, majd a fenntartót. Bármilyen külső ellenőrzés megkezdéséről azonnal értesíteni kell az intézmény vezetőjét!
7. Az óvodáskorú gyermek kiszolgáltatottságával visszaélni sem lelkileg, sem fizikailag nem lehet (megalázás, testi fenyegetés, étel, levegőztetés megvonása, étel erőltetése).
8. A gyerekek személyiségjogát minden körülmények között tiszteletben kell tartani.
9. Védelmet kell biztosítani a testi, lelki erőszakkal szemben, melyet más személy (másik gyerek, szülő, nevelő) akar elkövetni a gyerekekkel szemben.
10. A gyereket csoportjától, társaitól fegyelmezési szándékkal nem lehet elkülöníteni vagy másik csoportba átadni.

Hatálybalépés, legitimáció

Átdolgozta és elfogadta:

Tapsony Községi Önkormányzat Óvodájának nevelőtestülete.

Jóváhagyásra a fenntartónak felterjesztette:

.....
Zexné Németh Andrea

Igazgató

Véleményezte:

Jóváhagyta:

.....
SZM részéről

.....
Fenntartó részéről

Tapsony, 2023. december 22.

Mellékletek:

1. A **gyermekek**, a tanulók **kötelességei és jogai**, a tankötelezettség (Nkt. 45.§ (1) – (8)
2. A Tapsony Községi Önkormányzat Óvodájának **Etikai Kódexe**
3. **1-es típusú diabéteszsel** élő gyermekek ellátásának speciális eljárásrendje

1. számú melléklet

27. A gyermekek, a tanulók kötelességei és jogai, a tankötelezettség

Nkt. 45. § (1) Magyarországon – az e törvényben meghatározottak szerint – minden gyermek köteles az intézményes nevelés-oktatásban részt venni, tankötelezettségét teljesíteni.

(2)^{*} A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, tankötelessé válik. A tankötelezettség teljesítése a tanév első tanítási napján kezdődik. A szülő kérelmére a felmentést engedélyező szerv döntése alapján a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben vehet részt. Szülői kérelem hiányában a gyermek tankötelezettsége megkezdésének halasztását a gyámhatóság is kezdeményezheti. A szülő, a gyámhatóság a kérelmét legkésőbb az iskolakezdés évének január 18-áig nyújthatja be a felmentést engedélyező szervhez. Az eljárás ügyintézési határideje ötven nap. A szülő kérelme alátámasztására kérelméhez csatolhatja a gyermek fejlettségét alátámasztó óvodai dokumentumokat is. Ha az eljárásban szakértőt kell meghallgatni, akkor csak szakértői bizottság rendelhető ki. Ha a szakértői bizottság a szülői kérelem benyújtására nyitva álló határidő előtt a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben történő részvételét javasolja, a szülői kérelem benyújtására nincs szükség. Ha a gyermek az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget korábban eléri, a felmentést engedélyező szerv a szülő kérelmére engedélyezheti, hogy a gyermek hatéves kora előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését. A bíróság eljárására alkalmazni kell a (6b)–(6f) bekezdésében foglaltakat.

(2a)^{*} Ha a felmentést engedélyező szerv azért engedélyezi a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben való részvételét, vagy a szakértői bizottság azért javasolja a tankötelezettség megkezdése alóli felmentésre irányuló kérelem benyújtására nyitva álló határidő előtt a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben való részvételét, mert a gyermek sajátos nevelési igényű, vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, akkor a gyermek számára az óvoda a szakértői bizottság által javasolt fejlesztéseken túl, a tankötelezettség teljesítésének megkezdéséhez szükséges értelmi, testi, lelki és szociális érettség elérésére irányuló, az óvodai nevelés időkeretébe ágyazott célzott foglalkozásokat biztosít.

(3)^{*} A tankötelezettség annak a tanévnek a végéig tart, amelyben a tanuló a tizenhatodik életévét betölti. A sajátos nevelési igényű tanuló tankötelezettsége meghosszabbítható annak a tanítási évnek a végéig, amelyben a huszonharmadik életévét betölti. A tankötelezettség

meghosszabbításáról a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az iskola igazgatója dönt.

(4)*

(5)* A tankötelezettség iskolába járással teljesíthető. Ha a tanuló egyéni adottsága, sajátos helyzete indokolja, és a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából előnyös, a tankötelezettség teljesítése céljából határozott időre egyéni munkarend kérelmezhető. A szülő, nagykorú tanuló esetén a tanuló a kérelmet a tanévet megelőző június 15-éig nyújthatja be a felmentést engedélyező szervhez. Ezen időpontot követően csak abban az esetben nyújtható be kérelem, ha a tankötelezettség iskolába járással történő teljesítését megakadályozó körülmény merül fel. Jogszabályban meghatározott esetben az egyéni munkarendet biztosítani kell.

(5a)* A készségfejlesztő iskola a tanuló javára köteles felelősségbiztosítást kötni, amely kiterjed a tanulói balesetekre és a tanuló által okozott kárra. Az e bekezdésben meghatározottak fedezetét a fenntartó külön előirányzatban köteles biztosítani.

(6)* A felmentést engedélyező szerv dönt arról, hogy a tanuló a tankötelezettségének egyéni munkarend keretében tehet eleget. Az eljárás során a felmentést engedélyező szerv megkeresheti a gyámhatóságot, a gyermekjóléti szolgálatot, az iskolaigazgatót, gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő tanuló esetén a gyermekvédelmi gyámot.

(6a)* Ha az egyéni munkarendben tanuló neki felróható okból két alkalommal nem jelenik meg az osztályozó vizsgán, vagy két alkalommal nem teljesíti a tanulmányi követelményeket, az iskola igazgatója értesíti a felmentést engedélyező szervet, és a tanuló a következő félévtől csak iskolába járással teljesítheti a tankötelezettségét.

(6b)* A (2) és (6) bekezdésben foglalt döntés ellen közigazgatási pert a döntés közlésétől számított tizenöt napon belül lehet megindítani. A felmentést engedélyező szerv döntését a bíróság nem változtathatja meg.

(6c)* A bíróság legkésőbb a keresetlevélnek a bírósághoz való érkezését követő nyolc napon belül intézkedik a tárgyalási határnapnak a keresetlevél bírósághoz való érkezésétől számított harminc napon belüli időpontra történő kitűzéséről, kivéve, ha egyik fél sem kérte tárgyalás tartását, és azt a bíróság sem tartja szükségesnek.

(6d)* A perben egyesbíró jár el első fokon. Ha az ügy különös bonyolultsága indokolja, az egyesbíró a perben a tárgyalás megkezdése előtt elrendelheti, hogy az ügyben három hivatásos bíróból álló tanács járjon el. A tanács elé utalt ügyben utóbb egyesbíró nem járhat el.

(6e)* A bíróság a keresetlevelet, a keresetlevél bírósághoz történő érkezésétől számított harminc napon belül bírálja el, a határozatát ugyanezen határidőn belül írásba foglalja és a felek részére kézbesíti.

(6f)* A perben nem lehet alkalmazni a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 148. §-a szerinti ítélkezési szünetre vonatkozó rendelkezéseket.

(7)* A tankötelezettség általános iskolában, középfokú iskolában, valamint fejlesztő nevelés-oktatásban teljesíthető.

(8)* A hivatal gondoskodik az óvodai nevelésben részvételre kötelezettek és a tankötelesek nyilvántartásáról, a nyilvántartásból adatot közöl a területileg illetékes kötelező felvételt biztosító óvodák, iskolák fenntartói számára. A felmentést engedélyező szerv hivatalból, valamint a hivatal jelzése alapján elrendeli és felügyeli az óvodába járási kötelezettség és a tankötelezettség teljesítését.

2. számú melléklet

Az etikai kódex összeállításánál az intézményvezető figyelembe vette: az érvényben lévő törvényeket, rendeleteket, állásfoglalásokat és „A Nemzeti Pedagógus Kar Etikai Kódexét”.

- a Magyar Köztársaság Alkotmánya
- az Emberi Jogokról szóló Egyezmény
- az 1993. évi többször módosított Köznevelési Törvény, a Közalkalmazottak Jogállásáról szóló Törvény,
- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről a Gyermkek Jogairól szóló Nemzetközi Egyezmény.
- **A NEMZETI PEDAGÓGUS KAR ETIKAI KÓDEXE – 2015**

Az etikai kódex azokat az elveket, magatartási szabályokat tartalmazza, melyeket a Tapsony Községi Önkormányzat Óvodája minden munkatársától elvár és törvény által nem szabályozott.

Olyan belső szabályok gyűjteménye, amely a munkahelyi egészséges szemlélet kialakítására, a harmonikus emberi viszonyok megteremtésére szolgál.

A szakmai etikai kódex érvényességi köre kiterjed:

a Tapsony Községi Önkormányzat Óvodája közalkalmazotti jogviszonyban lévő dolgozóira és az intézménnyel kapcsolatban álló egyéb alkalmazottakra is.

Célja:

A közösen megfogalmazott elvárások, szabályok, normák elfogadása, betartása a nevelőközösség összetartozásnak erősítése.

Közös értékrend alkalmazásával az intézményünkről kialakult pozitív kép megőrzése.

Az óvodában dolgozók elengedhetetlen személyiségjegyei:

- feltétel nélküli gyermekszeretet
- empátia
- türelem
- lelkiismeretesség
- önzetlenség
- bizalom
- egyéni sajátosságok és különbözőségek elfogadása
- áldozatkészség
- önismeret, önkontroll
- felelősségvállalás
- hitelesség
- következetesség

Az ETIKAI KÓDEXÜNK igazodási pontokat nyújt a dolgozóknak, olyan helyzetekben, amikor nem szabályozhatók pusztán jogi eszközökkel.

Etikai kódexünk a következő alapértékeket, elvárásokat határozza meg:

ÖNKÉNTES JOGKÖVETÉS

Alapvető követelmény, hogy az intézménnyel közalkalmazotti jogviszonyban álló pedagógusok és nem pedagógusdolgozók, tudatosan törvénytisztelő és jogkövető magatartást tanúsítva, járuljanak hozzá a gyermekek, kollégák, szülők, - a jogszabályban foglaltak szerinti – érvényesüléshez.

NEMZETI ÉRDEK

Követelmény, hogy a közszolgálatra vonatkozó jogszabályokban megfogalmazottak szerint dolgozzanak. Így munkájukat mindenekelőtt a nemzet érdekében, a gyermekek mindenek felett álló érdekeire kiemelt hangsúlyt helyezve végezzék, érvényt szerezve a nemzeti köznevelésben meghatározott értékeknek.

ELKÖTELEZETTSÉG

Követelmény, hogy a közoktatási feladatokat szem előtt tartva, a gyermekek jogainak és igényeinek figyelembevételével végezzék. Érezzék, hogy ez egy társadalmi küldetés, melyet a magyar társadalom iránt elkötelezettségből végeznek.

FELELŐSSÉG

Követelmény, hogy felelősségteljes döntéseket hozzanak, valamint nyilatkozataikat, cselekedeteiket felelősség hassa át. Munkájukat ennek megfelelő komolysággal és odaadással, színvonalasan, értékek megóvva végezzék el. Döntéseik és cselekedeteik folyamán mindig vegyék figyelembe azok belátható következményeit.

SZAKSZERŰSÉG

Követelmény, hogy feladataikat szakszerűen, a legjobb tudásuk szerint lássák el, megőrizve és gyarapítva nemzeti szellemi vagyónukat.

SZAKMAI ALÁZAT

Követelmény, hogy az intézménnyel jogviszonyban álló pedagógusok és a nem pedagógus dolgozók megbízható munkaerőként lássák el feladataikat, vigyázzák, óvják az intézmény tárgyait, eszközeit, épületét. Szakmai feladataikat hivatásként, annak megfelelő méltósággal, elkötelezetten végezzék. Cselekedeteik a mindennapokban tükrözzék a hivatásuk iránti tiszteletet.

MÉLTÓSÁG, PÉLDAMUTATÁS

Az intézményben dolgozók megjelenése és magatartása, továbbá valamennyi megnyilvánulása hivatásunkhoz méltó legyen, azaz olyan módon viselkedjenek, beszéljenek és öltözködjenek, hogy az erősítse munkahelyük és a köznevelés megbecsültségét.

A pedagógusnak és a pedagógiai munkát segítőnek tisztában kell lennie azzal, hogy minden megnyilvánulásával kollegái közösségét is minősíti, így számára hivatásának etikai normái mindig és mindenütt irányadóak.

Az intézményben dolgozó alkalmazott személyiségével, munkavégzésével (szakmai felkészültségével, megfelelésével) összefüggő etikai normák

- A munkaköri leírásnak megfelelően dolgozik, a munkaidő/munkarend pontos betartásával.
- Felkészülten vesz részt a helyi pedagógiai program és egyéb intézményi dokumentumok kidolgozásában, érvényesítésében.
- Az intézmény állagát, vagyontárgyainak épségét megóvja, védi az intézménybe járó gyermekek és dolgozók biztonságát, takarékoskodik az energiaforrásokkal.
- Az intézmény vezetőjének jóváhagyása, illetve aláírása nélkül hivatalos levelet, hirdetményt nem készít.

- Amennyiben politikai szerepet vállal, azt időben és térben határozottan elkülöníti a nevelő munkától.
- Belső igénye munkájának minőségi javítása, folyamatos önképzéssel. Szakmai fejlődése mellett folyamatosan törekszik önismeretünk és emberismeretünk fejlesztésére.
- Az intézményt érintő külső megbízásairól tájékoztatja munkahelyi felettesét, másodállását bejelenti.
- Fellép az erkölcsiséget veszélyeztető megnyilvánulások, jelenségek ellen.
- A pedagógus a gyerekek, szülők jelenlétében a kollégákat, az intézmény dolgozóit és a szülőket nem minősíti.
- Amennyiben erkölcsi sérelem éri, állásfoglalásért az intézmény etikai bizottságához fordul.
- Ápolja testi, lelki egészségét, betegség esetén csak abban az esetben végez munkát, ha az a gyermekekre nézve semmilyen ártalommal nem jár.
- A mobil telefont az SZMSZ-ben meghatározottak szerint használja.
- Költségeit a jogszabályok mellett, az intézményi belső szabályzatok határozzák meg.
- Tetteivel, nyilatkozataival nem csorbítja saját intézménye és hivatása jó hírét, annak öregbítésére törekszik.
- Az intézmény erre vonatkozó előírásain túl munkája során külső megjelenésével és megnyilvánulásaival is kifejezi hivatása rangját, tiszteletét.
- Csak abban az esetben végzi munkáját az őt foglalkoztató intézmény közösségében, ha testi és lelki egészsége ezt egyaránt lehetővé teszi.
- Az egészség- és környezettudatos életvitelt, a természet védelmét, az élet tiszteletét képviseli.
- Mindenkor példát mutat nemzeti jelképeinek megbecsülésében, nemzeti ünnepeink és a mindezek által jelképezett, képviselt értékek tiszteletben tartása terén.
- Lehetőségei szerint folyamatos önképzéssel gyarapítja, fejleszti a hivatása gyakorlásához szükséges tudását, képességeit, készségeit, attitűdjeit.

A pedagógusnak – mint minden embernek – elidegeníthetetlen joga van a közéleti és magánérdekű tevékenységekhez, amelynek során nem pedagógusként jelenik meg a nyilvánosság, a nevelő-oktató munkájával érintett közösség előtt.

Ennek során magánérdekű tevékenységét soha nem helyezi a közérdek fölé, közéleti szerepvállalásait időben és térben határozottan elkülöníti nevelő-oktató munkájától, ugyanakkor a pedagógusnak közéleti szerepvállalásaiban is erősítenie kell pedagógus társai megbecsülését, tiszteletét, a pedagógus pálya, a köznevelési intézmények iránti bizalmát.

Közösségi szabályaink:

- Kellő figyelmet fordítunk egymás munkája iránt, jó indulattal fordulunk egymás felé, megosztjuk saját tapasztalatainkat egymással.
- Nevelőtársaink szakmai észrevételeit nyitottan fogadjuk, akár elismerők, akár kritikusak.
- Szakmai vitáinkat a tárgyszerűség és az indulatok nélküli tolerancia jellemzi.
- Kiállunk egymásért a szülők és a külvilág előtt mindaddig, amíg a másik szakmai vagy etikai hibája be nem bizonyosodik.
- Szeretettel fogadjuk a pályakezdőket, segítjük a pályakezdéssel kapcsolatos nehézségeik megoldását.

- A nyugállományba vonuló kollégáinkkal továbbra is ápoljuk a kapcsolatot.
- Az óvodai életünkben a szeretetteljes emberi kapcsolatok dominálnak, mind a gyermek-pedagógus, gyermek-gyermek, szülő-pedagógus, pedagógus-pedagógus, gyermek-dajka, dajka-pedagógus-vezető között.
- Esetleges konfliktusainkat soha nem a gyermekek jelenlétében oldjuk meg.
- Az óvoda belső életével kapcsolatos információkat szolgálati titokként kezeljük.
- Szakmai kapcsolatainkban a valós értékek tisztelete, a fejlődés iránti fogékonyság, és a pedagógushivatás iránti elkötelezettség dominál.

Nevelő munkánk etikai normái:

- A gyermekek egyéniségét és emberi méltóságát mindenkor tiszteletben tartjuk, sem tettekben, sem szóban nem bántalmazunk, nem alázzuk meg, sem testi, sem lelki erőszakot nem alkalmazunk.
- Nem kezdeményezünk olyan tevékenységet, amely káros hatással lehet a gyerekek testi, lelki épségére.
- Minden gyerekkel törődünk, fejlesztjük, hátrányos megkülönböztetésben nem részesítjük.
- Magánéleti problémáinkat a gyermekek felé semmilyen formában nem közvetítjük.
- Mind a jutalmazás, mind a büntetés módszereit a gyermek személyiségéhez igazodva, a pozitív emberi értékeket figyelembe véve alkalmazzuk (nem büntetünk testi fenyegetéssel, étel, mese megvonással, kizárással, nem jutalmazunk édességgel, tárgyi ajándékkal).

Az intézményben dolgozó alkalmazott munkahelyi, szakmai kapcsolatainak etikai normái

- A vezető és a dolgozók kapcsolatát a korrektség, tárgyilagosság, őszinteség, kölcsönös bizalom és tisztelet jellemzi.
- A szülő szolgáltatásait magánjelleggel nem veszi igénybe és viszont.
- A pedagógiai munkát segítők a szülők reális igényeit figyelembe veszik.
- Kéréseit, észrevételeit minden esetben továbbítja a pedagógusoknak.
- Az alkalmazotti kör tagjai kölcsönösen megbecsülik és tisztelik egymást, hatékony munkakapcsolat kialakítására törekednek.
- A pedagógiai munkát segítő igazodik a csoportban nevelő pedagógusok által megfogalmazott és alkalmazott nevelési-oktatási módszerekhez.
- A dolgozó elvárhatja emberi méltósága és személyi jogai tiszteletben tartását, és egyben kötelessége másokkal szemben ugyanezt gyakorolni.
- Nyilvános szereplést csak akkor vállal, ha az intézményt hitelesen, felkészülten tudja képviselni.

Szülőkkel való kapcsolattartás etikai normái:

- A kapcsolataink alapja a kölcsönös tisztelet és megbecsülés.
- Családlátogatáson, fogadóórákon és egyéb személyes alkalmakon teljes körű információt gyűjtünk tapintatosan a gyermekről, az elhangzott magáninformációkat szigorúan titokban tartjuk, csak a gyermek érdekében használjuk fel.

- A szülői értekezleten az egész csoportra vonatkozó kérdéseket, problémákat, feladatokat érintjük, az egyes gyermekekről fogadóórán adunk tájékoztatást.
- A szülők szociális helyzetének ismeretében, ahol szükséges, segítségnyújtást kezdeményezünk.
- A szülők között nem teszünk különbséget, törekszünk az együttműködés kiépítésére, fenntartására.
- A pedagógus mindig legyen kész megosztani a szülőkkel minden, a gyermekükre vonatkozó ismeretét. Véleménynyilvánítása legyen tárgyyszerű; a gyermek szellemi, lelki, testi fejlődésére szorítkozzon. Ha ez a tájékoztatás külön mérlegelést igényel, a pedagógus döntését illetve felelős cselekvését kizárólag a gyermek és a köz érdeke szabja meg.
- A nevelőmunkát segítő munkatársaink kizárólag saját hatáskörüknek megfelelő információkat adhatnak a gyermekekről.

Munkája során a pedagógus kapcsolatban áll a gyermekkel, azok szüleivel, valamint az őt foglalkoztató intézmény munkatársaival, vezetővel, fenntartóval. Helytelen minden olyan megnyilvánulás, amely az említett személyekkel szemben méltánytalan megkülönböztetést, vagy negatív hozzáállást éreztet.

- A pedagógus az intézmény vezetőjével, fenntartójával a munkajogi szabályokon, az intézmény szervezeti és működési szabályzatának előírásain túl konstruktív együttműködésre törekszik.
- A pedagógus az őt foglalkoztató intézmény vezetőjével személyes vagy rokoni kapcsolatával nem él vissza, nem használja azt saját érdekei vagy előmenetele támogatására.

Intézményünk hírneve, pozitív megítélése:

- Minden pedagógusnak és pedagógiai munkát segítőnek kötelessége az intézmény pozitív megítélésének erősítése. Jó hírnevét sem tetteinkkel, sem nyilatkozatainkkal nem csorbíthatjuk.
- A gyermekek, szülők jelenlétében, csakis a nevelői szolidaritás tiszteletben tartásával formálunk véleményt munkatársainkról, a gyermekekről, és a szülőkről.
- Emberi kapcsolatainkat a kölcsönös tisztelet és megbecsülés jellemezze.
- A konfliktushelyzetek kezelésében minden esetben kulturált viselkedést tanúsítva járunk el.
- Tiszteletben tartjuk egymás magánéletét, vallási hovatartozását, világnézetét és politikai meggyőződését.

A titoktartás etikai normái:

- Az alkalmazottnak titoktartási kötelezettsége van minden olyan információra vonatkozóan, amelyek az intézmény gyermekeivel és azok hozzátartozóival kapcsolatosak.
- Az információkat csak a gyermek érdekében tevékenykedő személynek vagy intézménynek adja át, megfelelő körültekintés mellett.
- A dolgozók, a szülők és a gyermekek jelenlétében nem nyilvánítanak elmarasztaló véleményt.

- A személyre vonatkozó adatszolgáltatásnál (pályázat) a valóságnak megfelelő adatok kerülnek közlésre.
- Az intézmény belső életével kapcsolatos szolgálati információk, szolgálati titokként kezelendők. Illetéktelen személyeknek tovább nem adhatók.
- A pedagógus, pedagógiai munkát segítők közötti nézeteltérések, viták, a konfliktusok kezelése a gyermekközösség kizárásával történnek.

Eljárási szabályok:

Etikai eljárás indulhat az ellen, aki etikai vétséget követ el, vét az Etikai Kódexben meghatározott szabályok ellen.

Normák megsértése, etikai vétség

- Az óvodapedagógus, és valamennyi közalkalmazott, mint minden ember tévedhet, hibázhat. A hibák megelőzése, illetve kijavítására való törekvés etikai kötelessége.
- Az Etikai Kódexben meghatározott normák, magatartási szabályok megsértése etikai vétség.
- A kötelességek elmulasztásáért a közalkalmazott a törvényekben meghatározott módon vonható felelősségre.

Az etikai vétséget kivizsgálja:

Az etikailag vitatható kérdésekben az Etikai Bizottság illetékes véleményt mondani.

Az Etikai Bizottság jogköre, hogy a meghallgatások után és a vonatkozó dokumentumok tanulmányozása után véleményt alkot, azt szakmai körökben nyilvánosságra hozza.

Az etikai vétség kivizsgálásánál fontos elvárás a pártatlanság, valamint az érintett dolgozó megfelelő képviselőének biztosítása.

az etikai bizottság létszáma: 3 fő

Tagjai:

- Vezető vagy dolgozó (attól függően, hogy ki követte el a vétséget)
- Jegyző
- Fenntartó által kijelölt 3. személy

Az Etikai Bizottság a vezetőjét minden alkalommal maga választja meg, etikai vétség esetén írásbeli feljegyzést készít, és állásfoglalását a vezető felé továbbítja.

Nyilvánosságra hozatalának módja:

- a vezetői irodában

A kihirdetést követően valamennyi alkalmazottnál számon kérhető a betartása.

Az Etikai Kódex felülvizsgálata kötelező a vezető választást követő nevelési évben. A felülvizsgálatkor az Etikai Bizottságot ismét meg kell választani.

Az Etikai Bizottság előtti megjelenés és együttműködés minden alkalmazottól számon kérhető.

3. számú melléklet

1-es típusú diabétesssel élő gyermekek ellátásának speciális eljárásrendje

Intézményünkben a szülő kérelme alapján biztosítjuk az 1-es típusú diabétesssel élő gyermekek ellátását. Az óvodában a megfelelő továbbképzést végzett pedagógus biztosítja az ellátást.

Az ellátáshoz szükséges tanúsítványt az Oktatási Hivatal által szervezett továbbképzésen teljesítette. A képzés során a feladatra kijelölt dolgozó a szükséges elméleti ismereteken túl elsajátította a vércukorszint mérését és az inzulin beadásának módját. A gyermek/ek ellátását szakorvosi előírás szerint végzi.

A gyermek szakszerű ellátásán túl a szülő a 328/2011. kormányrendelet alapján igényelheti a diétás étrend biztosítását. A diétás étkezés a szülő írásbeli nyilatkozata alapján az intézménybe bevitt, vagy a szülő által az intézménybe rendelt étel intézményben történő elfogyasztásának lehetővé tételével is biztosítható. Ez esetben biztosítjuk a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

Az 1-es típusú diabétesssel élő gyermekek ellátási folyamata az intézményben:

- szülői kérelem benyújtása mellékelt szakorvosi javaslattal
- szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról
- a gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével
- diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján
- a gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint
- az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása
- az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása
- megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása
- kapcsolattartás, együttműködés a szülővel, szakemberekkel

A cukorbeteg gyermek napi rutinjának része a rendszeres vércukorszint mérés, valamint az étkezések, az inzulin és a tevékenységek beosztása. Ezért minden esetben biztosítjuk:

- a vércukorszint ellenőrzését bármikor
- a hipoglikémia kezelését azonnali cukorbevitellel
- a szükséges inzulin beadását bármikor
- a szükséges szénhidrát mennyiség elfogyasztását
- a gyermek az étkezéseit a megfelelő időpontban fogyaszthassa el, és legyen rá elég ideje

- bármikor, korlátozások nélkül ihasson vizet és használhassa a mosdót
- teljeskörűen részt vehessen a testnevelés foglalkozásokon és egyéb elfoglaltságokban, kirándulásokon.

A cukorbetegség sikeres menedzseléséhez együtt kell működni a gyermeknek, a szülőknek/törvényes képviselőnek, a gyermeket gondozó egészségügyi szakembereknek és az intézmény minden dolgozójának.

A program részeként szükséges továbbá:

- megállapodni a vészhelyzeti eljárásokban, tervet készíteni a szülőkkel és a gyermeket ellátó egészségügyi dolgozókkal (kommunikáció módja, elérhetőségek biztosítása)
- meg kell állapodni az intézményben kijelölt (tanúsítványt szerzett) dolgozóval, hogy mit kell tennie
- egyéni cselekvési tervet kell készíteni a magas és az alacsony vércukorszinttel járó epizódok kezelésére, beleértve a megfelelő ellátást, a szükséges ételeket és az inzulinbeadást.
- dokumentálni kell a gyermek által használt inzulin típusát és mennyiségét és azt, hogy mikor kell beadni

Szülő/törvényes képviselő feladata:

- gondoskodik az eszközökről és az inzulinról, amelyek szükségesek a gyermek ellátásához
- megadja a vészhelyzeti elérhetőségeket, amelyeket váratlan helyzetekben használni lehet
- megadja a gyermek étkezési rendjét
- jelzi az óvodának, ha változik az ellátási terv
- megtanítja a gyermeknek, hogy szóljon bármelyik dolgozónak, ha rosszul érzi magát
- gondoskodik arról, hogy a gyermeknél mindig legyen kéznél (öltözőszekrényben, vagy a csoportban dolgozó felnőttnek átadva) gyorsan felszívódó szénhidrát arra az esetre, ha leesne a vércukorszintje

Az intézmény feladata:

- egyeztet a szülőkkel/törvényes képviselővel az ellátási tervvel kapcsolatban
- egyeztet a gyermek napirendjéről
- megállapodik arról, hogy milyen esetben kell értesíteni a szülőt/törv. képviselőt

- gondoskodik a gyermek állandó felügyeletéről

Eljárás diabéteszes gyermek esetleges rosszulléte esetén

Diabéteszes rosszullét felléphet, ha:

1. a vércukorszint hirtelen leesik (hipoglikémia)

Jellemző tünetek: hideg verejték, sápadtság, remegés, fejfájás, szédülés, homályos látás, gyengeség, fáradtság, éhségérzet, szapora pulzus, izgatott állapot, hányinger, tudatzavar, szorongás, ingerlékenység.

Okai lehetnek: ha a beteg az inzulin beadása után nem étkezett, későn étkezett, túl sok inzulin van a szervezetben, túl kevés szénhidrátot fogyasztott, kimerítő testmozgást végzett, rossz helyre, pl. izomba kapta az inzulint, ahonnan gyorsabban szívódik fel.

Kezelése:

- meg kell mérni a gyermek vércukorszintjét
- gondoskodni kell róla, hogy fogyasszon valamilyen gyorsan felszívódó szénhidrátot tartalmazó élelmiszert
- 15 perc elteltével újra meg kell mérni a vércukorszintet
- amennyiben továbbra is alacsony a vércukorszintje, meg kell ismételni a kezelést (4-5 szem szőlőcukor, 1-2 dl gyümölcslé, vagy más cukros ital)
- értesíteni kell a szülőket, hogy a gyermeknek leesett a vércukorszintje, amíg az óvodában volt
- eszméletvesztés esetén azonnal orvosi segítséget kell kérni és értesíteni kell a gyermek családját
- a gyermek felügyeletét a hipoglikémiás epizód teljes időtartama alatt biztosítani kell!
- tilos az eszméletlen gyermeket etetni vagy itatni!

Hipoglikémiás enyhe tünetek esetén szőlőcukor juttatása a szervezetbe, erősebb tünet esetén Glukagon injekció alkalmazása (Az injekció csak akkor alkalmazható, ha azt szakorvos előírja, a szülő rendelkezésre bocsájtja. Az injekció szakszerű tárolása az intézmény feladata.)

2. ha magas vércukorszint (hiperglikémia):

Tünetek: erős szomjúság, gyakori vizelés, ingerlékenység, hasfájás

Mi okozza: túl kevés a szervezetben az inzulin, túl sok szénhidrátot fogyasztott a gyermek, betegség (pl. megfázás, influenza), egyéb stressz, szorongás (pl. családi problémák)

Teendők magas vércukorszint esetén:

- igyon sok folyadékot, nehogy kiszáradjon, majd meg kell mérni a vércukorszintjét
- kb. 1 óra múlva meg kell ismételni a mérést
- ha a vércukorszintje nagyon magas (15mmol/l feletti), értesíteni kell a gyermek szüleit ill. a védőnőt, akik további orvosi segítséget kérhetnek
- extrém magas vércukorszint esetén mentőt kell hívni!

Amennyiben a magas vércukorszint több napon keresztül előfordul, értesíteni kell a szülőket és a gyermek kezelőorvosát.

3. a vércukorszint hirtelen felmegy (ketoacidózis)

Jellemző tünetek: acetonszagú lehelet, hányás, kipirult arc, beesett szem, száraz, lepedékes nyelv, szapora légzés. Ez a folyamat nem egyik pillanatról a másikra következik be, tehát, ha az elején beavatkozunk, a beteg nem kerül súlyos állapotba.

Legfontosabb feladat, hogy a tüneteket észleljük, felismerjük. A tünetek észlelését követően első feladat a gyermek eltávolítása a gyermekcsoportból, a vércukorszint mérése és az eredménynek megfelelő eljárás.

A ketoacidózis megelőzése a normális inzulin-cukor bevitelével lehetséges. Minden esetben kapja meg a gyermek az inzulinját és tartsuk be az előírt diétát. Az inzulin szakszerű tárolása az intézmény feladata, előírás szerinti adagolását továbbképzésen részt vett szakember végezheti.

Testmozgással kapcsolatos tudnivalók:

- a testmozgás időtartama és intenzitása befolyásolja a vércukorszintet
- a vércukorszint leesésének elkerülése érdekében szükség lehet arra, hogy a gyermek sportolás előtt, alatt és után egyen valamit
- sportolás előtt ellenőrizni kell a vércukorszintjét
- a testmozgás kiemelt szerepet játszik a cukorbetegség kezelésében, néhány feltétel betartása mellett azonban a gyermek minden óvodai tevékenységben részt vehet